

İXTİRALAR, FAYDALI MODELLƏR, SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ

ИЗОБРЕТЕНИЯ, ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ, ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

"SƏNAYE
MÜLKİYYƏTİ"
RƏSMİ BÜLLETEN

1996-CI İLDƏN NƏŞR EDİLİR
ИЗДАЕТСЯ С 1996 ГОДА

ОФИЦИАЛЬНЫЙ
БЮЛЛЕТЕНЬ
"ПРОМЫШЛЕННАЯ
СОБСТВЕННОСТЬ"

DƏRC OLUNMA TARİXİ

30.12.2008

ДАТА ПУБЛИКАЦИИ

BAKİ

№ 4

БАКУ

2008

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGİYA VƏ PATENT ÜZRƏ
DÖVLƏT KOMİTƏSİ
RƏSMİ BÜLLETEN "SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ"**

Baş redaktor - Həsənov R.A.

Baş redaktorun birinci müavini - Seyidov M.M.

Baş redaktorun müavini - Babayev Y.S.

Redaksiya şurasının üzvləri – Hacıyev Z.T., Rüstəmova G.S., Məmmədova E.O.,
İskəndərov O.F., Rəsulova S.M., Vəliyev N.M., Məmmədhəsənov V.İ.

**АЗЕРБАЙДЖАНСКАЯ РЕСПУБЛИКА
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОМИТЕТ ПО СТАНДАРТИЗАЦИИ,
МЕТРОЛОГИИ И ПАТЕНТАМ
ОФИЦИАЛЬНЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ "ПРОМЫШЛЕННАЯ СОБСТВЕННОСТЬ"**

Главный редактор - Гасанов Р.А.

Первый заместитель главного редактора - М.М.Сейдов

Заместитель главного редактора - Бабаев Я.С.

Редакционный совет: Гаджиев З.Т., Рустамова Г.С., Мамедова Е.О.,
Искендеров О.Ф., Расулова С.М., Велиев Н.М., Мамедгасанов В.И.

İXTİRALARA AİD BİBLİOQRAFİK MƏLUMATLARIN MÜƏYYƏNLƏŞDİRİLMƏSİ ÜÇÜN BEYNALXALQ İNİD KODLARI

- (11) - patentin nömrəsi
- (19) - dərc edən idarə və ya təşkilatın kodu və yaxud digər identifikasiya vasitəsi
- (21) - iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi
- (22) - iddia sənədinin verilmə tarixi
- (23) - sərgi ilkinliyi tarixi
- (31) - ilkin iddia sənədinin nömrəsi
- (32) - ilkinlik tarixi
- (33) - ilkinlik ölkəsinin kodu
- (44) - iddia sənədinin dərc edilmə tarixi
- (45) - patentin dərc edilmə tarixi
- (46) - ixtira düsturunun dərc edilmə tarixi
- (51) - beynalxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri) (BPT)
- (54) - ixtiranın adı
- (56) - informasiya mənbəyinin siyahısı
- (57) - ixtiranın referatı və ya düsturu
- (60) - keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi
- (62) - ilk iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (66) - geri götürülmüş iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi
- (71) - iddiaçı(lar), ölkənin kodu
- (72) - ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu
- (73) - patent sahibi, ölkənin kodu
- (74) - patent müvəkkili və ya nümayəndə barəsində iddia sənədində göstərilibsa, onun haqqında məlumat və yaşadığı yer
- (86) - PCT üzrə iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi
- (87) - PCT üzrə iddia sənədinin dərc edilmə tarixi və nömrəsi

МЕЖДУНАРОДНЫЕ КОДЫ ИНИД ДЛЯ ИДЕНТИФИКАЦИИ БИБЛИОГРАФИЧЕСКИХ ДАННЫХ, ОТНОСЯЩИХСЯ К ИЗОБРЕТЕНИЯМ

- (11) - номер патента
- (19) - код или другие средства идентификации ведомства или организации, осуществлявшей публикацию
- (21) - регистрационный номер заявки
- (22) - дата подачи заявки
- (23) - дата выставочного приоритета
- (31) - номер приоритетной заявки
- (32) - номер приоритета
- (33) - код страны приоритета
- (44) - дата публикации заявки
- (45) - дата публикации патента
- (46) - дата публикации формулы изобретения
- (51) - индекс(ы) Международной патентной классификации
- (54) - название изобретения
- (56) - список источников информации, если он дается отдельно от текста описания изобретения
- (57) - реферат или формула изобретения
- (60) - вид и номер охранных документов бывшего СССР
- (62) - дата подачи и номер первоначальной заявки
- (66) - дата подачи и номер отозванной заявки
- (71) - сведения о заявителе(ях), его(их) местожительстве или местонахождении
- (72) - сведения об изобретателе(ях), его(их) местожительстве
- (73) - сведения о патентовладельце(ах), его(их) местожительстве или местонахождении
- (74) - сведения о представителе или патентном поверенном, если он указан в заявке, его местожительстве
- (86) - номер и дата подачи международной заявки (по процедуре PCT)
- (87) - номер и дата публикации международной заявки (по процедуре PCT)

MÜNDƏRİCAT

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ	
A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	6
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	9
C.Kimya və metallurgiya.....	10
E. Tikinti, mədən işləri.....	15
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	17
G. Fizika.....	17
H. Elektrik.....	20
FAYDALI MODELLƏRƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ	21
SƏNAYE NÜMUNƏLƏRƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ	22
DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ	
A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	33
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	34
C.Kimya və metallurgiya.....	36
E. Tikinti, mədən işləri.....	45
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	46
G. Fizika.....	47
H. Elektrik.....	49
DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ FAYDALI MODEL PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ.....	50
DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ SƏNAYE NÜMUNƏSİ PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ.....	51
GÖSTƏRİCİLƏR.....	52
İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ	
Say göstəricisi.....	52
Sistematik göstəricisi.....	52
FAYDALI MODELLƏR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ	
Say göstəricisi.....	53
Sistematik göstəricisi.....	53
SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ	
Say göstəricisi.....	54
Sistematik göstəricisi.....	54
İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ	
Say göstəricisi.....	54
Sistematik göstəricisi.....	55
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	55
FAYDALI MODELLƏR PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ	
Say göstəricisi.....	56
Sistematik göstəricisi.....	56
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	56
SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ	
Say göstəricisi.....	56
Sistematik göstəricisi.....	56
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	56

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	57
В. Различные технологические процессы.....	60
С. Химия и металлургия.....	61
Е. Строительство, горное дело.....	67
F. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	69
G. Физика.....	70
Н. Электричество.....	72
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ.....	74
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ.....	75
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ИЗОБРЕТЕНИЙ	
А. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	86
В. Различные технологические процессы.....	87
С. Химия и металлургия.....	89
Е. Строительство, горное дело.....	99
F. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	100
G. Физика.....	101
Н. Электричество.....	103
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ПОЛЕЗНЫХ МОДЕЛЕЙ.....	104
ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ПРОМЫШЛЕННЫХ ОБРАЗЦОВ.....	105
УКАЗАТЕЛИ.....	106
УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
Нумерационный указатель	106
Систематический указатель	106
УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ	
Нумерационный указатель	107
Систематический указатель.....	107
УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ	
Нумерационный указатель	108
Систематический указатель	108
УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ	
Нумерационный указатель	108
Систематический указатель.....	109
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	109
УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ	
Нумерационный указатель	110
Систематический указатель.....	110
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	110
УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ	
Нумерационный указатель	110
Систематический указатель.....	110
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	110
ИЗВЕЩЕНИЯ	
Внесение исправлений.....	111

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(21) a2007 0245

(22) 31.10.2007

(51) A01D 46/28 (2006.01)
B65D 81/02 (2006.01)

(71) Elmi-Tədqiqat "Aqromexanika" İnstitutu (AZ)

(72) Fətəliyev Kamil Hətəm oğlu, Orucov Nurəddin Məmməd oğlu, Quliyev Həsən Yusif oğlu, Paşayev Elburus Abbas oğlu, Ağabəyli Tahir Ağaxan oğlu (AZ)

(54) TİCARƏT NƏQLİYYAT QOŞQUSU.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı istehsalatına, məhz, fermerlərin məhsullarını istənilən yera aparmaq və onları istehlak yerində satmaq üçün lazım olan texniki vasitəyə aiddir. İxtiranın məsələsi qurğunun istismar göstəricilərinin yüksəldilməsi və məhsulun əmtəəlik ərzaq keyfiyyətinin uzun müddət saxlanması təmin edilməsidir. İxtiranın məsələsinin həlli üçün ticarət-nəqliyyat qoşqusu üstündə yarus şəklində bərkidilmiş qablar üçün dəliklər olan, dayaq-nəqliyyat təkərlərin üstündə yerləşən, arabacıq şəklində yeri-nə yetirilərək ixtiraya görə, arabacıq əsas seksiya olmaqla, yan üzlərinə, yaruslarla təchiz olunmuş, qıraqlarında qatlanan dayaqları olan əlavə yan seksiyalar hərəkətli bərkidilib, bu zaman, seksiyaların eni ümumilikdə, yuxarı üzündə qatlanan dirəkli örtük, aşağı üzündə isə dayaqlı-sırtmə piştaxta.

(21) a2007 0205

(22) 26.09.2007

(51) A01N 33/04 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının Torpaqşunaslıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Cəfərova Sevda Famil qızı (AZ)

(54) PAMBIQ BİTKİSİNİN MƏHSULDARLIQ STİMULYATORU.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusilə, pambıq bitkisinin məhsuldarlığını stimulə edən kimyəvi maddələrə aiddir. İxtiranın məsələsi qeyri-məhdud xammal bazası olan daha effektiv boy stimulyatorlarının çeşidini genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məsələ ksilidin və ya toluidinin pambıq bitkisinin məhsuldarlıq stimulyatoru kimi tətbiq edilməsi ilə həll olunur.

(21) a2007 0206

(22) 26.09.2007

(51) A01N 33/04 (2006.01)

A01N 33/08 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının Torpaqşunaslıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Cəfərova Sevda Famil qızı (AZ)

(54) PAMBIQ BİTKİSİNİN MƏHSULDARLIQ STİMULYATORU.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusilə, pambıq bitkisinin məhsuldarlığını stimulə edən kimyəvi maddələrə aiddir. İxtiranın məsələsi qeyri-məhdud xammal bazası olan daha effektiv boy stimulyatorlarının çeşidini genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məsələ ksilenol və ya dikrezol və ya trikrezolun pambıq bitkisinin məhsuldarlıq stimulyatoru kimi tətbiq edilməsi ilə həll olunur.

(21) a2007 0207

(22) 26.09.2007

(51) A01N 33/04 (2006.01)
A01N 33/08 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının Torpaqşunaslıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Cəfərova Sevda Famil qızı, Babayev Məhərrəm Pirverdi oğlu (AZ)

(54) PAMBIQ BİTKİSİNİN MƏHSULDARLIQ STİMULYATORU.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusilə, pambıq bitkisinin məhsuldarlığını və bitkilərin boyunu stimuiə edən kimyəvi maddələrə aiddir. İxtiranın məsələsi qeyri-məhdud xammal bazası olan daha effektiv boy stimulyatorlarının çeşidini genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məsələ dime tilfenilkarbinolun pambıq bitkisinin məhsuldarlıq stimulyatoru kimi tətbiq edilməsi ilə həll olunur.

(21) a2007 0208

(22) 26.09.2007

(51) A01N 5/00 (2006.01)
A01N 33/04 (2006.01)
A01N 33/08 (2006.01)
A01N 11/00 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının Torpaqşunaslıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)

(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Cəfərova Sevda Famil qızı, Babayev Məhərrəm Pirverdi oğlu (AZ)

(54) PAMBIQ BİTKİSİNİN DEFOLİANTI.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı sahəsinə, xüsusilə, pambıq bitkisə yarpaqtöküçü təsir göstərən kimyəvi vasitələrə aiddir. İxtiranın məsələsi effektiv və asan əldə olunan defoliantlar sırasını genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məsələ nekalın pambıq bitkisinin defoliantı kimi tətbiq edilməsi ilə həll olununur.

(21) a2007 0209

(22) 26.09.2007

(51) A01N 5/00 (2006.01)
A01N 33/04 (2006.01)

A01N 33/08 (2006.01)
A01N 11/00 (2006.01)

- (71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)
(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Cəfərova Sevda Famil qızı (AZ)
(54) PAMBIQ BİTKİSİNİN DEFOLİANTİ.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı sahəsinə, xüsusilə, pambıq bitkisinə yarpaqtöküçü təsir göstərən kimyəvi vasitələrə aiddir. İxtiranın məsələsi effektiv və asan əldə olunan defoliantlar sırasını genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məsələ kaptaksın pambıq bitkisinin defoliantı kimi tətbiq edilməsi ilə həll olunur.

(21) a2007 0210
(22) 26.09.2007
(51) A01N 5/00 (2006.01)

A01N 33/04 (2006.01)
A01N 33/08 (2006.01)
A01N 11/00 (2006.01)

- (71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının Torpaqşünaslıq və Aqrokimya İnstitutu (AZ)
(72) İsayeva Fəridə Hacı-ağa qızı, Cəfərova Sevda Famil qızı (AZ)
(54) PAMBIQ BİTKİSİNİN DEFOLİANTİ.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı sahəsinə, xüsusilə, pambıq bitkisinə yarpaqtöküçü təsir göstərən kimyəvi vasitələrə aiddir. İxtiranın məsələsi effektiv və asan əldə olunan defoliantlar sırasını genişləndirməkdir. Qarşıya qoyulan məsələ trietoksibutanın (TEB) pambıq bitkisinin defoliantı kimi tətbiq edilməsi ilə həll olunur.

A 23

(21) a2007 0163
(22) 03.07.2007
(51) A23L 2/70 (2008.01)

- (71)(72) Həsənov Kamal Xanlar oğlu, Həsənov Kamal Rauf oğlu (AZ)

(54) ŞİRƏ İSTEHSALI ÜÇÜN XƏTT.

(57) İxtira dənli meyvələrdən, xüsusilə, nardan şirə istehsalı zamanı istifadə olunan yeyinti sənayesi avadanlıqlarına aididir. İxtiranın məsələsi avadanlığın dəyəri böyük olmayan və onun, daha yaxşısı, kənd yerlərində böyük olmayan yaşayış məntəqələrində yerləşdirilmə sahəsi böyük olmayan zaman keyfiyyəti, yüksək olan məhsul alımaq imkan verən vasitənin yaradılmasıdır. Qoyulmuş məsələnin həlli üçün şirə istehsalı üçün xətt şirəni ayırmak üçün qurğudan, filtrleyici qurğudan və biri ventillə təchiz olunmuş boru kəmərləri daxil olmaqla, avadanlığın əlaqələrinin texnoloji sistemindən ibarət olmaqla, ixtiraya görə, ventillərlə təchiz olunmuş boru kəməri vasitəsilə ardıcıl yerləşmiş filtrleyici qurğu və həm qablara tökmə xətti ilə, həm də vakuum-buxarlandırma qurğusu vasitəsilə birbaşa birləşməyə malik olan təmizlənmiş şirə üçün qəbulədici

tutumla birləşmiş və çökdürülən hissəciklər üçün qəbulədiciinin üstündə yerləşdirilmiş şirə üçün ilkin qəbulədici tutumla birləşən və dənəqəbulədici ilə təchiz olunmuş şirəni ayırmak üçün qurğunun girişi ilə texnoloji əlaqələnmış dozatorla təchiz olunmuş xammal üçün qəbulədici bunker əlavə olaraq daxil edilmişdir.

(21) a2004 0089

(22) 03.05.2004

(51) A23N 15/00 (2006.01)

- (71)(72) Verdiyev Bəhrəm Zülfü oğlu, Ağabəyli Tahir Ağaxan oğlu, Xəlilov Cəbrayıł İbrahim oğlu, Məmmədov İsrayıł Oruc oğlu, Məmmədov Cəmələddin Ələkbər oğlu, Məmmədov Arif Əli oğlu, Kərimov Arzu Nürəddin oğlu (AZ)

(54) NAR MEYVƏLƏRİNİN İLKİN EMALI ÜÇÜN QURĞU.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı istehsalatına, məhz meyvələrin qabıqdan təmizlənməsi üçün maşınlara və texnoloji xəttlərə aididir. Qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, bunker, çıxış dəliyi olan silindrik baraban, rotor və pərlərdən ibarət olan nar meyvələrinin ilkin emalı üçün qurğuda, ixtiraya görə, pərlər rotorun valının uzunluğu boyu quraşdırılmış kəsici və soyma bıçaqları şəklində yerinə yetirilmişdir, bu zaman kəsici bıçaqlar rotorun valının oxuna nəzərən «γ» bucağı altında və bir-birinə diametal eks istiqamətdə quraşdırılırlar, aralarında şahmat qaydası ilə soyma bıçaqları quraşdırılmış trapesiya şəkilli cütlər əmələ getirir, beləki, rotorun valının maillik bucağı «α» kəsici bıçaqların yerləşmə bucağına «γ» bərabərdir. Silindrik barabanın aşağı hissəsi, dəliklərinin ölçüsü nar dənələrinin ölçüsündən böyük olan tor şəklində yerinə yetirilmişdir və ön və arxa çıxış novları olan altlığa bərkidilmişdir. Silindrik barabanın aşağı dəlikli hissəsi ilə kəsici və soyma bıçaqları arasındaki aralığın ölçüsü nar dənələrinin daxili özəyinin diametrinə bərabərdir.

A 61

(21) a2007 0146
(22) 20.06.2007
(51) A61K 9/06 (2006.01)

- (71) Tağıyev Sərxan Əbülfəz oğlu, Hümmətov Azər Fərahim oğlu (AZ)

(72) Tağıyev Sərxan Əbülfəz oğlu, Hümmətov Azər Fərahim oğlu, Sultanov Həsən Abbas oğlu, Əliyev Eldar Allahverdi oğlu (AZ)

(54) HİDROFİL MƏLHƏM ƏSASI VƏ ONUN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira tibb sahəsinə, məhz, farmakologiyaya aididir və məlhəmlərin hazırlanması üçün nəzərdə tutulmuş yeni hidrofil məlhəm əsasının alınmasına aididir. İxtiranın məhiyyəti tərkibində komponentlərin aşağıdakı çəki % nisbətində traqakant, su, etil spirti və propilenqlükol saxlayan yeni hidrofil məlhəm əsasının alınmasından: traqakant 3,0; etil spirti-20,0-24,0; propilenqlükon 20,0-30,0; su-

47,0-57,0 və traqakantın xirdalanmasından, traqakantın etil spirti ilə işlənməsindən, sonradan alınan kütlənin pro-pilenqlikolla qarışdırılmasından və qarışığın gel alınana qədər suda həll edilməsindən ibarət olan alınması üsulundan ibarətdir. Göstərilən üsul üzrə alınan iddia olunmuş hidrofil məlhəm əsası yüksək terapevtik, biofarmasevtik və osmotik fəallığa malikdir. O, proktologiyada, cərrahiyədə, dermatologiyada, kosmetalogiyada, çətin sağalan sulanan və irinli yaraların, yataq yaralarının müalicəsində geniş tətbiq oluna bilər.

(21) a2007 0184**(22) 27.07.2007****(51) A6IK 36/489 (2006.01)****C07B 311/32 (2006.01)****(71) Sailova Cəmilə Cəmil qızı (AZ)****(72) Sailova Cəmilə Cəmil qızı (AZ), Litvinenko Vasiliy İvanoviç (UA), Popova Tatyana Pavlovna (UA), Ammosov Aleksey Serafimoviç (UA)****(54) YAPON SOFORASININ QÖNÇƏLƏRİNİN EMALI ÜSULU.**

(57) İxtira tibb sahəsilə, məhz, kimya-əczaçılıq sənayesinə aiddir və dərman bitki xammalının, xüsusilə yapon soforasının qönçələrinin tullantısız emali üsullarına şamil olunur. İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, yapon soforasının qönçələrinin emali narın xirdalanmış xammalın 100%-li asetonla yağıszlaşdırılmasından və rutinin 60-70%-li sulu asetonla ekstraksiyasından, sulu-asetonlu ekstraktın vakuum filtrləməsi ilə şrotdan ayrılmışdan, asetonun qovulmasından və rutin kristallarının ayrılması ilə ekstraktın soyudulmasından ibarətdir. Qalan şrotu 60%-li sulu asetonla nəmləşdirir və 4 saat ərzində autofermentoliz aparırlar, autofermentoliz məhsullarını 100%-li asetonla yuyurlar. Prosesi kversetinin tam çıxarılmasına qədər təkrar edirlər. Asetonlu filfiltratları birləşdirirlər, sulu qalığa qədər buxarlandırırlar və etilasetatla ekstraksiya edirlər. Etilasetatlı çıxarışları quruyana qədər buxarlandırırlar və qızdırmaqla üzərinə 95%-li etil spirti əlavə edirlər, qaynar distillə olunmuş su ilə durulaşdırırlar və kversetin kristallarının çökməsinə qədər soyudurlar. Kversetin ayrıldıqdan sonra şrotu qaynar su ilə ekstraksiya edirlər, ekstraktı məlum üsullardan biri üzrə polisaxarıdlorin alınması üçün ayıırlar, şrotu isə yem əlavəsi kimi istifadə istifadə edirlər.

(21) a2007 0234**(22) 22.10.2007****(51) A6IM 1/02 (2006.01)****A6IM 1/34 (2006.01)****A6IJ 1/05 (2006.01)****(71)(72) Saryev Eldar Bəhram oğlu (AZ)****(54) DONOR QANININ KOMPONENTLƏRƏ AYRILMASI ÜSULU.**

(57) İxtira tibbə, məhz donor qanının tədarük edilməsinə, xüsusilə də donor qanının komponentlərə ayrılması zamanı, tərkibində yol verilmiş digər qan komponentləri qarışıığı olmayan tam təmiz eritrosit kütləsinin, plazmanın və trombosit kütləsinin alınmasına aiddir. İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, içində donordan götürülmüş bütöv qan olan hemakonun sentrifuqalaşdırılmasından və bu yolla alınan qan komponentlərinin, hər bir ayrıca komponent üçün nəzərdə tutulmuş filtrlərdən süzülməsindən ibarət olan donor qanının komponentlərə ayrılması üsulunda, içində bütöv qan olan hemakonu asma və ya sentrifuqalaşdırma yolu ilə eritrosit və leykositlərdən ibarət kütləni tərkibində görünməyən trombosit kütləsi olan plazmadan ayıırlar, sonradan plazmani ikinci hemakona süzürərlər, bundan sonra ikinci hemakona sentrifuqalaşdırmaqla plazmani onda olan trombosit kütləsində ayırır və alınmış təmiz plazmani üçüncü hemakona süzürərlər, bu zaman alınmış komponentlərin süzülməsi prosesini onların digər hemakonlara köçürülməsi ilə eyni vaxtda aparırlar, belə ki, filtr kimi hemakonları bir-biri ilə birləşdirən elastik bolların orta hissəsində quraşdırılmış, məsaməli girişi və məsaməsiz çıxışı olan trek membranlarından istifadə edirlər.

(21) a2007 0244**(22) 29.10.2007****(51) A6IM 1/34 (2006.01)****A6IM 1/38 (2006.01)****(71)(72) Saryev Eldar Bəhram oğlu (AZ)****(54) QANIN KOMPONENTLƏRƏ AYRILMASI ÜCÜN QURGU.**

(57) İxtira tibbi texnikaya, xüsusilə bütöv qan kütləsinin ayrı-ayrı komponentlərə ayrılması, müəyyən komponentlərin kənar edilməsi və qalan hissənin insan orqanizminə qaytarılması üçün nəzərdə tutulan qurğulara aiddir və tromboferez prosedurunda qandan az miqdard plazma ilə birlikdə trombositin ayrılması, eritrosit və leykosit kütlərinin donora qaytarılması prosesində istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi qanın komponentlərə tam və effektiv ayrılmamasını təmin edən sadələşdirilmiş qurğu yaratmaqdır. Bu məsələnin həlli üçün trek membranı ilə təhciz edilmiş plazmofiltrdən, giriş və çıkış xətlərindən və plazma üçün tutumdan ibarət olan qanın komponentlərə ayrılmaması üçün qurğuda, ixtiraya görə, plazmofiltrlə plazma üçün tutum arasında, trek membranı ilə təhciz edilmiş, trombosit kütləsinin toplanması üçün tutum yerləşdirilmişdir, belə ki, plazmofiltrdəki trek membranının məsamələrinin ölçüsü 2,5-2,6 mm, trombosit kütləsinin toplanması üçün tutumdakı trek membranının məsamələrinin ölçüsü isə 0,4-0,5 mm təşkil edir.

BÖLMƏ B**MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ PROSESLƏR****B 01**

(21) a2007 0246

(22) 02.11.2007

(51) B01D 11/02 (2006.01)

A61K 36/00 (2006.01)

(71) Mehraliyeva Sevil Cəbrayıl qızı, Tağıyev Sərxan Əbülfəz oğlu (AZ)

(72) Vəliyeva Məhbubə Nəbi qızı, Mehraliyeva Sevil Cəbrayıl qızı, Tağıyev Sərxan Əbülfəz oğlu (AZ)

(54) BİTKİ XAMMALINDAN EKSTRAKTİV MADDİLƏRİN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira kimya-əczaçılıq sənayesinə və kosmetologiya-aiddir və dərman bitki xammalından ekstraktiv maddələrin alınması üsuluna şamil olunur. İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, bitki xammalından ekstraktiv maddələrin alınması üsulu xammalın xirdalanması və isladılmasından, ultrasəs ilə ekstragentlə ekstraksiyasından, ballast maddələrdən təmizlənməsindən və ekstraktın vakuum altında quru poroşok şəklində hazır məhsul alınana qədər qurudulmasından ibarətdir. Xammal kimi istifadə olunan, biyan kökündən, sofora meyvələrindən və gülüməbahar çiçəklərindən ibarət dərman yığıntısını 0,05%-li ammonyak məhlulu ilə 1:1 nisbətdə isladırlar, ultrasəslə ekstraksiyani 2,5-3 dəqiqə ərzində, ultrasəsin təyin olunan tezlik və intensivliyində həyata keçirirlər, ekstragent kimi 0,05%-li ammonyak məhlulundan istifadə edirlər, ekstraktiv maddələri ballast maddələrdən təmizləmək üçün isə alınan məhsulu n-butanolla ekstraksiyaya uğradırlar.

(21) a2004 0003

(22) 08.01.2004

(51) B01F 17/00 (2006.01)

(31) MI2001 A 001496

(32) 13.07.2001

(33) İT

(86) PCT/EP02/07637 09.07.2002

(87) WO 03/006147 A3 23.01.2003

(71) ENİ S.P.A (İT); ENİTEKNOLOCE S.P.A. (İT)

(72) KREŞENTSİ, Françesko (İT); PORÇELLI, Filippo (İT)

(74) Məmmədova X.N. (AZ)

(54) NEFT MƏHSULLARI ÜÇÜN İKİFAZALI DİŞ-PERSLƏŞDİRİCİ.

(57) Tərkibində neftdə həll olmayan hidrofil surfaktantdan və neftlə qarışan üzvi daşıyıcıdan ibarət olan ikifazalı dispersləşdirici kompozisiyanın təsviri verilib. Göstərilən iki-fazalı dispersləşdirici kompozisiya dəniz səthinə neftin təsadüfi dağılmalarının emalı zamanı tətbiq edilə bilər.

(21) a2007 0101

(22) 30.04.2007

(51) B01J 20/02 (2006.01)

B01J 20/22 (2006.01)

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Bünyad-zadə İradə Aydin qızı, Məmmədov Hüseyn Qüdrət oğlu, Əzizov Abdulsaid Əbdulhəmid oğlu, Məhərrəmov Abel Məmmədəli oğlu (AZ)

(54) MƏSAMƏLİ MAQNİT SORBENT.

(57) İxtira tərkibində təbii yüksək molekullu birləşmələr saxlayan maqnit sorbentlərə aiddir və su səthindən, neft və neft məhsullarını təmizləmək üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi asan əldə edilən və təbiətdə regenerasiya olunan xammal və sadə texnoloji proses əsasında daha effektiv sorbentin yaradılmasıdır. Qarşıya qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, məsaməli polimer matritsadan və maqnit doldurucudan ibarət olan məsaməli maqnit sorbentdə, ixtiraya görə, polimer matrisa kimi ionagen fosfat turşu qrupları ilə $-OP(O)(OH)_2$ modifikasiya olunmuş ağac yonqarı, maqnit doldurucu kimi isə Fe_3O_4 nanohissəcikləri saxlayır. Sorbent nazik neft təbəqələrini su səthindən sorbsiya etmək xassəsinə malikdir, maqnitin köməyilə asanlıqla yığılır və dəfələrlə istifadə oluna bilər.

B 05

(21) a2007 0023

(22) 09.02.2007

(51) B05B 1/26 (2006.01)

B05B 3/04 (2006.01)

(71)(72) Əliyev Zakir Hüseyin oğlu, Əliyev Bəhram Hüseyin oğlu (AZ)

(54) MAYE PÜSKÜRDÜCÜ.

(57) İxtira kənd təsərrüfatı texnikası sahəsinə, konkret olaraq, yağışagydırma ilə suvarma texnikasına aiddir və yağışagydırma qurğularında istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi mayenin səpələnmə diametrinin tənzimlənməsi imkanlarının genişləndirilməsindən ibarətdir. İçibos gövdədən, sixıcı qayka və buraxıcı deşiklər ilə membran şəklində yerinə yetirilmiş püskürmə məşəlinin diametrini tənzimləyən vasitədən, buraxıcı deşiklərin çıxışında qoyulmuş deflektor pərlərindən, kəsik konus şəklində yivli kərtiklərlə yerinə yetirilmiş və gövdənin xaricində membranın buraxıcı deşiklərinin çıxışında yerləşdirilmiş, pərlərə sərt bərkidilmiş və onları püskürdülən mayenin axınının təsiri altında hərədən qovşaqdan ibarət maye püskürdücüdə, ixtiraya görə, membran möhkəm elastik materialdan, buraxıcı deşikləri büzmələrdə icra olunmaqla, büzmələnmiş yerinə yetirilmişdir.

B 22

(21) a2008 0110

(22) 30.05.2008

(51) B22F 1/00 (2006.01)

B22F 9/20 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

- (72) Mustafayev Sənan Məmmədəmin oğlu, Quliyev Ağəli Əhməd oğlu, Hüseynov Səyami Sənani oğlu (AZ)
(54) DƏMİR ƏSASINDA OVUNTU MATERIALIN HAZIRLANMA ÜSULU.

(57) İxtira ovuntu metallurgiyası sahəsinə, xüsusən, dəmir əsasında ovuntu materialın hazırlanma üsuluna aiddir. Üsul ovuntu dəmirin bor turşusunun spirt məhlulu ilə qarışdırılmasından, həllədicinin sonrakı buxarlandırılmışından, preslənməsindən və 1173-1273 K temperaturda bişirilməsindən ibarətdir. İxtira dəmir əsasında, yüksək sixlığı və bərkliyi təmin edən, bircins strukturlu ovuntu materialın alınmasına imkan yaradır.

B 63

- (21) a2006 0175
(22) 19.09.2006
(51) B63B 35/44 (2006.01)
B63B 9/06 (2006.01)
(31) 11/332,707
(32) 13.01.2006
(33) US
(71) J.RAY McDermott, S.A., a corporation organized under the laws of Panama (PA)
(72) Yun Dinq; Vilyam Lorens Soester (US)
(74) Xəlilov B.A. (AZ)
- (54) FERMALI YARIBATIRILMIŞ ÜZƏN DƏNİZ KONSTRUKSIYASI VƏ ONUN MONTAJ EDİL-MƏSİ ÜSULU.**

(57) Hal-hazırkı ixtira üzən dəniz konstruksiyalarına, daha konkret olaraq - yarıbatırılmış üzən dəniz konstruksiyalarına aiddir. Fermalı yarıbatırılmış üzən dəniz konstruksiyası onunla xarakterizə olunur ki, aşağı uclarında, ən azı, iki pontonla tutlub saxlanan çoxlu miqdarda kolonnalarдан və kolonnaları birlikdə onların yuxarı uclarında birləşdirən konstruktiv üst tikili sarğıından ibarət olan üzən gövdə ilə sərt birləşmiş asma çatı fermasını saxlayır. Gövdənin elementlərini və asma çatı fermasını ayrıca alırlar və dəniz inşaat meydançasında birlikdə yiğirlər ki, burada da konstruksiyanı qazma və/və ya hasilat üçün istifadə edirlər.

BÖLMƏ C**KİMYA VƏ METALLURGIYA****C 01**

- (21) a2006 0201
(22) 06.11.2006
(51) C01G 1/12 (2006.01)
C01G 28/00 (2006.01)
(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan bölməsi (AZ)
(72) Rzayev Bayram Zülfiqar oğlu (AZ)
(54) ARSEN SULFİDİN ALINMASI ÜSULU.

(57) İxtira qeyri-üzvi kimya sahəsinə, məhz, Azərbaycan Respublikasının Darıdağ yatağının arsenli filizindən arsen (III) sulfidin alınması üsuluna aiddir. İxtiranın mahiyyəti ondadır ki, tərkibində arsen olan birləşmənin sulfid birləşməsi ilə qarşılıqlı təsirindən, əmələ gələn sulfidin sonradan süzülməsindən, yuyulmasından və qurudulmasından ibarət olan arsen (III) sulfidin alınması üsulunda, ixtiraya görə, tərkibində arsen olan birləşmə kimi Azərbaycan Respublikasının Darıdağ arsen filizindən, sulfid birləşməsi kimi sodium sulfidindən istifadə edirlər və əlavə olaraq, 450°C temperaturda alınan sulfidin sublimasiyasını aparırlar.

C 02

- (21) a2007 0111
(22) 11.05.2007
(51) C02F 1/46 (2006.01)
B01D 15/00 (2006.01)
(71)(72) Paşayev Arif MirCəlal oğlu, Mehdiyev Arif Şəfaət oğlu, Məhəmmədov Məhəmməd Əsgər oğlu, Nizamov Telman İnayət oğlu, İsayev Ənvər İsa oğlu, Nizamov Anar Telman oğlu (AZ)
(54) DEİONLAŞMIŞ SUYUN ALINMASI ÜÇÜN QURGU.

(57) İxtira yüksək elektrik müqaviməti deionlaşmış suyun alınması qurğularına aiddir və energetika, radiotexnika, kimya sənayesində və tibbdə məhlulların hazırlanması, güclü yarımkəciriçi cihazların soyudulması və s. məqsədlər üçün istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi suyun emalı prosesinin ucuzlaşdırılması və qurğunun etibarlılığının və istismarının rahatlığının artırılmasıdır. İxtiranın məsələsi onunla həll olunur ki, deionlaşmış suyun alınması üçün qurğu hermetik bakdan, mikrokompressordan, içərisinə qətranlar və sorbentlər doldurulmuş filtrləyici elementləri olan dəyişdirilə bilən kassetlərdən, idarə və indikasiya panelindən, çıxış ştuserindən, bakda suyun səviyyəsini və elektrik keçiriciliyini ölçən datçıklardan ibarət olaraq, ixtiraya görə hermetik bak qurğunun girişində mikrokompressordan sonra yerləşdirilən və yarımnüfuzetmə qabiliyyətli kompozit membranla təchiz olunan silindr şəklində yerinə yetirilib. İxtira qurğuda distillə olunmuş suyun istifadə olunmasından imtina etməyə imkan verir, dəyişdirilən kassetin istismar müddətini artırır, istismarı sadələşdirir və etibarlılığı artırır.

C 05

- (21) a2007 0279
(22) 07.12.2007
(51) C05B 11/10 (2006.01)
C05D 9/02 (2006.01)
(71) Hümbətov Məhəmməd Oruc oğlu (AZ)
(72) Hümbətov Məhəmməd Oruc oğlu, Şabanov Əliməmməd Lətif oğlu, Şirinova Dürdənə Bakir qızı, Səlimova Nigar Əziz qızı, Abdullayeva Maya Yadiqar qızı, Atayev Mətləb Şixi oğlu (AZ)
(54) BOR TƏRKİBLİ FOSFOR GÜBRƏLƏRİN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira tərkibində bor olan fosforlu gübrələrin alınması üsuluna aiddir. Fosfat xammalın turşu ilə parçalanmasından, parçalanma məhsuluna bor xammalın əlavə olunmasından, sonrakı məhsulun neytrallaşdırılmasından, dənəvərləşdirilməsindən və qurudulmasından ibarət olan üsülda, bor xammalı kimi tinkel konsentrati ilə serpentinitin, müvafiq olaraq, 1:(0,02-0,08) kütlə nisbətində qarışığın dan istifadə edirlər.

C 07

- (21) a2007 0076
- (22) 10.04.2007
- (51) C07C 33/04 (2006.01)
C07C 43/14 (2006.01)
C07C 43/17 (2006.01)
- (71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
- (72) Qarayev Siyavuş Fərhad oğlu, Mehdiyeva Venera Zaman qızı (AZ)
- (54) PROPARGİL β -YODEFİRLƏRİN ALINMASI ÜÇÜN REAGENT-KATALİZATOR.

(57) İxtira, üzvi sintez sahəsinə, xüsusən, bioloji fəallıq göstərən propargil β -yodefirlərin alınmasına aiddir. Sink-xloridin propargil β -yodefirlərin alınması üçün reagent-katalizator kimi tətbiqi iddia olunub.

- (21) a2006 0235
- (22) 07.12.2006
- (51) C07C 33/042 (2006.01)
C07C 29/124 (2006.01)
- (71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Polimer Materialları İnstitutu (AZ)
- (72) Vəliyev Məmməd Hüseynləri oğlu, Cəmilov Ramiz Səfər oğlu, Aliyev Nadir Əli oğlu, Şətirova Məhrəzə İsmayıllı qızı, Nəsirova Məleykə Müzəffər qızı, Əsgərov Oktay Valeh oğlu, Rzavev Əkrəm Xəlil oğlu (AZ)
- (54) PROPARGİL SPİRTİNİN ALINMA ÜSULU.

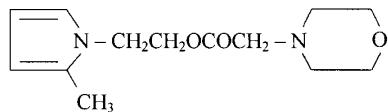
(57) İxtira doymamış spirtlərin, xüsusən, zərif üzvi sintezdə yeni reaksiyaya qabil birləşmələrin, o cümlədən, yeni bioloji və fizioloji aktiv maddələrin və onların analoqlarının, inhibitorların alınmasında və termodavamlı polimərlərin sintezində ilkin monomer kimi tətbiq oluna bilən propargil spirtinin alınma üsuluna aiddir. Propargil spirtinin alınma üsulu ilkin xanimalın -1,2,3-üçxlorpropan qələvi metal hidroksidinin istirakında dehidroxlorlaşdırılmasından, qələvi metal hidroksidinin izafiliyində alınan 2,3-dixlor-1-propenin hidrolizindən və qələvi metal hidroksidi ilə promotorlaşdırılmış üçetilbenzilammoniumxloridin istirakında 2-xlor-2-en-1-propenolun dehidroxlorlaşdırılmasından ibarətdir.

- (21) a2006 0181
- (22) 12.10.2006
- (51) C07C 47/052 (2006.01)
C07C 47/055 (2006.01)
- (71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)
- (72) Şahtaxtinski Toğrul Nemət oğlu, Əliyev Ağadadaş Mahmud oğlu, Quliyev Adil Rəsul oğlu, Hüseynov Kamil Adil oğlu, Məcidova Solmaz Məmməd Tağı qızı, Əlidəzə Gülmirə Əhməd qızı (AZ)
- (54) FORMALDEHİDİN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira formaldehidin alınma üsuluna aiddir və polikondensasiya polimerlərinin sintezi üçün və əczaçılıq sənayesində istifadə oluna biler. Formaldehidin alınma üsulunu metanolun oksigen tərkibli qazla, müvafiq olaraq, kütləsinin 2% və 0,5% miqdardında götürülmüş Cu²⁺ və Pd²⁺ ionları ilə modifikasiya olunmuş NaY sintetik seoliti üzərində 150-190°C temperaturda, CH₃OH:O₂:N₂ reagentlərin 1:0,33-l:1,15-2,67-ə bərabər molyar nisbətində və reaksiya qarışığının 1,24-2,99 saniyə kontakt müddətində oksidləşdirilməsi ilə həyata keçirirlər.

- (21) a2008 0102
- (22) 19.05.2008
- (51) C07D 207/327 (2006.01)
A61K 31/40 (2006.01)
A61K 31/485 (2006.01)
- (71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ), Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ)
- (72) Qəhrəmanov Rəşid Fərrux oğlu, Hacılı Raiq Əli oğlu, Qarayev Zakir Ömər oğlu, Zeynalova Səidə Qaraj qızı, Məmmədova Aynur Alim qızı, İbrahimov Rəşad İbrahim oğlu (AZ)
- (54) ANTİMİKROB FƏALLIQ GÖSTƏRƏN 1-(2'-MORFOLİNOMETİLKARBONİLETOKSİ)-2-METİLPİRROL.

(57) İxtira bioloji aktiv kimyəvi birləşmələrə aiddir və yerli antiseptik vasitə kimi kimya-əczaçılıq sənayesində və tibbdə istifadə oluna biler. Struktur formulu

olan antimikrob fəallıq göstərən 1-(2'-morpholinometilkarboniletoksi)-2-metilpirrol iddia olunub.

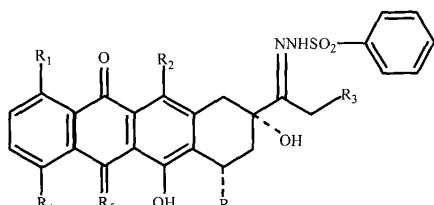
- (21) a2007 0107
- (22) 08.05.2007
- (51) C07H 1/00 (2006.01)
- (31) 10/982 873
- (32) 08.11.2004
- (33) US
- (86) PCT/US2005/040346 08.11.2005
- (87) WO /2006/052915 18.05.2006
- (71) GEM PHARMACEUTICALS, LLC (US)

(72) Uolş Cerald (US)

(74) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) 13-DEZOKSIANTRATSİKLİNİN KOMPOZİSYASI VƏ ALINMASI ÜSULU.

(57) İxtira xərçəng əleyhinə yönəlmış dərman vasitələrinin sintezi sahəsinə aiddir. Məsələ minimal əlavə effekti olan xərçəng əleyhinə yönəlmış dərman vasitələrinin yaradılmasından ibarətdir. Məsələ onunla həll edilir ki, aktiv komponent kimi tərkibində aşağıdakı formullu birləşməni saxlayan dərman vasitəsi təklif edilir:

burada, R₁, R₂ və R₃ - H və ya OH; R₄ - H, OH, alkil və ya O-alkil; R₅ - O və ya NH; və R₆ - H, OH və ya şəkər komponentidir. Məsələ həm də onunla həll edilir ki, 13-benzolsulfonilhidrazon antratsiklinin və onun törəmələrinin alınması üsulu təklif edilir. Təklif edilən üsul ondan ibarətdir ki, spirtdə 13-benzolsulfonilhidrazon antratsiklinin reduksiyaedici və qatı turşu ilə reaksiya qarışıığı yaradılır, qızdırılır, bundan sonra qələvinin sulu məhlulu ilə 13-dezoksiyantratsiklin məhlulu əmələ gələnə kimi neytrallaşdırılır. Məhsulu üzvi həlləcicilərlə çökmüş duzlardan və filtratdan ekstraksiya edirlər. Üsul 13-benzolsulfonilhidrazon antratsiklinin müvafiq 13-dezoksiyantratsiklinə yüksək çıxımla tam reduksiya olunmasına səbəb olur.

C 08

(21) a2007 0020

(22) 05.02.2007

(51) C08F 2/10 (2006.01)

C08F 4/32 (2006.01)

C08F 20/06 (2006.01)

C08F 22/16 (2006.01)

C08B 1/02 (2006.01)

(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Məmmədov Camal Veys oğlu, Qəhrəmanov Nadir Fərrux oğlu, Hüseynov Yadigar Yusif oğlu, Quliyev Telman Dadaş oğlu, Mustafayev Musa Musa oğlu, Əskərov Ağaisa Bayraməli oğlu, Əhmədov Elnur Nofəl oğlu (AZ)

(54) SELLÜLOZUN SUDA HƏLL OLAN SOPOLİ-MERLƏRİNİN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira üzvi kimya sahəsinə, xüsusən, sellülozun suda həll olan sopolimerlərinin alınmasına aiddir və suda həll olan boyalarda polimer kompozisiyalara əlavə kimi istifadə oluna bilər. Sellülozun suda həll olan sopolimerinin alınma üsulu, hissəciklərin 80-200 meş ölçüsünə qədər xırdalanmış sellülozun radikal sopolimerləşmə inisiatorunun və emulqatorun iştirakında, 88-90°C temperaturda 60-75 müddətində doymamış monomerlər ilə radikal sopolimerləşməsindən ibarətdir.

(21) a2003 0108

(22) 26.05.2003

(51) C08F 8/40 (2006.01)

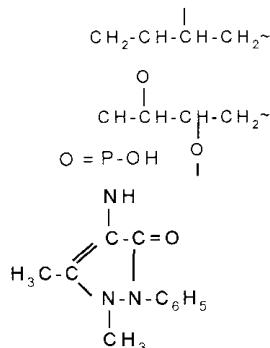
B01J 20/26 (2006.01)

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Əzizov Abdülsəid Əbdülhəmid oğlu, Əliyeva Rəfiqə Əlirza qızı, Həmidov Sahil Zahid oğlu, Alosmanov Rasim Mirəli oğlu, Çıraqov Famil Musa oğlu, Məhərrəmov Abel Məmmədəli oğlu (AZ)

(54) URAN ÜÇÜN SORBENT.

(57) İxtira polimerlər kimyasına, o cümlədən polibutadienfosfon turşusunun törəmələrinə aid olub, analitik kimyada və hidrometallurgiyada U(VI)-nın ayrılması və qatılışdırılması üçün istifadə oluna bilər. Polibutadienfosfon turşusunun

formullu [2,3-dimetil-1-fenil-5-pirazolon] monoimidi uran(VI)-nin sorbenti kimi təklif olunur. İxliranın mahiyəti ondan ibarətdir ki, fosfoxlorlaşmış sintetik polibutadien 4 aminoantipirinlə modifikasiya olunur. Alınmış modifikatda fosfodixlorid qruplarındakı xlor atomlarından biri polimerin sorbsiya tutumunu artırıran 4-aminoantipirin fragmenti ilə əvəz olunur, digəri isə hidroksil qruplarına qədər hidrolizə uğrayır. İxtiraya təqdim olunmuş sorbent fəza quruluşu olub, uran(VI)-ya qarşı həssas olan qruplarla malikdir. Bunun hesabına sulu məhlullardan uran(VI)-nin sorbsiyası və qatılışdırılması zamanı yüksək sorbsiya tutumu-704,7 mq/q və sorbsiya dərəcəsinə - 87% nail olmaq olur.

(21) a2007 0102

(22) 04.05.2007

(51) C08F 240/00 (2008.01)

(71) Məmmədov Camal Veys oğlu (AZ)

(72) Məmmədov Camal Veys oğlu, Qəhrəmanov Nadir Fərrux oğlu, Hüseynov Yadigar Yusif oğlu, Məmmədov Eldar Eynulla oğlu, Quliyev Telman Dadaş oğlu, Abbasov Qüdrət Salman oğlu, Quliyeva Gülgəz Nizam qızı (AZ)

(54) NEFTPOLİMER QƏTRANININ ALINMA ÜSLU.

(57) İxtira neft polimer qətranlarının alınması sahəsinə aiddir və neft və lak-boya sənayesində istifadə oluna bilər. Neftpolimer qətranının alınma üsulunu, benzinin pirolizinin maye məhsullarının 48-160°C temperaturda qaynayan yüngül fraksiyasının doymamış birləşmələrinin, xammalın

kütləsindən 4-12 kütlə %- miqdarında götürülmüş bor ftoridin metakril turşusu ilə qarşılıqlı təsirindən yaradılmış kompleksonun -polimerləşmə inisiatoru iştirakında 65-70°C temperaturda 6 saat müddətində polimerləşməsi ilə həyata keçirirlər.

(21) a2007 0139

(22) 14.06.2007

(51) C08F 240/00 (2006.01)

C08F 18/08 (2006.01)

C08F 4/06 (2006.01)

(71) Sumqayıt Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Məmmədov Camal Veys oğlu, Qəhrəmanov Nadir Fərrux oğlu, Hüseynov Yadigar Yusif oğlu, Balakişiyev İxtiyar Atası oğlu, Baxışev Təvəkkül Süleyman oğlu, Nəzərov Fətulla Boyh oğlu (AZ)

(54) NEFTPOLİMER QƏTRANININ ALINMA ÜSÜLU.

(57) İxtira neftpolimer qətranlarının alınması sahəsinə aidir və neft və lak-boya sənayesində istifadə oluna bilər. Neftpolimer qətranının alınma üsulunu, benzinin pirolizinin maye məhsullarının 48-160°C temperaturda qaynayan yüngül fraksiyasının doymamış birləşmələrinin vinilasetatla, xammalın kütləsindən 2-9 kütlə % miqdarında götürülmüş, bor ftoridin akril turşusu ilə qarşılıqlı təsirində yaradılmış kompleksonun - polimerləşmə inisiatoru iştirakında 65-70°C temperaturda 4 saat müddətində polimerləşməsi ilə həyata keçirirlər.

(72) Məmmədli Şiraz Məcnun oğlu, Həsənov Vaqif Yaqub oğlu, Qəribov Adil Abdulxalıq oğlu, Məmmədov Eldar Musa oğlu, Salehov Akif Xalid oğlu, Manafov Manaf Rüstəm oğlu, Vəlibəyova Gülarə Zahid qızı, Fərəcov Hüseyin Məmməd oğlu, Ələsgərov Əzizbala Mirzəbala oğlu (AZ)

(54) RADIASIYA ÜSULU İLƏ VULKANİZASIYA EDİLMİŞ REZİN QARIŞIĞI.

(57) İxtira radiasiya-kimyəvi vulkanizasiya edilmə texnologiyasından istifadə edilməklə rezinlərin alınması sahəsinə, xüsusən, butadiennitril və etilen-propilen kauçukların əsasında vulkanizasiya edilmiş rezin qarışığının istehsalına aiddir. İxtiranın məsələsi radiasiya vulkanizatların texniki və reoloji xassələrinin, fiziki-mexaniki göstəricilərinin, istiliyin təsiri nəticəsində, artırılmasıdır. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, radiasiya üsulu ilə vulkanizasiya edilmiş rezin qarışığının, butadien-nitrit və etilen-propilen kauçuklarının əsasında olan, vulkanizasiya edici agent, sensibilizator, texniki karbon və sink oksidi daxil olmaqla, ixtiraya görə, tərkibində komponentlərin aşağıdakı nisbətində polivinilxlorid ilə modifikasiya olunmuş butadien-nitrit kauçuku, vulkanizasiya agenti kimi 1,4-bis-4-üçxlormetilfenil-dixlormetilbenzol, sensibilizator kimi 2,4-dixlor-6-dietilaminotriazini saxlayır, kütlə çəkilə:

Polivinilxlorid ilə modifikasiya olunmuş butadien-nitrit kauçuku	70-90
Etelen-propilen kauçuku	10-30
Vulkanizasiya edici agent	3-5
Sensibilizator	2-4
Sink oksidi	3-5
Texniki karbon (H-324)	40-60

(21) a2007 0055

(22) 15.03.2007

(51) C08J 5/20 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Bilalov Yaşar Mahmud oğlu, Əliyeva Gülnarə Arif qızı, İbrahimova Sinduz Məmməd qızı, Daşafova Güllərə İsmayıllı qızı (AZ)

(54) İONDƏYİŞDİRİCİ QƏTRANIN ALINMA ÜSÜLU.

(57) İxtira, sorbentlər, uduclar və kompleks əmələgətricilər kimi istifadə edilər sintetik iondəyışdirici qətranlarının alınması üsullarına aiddir. İondəyışdirici qətranın alınma üsulunu polistirolon 140-150°C temperaturda sulfoxol-laşdırılmış ataktik polipropilenə mexaniki-kimyəvi modifikasiyası ilə polimer karkasının alınması və sulfolaşdırma yolu ilə ona ionogen qruplarının daxil edilməsi ilə həyata keçirirlər.

(21) a2007 0091

(22) 20.04.2007

(51) C08L 9/06 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Bilalov Yaşar Mahmud oğlu, Mövləyev İbrahim Hümbət oğlu, İbrahimova Sinduz Məmməd qızı, Əmirov Fariz Əli oğlu, İsayev Osman İlyas oğlu (AZ)

(54) VULKANİZASIYA EDİLMİŞ REZİN QARIŞIĞI.

(57) İxtira rezin sənayesinə, xüsusən, izopren və butadien-stirol kauçukların kombinasiyası əsasında vulkanizasiya edilmiş rezin qarışığının işlənməsinə aididir. İxtiranın məsələsi rezin qarışığının əsas fiziki-mexaniki xassələrini saxlamaqla, çoxdəfəli deformasiyada yorulmaya davamlılıq göstəricilərini və rezinin kordla əlaqə möhkəmliyini yüksəltməkdən ibarətdir. Qarşıya qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, vulkanizasiya edilmiş rezin qarışığının izopren və butadien-stirol kauçukların kombinasiyası əsasında olan, tərkibində kükürd, regenerat (PİLT), sulfenamidi «Ц», altaks, sink oksidi, stearin turşusu, kanifol, rubraks, neazon «Д», stirol-inden qatrani, N-nitro-zodifenilamin, mikromum, diafen (ФП), yağı (ПН-6Ш), texniki karbon (П-514) və modifikator olmaqla, ixtiraya görə, modifikasiya

(21) a2007 0103

(22) 07.05.2007

(51) C08L 9/02 (2006.01)

C08K 5/03 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Radiasiya Problemləri İnstitutu (AZ)

tor kimi 100 kütłə h. kauçukların qarışığına görə 2-3 kütłə h. miqdardında xlorlaşdırılmış ataktik polipropilen saxlayır.

(21) a2007 0092

(22) 20.04.2007

(51) C08L 9/06 (2006.01)

C08L 25/04 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Naibova Tamila Muxtar qızı, Şixəliyev Kərəm Seyfi oğlu, Abdullayeva İradə Qurban qızı, Mövlayev İbrahim Hümbət oğlu, İbrahimova Sinduz Məmməd qızı (AZ)

(54) VULKANİZASIYA EDİLMİŞ REZİN QARIŞIĞI.

(57) İxtira rezin sənayesinə, xüsusən, izopren və butadien-stirol kauçukların kombinasiyası əsasında vulkanizasiya edilmiş rezin qarışığının işlənməsinə aiddir. İxtiranın məsələsi rezin qarışığının əsas fiziki-mexaniki xassələrini saxlamaqla, çoxdəfəli deformasiyada yorulmaya davamlılıq göstəricilərini və rezinin kordla əlaqə möhkəmliyini yüksəltməkdən ibarətdir. Qarşıya qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, vulkanizasiya edilmiş rezin qarışığı izopren və butadien-stirol kauçukların kombinasiyası əsasında olan, tərkibində kükürd, regenerat (PIIT), sulfenamidi «Ц», altaks, sink oksidi, stearin turşusu, kanifol, rubraks, neazon «Д», stirol-inden qatrani, N-nitro-zodifenilamin, mikromum, diafen (ΦΠ), yağ (ПН-6Ш), texniki karbon (П-514) və modifikator olmaqla, ixtiraya görə, modifikator kimi 100 kütłə h. kauçukların qarışığına görə 2-3 kütłə h. miqdardında tiokarbamidlə modifikasiya olunmuş fenoformaldehid olikomeri saxlayır.

(21) a2007 0093

(22) 20.04.2007

(51) C08L 9/06 (2006.01)

C08L 25/04 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Ağaklısiyeva Məsmə Əliheydər qızı, Bilalov Yaşar Mahmud oğlu, Mövlayev İbrahim Hümbət oğlu, İbrahimova Sinduz Məmməd qızı, Əmirov Fariz Əli oğlu (AZ)

(54) VULKANİZASIYA EDİLMİŞ REZİN QARIŞIĞI.

(57) İxtira rezin sənayesinə, xüsusən, izopren və butadien-stirol kauçukların kombinasiyası əsasında vulkanizasiya edilmiş rezin qarışığının işlənməsinə aiddir. İxtiranın məsələsi rezin qarışığının əsas fiziki-mexaniki xassələrini saxlamaqla, çoxdəfəli deformasiyada yorulmaya davamlılıq göstəricilərini və rezinin kordla əlaqə möhkəmliyini yüksəltməkdən ibarətdir. Qarşıya qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, vulkanizasiya edilmiş rezin qarışığı izopren və butadien-stirol kauçukların kombinasiyası əsasında olan, tərkibində kükürd, regenerat (PIIT), sulfenamidi «Ц», altaks, sink oksidi, stearin turşusu, kanifol, rubraks, neazon «Д», stirol-inden qatrani, N-nitro-zodifenilamin,

mikromum, diafen (ΦΠ), yağ (ПН-6Ш), texniki karbon (П-514) və modifikator olmaqla, ixtiraya görə, modifikator kimi 100 kütłə h. kauçukların qarışığına görə 2-3 kütłə h. miqdardında tiokarbamidlə modifikasiya olunmuş fenoformaldehid olikomeri saxlayır.

(21) a2005 0024

(22) 04.02.2005

(51) C08L 27/06 (2006.01)

C08K 13/02 (2006.01)

(71) Şükürov Təyyar Xanış oğlu, Əliyev İntiqam Zeyni oğlu (AZ)

(72) Şükürov Təyyar Xanış oğlu, Əliyev İntiqam Zeyni oğlu, Şükürov Rüfət Təyyar oğlu (AZ)

(54) POLİMER KOMPOZİSİYASI.

(57) İxtira plastik kütłələrin emali sahəsinə, xüsusiylə, polivinilxloriddən hazırlanmış doldurulmuş kompozisiya materiallarına aiddir və tikintidə və mösətdə məmulatların hazırlanması üçün istifadə oluna bilər. Polimer kompozisiyası, komponentlərin aşağıdakı kütłə hissəsi ilə nisbətdə, suspenziyalasmış polivinilxloriddən, dioktilftalatdan, pigment - titan (IV) oksiddən, kalsium stearatdan, doldurucu - Daş-Salahlı yatağının bentonitindən, yumşaldıcı – epoksidləşmiş paxla yağından və stabilizatordan ibarətdir:

Suspenziyalasmiş PVX	100
Dioktilftalat	25-30
Stabilizatör	2-3
Kalsium stearat	1-3
Daş-Salahlı yatağının bentoniti	5-15
Epoksidləşmiş paxla yağı	1-2
Titan (IV) oksid	1-3

C 09

(21) a2007 0053

(22) 15.03.2007

(51) C09D 5/18 (2006.01)

C09K 21/14 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizlik Texnikası Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)

(72) Səfərov Rüştü Səfər oğlu, Quliyev Tofiq Mustafa oğlu (AZ)

(54) YANĞINDAN QORUYUCU TƏRKİB.

(57) İxtira yanğından qoruyucu tərkiblərə aiddir və taxta tikililərin yüksək temperaturların təsirindən qoruması üçün istifadə edilə bilər. Yanğından qoruyucu tərkib, komponentlərin aşağıdakı kütłə %-i nisbətdə “Azerneftağ” zavodunun açıq rəngli neft məhsullarının təmizlənməsindən alınan qələvili tullantıları və suda həll olan polimer – “L” seriyalı ionomer saxlayır:

“Azerneftağ” zavodunun açıq rəngli

neft məhsullarının təmizlənməsindən

alınan qələvili tullantılar

60-70

“L” seriyalı ionomer

30-40

(21) a2008 0063

(22) 10.04.2008

(51) C09D 175/04 (2006.01)

(71) Quliyev İlqar Allahverdi oğlu, Cavadov Nəriman Fərman oğlu, Qurbanov Muxtar Abusət oğlu, Əliyev Rəfayıl Surxay oğlu (AZ)

(72) Quliyev İlqar Allahverdi oğlu, Cavadov Nəriman Fərman oğlu, Qurbanov Muxtar Abusət oğlu, Əliyev Rəfayıl Surxay oğlu, Əhmədov Səbuhı Fətulla oğlu, Şirinzadə Alçın Əli oğlu, Bağırov Oqtay Təhmasib oğlu, Səmədov Atamalı Məcid oğlu, Şəfiyev Xalıq Şamil oğlu, Nuriyev Nuru Bünyat oğlu, Babayev Müseib Baba oğlu, Rəfiyev Namiq Salim oğlu, Qayıbov Abbas Babaəli oğlu, Qasimov Dünyamalı Məhəmməd oğlu, Əliyev İlqar Rəfayıl oğlu, Qurbanov Famil Mirza oğlu (AZ)

(54) QORUYUCU ÖRTÜK ÜÇÜN KOMPOZISIYA VƏ ONUN ALINMASI ÜSULU.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə aiddir, məhz qoruyucu poliuretan örtüklərin alınması üsullarına və neft-mədən avadanlığında asfalt-qətran-parafin çökmələrinin, duz çökmələrinin və korroziyanın qarşısının alınması üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi qazma borularının və nəqliyyat kommunikasiyalarının daxili səthinin örtülməsi üçün, yüksək adgeziyaya malik olan, asfalt-qətran-parafin çökmələrinin, duz çökmələrinin və korroziyanın qarşısının alınması üçün kompozisiyanın alınmasıdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, qoruyucu örtük üçün kompozisiya sadə poliefirdən, bərkidici və üzvi həllədici-dən ibarət olmaqla, ixtiraya görə komponentlərin aşağıdakı nisbətində, 800-dən 1000-ə qədər molekul kütləli, son hidroksil qrupları olan ikiatomlu fenolun sadə poliefirini, bərkidici kimi difenilmətandizosionatın istehsalından alınan kub qalığını, həllədici kimi isə toluol saxlayır, kütłə hissə ilə: sadə poliefiri - 50-60, bərkidici - 20-25, həllədici - 20-30. Həmçinin qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, təklif edilən kompozisiyasının əsasında qoruyucu örtüyün alınması üsulu üzrə qoruyucu örtük üçün kompozisiyasının alınması üsulu sadə poliefirlə bərkidicinin üzvi həllədici mühitin iştirakında qarışdırılması yolu ilə olub, ixtiraya görə, hazırlanmış qarışığı otaq temperaturunda 3-4 saat müddətində bütövlükdə tərkib tam bərkiyən qədər 2-3 qat şəklində substrat üzərinə çəkirər.

C 10

(21) a2006 0202

(22) 06.11.2006

(51) C10G 3/00 (2006.01)

C10G 15/00 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Naxçıvan bölməsi (AZ)

(72) Rzayev Bayram Zülfiqar oğlu, Hüseynəliyev Məmməd Hüseynəli oğlu, Rzayeva Aliya Bayram qızı (AZ)

(54) MİS (I) TİOİNDATIN ALINMA ÜSULU.

(57) İxtira misin tioindatlarının sintezi sahəsinə aiddir və elektron texnikasında və aşağı optik itkilərə və yüksək

FİƏ-na malik olan, günəş enerjisinin çevrilmesi üçün günəş elementlərinin yaradılmasında istifadə oluna bilər. Metal sulfidinin metal halogenidinin məhlulu ilə turş mühitdə qarşılıqlı təsirindən ibarət olan, mis (I) tioindatin alınma üsulunda qarşılıqlı təsirə reaksiya mühitinin pH 0,5-4,0 intervalında indium (III) sulfid ilə mis (I) xloridin ammonyaklı məhlulunu məruz edirlər. Təqdim edilən üsul sadə, ucuz və tozəkilli CuInS₂ almağa imkan yaradır.

BÖLMƏ E**TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ****E 02**

(21) a2008 0170

(22) 12.09.2008

(51) E02B 3/02 (2006.01)

E02B 3/14 (2006.01)

(71)(72) Tağı-zadə Valeh Ağa Buzur oğlu (AZ)

(54) DAŞQIN SULARINDAN VƏ SEL AXINLARINDAN MÜHAFİZƏ ÜÇÜN ÜSUL VƏ ONU HƏYATA KEÇİRMƏK ÜÇÜN HİDROTEXNİKİ QURĞU.

(57) İxtira hidrotexniki inşaat sahəsinə, məhz, daşqın sularından və sel axınlarından müdafiə üçün hidrotexniki tiki-lilərə aiddir. İxtira əhalinin, yaşayış məntəqələrin və xalq təsərrüfatı obyektlərinin mühafizəsi üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi - sel sularından mühafizəsinin effektivliyini artırmaqdan, qurğunun istismar vaxtı etibarlığının və uzunmürlüyünün artırılmasından ibarətdir. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, daşqın sularından və sel axınlarından müdafiə üsulu, çayın sel axan məcrasının eninə dəmir-beton elementlərdən ibarət hidrotexniki qurğunun quraşdırılmasından ibarət olub, ixtiraya görə, «Π»-şəkildə yerinə yetirilmiş dəmir-beton elementlərini hündürlük üzrə yaruslarla düzürlər, belə ki, qurğunun gövdəsində tutucuların əmələ gəlməsi üçün elementləri elə yerləşdirirlər ki, hər bir yarus elementlərinin çıxıntıları digər yarus elementlərinin çıxıntılarına nəzərən şahmat qaydasında yerləşdirilib. Daşqın sularından və sel axınlarından müdafiə üsulunu yerinə yetirmək üçün hidrotexniki qurğu hündürlük üzrə yaruslarla yerinə yetirilmiş divardan ibarət olmaqla, ixtiraya görə, «Π»-şəkilli, eynitipli dəmir-beton elementlərdən yerinə yetirilib, hansıların ki, düzbucaqlı çıxıntıları qurğunun gövdəsində çıxıntılar əmələ gətirməklə aşağı və yuxarı yerləşmiş yaruslardakı elementlərin çıxıntılarına nəzərən şahmat qaydasında yerləşdirilib, həmçinin çıxıntıların eni onlar arasındaki məsafəyə bərabərdir.

E 04

(21) a2007 0221

(22) 08.10.2007

(51) E04B 1/32 (2006.01)

(71) Bayraməliyev Eldar Əli oğlu (AZ)

(72) Bayraməliyev Eldar Əli oğlu, Ağayev Ələkbər Hacı oğlu (AZ)
(54) BÜTÜV DİVARLI TAĞ.

(57) İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, bütöv divarlı tağ, boyuna əyri üzrə öz aralarında bərkidilmiş, divar və iki rəfdən ibarət metal fasonlu elementlərdən və bərkidici elementlərdən ibarət olub, ixtiraya əsasən, tağ, rəfləri deşiklərlə yerinə yetirilmiş, ən azı, üç sıra trapesiya şəkilli fasonlu elementlərdən hazırlanıb, belə ki, divara nəzərən birinci fasonlu elementin rəfləri eyni istiqamətli, ikinci fasonlu elementin rəfləri isə əks istiqamətli yerinə yetirilib, bu zaman tağın kənar sıralarında yerləşdirilmiş birinci fasonlu elementlər və aralıq sıradə yerləşdirilmiş ikinci fasonlu elementlər bir-birlər ləvhə şəkilli bərkidici elementlər vasitəsilə birləşib.

E 21

(21) a2007 0196
(22) 24.08.2007
(51) E21B 15/00 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizlik Texnikası Elmi-Tədqiqat İstítutu (Az.DƏMTTETİ) (AZ)
(72) Səfərov Rüştü Səfər oğlu, Məmmədov Rəhim Qurban oğlu, Məmmədov Ulduz Qurbanəli oğlu, Qurbanov Hikmət Möhtəşəm oğlu, Qəhrəmanov Saməddin Zinhar oğlu (AZ)
(54) MƏDƏN ŞƏRAİTİNDƏ QAZMA VIŞKALARI-NI SINAYAN QURGU.

(57) İxtiranın mahiyyəti ondadır ki, çıxışları uyğun rabitə xətlərinin girişlərinə qoşulmuş iki seysmovericidən ibarət olan mədən şəraitində qazma vişkalarını sıyan qurğuya ixtiraya əsasən, gücləndiricilər, aşağı tezlik süzgəcləri, kommutator, analoq-rəqəm çevircisi, kontroller, yaddaş bloku və çap qurğusu daxil edilmişdir, belə ki, rabitə xətlərinin çıxışları uyğun olaraq ardıcıl birləşdirilmiş gücləndiricilər və aşağı tezlik süzgəcləri vasitəsilə kommutatorun girişlərinə qoşulmuşdur, kommutatorun çıxışı analoq-rəqəm çevircisi vasitəsi ilə kontrollerin birinci girişinə qoşulmuş, kontrollerin birinci çıxışı çap qurğusuna birləşdirilmiş, ikinci çıxışı kommutatorun və analoq-rəqəm çevircisinin girişlərinə, ikinci girişi isə yaddaş blokuna birləşdirilmişdir.

(21) a2007 0099
(22) 26.04.2007
(51) E21B 31/00 (2006.01)
(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
(72) Məmmədov Ələddin Aşot oğlu, Mustafayev Əmir Qoçu oğlu, Qafarov Fariz Müzəffər oğlu, Abbasov Sakit Həsən oğlu, Gülgəzli Ələsgər Səməd oğlu, Həsənov Fuad Nəriman oğlu (AZ)
(54) METAL CİSİMLƏRİN QUYUDAN ÇIXARILMASI ÜÇÜN DAXİLƏ İSTİQAMƏTLƏNMİŞ TUTUCU QURGU.

(57) İxtira geoloji-kəşfiyyat və neft-mədən quyularının qazılmasına, istismarına və əsaslı təmiri sahəsinə aiddir və boru kəmərinin, onun elementlərinin, eləcə də silindrik formalı müxtəlif metal cisimlərin qırılıb quyuda qalması və tutulması ilə əlaqədar qızaların ləğvi üçün nəzərdə tutulmuşdur. İxtiranın məsələsi çıxarılaçq metal cisimlərin diapazonunun genişləndirilməsini təmin edən qurğu yaratmaqdır. Metal cisimlərin quyudan çıxarılması üçün daxilə istiqamətlənmiş tutucu qurğu aşağı ucunda konusvari boyuncu olan içiböş gövdədən, ox boyu məhdud hərəkət imkanı ilə yerləşdirilən, yuxarı kənar vəziyyətdə təsbit edilmiş, konusluq bucağı sürtünmə bucağından kiçik, gövdənin aşağı hissəsinin konus səthinə uyğun konus səthə və aşağı tərəfində texnoloji dəliklərə malik olan tutucu friksion oymaqlan, aşağı tərəfinin friksion tutucu oymağın yuxarı hissəsi ilə qarşılıqlı əlaqəsi mümkün olmaqla gövdəyə nisbətən konsentrik yerləşdirilmiş keçirici başlıqdan ibarətdir, ixtiraya görə, tutucu friksion oymağın yuxarı tərəfi, içində, kənara çıxan hissəsi keçirici başlığın aşağı tərəfində açılmış oyuqlara daxil olan, sağ iti ucu isə qurğunun gövdəsində açılmış qanovda qərarlaşan itiucu barmaqcıqlar yerləşdirilmiş radial yuvalarla yerinə yetirilmişdir.

(21) a2001 0019
(22) 25.01.2001
(51) E21B 34/16 (2006.01)
E21B 43/12 (2006.01)
(31) 19982973
(32) 26.06.1998
(33) NO
(86) PCT/NO1999/000217 25.06.1999
(87) WO/2000/000715 06.01.2000
(71) ABB RESEARCH LTD. (NO)
(72) Morten Dalsmo, Lars Nokleberq, Veslemoy Kristiansen, Kjetil Havre, Bard Yansen (NO)
(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)
(54) NEFT QUYULARININ DEBİTİNİN TƏNZİM-LƏNMƏSİ ÜSULU VƏ ONUN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ ÜÇÜN QURGU.

(57) Neft quyusunun məhsuldarlığının tənzimlənməsi üçün üsul və stabilləşdirici qazlift tənzimləyicisi təklif olunur. Quyu, ən azı, bir təzyiqlə qaz vurucu ştuser və/və ya, ən azı, bir istismar qapayıcısı saxlayır. Göstərilən qapayıcı (qapayıcılar) və/və ya ştuser (ştuserlər) iş rejiminin təzyiq, temperatur və maye sərfi kimi göstəricilərinin çıxarılması funksiyası kimi idarə edilirlər. Bu zaman göstərilən parametrlərin qiymətlərini göstərilən ştuser və qapayıcının və ya ştuserlər və qapayıcıların əks əlaqə ilə aktiv tənzimlənməsi və fasılısız manipulyasiya edilməsi vasitəsilə iş rejiminin çıxarılan göstəricilərinin dinamik funksiyası kimi stabiləşdirirlər.

(21) a2002 0045
(22) 02.04.2002
(51) E21B 43/12 (2006.01)

- (71) Azərbaycan Neft Sənayesinin Elmi Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AzNSETLİ) (AZ)
- (72) Bağırov Mikayıl Kazım oğlu, Abdullayev Vaqif İbrahim oğlu, Kazimov Şüküralı Paşa oğlu, Əliyev Yolçu Misir oğlu, Rəhimov Cavid Əbdüllətif oğlu, Mehdiyeva Lalə Vasif qızı (AZ)
- (54) LAYIN QUYUDIBİ SAHƏSİNİN TERMOKİM-YƏVİ İŞLƏNMƏ ÜSULU.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, daha doğrusu layin quyudibi sahəsinin termokimyəvi işlənməsi üsuluna aiddir. İxtiranın məğzi laya ardıcıl olaraq ortofosfor turşusu ve natrium hidroksid məhlulunun 3:1 molyar nisbətində vrulmasından ibarətdir. Vurulan agentler arasında gedən ekzotermiki reaksiya nəticəsində quyudibi sahədə temperatur yüksələrək 140°C çalır. Yüksək temperatur ve lay suyunun yaratdığı turş mühit məsamələrdə çökmüş qətran birləşmələrinin əridərək hell olmasına və duz kristalları ruşeymlərinin əmələ gəlməsinin qarşısının alınmasına şərait yaradır. Üsulun tətbiqi quyuların məhsuldarlığını artırır.

yerinə yetirildikdə, orbital qaçma yollarındaki şırımlar cüt sayıda yerinə yetirilib və/və ya silindrlerin sayı təkdir və şırımların sayından çoxdur.

F 04

- (21) a2006 0242
- (22) 13.12.2006
- (51) F04B 25/04 (2006.01)
- (71) Qəhrəmanov Hafiz Məcid oğlu (AZ)
- (72) Qəhrəmanov Hafiz Məcid oğlu, Qurbanov Ramiz Seyfulla oğlu, Bağırov Eldar Həsən oğlu, Ramazanova Elmira Məmmədəmin qızı, İsmayılov Şaiq Zirəddin oğlu, Fəttayeva Gülrə Sənan qızı, Məmmədov Xanlar Əhməd oğlu (AZ)
- (54) 10 QKN TIPLİ QAZ MÜHƏRRİKLİ PORŞENLİ KOMPRESSORU İŞƏ SALMA ÜSULU.

(57) İxtira maşınqayırma sənayesinə, xüsusən də kompressorqayırma sahəsinə aiddir və kompressorun işə salma sistemində istifadə oluna bilər. İxtirada qarşıya qoyulan məsələ kompressorun işə salma sisteminin effektivliyini artırmaq yolu ilə hasilatın maya dəyərini aşağı salmaqdır. Silindrə porşenüstü fəzaya işə salma qazının verilməsindən, odlama şamlarına qığılçımın verilməsindən ibarət 10 QKN tipli qaz mühərrikli porşenli kompressoru işə salma üsulunda, ixtiraya görə, işə salma qazı kimi mühərriklərin işlədiyi təbii qazdan istifadə edirlər, buna görə dirsəkli valin baş tərəfinə dişli çarxlar vasitəsilə mühərrikin cüt güc silindrlerinin odlama şamlarına qığılçım verən generator və qazpaylayıcı birləşdirirlər, bu halda işə salma qazının porşenüstü fəzaya verilməsini porşen yuxarı ölü nöqtəsini 5-6° keçdiqdən sonra, odlama şamlarına qığılçımın verilməsini isə porşen yuxarı ölü nöqtəsini 10-12° keçdiqdən sonra həyata keçirirlər.

BÖLMƏ F

MEXANIKA, İŞİQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLAH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ

F 01

- (21) a2006 0135
- (22) 07.07.2006
- (51) F01B 1/06 (2008.01)
F02B 57/10 (2008.01)
F02B 75/22 (2008.01)
- (86) PCT/AZ2006/000003 07.07.2006
- (87) WO /2007/090248 16.08.2007
- (71)(72) Qoymirov Ramzan Usmanoviç (RU)
- (54) DAXİLİ YANMA MÜHƏRRİKİ (VARIANT-LAR).

(57) İxtiralar mühərrikqayırmaya aiddirlər və FİƏ və işin səlisliyinin artırılmasına yönəliblər. Daxili yanma mühərrikinin variantları oval və ya digər mərkəzi simmetrik konfiqurasiyalı orbital qaçma yolları olan çənbərdən, bu qaçma yolları ilə əhatələnmiş, daxilində quraşdırılmış və onlar ilə şarnırla əlaqələnmiş porşenləri olan, bir-birinə yanma kameraları ilə radial uyğun gələn silindrər blokundan və silindrər blokunda birdirsəkli linqlə quraşdırılmış, digər uclarında adı çəkilən oyuğun qaçma yolları ilə kontaktda olan sixiciliyi olan sürgü qollarından ibarətdirlər. Silindrər bloku çənbərin fırlanma oxundan idarə olunan yerdəyişməsi imkanı ilə quraşdırılıb, mühərrik işə verilən yerdəyişməni həyata keçirmək üçün vasitə ilə təchiz olunub. Çənbər sinxron, silindrər blokunun fırlanma tezliyi ilə, porşenlərin gedisindən kiçik diametrlı çevre üzrə müstəvi-paralel keçirmə imkanı ilə quraşdırılıb, mühərrik işə verilən keçirməni həyata keçirmək üçün vasitə ilə təchiz olunub. Mühərrik dörd dəfə təkrar edilən iş tsikli ilə

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

- (21) a2002 0186
- (22) 11.10.2002
- (51) G01L 19/00 (2006.01)
- (71)(72) İsayev Məzahir Məhəmməd oğlu, Niftiyev Yaşar Müzəffər oğlu (AZ)
- (54) TƏZYİQ ÖLÇƏN QURĞU.

(57) İxtira ölçmə texnikasına aiddir və xüsusən də neft-qazçıxmasənayesində təzyiq ölçmək üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi ölçmə dəqiqliyinin, cəldiliyinin və etibarlığının artırılmasıdır. Təzyiq ölçən qurğu differensial təzyiq və temperatur vericilərindən, ölçüləcək təzyiqlər mənbəyindən, dayaq təzyiqlər mənbəyindən, elektropnevmatik kommutatordan, eləcə də quruluşuna çoxkanallı analoq-rəqəm çeviriçisi və elektron-hesablayıcı maşın da-xil olan elektron hesablayıcı və idarəedici qurğudan ibarət

olmaqla, belə ki, differensial təzyiqlər vericisinin «+» və «-» giriş boşluqları uyğun olaraq elektriksel kommutatorun birinci və ikinci çıxışları ilə, hansının ki, girişləri dayaq və ölçüləcək təzyiqlər mənbəyinə, idarəedici girişi isə elektron hesablayıcı və idarəedici qurğunun idarəedici çıxışına birləşib, axırınçının girişini differensial təzyiqlər və temperatur vericilərinin çıxışına bağlıdır, ix-tiraya görə elektron hesablayıcı və idarəedici qurğunun ikinci çıxışı ölçüləcək təzyiqlər niənbəyinin girişinə qoşulmuşdur. Elektron hesablayıcı və idarəedici qurğuda elektron-hesablayıcı maşının girişini çoxkanallı analoq-rəqəm çevircisinin idarəedici girişinə qoşulmuşdur. İxtiranın istifadəsi yeni idarəedici əlaqələr əlavə edilməsi və vericilərin sayının azaldılması hesabına ölçüləcək təzyiqin nisbi və temperatur xətalarını avtomatik korreksiya etməklə qurğunun dəqiqliyinin, cəldliyinin və etibarlığının artmasına imkan yaradır.

(21) a2007 0283

(22) 18.12.2007

(51) G01N 22/00 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Qacar Çingiz Oveysoviç, Musayev Sahib Aslan oğlu, Menzelyev Marat Raveloviç, Mövsumov İlham Zeynalabdin oğlu, Əliyev Məftun Eynüla oğlu (AZ)

(54) RADIOSPEKTROMETR.

(57) İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, İYT-generatorla tezliyi idarə edən blokdan, modulyasiyaedici impulslar generatorunun çıxışlarına qoşulmuş dalğaötürən kamerasdan, İYT-şüalanma detektorundan, gücləndiricidən, modulyasiyaedici impulslar generatorunun üçüncü çıxışına və qeydədiciyə qoşulmuş sinxron detektordan ibarət olan radiospektrometr, ixtiraya əsasən, dalğaötürən kamerasda qarşı-qarşıya yerləşdirilmiş, kameranın divar səthinə nəzərən və öz aralarında izolyasiya olunmuş lövhələrdən təşkil edilmiş nov şəkilli dalğaötürəcü yerləşdirilib.

(21) a2007 0052

(22) 15.03.2007

(51) G01N 22/04 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Fizika İnstitutu (AZ)

(72) Mehdiyeva Səlimə İbrahim qızı, Cəlilov Nəsrulla Zeynal oğlu, Abdullayev Nadir Məmməd oğlu, Məmmədov Nazim Rza oğlu, Vəliyev Muxtar İsmayılov oğlu, Zeynalov Vasif Zeynal oğlu, Ağamahayev Zöhrəb Ədalət oğlu (AZ)

(54) BİTKİLƏRİN NƏMLİYİNİN MƏSAFƏDƏN TƏYİNİ ÜSULÜ.

(57) İxtira optik vasitələrin köməyi ilə nəmliyin təyini üsullarına, məhz, bitkilərin biokütləsində nəmliyin miqdarnın ölçüləməsi üsullarına aiddir və aqrometeorologiya və kənd təsərrüfatında stress vəziyyətinin, eləcə də məhsul-

darlığın proqnozunda istifadə olunan quru biokütlənin məhsuldarlığının müəyyənləşdirilməsində istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi bitkilərin 42%-80% intervalında nəmliyinin ölçüləsəsinin dəqiqliyinin artırılmasıdır. Qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, təbii şüalanmanın tədqiq olunan əkinlər üzərinə istiqamətləndirilməsindən, əkinlərdən əks olunan İQ-diapazondakı şüalanmanın intensivliyinin ölçüləsəsinən ibarət olan bitkilərin nəmliyinin məsəfədən təyini üsulunda, ixtiraya görə, terbium ilə aşqarlanmış vismut telluridin bərk məhlulu əsasında olan vericinin köməyilə 0,7-0,8 mkm-ə yaxın spektr zolağına müvafiq İQ-diapazonunda əkinlərdən əks olunan şüalanmanın maksimum intensivliyini ölçülər və alınmış kəmiyyətə görə bitkilərin və əkinlərin biokütləsinin 42%-dən 80%-ə qədər nəmliyini təyin edirlər.

(21) a2007 0056

(22) 15.03.2007

(51) G01N 33/18 (2006.01)

(71) Bakı Dövlət Universiteti (AZ)

(72) Məsimov Eldar Əli oğlu, Abbasov Hakim Fikrət oğlu (AZ)

(54) SULU MƏHLULLARIN STRUKTUR DƏYİŞİKLIKLƏRİNİN TƏYİNİ ÜSULU.

(57) İxtira məhlullarının fiziki kimyası sahəsinə aiddir və komponentlərinin sayı və qatılığı müxtəlif olan sulu məhlulların strukturunun təyini üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi sulu məhlullar daxil edilən əlavələrin qatılığından asılı olaraq su assosiatlarının ölçülərini miqdarı qiymətləndirməyə imkan verən üsulun yaradılmasıdır. Qarşıya qoyulan məsələ onunla həll olunur ki, suyun struktur dəyişikliklərinin model detektorunun əlavə edilməsi yolu ilə sulu məhlulların struktur dəyişikliklərinin təyini üsulunda, ixtiraya görə, model detektoru kimi 0,1 mol/1 kalium hidroksiddən istifadə edirlər.

G 06

(21) a2007 0108

(22) 08.05.2007

(51) G06K 9/00 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Məmmədov Rəhim Qurban oğlu, Əliyev Timur Cingiz oğlu (AZ)

(54) MÜSTƏVİ FİQURLARIN HƏNDƏSİ PARAMETRLƏRİNİ ÖLÇMƏK ÜÇÜN QURĞU.

(57) İxtira avtomatika və hesablama texnikasına aiddir və obrazların tanınması zamanı, xüsusi təsvirin sahəsini və perimetrini təyin etmək üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi müstəvə fiqurların sahəsinin daha yüksək dəqiqlikə ölçüləsəsinən təmin etməyə imkan verən qurğunun yaradılmasıdır. Müstəvə fiqurların həndəsi parametrlərini ölçmək üçün qurğu şaquli şinlərinə birinci kommutatorun çıxışları, üfqi şinlərinə isə ikinci kommutatorun informasiya girişləri qoşulan fotoqəbuləcicilər matrisindən ibarət olub, kommutatorların idarəedici girişləri takt impulsları

generatorunun çıkışına və üç sürüsdürmə registrinin idarəedici girişlərinə birləşdirilmiş, sonuncunun informasiya girişləri isə ikinci kommutatorun uyğun çıkışlarına qoşulmuş, ikinci sürüsdürmə registrinin birinci və ikinci mərtəbələrinin çıkışları və birinci və üçüncü sürüsdürmə registrinin çıkışları "VƏ-YOX" elementinin girişləri ilə birləşdirilmiş, sonuncunun çıkışı birinci "VƏ" elementinin birinci girişi ilə, birinci və ikinci "VƏ" elementlərinin çıkışları, uyğun olaraq, birinci və ikinci saygacaların sayma girişləri ilə birləşdirilmiş, saygacaların çıkışları qurğunun çıkışlarından, saygacaların takt girişləri takt impulsları generatorunun çıkışına qoşulmuş, birinci "VƏ YA" elementinin girişləri "VƏ-YOX" elementinin girişləri ilə, çıkışı isə ikinci "VƏ" elementinin ikinci girişi və üçüncü "VƏ" elementinin birinci girişi ilə birləşdirilmiş, sonuncunun ikinci girişi birinci "VƏ" elementinin çıkışına və çıkışı isə birinci saygacın idarəetmə girişinə qoşulmaqla, ixtiraya görə ona, əlavə olaraq, girişi "VƏ-YOX" elementinin çıkışına qoşulmuş "YOX" invertoru və birinci girişi "YOX" elementinin çıkışına, ikinci girişi-ikinci sürüsdürmə registrinin ikinci mərtəbəsinin çıkışına, çıkışı isə-birinci "VƏ" elementinin ikinci girişinə və ikinci "VƏ" elementinin birinci girişinə qoşulmuş ikinci "VƏ YA" elementi daxil edilmişdir.

(21) a2007 0282

(22) 13.12.2007

(51) G06K 9/48 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Muratov İlđar Hacıvəletoviç, Məmmədov Rəhim Qurban oğlu, Əliyev Timur Çingiz oğlu (AZ)

(54) MÜSTƏVİ FİQURLARIN HƏNDƏSİ PARƏMETRLƏRİNİ ÖLÇMƏK ÜÇÜN QURGU.

(57) İxtira avtomatika və hesablama texnikasına aiddir və obrazların tanınması zamanı, xüsusilə təsvirin sahəsini və perimetrini təyin etmək üçün istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi müstəvə fiqurların perimetrinin və sahəsinin daha yüksək dəqiqliklə ölçülməsini təmin edən qurğunun yaradılmasıdır. Müstəvə fiqurların həndəsi parametrlərini ölçmək üçün qurğu, fotoqəbuledicilər matrisi, birkənallı kommutator, takt impulsları generatoru, VƏ-YOX elementi, birinci VƏ YA elementi, birinci, ikinci və üçüncü VƏ elementləri, perimetr saygacı və sahə saygacından ibarət olmaqla, belə ki, fotoqəbuledicilər matrisinin şəqli şınləri birkənallı kommutatorun çıkışlarına qoşulmuş, sonuncunun idarəedici giriş takt impulsları generatorunun çıkışına birləşdirilmiş, VƏ-YOX elementinin çıkışı birinci VƏ elementinin birinci girişi ilə birləşdirilmiş, ikinci girişi isə ikinci VƏ elementinin birinci girişinə qoşulmuş, birinci VƏ elementinin çıkışı birinci saygacın say girişi ilə birləşdirilmiş, birinci və ikinci saygacaların çıkışlarına qurğunun çıkışlarına qoşulmuş, saygacaların takt girişləri isə takt impulsları generatorunun çıkışına birləşdirilmiş, birinci VƏ YA elementinin girişləri VƏ-YOX elementinin girişləri ilə birləşdirilmiş, çıkışı isə ikinci VƏ elementinin ikinci girişi ilə və üçüncü VƏ elementinin birinci girişi ilə birləşdirilmiş, sonuncunun ikinci girişi birinci VƏ elementinin çıkışına qoşularaq, ixtiraya görə, bəşənallı

kommutator, beş sürüsdürəcə registr, ikinci VƏ YA elementi, dördüncü və beşinci VƏ elementləri saxlayır, belə ki, fotoqəbuledicilər matrisinin üfqi şınləri bəşənallı kommutatorun informasiya girişlərinə qoşulmuşdur, sonuncunun idarəedici giriş takt impulsları generatorunun çıkışına qoşulmuşdur, beş sürüsdürəcə registrin informasiya girişləri bəşənallı kommutatorun uyğun çıkışlarına birləşdirilib, idarəedici girişləri isə-takt impulsları generatorunun çıkışına qoşulmuşdur, üçüncü sürüsdürəcə registr üçüncü mərtəbəsinin çıkışı ikinci VƏ elementinin birinci girişinə qoşulmuşdur, ikinci və dördüncü sürüsdürəcə registrlerin ikinci, üçüncü və dördüncü mərtəbələrinin çıkışları və üçüncü sürüsdürəcə registrin ikinci və dördüncü mərtəbələrinin çıkışları VƏ-YOX elementinin girişlərinə qoşulmuşdur, ikinci, üçüncü və dördüncü sürüsdürəcə registrlerin birinci və beşinci mərtəbələrinin çıkışları, və birinci və beşinci sürüsdürəcə registrlerin çıkışları ikinci VƏ YA elementinin girişlərinə qoşulmuşdur, sonuncunun çıkışı dördüncü VƏ elementinin ikinci girişi ilə birləşdirilib, birinci girişi-ikinci VƏ elementinin çıkışına, çıkışı isə sahə saygacının say girişi ilə qoşulmuşdur, beşinci VƏ elementinin birinci girişi üçüncü VƏ elementinin çıkışına, ikinci girişi dördüncü VƏ elementinin ikinci girişinə, çıkışı isə perimetr saygacının idarəedici girişinə qoşulmuşdur.

G 09

(21) a2007 0069

(22) 30.03.2007

(51) G09B 21/00-21/02 (2006.01)

H03M 11/00-11/06 (2006.01)

(71)(72) Abdullayev Adil Qılınc oğlu, Məmmədov Fir-dəsi Adil oğlu (AZ)

(54) KORLAR ÜÇÜN MOBİL TELEFON.

(57) İxtira rəbitə vasitələrinə, aiddir və kor olmuş adamlar üçün mobil telefonlarda istifadə olunur. İxtiranın mahiyəti ondan ibarətdir ki, mobil telefona əlavə və xarici klaviatura daxil edilib, belə ki, əlavə və xarici klaviatura Brail şriftinin ən azı bir yiğma gözü olan yiğma sahəsi, relyefli funksional klavişlər, yiğma sahəsinin maskasını, gücləndiricilər bloku, şifrator və deşifrator saxlayırlar. Xarici klaviatura qıflı qatlanaq qapağı malikdir və əlavə olaraq, operativ yaddaş bloku, verilənlərin ardıcıl-paralel qəbul-vermə qurğusunu, optik əlaqə qurğusu, radioolaq qurğusu, sinxronlaşdırma bloku saxlayır. Yiğma sahəsi Brail şriftinin yiğilmasına uyğun qaydada yerləşmiş altı taktil datçikdən və relyefli funksional klavişdən ibarət olan Brail şriftinin, ən azı, bir yiğilma gözünü saxlayır. Mobil telefon Brail simvollarının daxil edilməsi üçün qələm saxlayır.

G 10

(21) a2006 0112

(22) 19.06.2006

(51) G10D 1/02 (2006.01)

G10D 3/02 (2006.01)

(71) Azərbaycan Milli Konservatoriyası (AZ)

(72) Kərimi Siyavuş Əşrəf oğlu (AZ)

(54) YAYLA ÇALINAN SİMLİ AZƏRBAYCAN
MUSIQİ ALƏTİ “BƏM KAMAN”.

(57) İxtira simli musiqi alətlərinə, xüsusilə, Azərbaycan kamançasına aiddir. Yayla çalınan simli Azərbaycan musiqi aləti "Bəm kaman", müəyyən düzülüşlü simlər üçün kövrək mexanizmlı və kiçik kandarlı qoldan, ona birləşən, balıq dərisindən hazırlanmış membran ilə tarıma çəkilmiş, üzərində böyük kandar quraşdırılmış şar şəkilində dəlikli gövdədən, gövdəyə bərkidilmiş, simləri kökləmək üçün tənzimləyicisi olan dayaqdan və gövdənin daxili hissəsin-dən xaricə keçən şısdən ibarətdir. İxtiraya görə, şar şəkilli gövdənin xarici diametrinin dəliyin diametrinə nisbəti 1,5:(1-1,1) təşkil edir, böyük kandarın əyilmə bucağı 32°-yə bərabərdir, şış ağacdən və aləti yerdə quraşdırmaq imkanı ilə yerinə yetirilib, birinci - dördüncü simlər, müvafiq olaraq, birinci oktavanın "mi", kiçik oktavanın "lya", kiçik oktavanın "mi", böyük oktavanın "lya" köküne malikdirlər. "Bəm kaman" orkestrin, ansamblın ümumən səslənmə diapazonunu artırır və müasir musiqi əsərlərinin ifasına imkan verir.

BÖLMƏ H**ELEKTRİK****H 01**

(21) a2007 0051

(22) 14.03.2007

(51) H01L 31/00 (2006.01)

H01L 31/04 (2006.01)

(71)(72) Əhmədov Qurban Müzəməddin oğlu (AZ)

(54) TERMOFOTOVOLTAİK QURĞU.

(57) İxtira fizika sahəsinə, xüsusilə, $\text{Bi}_2\text{Te}_3\text{-}\text{Bi}_2\text{Se}_3\text{/Si}$ heterostrukturları əsasında yaradılmış fotovoltaik sistemlərin köməyi ilə qatılışdırılmış edilmiş enerjisinin elektrik cərəyanına çevrilməsinə aiddir. İxtiranın məsələsi texnoloji rahat monotəbəqəli güzgüsü olan daha ucuz termofotovoltaik elementlər hazırlamaq yolu ilə elektrik enerjisi gücünün hasilatının maya dəyərəni aşağı salmaqdır. İxtiranın məsələsi onunla həll olunur ki, heterostukturları olan silisium altlıq əsasına termofotovoltaik elementdən və elementin arxa tərəfindəki güzgülü dielektrik təbəqədən ibarət olub termofotovoltaik qurğuda, ixtiraya görə, arxa tərəfi yastı optik şəffaflaşdırıcı təbəqə şəklində sink sulfiddən yerinə yetirilmiş, $\text{Bi}_2\text{Te}_3\text{-}\text{Bi}_2\text{Se}_3\text{/Si}$ heterostruktur əsasında termofotovoltaik element saxlayır.

(21) a2007 0095

(22) 24.04.2007

(51) H01L 31/04 (2006.01)

G01T 1/24 (2006.01)

(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Fizika İnstitutu (AZ)

(72) İbrahim Qasimoğlu, Kərimova Tahirə Həzi qızı,

Məmmədova İradə Əyyub qızı (AZ)

(54) QAMMA-ŞÜALANMA DETEKTORU.

(57) İxtira qamma-şüalanma dozimetriyasına aiddir və güclü elektromaqnit şüalanması yaranan obyektlərin (su hövzələri, çaylar, dəniz, göllər, eləcə də strateji və sənaye obyektləri) ətrafindakı şüalanmanın dozasını təyin etməyində istifadə oluna bilər. İxtiranın məsələsi detektorun həssaslığının, effektivliyinin, stabilliyinin artırılmasıdır. Qoyulan məsələ onunla həll ohinur ki, həssas elementdən və elektroldardan ibarət olan qamma-şüalanma detektorunda, ixtiraya görə, həssas element Co^{60} izotopu ilə şüalanmış CuGaSe_2 monokristalından yerinə yetirilib.

H 02

(21) a2006 0197

(22) 30.10.2006

(51) H02N 11/00 (2006.01)

H01L 41/08 (2006.01)

G11B 15/40 (2006.01)

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)

(72) Qurbanov Teyqubat Bayram oğlu (AZ)

(54) MAQNİTOELEKTRİK MÜHƏRRİK.

(57) İxtira elektrotexnika sahəsinə, elektrik mühərriklərinə aiddir və xüsusi ilə, avtomatika qurğularında vibromühərrik kimi istifadə edilə bilər. İxtiranın məsələsi maqnito-elektrik mühərrikin faydalı iş əmsalının artırılmasından ibarətdir. İxtiranın məsələsi onunla həll olunur ki, maqnitoelektrik müxtəlif adlı qütbərinin bütün səthləri boyunca əlaqədə olmaq imkam və hava aralığı ilə yerləşdirilmiş sabit maqnitlər şəklində qarşılıqlı təsir vasitəsindən, diamagnit materialı elementlərdən, gərginlik mənbəyinə qoşulmuş pyezoelektrik vibratordan ibarət olmaqla, ixtiraya görə, sabit maqnitlər diamagnit gövdədə quraşdırılıb və nallıskilli və gövdəyə sərt bərkidilmiş lövhəvari yayla əlaqələnmiş, hərəkətli və hərəkətsiz sektorlardan ibarət olan toroidal formada yerinə yetirilib, pyezoelektrik vibrator isə, əyilmə deformasiyasının həyəcanlandırılması mümkünluğu ilə, elektroldarı sinxronlaşdırıcı çevirici vasitəsilə akkumulyator batareyasına birləşdirilmiş bimorf yerinə yetirilib.

FAYDALI MODELƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

---

(21) U2007 0011

(22) 18.05.2007

(51) A62C 5/02 (2006.01)
B05B 7/00 (2006.01)

(71) Azərbaycan Dövlət Əməyin Mühafizəsi və Təhlükəsizlik Texnikası Elmi Tədqiqat İnstitutu (AzDƏMTTETİ) (AZ)

(72) Səfərov Rüştü Səfər oğlu, Quliyev Tofiq Mustafa oğlu, Babayev Yulduz Əli-Səttar oğlu, Ağamirzəyev Ruslan Ağamirzə oğlu, Bədəlov Rəsul Ramazan oğlu (AZ)

(54) MOBİL KÖPÜK ƏMƏLƏĞƏTİRICİ AQREQAT.

(57) Faydalı model köpük əmələğətirici aqreqatlara aiddir və asan alışan və yanın mayelərin alışma mənbələrinin söndürmək, həmşinin texnoloji avadanlığı və onun hissələrini neft və neft məhsullarından təmizləmək üçün istifadə edilə bilər. Təklif olunan mobil köpük əmələğətirici aqreqat qəbul başlığından, ötürücü borudan, məsaməli köpükyaradıcı elementdən, çıxış düyüündən ibarətdir. Köpükyaradıcı element ötürücü boruya yiv vasitəsi ilə bağlanmışdır. Tutumun hərəkət etmək üçün xaricdən iki təkərlə təmin olunmuşdur. Təklif olunan mobil köpük əmələğətirici aqreqat asan idarə olunandır, səmərəli surətdə yanğını söndürmək və çirkəri təmizləmək qabiliyyətinə malikdir.

---

(21) U2007 0009

(22) 14.08.2007

(51) B65D 1/02 (2006.01)

(31) 2007126073

(32) 10.07.2007

(33) RU

(71) Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti "Pivovarnaya Moskva-Efes" (RU)

(72) Aqırbaş Axmet Tuqrul (RU)

(74) Yaqubova T.A. (AZ)

(54) BUTULKA.

(57) Faydalı model butulkalara, məhz, alkoqolsuz və zəif alkoqollu içkilər üçün şüşə butulkalara aiddir. Faydalı model həminki cür başqa butulkanın gövdəsində quraşdırılmış dib açarından istifadə etməklə yivli tixacla bağlanmış butukanın açılması güc sərfinin azaldılmasına yönəlib. Göstərilən texniki nəticəyə onunla nail olunur ki, butukanın gövdəsində təxminən əl barmaqlarının formasına uyğun gələn dörd dartılmış oval formalı oyuq yerləşdirilib. Oyuqlar, açma anında, eləcə də butukanın əldə aparılması və ya içkinin butukanın boğazından istifadə edilməsi zamanı butukanın əldə etibarlı tutulması imkanı ilə üfqini yerləşdiriliblər.

---

(21) U2008 0004

(22) 10.10.2006

(51) E02B 13/00 (2006.01)

(71) Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Hidrotexnika və Məlorasiya İnstitutu (AZ), Elm-İstehsalat Birliyi (AZ)

(72) Əhmədov Firudin Əlif oğlu, Əhmədov Bayram Əli Məmmədəli oğlu, Bəşirov Nəsrəddin Baxış oğlu, Müslümov Ağamir Müslüm oğlu (AZ)

(54) SUAŞIRANLI ARAKƏSMƏ.

(57) Faydalı model hidrotexnikaya, bilavasitə suyun səviyyəsinin və sərfinin nizamlanması və həmçinin, kanallarda su sərfinin ölçülməsi üçün oluna bilən suvarma sistemlərinin qurğularına aiddir. İxtiranın məsələsi suaşırınlı arakəsmənin iş effektivliyinin artırılmasından ibarətdir. İxtiranın məsələsini həll etmək üçün suaşırınlı arakəsmə qollarla təchiz olunmuş trapesiya formasında sıpər şəklinə yerinə yetirilməklə, faydalı modelə görə, sıpərin yuxarı hissəsində, eni yuxarı hissənin 0,4-0,6 eninə bərabər olan dördbucaqlı deşik açılmışdır, bu halda sıpər polimer materialdan hazırlanmışdır.

SƏNAYE NÜMUNƏSİNƏ DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(21) S2008 0016

(22) 18.03.2008

(51) 06-11

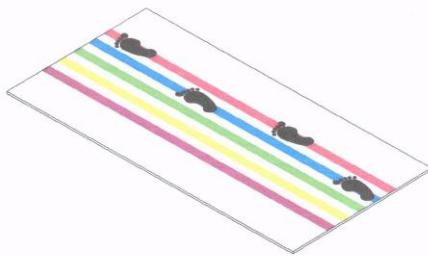
(71)(72) Nariko Ohara, Kuniaki Takamatsu (JP)

(74) Məmmədova X.N. (AZ)

(54) XALÇA.

(57) Xalça aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- düzbucaklı forması ilə;
- stilləşdirilmiş yalın ayaqların təsviri və fon uyğunluğu üzərində qurulmuş kontrast həlli ilə;

fərqlənir:

- stilləşdirilmiş yalın ayaqların təsvirinin bir istiqamətdə böyük tərəf boyu yönəlməsi ilə;
- əlvan rəng qammasında yerinə yetirilmiş rəngli zolaqların olması ilə;
- rəngli zolaqların stilləşdirilmiş yalın ayaqların təsviri ilə eyni istiqamətdə yönəlməsi ilə.

fərqlənir:

- boğazlığın səlis əyriliklə çiyinlərə keçməklə silindrik formada yerinə yetirilməsi ilə;
- çiyinlərin, altısı trapesiyaşəkilli formaya, yan tərəflərdən iki üzü isə düzbucaklılar formasında olan səkkiz üzlə tərtib olunması ilə;
- gövdənin on iki üzlü: əsas qabaq və arxa, iki yan və dörd tərəfdən əsas üzlərə bucaq altında yerləşmiş aralıq üzlərlə tərtib olunması ilə;
- gövdənin qabaq və arxa üzlərinin çiyinlərin üzlərinə keçid zamanı kəsilmiş küncləri olan düzbucaklılar formasında yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin yan üzlərinin aşağıya doğru azacıq genişlənmiş trapesiyaşəkilli formada yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin aralıq üzlərinin maili til vəsaitilə birləşmiş iki cütləşdirilmiş üçbucaq şəklində yerinə yetirilməsi ilə.

(21) S2008 0017

(22) 11.04.2008

(51) 09-01

(31) 200730320275.4

(32) 26.10.2007

(33) CN

(71) THE COCA-COLA COMPANY (US)

(72) Au-Yeung Wing (GB), Chen Zhe Yu (CN), Xu Jun Hua (CN)

(74) Yaqubova T.A. (AZ)

(54) BUTULKA.

(21) S2007 0037

(22) 13.11.2007

(51) 09-01

(71) Zakritoye Aktisionernoye Obşestvo "REQİON-EM" (RU)

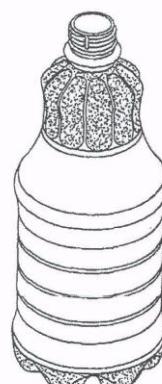
(72) Bezuqllov Aleksandr Yuriyeviç (RU)

(74) Orucov R.K. (AZ)

(54) BUTULKA.

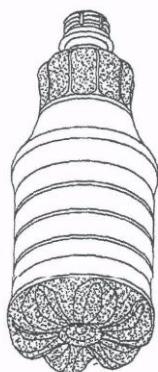
(57) Butulka mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: tachlı boğazlıq və çiyanlı gövdə ilə;
- gövdənin aşağıya doğru daralmış yerinə yetirilməsi ilə;
- çiyinlərin maili yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin yan tərəflərinin və çiyinlərinin üzlərlə tərtib olunması ilə;

fərqlənir:

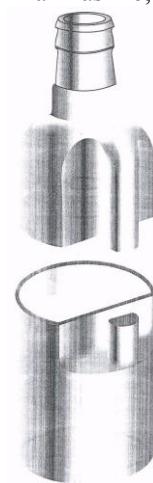
- çiyinlərin zəngə yaxın formada yerinə yetirilməsi ilə;
- çiyinlərin yuxarı hissəsinin eninə yerləşmiş relyefli ornamentlə dekorativ tərtibatı ilə;
- çiyinlərdəki relyefli ornamentin uzununa istiqamətlənmiş, yanaşı yerləşmiş oval fiqurlardan ibarət zəncirlər şəklində işlənməsi ilə;

- dibin səthində yarpaqlar və ucları ilə dibdə olan hissəyə girən radial dərinləşmələr şəklində dekorativ elementlərin olması ilə;
- çıyılardəki və dibdəki relyefli şəklin xırda dənəvər şəkillə işlənməsi ilə.

- (21) S2008 0026
 (22) 11.07.2008
 (51) 09-01
 (71) “Bakı Şampan Şərabları” Səhmdar Cəmiyyəti (AZ)
 (72) Kəngərli Elşad Kamil oğlu, Səfərov Səməd Abılı oğlu, Xəlilov Ramiz İbrahimxəlil oğlu (AZ)
 (54) BUTULKA-QRAFİN.

- (57) Butulka-qrafın xarakterizə olunur:
- kompozisiya elementlərinin tərkibi: çıyinli gövdə və boğazlıq ilə;
  - gövdənin uzunsov silindrik həlli ilə;
  - boğazlığın müxtəlif diametrlə iki hissədən ibarət və keçid yerində ensiz halqa ilə yerinə yetirilməsi ilə;
  - boğazlığın halqasəkilli tacının olması ilə;
  - çıyinlərin kürəşəkilli formada plastik işlənməsi ilə;
  - butulkanın şüşədən hazırlanması ilə;

- (21) S2008 0025
 (22) 11.07.2008
 (51) 09-01
 (31) 2008501963
 (32) 09.06.2008
 (33) RU
 (71) Obşestvo s ograničennoj otvetstvennostyu “PITTEYNIY DOM” (RU)
 (72) Xaşir Asker Azmetoviç (RU)
 (74) Xəlilov B.A. (AZ)
 (54) BUTULKA.

- (57) Butulka aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:
- kompozisiya elementlərinin tərkibi: boğazlıq, tac, çıyinli gövdə, oturacaq və dib ilə;

- maili enişli çıyıləri olan silindrik formali gövdə ilə;
- gövdənin səthinin relyefli bitki ornamenti ilə tərtib olunması ilə;
- ornamentin gövdənin üz tərəfinin yuxarı və aşağı bissəsində yerləşməsi ilə;
- yuxarı hissədə ornamentin düzbucaqlı konfiqurasiyalı sahəni üç tərəfdən haşiyələyən yerinə yetirilməsi ilə.

- fərqlənir:
- butulkanın 0,5 və 0,75 litr həcmli iki ölçüdə yerinə yetirilməsi ilə;
  - boğazlığın çıyinlərə birləşən aşağı hissəsinin silindrik, yuxarı hissəsinin isə, nisbətən kiçik diametrə, trapesiya-şəkilli yerinə yetirilməsi ilə;
  - gövdənin, onun bir tərəfinə doğru yerini dəyişmiş, gövdənin yuxarı hissəsində çıyının formasını təkrarlayan və aşağı hissəsində gövdə ilə qovuşaraq dəstək əmələ gətirən uzunsov oyugun yerinə yetirilməsi ilə.

- (21) S2007 0013
 (22) 15.05.2007
 (31) 4001109
 (32) 12.01.2007
 (33) UK
 (51) 09-02
 (71) Shell Brands International AG (CH)
 (72) Qay Antoni Vilyams; Timoti Piter Ceyms (GB)
 (74) Xəlilov B.A. (AZ)
 (54) SÜRTGÜ MATERİALLARININ DAŞINMASI ÜÇÜN “VİGOR” KONTEYNERİ (BİRLİTLİK).

- (57) Sürükü materiallarının daşınması üçün konteyner xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: gövdə və silindrik boğazlıq ilə;
- gövdənin formasının asimetrik həlli ilə;
- gövdənin tərəflərinin plastik işlənməsi ilə;

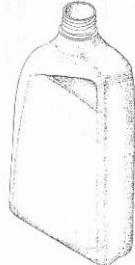

Fig.1

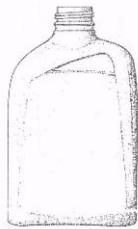

Fig.2

Fig.3

fərqlənir:-

- gövdənin ön divar tərəfdən daha maili əyilmə bucağı olan ciyinlərlə yerinə yetirilməsi ilə;
- boğazlığın gövdənin mərkəzində yerinə yetirilməsi ilə;
- arxa divara bitişən yan tərəflərdə və arxa divarda dəstəyi təqlid edən səlis dərinliklərin yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin arxa divarına bitişən ciyinin səthinin maili qabırğalı zolaqla bəzədilməsi ilə;
- ön divarın aşağı hissəsinin yuxarıya doğru əyilmiş qabırğalı zolaqla bəzədilməsi ilə;
- dibin səlis girdə künclü düzbucaqlı formada çökük yerinə yetirilməsi ilə.

- gövdənin yuxarı hissəsinin boğazlıq səviyyəsindən aşağıda yuxarıya doğru səlis, qabarık və dəstəyə keçən yerinə yetirilməsi ilə;
- dəstəyin gövdənin arxa divarının aşağı hissəsinə bitişmiş yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin arxa divarının yuxarıya doğru çəpləşdirilmiş və dəstəyin altında gövdənin yuxarı hissəsinin çıxıntısı ilə səlis birləşmiş yerinə yetirilməsi ilə;
- boğazlığın, gövdənin yuxarı səlis maili hissəsi və ön divarın əmələ gətirdiyi çevrədə yerləşməsi ilə;
- gövdənin yan tərəflərində etiket yerləşdirmək üçün əsasının küncləri səlis şəkildə azca qaldırılmış trapesiya formasında yerlərin olması ilə;
- dibin ön və arxa divarlar tərəfdə müxtəlif radiuslu ellips formasında çökük yerinə yetirilməsi ilə.

(21) S2007 0014

(22) 15.05.2007

(31) 4000842

(32) 13.12.2006

(33) UK

(51) 09-02

(71) Shell Brands International AG (CH)

(72) Qay Antoni Vilyams; Timoti Piter Ceyms (GB)

(74) Xəlilov B.A. (AZ)

(54) SÜRTGÜ MATERİALLARININ DAŞINMASI ÜÇÜN “VİGOR” KONTEYNERİ (DÖRDLİTR-LİK).

(57) Sürkü materiallarının daşınması üçün konteyner xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: gövdə, boğazlıq, dəstək ilə;
- gövdənin formasının asimetrik həlli ilə;
- boğazlığın gövdənin yuxarı hissəsində, onun ön divarına tərəf yerini dəyişməklə yerləşməsi ilə;

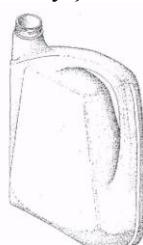

Fig.1

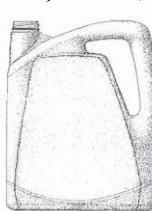

Fig.2

Fig.3

fərqlənir:

- gövdənin kəsik konus şəklində yerinə yerləşməsi ilə;

(21) S2007 0015

(22) 15.05.2007

(31) 4001108

(32) 12.01.2007

(33) UK

(51) 09-02

(71) Shell Brands International AG (CH)

(72) Qay Antoni Vilyams; Timoti Piter Ceyms (GB)

(74) Xəlilov B.A. (AZ)

(54) SÜRTGÜ MATERİALLARININ DAŞINMASI ÜÇÜN “WISHBONE” KONTEYNERİ (BIR-LİTRLİK).

(57) Sürkü materiallarının daşınması üçün konteyner xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: gövdə və silindrik boğazlıq ilə;
- gövdənin formasının asimetrik həlli ilə;
- gövdənin tərəflərinin plastik işlənməsi ilə;

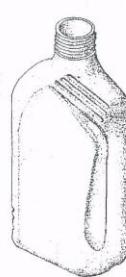

Fig.1

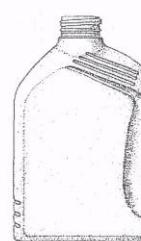

Fig.2

Fig.3

fərqlənir:

- gövdənin ön divar tərəfdən daha maili əyilmə bucağı olan ciyinlərlə yerinə yetirilməsi ilə;
- boğazlığın gövdənin mərkəzində yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin yan tərəflərində etiket yerləşdirmək üçün əsasının küncləri səlis şəkildə azca qaldırılmış trapesiya formasında yerlərin olması ilə;
- trapesiyaların yuxarı tərəfinin üstündə gövdənin arxa divarına bitişən ciyin tərəfə azca qaldırılmış, dəstəyi təqlid edən səlis dərinliklərin yerinə yetirilməsi ilə;
- dibin səlis girdə künclü düzbucaqlı formada çökük yerinə yetirilməsi ilə.

- (21) S2007 0016
 (22) 15.05.2007
 (31) 4000841
 (32) 13.12.2006
 (33) UK
 (51) 09-02
 (71) Shell Brands International AG (CH)
 (72) Qay Antoni Vilyams; Timoti Piter Ceyms (GB)
 (74) Xəlilov B.A. (AZ)
 (54) SÜRTGÜ MATERİALLARININ DAŞINMASI
 ÜÇÜN "WISHBONE" KONTEYNERİ (DÖRD-LİTRİLİK).

(57) Sürtkü materiallarının daşınması üçün konteyner xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: gövdə, boğazlıq, dəstək ilə;
- gövdənin formasının asimetrik həlli ilə;
- boğazlığın gövdənin yuxarı hissəsində, onun ön divarına tərəf yerini dəyişməklə yerləşməsi ilə;
- gövdənin arxa divarı boyu istiqamətlənmiş dəstəyin yerinə yetirilməsi ilə;

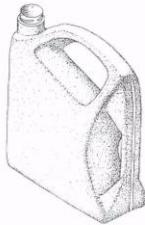

Fig.1

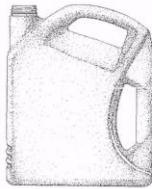

Fig.2

Fig.3

fərqlənir:

- gövdənin arxa divarının səlis çökük, yuxarı və aşağı hissələrində arxa divar boyu istiqamətlənmiş dəstəklə birləşmiş yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin ön divarının yuxarı hissəsinin arxaya doğru çəpləşdirilmiş yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin yuxarı hissəsində, gövdənin arxa divarının davamı ilə və gövdənin ön divarının çəpləşdirilmiş hissəsinin davamı ilə əmələ gəlmış dəstəyin olması ilə;
- boğazlığın gövdənin ön divarının çəpləşdirilmiş hissəsində yerləşməsi ilə;
- gövdənin ön divarın aşağı hissəsinin qabırğalı zolaqla bəzədilməsi ilə;
- dibin səlis girdə künclü düzbucaqlı formada çökük yerinə yetirilməsi ilə.

-
- (21) S2008 0019
 (22) 07.05.2008
 (51) 09-02
 (71) "BAKİ-KASTEL" Tam Xarici İnvestisiyalı Məhdud Məsuliyyətli Müəssisə (AZ)
 (72) Daxnovič İnna Yuryevna (AZ)
 (74) Xəlilov B.A. (AZ)
 (54) PİVƏ ÜÇÜN BANKA.

(57) Pivə üçün banka aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: çıyinləri və dibi olan gövdə və açarlı qapaq ilə;
- qapağın kənarı boyu relyefli qabağa çıxan kiçik bort ilə;
- qapağın relyefli çevrələrlə tərtib olunması ilə;
- bankanın uzunsov silindrik gövdə, alçaq konusvari çıyinlər və dibə doğru daralan əsas ilə yerinə yetirilməsi ilə;
- çıyinlərin daxil olduğu yuxarı kiçik hissənin və aşağı böyük hissənin olması ilə;
- bankanın rəng həlli ilə: tünd göy, gümüşü, mavi, ağ, qırmızı, qızılı, qara;
- bankanın yuxarı hissəsinin rəngli fonunda çıyinlər zonasında bir sətrdə yerinə yetirilmiş şrift qrafikasının olması ilə;

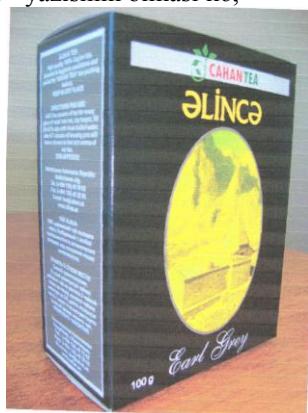

- bankanın aşağı hissəsinin rəngli fonunda şrift qrafikasının və təsviri motivin olması ilə;
  - şrift qrafikasının latin əlifbası ilə yerinə yetirilməsi ilə;
  - çıyinlərdə ağ rəngli bir ölçülü iri latin hərfəri yerinə yetirilmiş şrift qrafikasının olması ilə;
  - rəngli fonlu və yuxarı hissəsinin kənarları boyu figurlu bükülmüş və üzərində bir ölçülü çap hərfləri ilə yerinə yetirilmiş şrift qrafikası olan oval lövhənin olması ilə;
  - ağ fonda mavi rəngli həflərlə yerinə yetirilmiş "XIRDALAN" şrift qrafikasının bankanın ortasında yerləşməsi ilə;
  - oval lövhənin yuxarı hissəsində dairəyə salılmış tac təsvirindən və stilləşdirilmiş "Baku", bunun altında isə "Castel" yazılarından və bundan kənara çıxan üzüm tənəklərindən ibarət kompozisiyanın və dairənin altında "THE AZERBAIJAN BEER" ağ şrift yazısı ilə qırmızı stilləşdirilmiş lövhənin olması ilə;
  - oval lövhənin aşağı hissəsində qızılı rəngli "Lager Beer" şrift qrafikasının, bunun altında isə qırmızı rəngli məlumat yazılarının yerləşməsi ilə;
  - oval lövhənin, yuxarı hissədə sünbüllərlə və tac və yanları üzrə üzüm tənəklərinin kompozisiyalı təsviri ilə, bunun altındaki "QUALITY & TRADITION" şrift qrafikası ilə məhdudlaşmış, üzərində məlumat xarakterli şrift qrafikası yerləşmiş stilləşdirilmiş qızılı rəngli lentlə haşiyələnməsi ilə;
  - bankanın ön və arxa tərəflərinin eyni yerinə yetirilməsi ilə;
  - yan tərəflərdən birində tünd göy fonda ştrix-kodun və gümüşü fonda ağ rəngli məlumat-müşayiətedici yazının, digər yan tərəfdə isə tünd göy fonda ağ rəngli məlumat yazısının olması ilə.
-

(21) S2007 0020**(22) 23.07.2007****(51) 09-03****(71) "CAHAN ÇAY" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (AZ)****(72) Əliyev Nurlan İntiqam oğlu (AZ)****(54) "ƏLİNÇƏ" ÇAYI ÜÇÜN QABLAŞDIRMA QU-TUSU.**

(57) "Əlincə" çayı üçün qablaşdırma qutusu aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- qutunun kartondan düzbucaqlı paralelepiped formasında hazırlanması ilə;
- qutunun qrafiki tərtibati ilə;
- qutunun yan tərəflərinin ingilis dilində məlumat yazıları ilə tərtib olunması ilə;
- qutunun ön və arxa tərəflərinin aşağı mərkəzi hissəsində "EARL GREY" yazısının olması ilə;

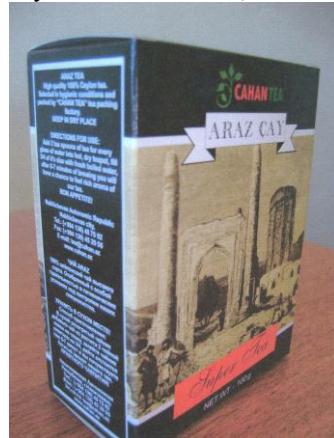
fərqlənir:

- qutunun enli tərəfinin yuxarı hissəsində üfqı yerləşən, üzərində qırmızı rənglə "CAHAN" və yaşıl rənglə "TEA" sözləri olan boz rəngli lövhənin fonunda stilləşdirilmiş beş çay yarpağı ilə budaq təsvirinin olması ilə;
- mərkəzi hissədə, üst tərəfdən sarı rəngli çap baş hərfləri ilə yerinə yetirilmiş "ƏLİNÇƏ" sözü yerləşən tünd boz rəngli elleps ilə haşiyələnmiş Əlincə qalasının rəngli təsvirinin olması ilə;
- "EARL GREY" yazısının kursivlə stilləşdirilmiş şrift ilə yerinə yetirilməsi ilə;
- azərbaycan, ingilis və rus dillərdə məlumat yazılarının və ştrix-kodun ağ çərçivəli boz lövhə üzərində ağ rənglə yerinə yetirilməsi ilə;
- qutunun ön və arxa tərəflərinin eyni tərtib olunması ilə.

(21) S2007 0022**(22) 23.07.2007****(51) 09-03****(71) "CAHAN ÇAY" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (AZ)****(72) Əliyev Nurlan İntiqam oğlu (AZ)****(54) "ARAZ" ÇAYI ÜÇÜN QABLAŞDIRMA QU-TUSU.**

(57) "Araz" çayı üçün qablaşdırma qutusu aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- qutunun kartondan düzbucaqlı paralelepiped formasında hazırlanması ilə;
- qutunun qrafiki tərtibati ilə;
- qutunun yan tərəflərinin azərbaycan dilində məlumat yazıları ilə tərtib olunması ilə;
- qutunun ön və arxa tərəflərinin aşağı mərkəzi hissəsində "SUPER TEA" yazısının olması ilə;

fərqlənir:

- qutunun enli tərəfinin yuxarı hissəsində qırmızı rənglə "CAHAN" və yaşıl rənglə "TEA" sözləri ilə müşayiət olunan stilləşdirilmiş beş çay yarpağı ilə budaq təsvirinin olması ilə;
- qutunun mərkəzi hissəsində ağ rəngli düzbucaqlı ilə haşiyələnmiş qədim Möminəxatun türbəsinin təsviri fonunda, yuxarı hissədə ağ-qara rəngli böyük çap hərfləri ilə yerinə yetirilmiş "ARAZ" sözü ilə ağ rəngli stilləşdirilmiş lətin, aşağı hissədə isə "SUPER TEA" yazısı ilə qırmızı lövhənin olması ilə;
- "SUPER TEA" yazısının stilləşdirilmiş kursiv şrifti ilə yerinə yetirilməsi ilə;
- azərbaycan, ingilis və rus dillərdə məlumat yazılarının və ştrix-kodun ağ çərçivəli qara lövhə üzərində ağ rənglə yerinə yetirilməsi ilə;
- qutunun ön və arxa tərəflərinin eyni tərtib olunması ilə;
- qutunun qara rənglə boyanması ilə.

(21) S2007 0041**(22) 07.12.2007****(51) 09-03****(71) "CAHAN ÇAY" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (AZ)****(72) Əliyev Nurlan İntiqam oğlu (AZ)****(54) "KƏKLİKOTU" ÇAYI ÜÇÜN QABLAŞDIRMA QU-TUSU.**

(57) "Kəklikotu" çayı üçün qablaşdırma qutusu aşağıdakı mühüm əlamətlərlə xarakterizə olunur:

- qutunun kartondan düzbucaqlı paralelepiped formasında hazırlanması ilə;
- qutunun qrafiki tərtibati ilə;
- qutunun yan tərəflərinin azərbaycan və ingilis dillərdə məlumat yazıları ilə tərtib olunması ilə;

fərqlənir:

- qutunun, yanları üzrə narıncı zolaqla haşiyələnmiş, qutunun ön, arxa, yuxarı və aşağı tərəflərinin mərkəzi hissəsini əhatə edən yaşıl rəngli enli zolaqlı sarı rənglə boyanması ilə;
- qutunun ön və arxa tərəflərinin yuxarı hissəsində, yuxarı və aşağı tərəflərində qırmızı rəngli "CAHAN" və tünd-yashıl rəngli "TEA" sözləri ilə müsəyiət olunan stilləşdirilmiş beş çay yarpağı ilə budaq təsvirinin olması ilə;
- qutunun ön və arxa tərəflərinin mərkəzi hissəsində şaquli istiqamətli düzbucaqlının fonunda çiçəkləmiş kəklikotu bitkisinin rəngli təsvirinin olması ilə;
- kəklikotu bitkisi təsvirinin altında və yuxarı və aşağı tərəflərdə "CAHAN TEA" söz birləşməsinin altında ağ rəngli kiçik çap hərfləri ilə yerinə yetirilmiş "kəklikotu" yazısının olması ilə;
- qutunun ön və arxa tərəflərinin yuxarı künclərində ağ rəngli xırda şriftlə yerinə yetirilmiş "bitki çayı" yazısı və qırmızı üçbucaqların yerləşməsi ilə.

(21) S2008 0004

(22) 30.01.2008

(51) 09-03

(71) LOTTE CONFECTIONERY CO., LTD (KR)

(72) Ryu Sanq Hun (KR)

(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)

(54) QƏNNADİ MƏMULATLARI ÜÇÜN QAB-QU-TU (ChocoPie).

(57) Qənnadı məmulatları üçün qab-qutu aşağıdakı müüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: qutu və onun tərəflərinə çəkilmiş rəngli qrafik kompozisiya ilə;
- qutunun üfüq üzrə yönəlmış düzbucaqlı paralelepiped şəklində yerinə yetirilməsi ilə;
- qutunun yan və arxa tərəflərinin qırmızı fonla tonlaşdırılmış, yuxarı, aşağı və ön tərəflərinin isə həm qırmızı, həm də açıq sarı seqmentlərlə yerinə yetirilməsi ilə;
- ağ rəngli stilləşdirilmiş yazıların: qutunun yuxarı, aşağı, sol, sağ və ön tərəflərində qara kölgələndirməsi olan xırda şriftlə "LOTTE" və iri şriftlə "ChocoPie" olması ilə;

- qutunun yuxarı və aşağı hissələrində (3/4) perspektivdə biri digərinin ardında və üfqü yerləşmiş halda təsvir olunmuş, şokoladla üzlənmiş iki pirojnanın real təsvirinin olması ilə, belə ki, ön plandakı pirojna yuxarı və aşağı iki qatı arasında görünən içliklə kəsik halda göstərilmişdir;
- qutunun ön və yan tərəflərində üfqü yerləşmiş, kəsik halda şokoladla üzlənmiş bir pirojnanın real təsvirinin olması ilə;
- qutunun yuxarı, aşağı və ön tərəflərində dekorativ bantlı qızılı lentin çəpinə yerləşmiş real təsvirinin olması ilə;
- qutunun yuxarı və aşağı tərəflərində sağda və yuxarıda, üzərində stilləşdirilmiş "LOTTE", "ChocoPie" yazılarından, dekorativ qızılı zolaqlardan və kəsik halda pirojnanın real təsvirindən ibarət olan qrafik kompozisiya yerləşdirilmiş pirojna üçün paket-qablaşdırmanın təsvirinin olması ilə;
- yuxarı və yan tərəflərdə biri-birinə hörülülmüş əyilmiş uclu iki dekorativ qızılı zolağın olması ilə;
- yuxarı, aşağı və arxa tərəflərdə məlumat şrift bloklarının olması ilə;
- qutunun alt tərəfində aşağıda və sağda, açıq yaşıl rəngin amorf təsəvvürlü fonunda bənövşəyi rəngli stilləşdirilmiş "Lotte Family" yazılı və yazının altında yerləşdirilmiş istehsalçı şirkətin hazır məhsullarının nümunələrinin təsviri olan qızılı düzbucaqlı haşiyə ilə ayrılmış reklam blokunun olması ilə.

(21) S2008 0009

(22) 21.02.2008

(51) 09-03

(71) BETA GİDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş., (TR)

(72) M.S.Həbtülabhoy (LK)

(74) Xəlilov B.A. (AZ)

(54) "CHAMPION" ÇAYI ÜÇÜN QABLAŞDIRMA QUTUSU.

(57) "CHAMPION" çayı üçün qablaşdırma qutusu müüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- qutunun düzbucaqlı paralelepiped formasında yerinə yetirilməsi ilə;
- qutunun qrafik tərtibati ilə;
- sol və sağ tərəflərdə, öndən və arxadan səthin bütün perimetri boyu yerinə yetirilmiş çərçivənin olması ilə;
- çərçivənin aşağı hissəsində yerinə yetirilmiş "PEKOE" sözlərinin olması ilə;
- qutunun qırmızı, qızılı, boz və solğun sarı tonlarda rəngli həlli ilə;
- altında, ikiqat haşiyə daxilində qırmızı fonda ağ rəngli çaydanla bir fincan çay təsviri yerləşdirilmiş, tac və yazılarla medalyon və yanlarında iki maral təsvirinin, bunun altında "CHAMPION" yazısının olması ilə;
- qutunun tərəfləri üzərində məlumat yazılarının olması ilə;

fərqlənir:

- qutunun 100, 250 və 500 qram olmaqla üç ölçüdə təbəqə dəmirdən yerinə yetirilməsi ilə;
- çıxarıla bilən qapağın olması ilə;
- qutunun künclərinin dəyirmi yerinə yetirilməsi ilə;
- qrafik tərtibatın qabarıq yerinə yetirilməsi ilə;
- əsas fonun açıq-boz rənglə boyanması ilə;
- çərçivənin qızılı rəngdə yerinə yetirilməsi ilə;
- tac və marallarla medalyonun yuxarı zolaqda ortada yerləşdirilməsi ilə, müxtalif qalınlıqlı xəttlərdən düzəldilmiş ikiqat zolaqlar arasında yeşləşən "CHAMPION" yazısından ibarət kompozisiyanın olması ilə;
- verilən kompozisiyanın boz və tünd boz tonlarda yerinə yetirilmiş qapaq üzərində yerləşdirilməsi ilə;
- sol tərəfdə, öndən və arxadan sağ yuxarı künçdə mərkəzdə "B" hərfi olan gerb təsvirinin olması ilə;
- məlumat yazılarının açıq fonda qutunun sağ tərəfində və qutunun altında yerləşdirilməsi ilə;
- qutunun qapağı üzərində, gerbin yuxarı zolaqda ortada yerləşdirilməsi ilə, yuxarıdan və aşağıdan müxtalif qalınlıqlı xəttlərdən düzəldilmiş ikiqat zolaqla məhdudlaşan "CHAMPION" sözü şəklində kompozisiyanın olması ilə.

fərqlənir:

- qutunun 100, 250 və 500 qram olmaqla üç ölçüdə təbəqə dəmirdən yerinə yetirilməsi ilə;
- çıxarıla bilən qapağın olması ilə;
- qutunun künclərinin dəyirmi yerinə yetirilməsi ilə;
- qrafik tərtibatın qabarıq yerinə yetirilməsi ilə;
- çevrəyə daxil edilmiş üç çay yarpağının olması ilə;
- yelkənli qayıq təsvirinin qutunun ön və arxa tərəflərinin sağ aşağı künçdə, üç çay yarpağının sol aşağı künçdə yerləşdirilməsi ilə;
- yelkənli qayıq təsvirinin qutunun sol tərəfinin aşağı hissəsinin mərkəzdə yerləşdirilməsi ilə;
- gümüşü fonda məlumat yazılarının qutunun sağ tərəfində və qutunun altında yerləşdirilməsi ilə.

(21) S2008 0010

(22) 21.02.2008

(51) 09-03

(71) BETA GİDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş., (TR)

(72) M.S.Həbtülabhoy (LK)

(74) Xəlilov B.A. (AZ)

(54) "BETA TEA EARL GREY" ÇAYI ÜÇÜN QABLAŞDIRMA QUTUSU.

(57) "BETA TEA EARL GREY" çayı üçün qablaşdırma qutusu aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- qutunun düzbucaqlı paralelepiped formasında yerinə yetirilməsi ilə;
- qutunun qrafik tərtibatı ilə;
- qutunun qara rənglə, qrafik tərtibatın gümüşü rənglə boyanması ilə;
- sol tərəfdə, öndən və arxadan səthin bütün perimetri boyu yerinə yetirilmiş ikiqat çərçivənin olması ilə;
- ikiqat çərçivənin aşağı hissəsində yerinə yetirilmiş "EARL GREY" sözlərinin olması ilə;
- tac və "B" hərfinin yazılışı və yanlardan stilləşdirilmiş iki şir təsviri ilə qalxan şəklində gerb təsvirinin olması ilə;
- çevrə ilə haşiyələnmiş rəngli yelkənli qayıq təsvirinin olması ilə;
- qutunun sol tərəfində, öndən, arxadan, altdan və üstdən gerbin yuxarı zolaq üzərində mərkəzdə yerləşdirilməsi ilə, üstdən və altdan müxtalif qalınlıqlı ikiqat zolaqla məhdudlaşdırılmış "BETA TEA" sözləri şəklində kompozisiyanın olması ilə;
- qutunun tərəfləri üzərində məlumat yazılarının olması ilə;

(21) S2008 0015

(22) 14.03.2008

(51) 09-03, 09-01

(31) 000838594

(32) 05.12.2007

(33) EM

(71) Deutsche Extrakt Kaffee GmbH (DE)

(72) Bernd Steeger (DE)

(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)

(54) ƏRZAQ ÜÇÜN QABLAŞDIRMA.

(57) Ərzaq üçün qablaşdırma aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: gövdə, dib, ciyinlər, boğaz və qapaq;
- gövdənin içi boş şəffaf, dibi olan silindr şəklində yerinə yetirilməsi ilə;
- dibin kürəşəkilli formada, gövdənin içərisinə doğru qabardılmış yerinə yetirilməsi ilə;

- gövdənin ciyinlərinin dəyirmiləşdirilmiş, ikipilləli, xarici diametrə nisbətdə kiçik diametrlı və qapaq üçün oturacaq yerini təmin edən qalxan burtiklə yerinə yetirilməsi ilə;
- boğazın, yuxarı hissəsində yivli içiböş kəsik konus şəklində yerinə yetirilməsi ilə;
- qapağın, bayır tərəfdən xarici perimetr boyu qabağa çıxan çənbərə malik qapalı üst tərəfi olan qeyri-şəffaf silindrik içiböş tutum şəkilində işlənməsi ilə;
- gövdənin və qapağın eyni xarici diametrlə yerinə yetirilməsi və qapağın hündürlüyüünün gövdənin ciyinlərə qədər olan hündürlüğünə nisbətinin $\frac{1}{4}$ -ə bərabər yerinə yetirilməsi ilə.

(21) S2007 0009

(22) 19.04.2007

(51) 11-02, 07-01

(71)(72) Namazov Məcid Əlif oğlu (AZ)

(54) DEKORATİV MƏMULAT “QƏDƏH ÜZƏRİN-DƏ İLAN”.

(57) Dekorativ məmulat “Qədəh üzərində ilan” aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- ilanvari gövdənin dolandığı qədəhin daxil olduğu dəsttin tərkibi ilə;
- qədəhin kompozisiya elementlərinin tərkibi: gövdə, hündür ayaq, əsas ilə;

fərqlənir:

- qədəhin və ilanvari gövdənin karkas tipli yerinə yetirilməsi ilə;
- qədəhin çevrilmiş kəsik konus şəklində yerinə yetirilməsi ilə;
- ayağın gövdəyə və girdə formalı əsasa səlis radiuslu keçməklə yerinə yetirilməsi ilə;
- ilanvari karkası qədəhin gövdəsinə, ayağına və əsasına bərkidən elementlərin olması ilə;
- ilanvari gövdənin müxtəlif rəngli çiçəkləri olan dekorativ sarmaşık bitkilərinin hörülülmüş stilləşdirilmiş yaşıl budaqları ilə tərtib olunması ilə;
- qədəhin gövdəsinin və əsasının dekorativ sarmaşık bitkilərinin stilləşdirilmiş yaşıl budaqları ilə tərtib olunması ilə.

(21) S2007 0012

(22) 01.05.2007

(51) 11-05

(71)(72) Namazov Məcid Əlif oğlu (AZ)

(54) “RƏMZİ MİZAN-TƏRƏZİ” EMBLEMİ.

(57) “Rəmzi mizan-tərəzi” emblemi xarakterizə olunur:

- dairəvi formalı yasti kompozisiyanın yerinə yetirilməsi ilə;
- təsviri motivi və şrift yazısını birləşdirən kompozisiya quruluşu ilə;
- yazıların dairənin sağ və sol qövsü üzrə, təsviri motivin isə mərkəzdə yerinə yetirilməsi ilə;

- latin qrafikasının baş hərfi ilə dairənin sol qövsü üzrə “MİZAN” sözünün, sağ qövsü üzrə isə “TƏRƏZİ” sözünün yerinə yetirilməsi ilə;

- Azərbaycan folklorunun saz, kamanca, tar, zurna, balaban, tütək, dəf və nağara kimi musiqi alətlərinin stilləşdirilmiş təsvirindən yaranmış əl tərəzisi şəklində olan qrafik rəsm şəklində təsviri motivin yerinə yetirilməsi ilə;
- çoxrəngili qırmızı, göy, sarı, mixəyi, ağ, yaşıl, mavi, boz, şabalıdı rənglər qamması üzərində qurulmuş kolorist həlli ilə.

(21) S2007 0042

(22) 25.12.2007

(51) 23-01

(31) 2007502138

(32) 26.06.2007

(33) RU

(71) OG SYSTEMS LIMITED (SC)

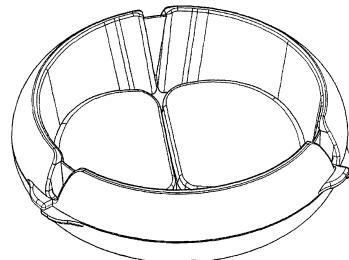
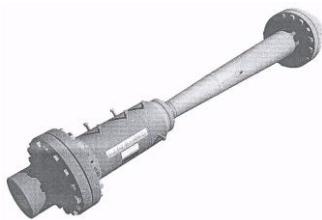
(72) Starikov Vladislav Petroviç (RU)

(74) Əfəndiyev V.F. (AZ)

(54) SƏRFÖLÇƏN-FORMALAŞDIRICI.

(57) Sərfölçən-formalaşdırıcı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

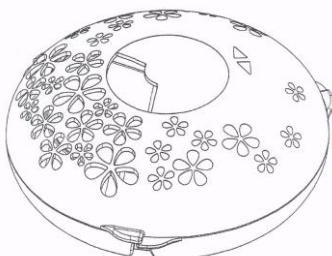
- kompozisiya elementlərinin tərkibi: gövdə və diffuzor ilə;
- gövdənin irəliyə doğru genişlənən qabaq hissəsi və arxa-yaya doğru daralan dal hissəsi olan üfqî istiqamətlənmiş silindr əsasında yerinə yetirilməsi ilə;

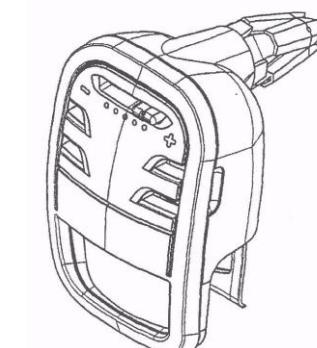
- diffuzorun, gövdənin arxa tərəfinə bitişmiş, arxaya doğru genişlənən üfqı istiqamətlənmiş kəsik konus əsasında yerinə yetirilməsi ilə;
- biri gövdənin qabaq kənarı boyu, digəri isə diffuzorun arxa kənarı boyu formalasdırılmış iki flansın olması ilə;
- biri gövdənin qabaq kənarı boyu olan flansa bitişən, digəri isə diffuzorun arxa kənarı boyu olan flansa bitişən flanslı uc boruvari elementlərin olması ilə;
- uc boruvari elementlərin yan səthinin aşağı hissəsində yuyucu məhlulun boşaldılması üçün borucuğun olması ilə;
- gövdənin yan səthində yerləşən, nümunə götürülməsi üçün irəliyə çıxmış borucuqların olması ilə;
- gövdənin yan səthində yuyucu məhlul üçün borucuqların və təzyiq datçikləri üçün borucuqların olması ilə.

(21) S2008 0020
 (22) 27.05.2008
 (51) 23-04
 (31) 000868336-0001
 (32) 29.01.2008
 (33) EM
**(71) SARA LEE HOUSEHOLD AND BODY CARE
 NEDERLAND B.V. (NL)**
 (72) Byörn Veggelar (NL)
 (74) Əfəndiyev V.F. (AZ)
**(54) HAVANIN DEZODORASIYA EDİLMƏSİ
 ÜÇÜN QURĞU.**

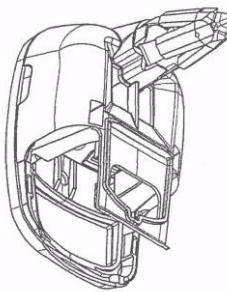
- (57) Havanın dezodorasiya edilməsi üçün qurğu aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:**
- aşağı və yuxarı hissələrdən ibarət olan üfqı istiqamətlənmiş içi boş firlanma cismi şəklində gövdənin olması ilə;

- gövdənin aşağı hissəsində yuxarı istiqamətdə genələn, gövdənin yuxarı hissəsində isə yuxarı istiqamətdə qabarlıq zirvəyə doğru getdikcə daralan yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin yuxarı hissəsində, bir hissəsi dəliyə malik olan mərkəzi dəyirmi sahənin olması ilə;

- gövdənin şaquli istiqamətlənmiş, içi boş, aşağısı açıq, dörbucaqlı ön konturla, girdələşdirilmiş üfqı tillərlə və qabarıq ön tərəflə yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin ön divarının aşağı hissəsində dörbucaqlı dəliyin olması ilə;

- gövdənin yan divarlarının aşağı hissəsində kəsiyin olması ilə;
- gövdənin arxa tərəfinin yuxarı sahəsində tutqacın yerləşdirilməsi ilə;
- tutqacın, özünə, arxa istiqamətdə yönəlmüş uzunsov elementlər daxil etməklə yerinə yetirülməsi ilə.

(21) S2007 0003

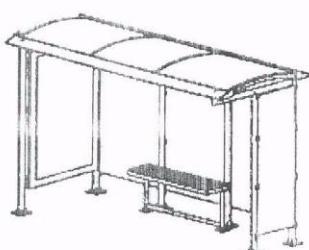
(22) 21.02.2007

(51) 25-03

(71) GÜNAL ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ (TR)
(72) Okyay Günay (TR)
(74) Xəlilov B.A. (AZ)
(54) İCTİMAİ NƏQLİYYAT DAYANACAGI ÜZƏRİNDƏKİ TALVAR (5 VARIANT).

(57) İctimai nəqliyyat dayanacağı üzərindəki talvar (variant 1) aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

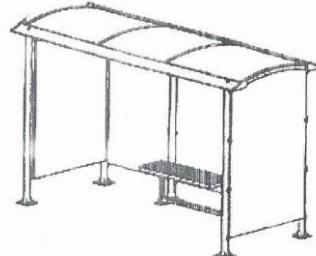
- talvarın yan divarlardan, arxa divardan və uzununa tərəflərə mailliklə qabarıq yerinə yetirilmiş damdan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- yan divarların düzbucaqlı şəkildə müxtəlif en ilə yerinə yetirilməsi ilə, belə ki, yan divarlardan biri dəmin eninə bərabər enə, ikincisi isə - enin təxminən 1/2 hissəsinə malikdir;
- arxa divarın şaquli dayaqlar üzərində yerləşən düzbucaqlı formalı üç seksiyadan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- arxa divarın orta seksiyasına bitişən skamyanyın yerinə yetirilməsi ilə.

İctimai nəqliyyat dayanacağı üzərindəki talvar (variant 2) aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

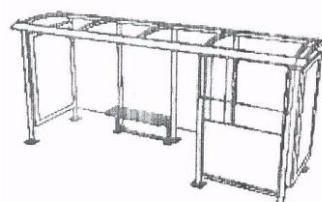
- talvarın yan divarlardan, arxa divardan və uzununa tərəflərə mailliklə qabarıq yerinə yetirilmiş damdan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- yan divarların düzbucaqlı şəkildə eyni en ilə yerinə yetirilməsi ilə,

- arxa divarın şaquli dayaqlar üzərində yerləşən düzbucaqlı formalı üç seksiyadan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- arxa divarın orta seksiyasına bitişən skamyanyın yerinə yetirilməsi ilə.

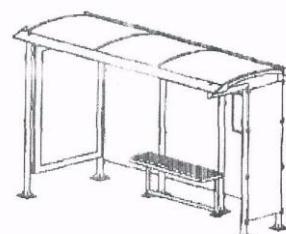
İctimai nəqliyyat dayanacağı üzərindəki talvar (variant 3) aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- talvarın yan divarlardan, arxa divardan və uzununa tərəflərə mailliklə qabarıq yerinə yetirilmiş damdan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- yan divarların düzbucaqlı şəkildə eyni en ilə yerinə yetirilməsi ilə;
- arxa divarın şaquli dayaqlar üzərində yerləşən düzbucaqlı formalı, eyni en ilə üç seksiyadan və içərisində kiosk yerləşdirilmiş daha enli bir seksiyadan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- kiosk tərəfdən orta seksiyaya bitişən skamyanyın yerinə yetirilməsi ilə;
- talvarın dəminin şəffaf materialdan yerinə yetirilməsi ilə.

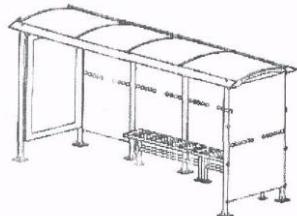
İctimai nəqliyyat dayanacağı üzərindəki talvar (variant 4) aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- talvarın yan divarlardan, arxa divardan və uzununa tərəflərə mailliklə qabarıq yerinə yetirilmiş damdan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- yan divarların düzbucaqlı şəkildə müxtəlif en ilə yerinə yetirilməsi ilə, belə ki, yan divarlardan biri dəmin eninə bərabər enə, ikincisi isə - enin təxminən 1/2 hissəsinə malikdir;
- arxa divarın şaquli dayaqlar üzərində yerləşən düzbucaqlı formalı üç seksiyadan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- arxa divarın orta seksiyasına bitişən skamyanyın yerinə yetirilməsi ilə;
- ensiz yan divara bitişən kənar seksiyada məlumat lövhəsinin yerinə yetirilməsi ilə.

İctimai nəqliyyat dayanacağı üzərindəki talvar (variant 5) aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- talvarın yan divarlardan, arxa divardan və uzununa tərəflərə mailliklə qabarlıq yerinə yetirilmiş damdan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- yan divarların düzbucaqlı şəkildə eyni en ilə yerinə yetirilməsi ilə;
- arxa divarın şaquli dayaqlar üzərində yerləşən düzbucaqlı formalı dörd seksiyadan ibarət yerinə yetirilməsi ilə;
- arxa divarın 2, 3 və 4-cü seksiyalarına bitişən iki skamyanın yerləşdirilməsi ilə;
- skamyanın üstündə kənar seksiyada məlumat lövhəsinin yerləşdirilməsi ilə;

- arxa və sağ yan divarların seksiyalarının orta hissəsində üfqi yerləşmiş dekorativ zolağın olması ilə.

- kasanın yan səthində yuxarıya doğru çıxan sıxıcı milli, şaquli istiqamətlənmış çıxıntıların olması ilə;
- qapağın dairəvi hazırlanması və təkanvericili işə salan çıxıntıni saxlamaşı ilə;
- qapağın əyilmiş, sıxıcı millərə doğru isliqamət üzrə eni və hündürlüyü boyu böyük və sıxıcı millər üçün kəsikli yastılanmış uclara malik olan periteriya hissələrinin olması ilə;
- kasanın aşağı hissəsində şirəsüzən elementin olması ilə;
- tullantılar üçün konteynerin mühərrikin gövdəsinin arxa tərəfində yerləşdirilməsi ilə;
- tullantılar üçün konteynerin arxa tərəfinin qabarlıq plan-da hazırlanması ilə;
- buraxıcı qol borunun tullantılar üçün konteynerin üstündəki kasanın yuxarı hissəsində olması ilə.

(21) S2007 0011

(22) 27.04.2007

(51) 31-00

(31) 000612064-0001

(32) 27.10.2006

(33) EM

**(71) SANTOS, A French Societe par Actions Simplifiee
(FR)**

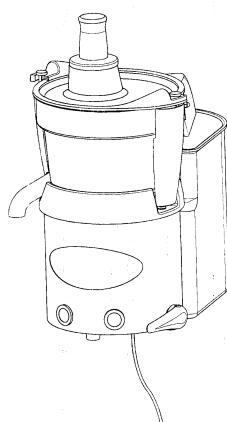
(72) Nikolya Fuke (FR)

(74) Məmmədova B.A. (AZ)

(54) ELEKTRİK ŞİRƏSIXANI.

(57) Elektrik şirəsixinə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: mühərrikin silindrik gövdəsi, qapaqlı kasa və tullantılar üçün konteyner ilə;
- kasanın mühərrikin silindrik gövdəsində yerləşdirilməsi ilə;

- kasanın aşağıya doğru daralan, aşağı hissəsi olan fırlama cismi şəklində yerinə yetirilməsi ilə;

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

BÖLMƏ A

İNSANIN HƏYATI TƏLƏBATLARININ TƏMİN EDİLMƏSİ

A 01

(11) i2008 0155 (21) a2006 0064
(51) A01B 79/00 (2006.01) (22) 21.04.2006
A01B 49/02 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyası
(AZ)

(72) Məmmədov Firuz Aslan oğlu, Ağabəyli Tahir
Ağaxan oğlu, Hüseynov Faiq Qurban-Əli oğlu,
Mirzəyev Azər Eldar oğlu, Bəşirov Uğur Firuz oğ-
lu, Cəfərov Məmməd Həsən oğlu (AZ)

(54) YAMACLARDA TORPAĞIN EROZİYAYA
QARŞI MÜHAFİZƏ ÜSULU.

(57) 1. Yamaclarda torpağın eroziyaya qarşı mühafizə üsulu, torpağın üst qatının dərindən yumşaldılması və frezlənməsi daxil olmaqla, iki fazalı becərilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, torpağın becərilməsinin birinci fazasında, ardıcıl olaraq, hər əkin zolağının ortasında 18-24 sm dərinlikdə yarıqlaşma və əkin zolağının eni üzrə 12-18 sm dərinlikdə yumşaldılma aparırlar, becərilmonin ikinci fazasında isə əkin zolaqlarının frezlənməsini onların debloklaşdırılması ilə eyni zamanda yerinə yetirirlər, belə ki, debloklaşdırılmış mühafizə - kövşən zolaqları sərhəd-lərinin sıfır frezerli becərilməsi ilə sıfır-debloklaşdırıcı zolaq əmələ gətirməklə yerinə yetirirlər.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, sıfır-debloklaşdırıcı zolağın və mühafizə - kövşən zolağının ümumi eni əkin zolağının eninə bərabərdir.

(11) i2008 0148 (21) a2006 0078
(51) A01C 15/06 (2006.01) (22) 04.05.2006
(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Babayev Şahlar Mahmud oğlu, Fətəliyev
Kamil Hətəm oğlu, Məlikov Əhməd Qulu oğlu,
Əhmədova Mətanət İsrail qızı, Əliyev İntiqam
Hüseyn oğlu, Tağıyev Asif Dilən oğlu (AZ)

(54) GÜBRƏ PAYLAŞDIRAN QURĞU.

(57) Gübrə paylaşırdıran qurğu alt hissəsində çıxış pəncərəsi olan baraban tipli bunkerdən və onunla əlaqəli intiqal mexanizmindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, II şəkilli dayağa sərt bərkidilmiş bunker daxili səthində çıxıntılarla yerinə yetirilmiş və şırımaçana sərt bərkidilmiş qol üzərində açılan qövsvari yarıq üzrə yerdəyişmə imkanı ilə quraqdırılmışdır, çıxış pəncərəsinin qarşısında isə, tərpənməz ox ətrafında dönmə imkanı ilə qoyulmuş və yastı düzbucaqlı lingə və rezin barmaqcığa malik, seqment şəkilli klapan mexanizmi ilə təmin edilmişdir.

(11) i2008 0125 (21) a2007 0224
(51) A01N 63/00 (2006.01) (22) 08.10.2007
(44) 29.12.2007
(71)(73) “AGRİ BİO EKO TEX” Məhdud Məsuliyyətli
Cəmiyyəti (AZ)
(72) Əli-zadə Əli Məmmədsadiq oğlu (AZ)
(54) BİTKİLƏRİN XƏSTƏLİKLƏRDƏN QORUN-
MASI ÜÇÜN BIOPREPARATIN ALINMASI
ÜSULU.

(57) Bitkilərin xəstəliklərdən qorunması üçün biopreparatin alınması üsulu aerasiya və qarışdırma şəraitində duru qidalı mühitdə mikroorganizmlərin yetişdirilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, becərilməyə *Lactic Acid Bacteria* və *Filamentos Fungi* tipli südturşu bakteriyalarını uğradırlar, qidalı mühit kimi isə patkadan istifadə edirlər.

A 61

(11) i2008 0111 (21) a2006 0138
(51) A61F 5/02 (2006.01) (22) 10.07.2006
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Rzayev Telman Bahadur oğlu (AZ)
(54) ONURĞA SİSTEMİNİN TERAPEVTİK MÜA-
LICƏSİ ÜÇÜN QURĞU.

(57) Onurğa sisteminin terapevtik müalicəsi üçün qurğu öz aralarında ardıcıl birləşmiş, örtükdə yerləşmiş seqmentləri olmaqla, onunla fərqlənir ki, biri boyun hissədə zəncirdə, digəri isə onurğanın xəçvarı hissəsində yerləşdirilən, iki seqmentə əlavə olaraq, hər biri hallogen lampalardan, polyarlaşmış işığın spektirinin ayrılması üçün çoxtəbəqəli əksetdirici güzgüdən, qidalandırıcı blokdan və zaman tənzimləyicisindən ibarət olan, iki polyarlaşmış işiq mənbəyi daxil edilib, bu zaman qidalandırıcı blokun bir çıxışı zaman tənzimləyicisi vasitəsi ilə, digər çıxışı isə bir-başa hallogen lampa ilə birləşdirilmişdir, hallogen lampa və çoxtəbəqəli güzgü seqmentin ikinci, qidalanma bloku və zaman tənzimləyicisi isə üçüncü elementində axırdı yerləşir.

(11) i2008 0116 (21) a2006 0160
(51) A61K 31/35 (2006.01) (22) 01.08.2006
C07D 311/00 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ), Mövsü-
mov İsrafil Soltan oğlu, Qarayev Eldar Abdulla
oğlu (AZ)

(72) Mövsümov İsrafil Soltan oğlu, Qarayev Eldar Ab-
dulla oğlu (AZ)

(54) FLAVONOİDLƏRİN ALINMASI ÜSULU.

(57) Flavonoidlərin alınma üsulu bitki xammalının üzvi həllədici ilə ekstraksiya edilməsindən, buxarlandırılmasından və məqsədli məhsulun suda çökürülməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, xammal kimi Alaqanqal toxumlarının saplarından istifadə edirlər, bunları etanolla eks-traksiya edirlər, bundan sonra alınan qalığın sulu məhlulu-

nu xloroform ilə üç dəfə yuyurlar, son məqsədli məhsulu isə n-butanolla ekstraksiya edirlər.

(11) i2008 0118 (21) a2006 0218
(51) A61K 36/00 (2006.01) (22) 27.11.2006

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Təvəkkülü Məhəmməd İsmayılov oğlu (AZ)
(54) MÜALİCƏVİ KOMPOZİSİYA.

(57) Müalicəvi kompozisiya bitki xammalı əsasında olub, tərkibində bitki xammalı cövhəri və sulu-spiriti məhlul saxlayaraq, onunla fərqlənir ki, tərkibində boyürtkən meyvələrinin cövhərini, etil spirti və əlavə olaraq, bioloji fəal maddələr - istiot nanə yağı, Məhəmmədi (*Quercus robur L fəs.*) çiçəkləri yağı, tərxun yağı və zirə yağını komponentlərin aşağıdakı nisbətində saxlayır, kütłə %:

Böyürtkən meyvələrinin cövhəri	74-76
İstiot nanə yağı	0,035-0,045
Məhəmmədi çiçəkləri yağı	0,035-0,045
Tərxun yağı	0,035-0,045
Zirəyağı	0,035-0,045
Etil spirti	24-28

(11) i2008 0119 (21) a2006 0219
(51) A61K 36/00 (2006.01) (22) 27.11.2006

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Təvəkkülü Məhəmməd İsmayılov oğlu (AZ)
(54) MÜALİCƏVİ KOMPOZİSİYA.

(57) Müalicəvi kompozisiya bitki xammalı əsasında olub, tərkibində bitki xammalı cövhəri və sulu-spiriti məhlul saxlamaqla, onunla fərqlənir ki, tərkibində üzüm meyvələrin cövhərini, etil spirti və əlavə olaraq, bioloji fəal maddələr - istiot nanə yağı, Məhəmmədi (*Quercus robur L fəs.*) çiçəklərinin yağı, tərxun yağı və zirə yağını komponentlərin aşağıdakı nisbətində saxlayır, kütłə %:

Üzüm meyvələrinin cövhəri	75-78
İstiot nanə yağı	0,035-0,045
Məhəmmədi çiçəkləri yağı	0,035-0,045
Tərxun yağı	0,035-0,045
Zirə yağı	0,035-0,045
Etil spirti	22-25

(11) i2008 0120 (21) a2006 0220
(51) A61K 36/00 (2006.01) (22) 27.11.2006

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Təvəkkülü Məhəmməd İsmayılov oğlu (AZ)
(54) MÜALİCƏVİ KOMPOZİSİYA.

(57) Müalicəvi kompozisiya bitki xammalı əsasında olub, tərkibində bitki xammalı cövhəri və sulu-spiriti məhlul saxlamaqla, onunla fərqlənir ki, tərkibində albali meyvələrinin cövhərini, etil spirti və əlavə olaraq, bioloji fəal maddələr - istiot nanə yağı, Məhəmmədi (*Quercus robur L fəs.*) çiçəklərinin yağı, tərxun yağı və zirə yağını komponentlərin aşağıdakı nisbətində saxlayır, kütłə %:

Albalı meyvələrinin cövhəri	75-78
İstiot nanə yağı	0,035-0,045
Məhəmmədi çiçəkləri yağı	0,035-0,045
Tərxun yağı	0,035-0,045
Zirə yağı	0,035-0,045
Etil spirti	22-25

(11) i2008 0147 (21) a2006 0188
(51) A61N 5/067 (2006.01) (22) 11.10.2006

A61N 2/10 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Ağayev Böyükkişi Ağa oğlu, Rəhimov Rəhim Məhəmməd oğlu, Aslanov Həzi Mirəziz oğlu (AZ)

(54) ELEKTROMAQNİT - LAZER TERAPİYASI ÜÇÜN İNDUKTOR.

(57) Elektromaqnit-lazer terapiyası üçün induktor, drenajda yerləşdirilmiş sarğılı ferromaqnit içlikdən və işıqtürəndən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, drenaj boyu, onu iki hissəyə ayıran rezin ara qatı yerləşdirilib, bu zaman drenajın üst hissəsi dəliklərlə yerinə yetirilmişdir, ferromaqnit içlik ilə işıqtürən isə aşağı hissədə yerləşdirilərək konnektor və yuva vasitəsilə elektromaqnit-lazer terapiyası üçün apara birləşmişdir.

BÖLMƏ B

MÜXTƏLİF TEXNOLOJİ PROSESLƏR

B 01

(11) i2008 0131 (21) a2006 0125

(51) B01J 2/10 (2006.01) (22) 28.06.2006

C22B 1/14 (2006.01)

B01F 7/16 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)

(72) Adıgözəlov Xasay Məşədi oğlu, Səməd-zadə Qasıim Musa oğlu, Adıgözəlova Mehriban Xasay qızı, Mikayilova Afəridə Məzahir qızı, Şərifova Ülviyə Novruz qızı (AZ)

(54) TOZVARİ MATERİALLARIN DƏNƏVƏRLƏŞDIRİLMƏSİ.

(57) Tozvari materialların dənəvərləşdiricisi, yükləmə qurğusu olan camdan, sərbəst uclarında bıçaqlar quraşdırılmış radial kronşteynlərdən, radial kronşteynlər vasitəsilə valda bərkidilmiş, şaquli yerləşdirilmiş dairəvi kəsikli millər şəklində olan qarışdırıcı elemənlərdən və deşikli radial borular şəklində olan ciliyicilərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, radial kronşteynlər camın dibində yerləşdirilib və onların altında spiral üzrə, uzunluqlarına bərabər intervalla pobedit lövhələr bərkidilib, ciliyicilər isə camın kənarında, onun radiusu boyu yerdəyişmə imkanı ilə yerləşdirilib.

(11) i2008 0137
 (51) B01J 19/24 (2006.01)
 (44) 30.09.2008
 (71)(72)(73) Kərimov Fikrət Məməşah oğlu (AZ)
 (54) POLİMERLƏŞMƏ ÜÇÜN REAKTOR.

(21) a2006 0167
 (22) 18.08.2006

180-450°C və 450-550°C temperaturda mərhələli dehidratlaşdırırlar, sonra alınan seolit-solvatdan 80-100°C temperaturda üzvi həllədicini desorbsiya edirlər və 200-350°C temperaturda desolvatlaşmaya və dekarbonilləşməyə uğradırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, təbii seolit kimi formulu $\text{NaX} \cdot \text{SiO}_2 \cdot \text{Al}_2\text{O}_3 \cdot \text{Fe}_2\text{O}_3 \cdot \text{CdO} \cdot \text{MgO}$ olan Xanlar yatağının bentonitindən istifadə edirlər.

(57) 1. Polimerləşmə üçün reaktor, gövdədən, birləşmiş verilmə bəndindən, müxtəlif fazlı reagentlər və istilik daşıyıcısi üçün yüksəkənən yükləmə borucuqlarından, istilik daşıyıcısi üçün çıxış borucuğundan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, gövdə daxilində, dəyişən həcmli konfiqurasiyaya malik, silindrik qəbul hissədən və kəsik konuslu aşağı və yuxarı sonluqlarla yerinə yetirilmiş əsas hissədən ibarət olan polimerləşmə kamerası yerləşdirilib, bu zaman əsas hissənin daxilində, yuxarı hissəsi konus şəklində olan, kamerası daxilində yerləşdirilmiş borular vasitəsilə gövdə boşluğu ilə əlaqələnən kiçik həcmli silindrik tutum yerləşdirilib, alt hissəsi kamerasının qəbul hissəsinin daxilində yerləşmiş birləşmiş verilmə bəndi isə “ucluq içində ucluq” şəklində yerinə yetirilib, belə ki, ucluqların aşağı sonluqları reaktorun şaquli oxuna 45° bucaq altında yerinə yetirilib.

2. 1-ci bənd üzrə polimerləşmə üçün reaktor onunla fərqlənir ki, kiçik həcmli silindrik tutum polimerləşmə kamerasının əsas hissəsinə bərkidilmiş və borulara perpendikulyar yerləşdirilmiş sərtlik tilləri ilə təchiz olunub, belə ki, kiçik həcmli silindrik tutumun konus şəkilli yuxarı hissəsinin tərəfləri kamerasının əsas hissəsinin konus şəkilli yuxarı sonluğunun tərəflərinə konqruyentdir və reaktorun üfqı oxuna 45° bucaq altında yerinə yetirilib.

(11) i2008 0154
 (51) B01J 37/02 (2006.01)
B01J 23/10 (2006.01)
B01J 23/16 (2006.01)
 (44) 30.06.2008

(21) a2006 0185
 (22) 06.10.2006

(71)(73) Naxçıvan Dövlət Universiteti (AZ), Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Kimya Problemləri İnstитutu (AZ)
 (72) Mahmudov Şəmil Mahmud oğlu, Cavadova Hicran Əbdülləsən qızı, Qurbanov Zaur Həmzə oğlu, Əbdüləzimova Yeganə Əyyub qızı, Suleymənov Gülməmməd Ziyəddin oğlu, Qədirova Elmina Müsrət qızı (AZ)
 (54) LANTANİD TƏRKİBLİ METALKOMPLEKS BİRLƏŞMƏSİNİN DAŞIYICI SƏTHİNƏ ÇÖKDÜRÜLMƏSİ ÜSULU.

(57) 1. Lantanid tərkibli metalkompleks birləşməsinin daşıyıcı səthinə çökđürülməsi üsulu keçid metallarının lantanid tərkibli kompleks birləşməsinin üzvi həllədicidə məhlulunun hazırlanmasından, lantanid tərkibli metalkompleks birləşməsinin məhluldandan adsorbsiya edilməsi yolu ilə onun daşıyıcı üzərinə çökđürülməsindən, alınan seolit-solvatın desolvatlaşdırılması və dekarbonilləşdirilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, daşıyıcı kimi təbii seolitdən istifadə edərək, onu, ümumi formulu $[(\text{OC})_5\text{M}]_3\text{La}$, burada M - Mn, Re keçid metalları, La - Gd, Lu lantanid atomu olan, lantanid tərkibli metalkompleks birləşməsinin çökđürülməsindən qabaq 20-180°C,

B 09

(11) i2008 0145
 (51) B09C 1/02 (2006.01)
 (44) 31.03.2008
 (71)(72)(73) Əliyev Soltan Tərlan oğlu, Mustafayev Alimustafa Mustafa oğlu (AZ)
 (54) NEFTLƏ ÇIRKLƏNMİŞ TORPAQLARIN TƏMİZLƏNMƏSİ ÜSULU VƏ BUNUN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ ÜCÜN QURĞU.

(57) 1. Neftlə çirkənlənmış torpaqların təmizlənməsi üçün qurğu qəbul bunkerindən, buxar vermə sistemindən, ən azı, bir hidrosiklondan, su-neft qarışığının üçün kamerasından, konveyer xətilə əlaqələnmiş təkrar emal sistemindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, əlavə olaraq, buxar vermə sistemi ilə əlaqələnmiş pilləvari quraşdırılmış üçejektorlu bloklar və hidrosiklon blokları, su və neft çənləri saxlayır, qəbul bunkerini müxtəlif ölçülü deşikləri olan üst və alt ələklərlə təchiz olunmuş iki rəflə titrəyici olmaqla, çıxış dəliyinin altında, hər iki yanında texniki suyun verilməsi sistemi ilə təchiz olunmuş vintvari konveyer yerləşir, təkrar emal sistemi neftin, texniki suyun və su-neft-qum qarışığının çıxarılması sistemlərdən və su-neft və su-neft-qum qarışıqlarının qəbulu sistemlərdən ibarət olan iki rəflə çökđürüçüdür, bu xaman altında vibrobunker olan ayrı yerləşən hidrosiklon blokü ayrılan təmizqumun kənar ediləsi üçün lentvari konveyerlə əlaqələnib.

2. 1-ci bənd üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, buxar vermə sistemi buxar qurğusundan, buxarin qəbul bunkerini verilməsi sistemindən və buxarin hidrosiklon blokları vasitəsilə hidrosiklonlara verilməsi sistemindən ibarəldir.

3. 1 və 2-ci bəndlər üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, hər pilləvari quraşdırılmış hidrosiklon bloku üç hidrosiklondon, ayrı yerləşən hidrosiklon bloku isə iki hidrosiklondon ibarətdir.

4. 1-3-cü bəndlər üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, iki rəflə çökđürüçü su-neft-qum qarışığının təkrar təmizlənməyə verilməsi üçün nasosla təchiz olunub.

5. 1-4-cü bəndlər üzrə qurğu onunla fərqlənir ki, texniki su üçün çən nasosla təchiz olunub.

6. Neftlə çirkənlənmış torpaqların təmizlənməsi üsulu çirkənlənmış torpağın buxarla işlənməsindən, fazalara ayırmadan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qəbul bunkerində təmizlənəcək torpağın iri və xırda fraksiyalara ayrılması, eyni zamanda onu buxarla işləməklə həyata keçirirlər, sonra onun vintvari konveyerdə yuyulmasını, daha sonra isə üçejektorlu bloklarda buxarla işlənmiş torpağın hidrosiklon bloklarında iki pilləli təmizlənməsini aparırlar, ayrılan təmiz qumu lentvari konveyerlə kənar edirlər, hidrosiklon bloklarından çıxan su-neft-qum qarışığını və su-

neft qarışığını ikirəfli çökdürüçüyə verirlər və tam təmizlənməyə qədər ya təkrar emal üçün ikiplilləli təmizlənməyə, ya da asılı halda olan hissəciklərin təmizlənməsi üçün altında vibrobunker quraşdırılmış ayrı yerləşən hidrosiklon blokuna göndərilir, çökdürüçüdə ayrılmış nefti isə neftin saxlanması üçün tutuma toplayırlar.

B 65

- (11) i2008 0159 (21) a2005 0106
 (51) B65D 6/24 (2007.01) (22) 22.04.2005
 (44) 28.09.2007
 (86) PCT/AZ2005/000002
 (87) WO 2006/116824 09.11.2006
 (71)(72)(73) Mahmudov Kamran Mahmud oğlu (AZ)
 (54) POLİMER YEŞİK.

(57) 1. Polimer yeşik əsasdan və onun üzərində bərkidilmiş bucaq tırları vasitəsilə cüt-cüt birləşdirilmiş iki cüt yan və köndələn tərəflərdən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, bucaq tırları yesiyin yan tərəfləri ilə birgə yerinə yetirilmiş və armaturlaşdırılmış rəzələrlə təchiz edilmişdir, köndələn tərəflər isə rəzələr üçün olan yuvalarla yerinə yetirilmişdir, əsasa bərkidilmək üçün yan və köndələn tərəflər seqment qarmaqcıqlarla təchiz edilmiş, əsas isə qarmaqcıqlar üçün olan yuvalarla yerinə yetirilmişdir.

2. 1-ci bənd üzrə polimer yeşik onunla fərqlənir ki, yesiklərin çoxyarusu bərkidilməsi üçün bucaq tırları yuxarı hissədə pilləli çıxıntılarla malikdirlər, aşağı dayaq hissə isə günyə şəklində yerinə yetirilmişdir.

3. 1-2-ci bəndlər üzrə polimer yeşik onunla fərqlənir ki, köndələn və yan tərəflər güzgü əksi prinsipi üzrə təzyiq altında tökmə üsulu ilə elə hazırlanmışdır ki, bir pres-formada həm sağ, həm də sol tərəflərin hazırlanması mümkün olsun.

4. 1-3-cü bəndlər üzrə polimer yeşik, onunla fərqlənir ki, o, belə ölçülərə malikdir: 75 mm x 400 mm x 600 mm; 150 mm x 400 mm x 600 mm; 300 mm x 400 mm x 600 mm.

BÖLMƏ C

KİMYA VƏ METALLURGIYA

C 02

- (11) i2008 0114 (21) a2006 0140
 (51) C02F 1/28 (2006.01) (22) 14.07.2006
 B01J 20/12 (2006.01)
 B01J 20/06 (2006.01)
 (44) 29.12.2007
 (71)(73) Hümbətov Məhəmməd Oruc oğlu (AZ)
 (72) Şirinova Dürdənə Bakır qızı, Hümbətova Rəna Məhəmməd qızı, Seyidova Gülayə Miriş qızı, Sol-tanova Natella Həsənxan qızı, Paşayeva Xuraman Rəşid qızı, Hüseynova Aybəniz Elbrus qızı, Hümbətov Məhəmməd Oruc oğlu (AZ)

(54) ÇİRKAB SULARIN SİLİSİUMFLÜORİD TURŞUSUNDAN TƏMİZLƏNMƏSİ ÜSULU.

(57) Çirkab suların silisiumflüorid turşusundan təmizlənməsi üsulu, sement saxlayan sorbentdən süzülmə yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, sorbent kimi komponentlərin müvafiq olaraq (5-7):(1,2-3,4):(1,6-1,8) kütłə nisbətində götürülmüş klinoptilolit və işlənmiş vanadium kontakt kütłəsinin sementlə qarışığından istifadə edirlər.

- (11) i2008 0156 (21) a2005 0175
 (51) C02F 1/30 (2006.01) (22) 07.07.2005
 (44) 29.06.2007

- (71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası, Radasiya Problemləri İnstitutu (AZ)
 (72) Mustafayev İsləm İsrafil oğlu, Quliyeva Nigar Qaçay qızı, Rzayev Rauf Sabir oğlu, Əliyev Səlimxan Mehrəli oğlu (AZ)
 (54) SUYUN NEFT MƏHSULLARINDAN TƏMİZLƏNMƏSİ ÜSULU.

(57) Suyun neft məhsullarından təmizlənməsi üsulu, neft-tərkibli suyun radasiya-kimyəvi təsiri yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, prosesi eyni zamanda qamma-şuanlanmanın və istiliyin təsiri altında atmosfer təzyiqində udulan dozannı 2-3 kQr, temperaturun 400-500°C ilə aparırlar.

- (11) i2008 0117 (21) a2007 0138
 (51) C02F 1/48 (2006.01) (22) 12.06.2007
 (44) 29.12.2007

- (71)(72)(73) Həsənov Əflatun Mürsəl oğlu (AZ)
 (54) MONOMOLEKULYAR SRUKTURLAŞMIŞ SUYUN MAYE-KRİSTAL HALINDA ALINMASI ÜSULU.

(57) Monomolekulyar strukturlaşmış suyun maye-kristal halında alınması üsulu, mayeyə xarici maqnit sahəsi ilə təsir yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, qabaqcadan təmizlənmiş suyu 16 atm təzyiqlə məsəmələrinin ölçüsü monomolekulyar təbəqənin qalınlığına yaxın olan 10^{-6} mm filtrdən keçirirlər, sonra isə maqnit sahəsinin induksiyası 50 ± 10 mTl olan, torsion maqnit sahəsinin istiqamət verilmiş fırlanan sağ axını ilə təsir edirlər.

- (11) i2008 0132 (21) a2005 0275
 (51) C02F 1/64 (2006.01) (22) 12.12.2005
 C02F 1/48 (2006.01)

- (44) 29.12.2007
 (71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası, Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)
 (72) Əsədov Səlim Mirsəlim oğlu, Əliyev Ağadadaş Mahmud oğlu, Şabanov Əliməmməd Lətif oğlu (AZ)
 (54) TULLANTI SULARININ AĞIR METALLARIN İONLARINDAN TƏMİZLƏNMƏSİ ÜSULU.

(57) Tullanti sularının ağır metalların ionlarından təmizlənməsi üsulu, tullanti sularının reagentlə və xarici maqnit sahəsi ilə işlənməsi, sonrakı çökdürülməsi və ağır metalların ionlarını saxlayan çöküntünün ayrılması yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, reagent kimi natrium silikat və natrium hidroksidin $\text{Na}_2\text{SiO}_3 : \text{NaOH}$ 1:1-ə nisbətində qarışığının 2-5 %-li sulu suspenziyasından istifadə edirlər, çökdürmə mərhələsinə reagentlə işlənmiş tullanti suyunu əlavə olaraq, 1-dən - 5 kE-ə qədər gərginlikli xarici maqnit sahəsinə daxil etməklə maqnit emalına uğradırlar.

C 03

(11) i2008 0113 (21) a2006 0198
(51) C03C 1/02 (2006.01) (22) 31.10.2006
C03C 3/087 (2006.01)
(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) İsmayılov Namiq Elviz oğlu, Həsənov İbrahim Yusif oğlu, Əhmədov İlal Mansur oğlu (AZ)

(54) ŞÜŞƏ İSTEHSALI ÜÇÜN XAMMAL KOMPONENTİ.

(57) Daşsalahlı yatağının daş karxanalarında kimyəvi tərkibi kütə %-lə:

SiO_2	1,30-1,70
Al_2O_3	0,82-1,00
CaO	54,00-56,00
MgO	0,20-0,30
SO_3	0,44-0,50
$\text{Na}_2+\text{K}_2\text{O}$	0,23-0,40
H_2O	5,00-7,00
Közərtmə zamanı itkilər	qalanı

olan əhəngdaşı tullantılarının şüşə işlehsalı üçün xammal komponenti kimi tətbiqi.

(11) i2008 0115 (21) a2006 0199
(51) C03C 3/087 (2006.01) (22) 31.10.2006

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) İsmayılov Namiq Elviz oğlu, Həsənov İbrahim Yusif oğlu, Əhmədov İlal Mansur oğlu (AZ)

(54) ŞÜŞƏ KÜTLƏSİNİN ŞƏFAFLAŞDIRILMASI ÜÇÜN XAMMAL KOMPONENTİ.

(57) Kimyəvi tərkibi kütə %-lə:

SiO_2	7,0-7,72
CaO	27,0-28,9
SO_3	33,6-35,85
MgO	0,66-0,72
Fe_2O_3	0,45-0,6
Al_2O_3	2,9-3,1
Közərtmə zamanı itkilər	qalanı

olan Goranboy yatağının təbii gipsinin şüşə kütəsinin şəfaflaşdırılması üçün xammal komponenti kimi tətbiqi.

C 05

(11) i2008 0128 (21) a2007 0257
(51) C05F 3/00 (2006.01) (22) 13.11.2007
(44) 29.12.2007
(71)(73) "AGRİ BİO EKO TEX" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (AZ)
(72) Əli-zadə Əli Məmmədsadiq oğlu (AZ)
(54) BİOÜZVİ GÜBRƏNİN HAZIRLANMASI ÜSULU.

(57) 1. Bioüzvi gübrənin hazırlanması üsulu, peyinin və rütubətudan üzvi materialın qatlarla döşənməsindən, inokulyasiyadan, qarışdırma və aerasiyadan ibarət olan ixtiraya görə, şaquli xətt üzrə iki sıradə və üfqi xətt üzrə şahmat qaydası ilə çəkilmiş, deşilmiş polietilen borulardan havanın vurulması vasitəsilə aerasiyanı elə həyata keçirirlər ki, bütün döşənmiş substrat aerasiyaya məruz qalsın.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, seksiyaları üfqi xətt üzrə 1 metr məsafədə yerləşdirirlər.

3. 1-2-ci bəndlər bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, seksiyaları şaquli xətt üzrə isə 0,50-0,70 metr məsafə hündürlüyündə yerləşdirirlər.

4. 1-3-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, boruların birinci sırasını şaquli xətt üzrə meydançanın səthində yerləşdirirlər.

5. 1-4-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, boruların birinci sırasını şaquli xətt üzrə meydançanın səthində yerinə yetirilmiş dərinliklərə yerləşdirirlər.

6. 1-5-ci bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, rütubətudan üzvi material kimi ağac yonqarlarından və ya samanın istifadə edirlər.

(11) i2008 0124 (21) a2007 0223
(51) C05F 11/02 (2006.01) (22) 08.10.2007
C05F 11/08 (2006.01)

(44) 29.12.2007
(71)(73) "AGRİ BİO EKO TEX" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (AZ)
(72) Əli-zadə Əli Məmmədsadiq oğlu (AZ)
(54) TORPAQ QARIŞIĞININ HAZIRLANMASI ÜSULU.

(57) 1. Torpaq qarışığının hazırlanması üsulu biohumus və torfdan alınan huminsaxlayan əsasdan, bakterial əlavədən ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, biohumusu 2:1:1 nisbətində iri buynuzlu heyvanların, atların peyini, quş zili və əkin sahələrindən alınmış kənd təsərrüfatı tullantılarının qarışığının vermicompostlaşdırılması yolu ilə, qırmızı kaliforniya soxulcanları ilə yağış soxulcanlarının yerli polulyasiyasından istifadə etməklə, sonradan onları biohumusdan ayırmalı alırlar, bu zaman vermicompostlaşdırmanı 40-45 gün ərzində həyata keçirirlər, karbohidrat kimi tozlandırma metodu ilə biohumusun kütłəsindən 1,0-1,5 % miqdarda, su ilə 1:1 nisbətdə şəkərdən hazırlanmış saxaroza əlavə edirlər və əlavə olaraq, komponentlərin aşağıdakı kütə %-i nisbətində ağac yonqarları və zərərsizləşdirilmiş torpaq saxlayır:

Biohumus	30
Torf	10
Ağac yonqarları	10
Zərərsizləşdirilmiş torpaq	50,
alınan qarışığı sterilizə edirlər, sonra isə bakterial əlavə kimi <i>Lactic Acid Bacteria</i> , <i>Aspergillus</i> və <i>Penicillium</i> tipli südürüşü bakteriyalarını daxil edirlər.	

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, üzvi tullantılar qarışığına, əlavə olaraq, xirdalanmış saman və ağacların tökülmüş yarpaqlarını əlavə edirlər.

3. 1-2-ci bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, vermicompostlaşdırımı 20-26°C temperaturda həyata keçirirlər.

4. 1-3-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, soxulcanların ayrılmasını məsamələrinin ölçüsü 0,4-0,7 sm olan vibroələklə həyata keçirirlər.

5. 1-4-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, alınan biohumusu 45-55% nəmliyə qədər qurudurlar.

6. 1-5-ci bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, avtoklavlaşdırımı 55-60 dəqiqə ərzində 0,85-0,9 atm.-də həyata keçirirlər.

4. 1-3-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, soxulcanların ayrılmasını məsamələrinin ölçüsü 0,4-0,7 sm olan vibroələklə həyata keçirirlər.

5. 1-4-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, alınan biohumusu 45-55% nəmliyə qədər qurudurlar.

6. 1-5-ci bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, avtoklavlaşdırımı 55-60 dəqiqə ərzində 0,85-0,9 atm.-də həyata keçirirlər.

(11) i2008 0126 (21) a2007 0225
(51) C05F 11/08 (2006.01) (22) 08.10.2007

(44) 29.12.2007
(71)(73) “AGRİ BİO EKO TEX” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (AZ)
(72) Əli-zadə Əli Məmməedsadiq oğlu (AZ)
(54) BİOLOJİ GÜBRƏNİN ALINMASI ÜSULU.

(57) 1. Bioloji gübrənin alınması üsulu üzvi tullantıların qırmızı kaliforniya soxulcanları ilə yağış soxulcanlarının yerli populyasiyasından istifadə etməklə vermicompostlaşdırılması, sonradan onların biohumusdan ayrılmaması, qurudulması və alınan biohumusun polipropilen paketlərə qablaşdırılması, karbohidrat əlavə edilməsi və avtoklavlaşdırılması, mikroorganizmlərin daxil edilməsi yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, soxulcanların 1 m^2 -ə düşən miqdardı 15000 təşkil edir, üzvi tullantılar kimi isə əvvəlcədən pH 6,5-7-yə qədər neytrallaşdırılmış 2:1:1 nisbətində iri buynuzlu heyvanların, atların peyini və quş zili qarışığından istifadə edirlər, bu zaman vermicompostlaşdırımı 40-45 gün ərzində otaq temperaturunda, qapalı binada həyata keçirirlər, karbohidrat kimi isə tozlandırma metodu ilə, biohumusun kütləsindən 1,0-1,5% miqdardında, su ilə 1:1 nisbətdə şəkərdən hazırlanmış saxaroza əlavə edirlər, mikroorganizmlər kimi hüceyrələrinin qatılığı 3×10^9 olan südürüşü bakteriyalarını daxil edir və 2×10^8 titrinə nail olana qədər saxlayırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, üzvi tullantılar qarışığına, əlavə olaraq, xirdalanmış saman, ağacların yonqarlarını və tökülmüş yarpaqlarını əlavə edirlər.

3. 1-2-ci bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, vermicompostlaşdırımı 20-26°C temperaturda həyata keçirirlər.

4. 1-3-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, soxulcanların ayrılmasını məsamələrinin ölçüsü 0,4-0,7 sm olan vibroələklə həyata keçirirlər.

5. 1-4-cü bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, alınan biohumusu 45-50% nəmliyə qədər qurudurlar.

6. 1-5-ci bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, avtoklavlaşdırımı 55-60 dəqiqə ərzində 0,85-0,9 atm.-də həyata keçirirlər.

(11) i2008 0127 (21) a2007 0226
(51) C05F 11/08 (2006.01) (22) 08.10.2007

(44) 29.12.2007
(71)(73) “AGRİ BİO EKO TEX” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (AZ)
(72) Əli-zadə Əli Məmməedsadiq oğlu (AZ)

(11) i2008 0123 (21) a2007 0222
(51) C05F 11/08 (2006.01) (22) 08.10.2007
(44) 29.12.2007
(71)(73) “AGRİ BİO EKO TEX” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (AZ)
(72) Əli-zadə Əli Məmməedsadiq oğlu (AZ)
(54) BİOHUMUS ƏSASINDA BİOLOJİ GÜBRƏNİN ALINMASI ÜSULU.

(57) 1. Biohumus əsasında bioloji gübrənin alınması üsulu, onun, üzvi tullantıların qırmızı kaliforniya soxulcanları ilə yağış soxulcanlarının yerli populyasiyasından istifadə etməklə vermicompostlaşdırılması, sonradan onların biohumus ələkdən keçirməklə ayrılması, ona mikroorganizmlərin daxil edilməsi və sonra qarışdırılması yolu ilə alınmasından ibarət olub, onunla fərqlənir ki, üzvi tullantılar kimi əvvəlcədən pH 6,5-7-yə qədər neytrallaşdırılmış 2:1:1:1 nisbətində iri buynuzlu heyvanların, atların peyini, quş zili və əkin sahələrindən alınmış kənd təsərrüfatı tullantılarının qarışığından istifadə edirlər, bu zaman vermicompostlaşdırımı 40-45 gün ərzində həyata keçirirlər, alınmış qarışığa hüceyrələrinin qatılığı 3×10^6 olan *Lactic Acid Bacteria* tipli südürüşü bakteriyalarının əkilməsinini aparırlar, qarışığa kaprolitin kütləsindən 1,0:1,5% miqdarda saxaroza məhlulu əlavə edirlər və avtoklavlaşdırımı həyata keçirirlər, makro- və mikroelementlər əlavə edirlər, 26-30°C temperaturda yavaş-yavaş qarışdırmaqla dörd sutka ərzində saxlayırlar, hazır preparati polietilen butulkalara doldururlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, üzvi tullantılar qarışığına, əlavə olaraq, xirdalanmış saman, ağacların yonqarlarını və tökülmüş yarpaqlarını əlavə edirlər.

3. 1-2-ci bəndlər üzrə üsul onunla fərqlənir ki, vermicompostlaşdırımı 20-26°C temperaturda həyata keçirirlər.

(54) KOMPOSTUN ALINMASI ÜSULU.

(57) Kompostun alınması üsulu quşçuluq və/və ya heyvandarlıq təsərrüfatlarının tullantılarının alınan qarışığın mikroorganizmlər əsasında bərkfazalı fermentasiyاسını təmin edən materiallarla qarışdırılmasını nəzərdə tutaraq, onunla fərqlənir ki, kompostlaşdırma stimulyatoru kimi *Aspergillus* tipli göbələklərdən istifadə edirlər.

C 07

(11) i2008 0134 **(21) a2006 0155**
(51) C07C 5/327 (2006.01) **(22) 27.07.2006**

C07C 5/333 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Y.H.Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Qasımov Azər Əlibala oğlu, Camalova Səidə Əli qızı, Əliyev Namiq Abbasəli oğlu, Zeynalova Sədaqət Hafiz qızı, Hacizadə Sevinc Məmməd qızı, İsmayılova Zülfüyyə Rüstəmzal qızı, Allahyarova Tünzalə Fəxrəddin qızı, Nuriyev Şövqi Əli oğlu, Qarabağlı Xatırə Əli qızı, Cəfərov Rasim Paşa oğlu (AZ)

(54) PROPİLENİN ALINMA ÜSULU.

(57) 1. Propilenin alınma üsulu atmosfer təzyiqində oksigen və durulaşdırıcı-qaz azotun iştirakı ilə yüksək temperaturda propanın katalitik oksidləşdirici dehidrogenləşməsi yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, propanın oksidləşdirici dehidrogenləşməsini tərkibi kütłə % ilə:

Ni	4-6
Cr	10-15
Bi	3-5
Co	3-5
K	1-2
γ -Al ₂ O ₃	qalanı

olan katalizator üzərində aparırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, dehidrogenləşməni 580-620°C temperaturda aparırlar.

3. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, dehidrogenləşməni oksigenin xammala xammal- propanın moluna 0,3-0,5 mol nisbətdə aparırlar.

4. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, dehidrogenləşməni oksigenin azota 1:7 nisbətdə aparırlar.

(11) i2008 0110 **(21) a2006 0039**
(51) C07C 7/12 (2006.01) **(22) 17.03.2006**
C07C 13/28 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(86) PCT/AZ2006/000001 17.05.2006

(87) WO 2007/106954 27.09.2007

(71)(72)(73) Mirzəyev Müşfiq Həsən oğlu, Ağayev Adil Mustafa oğlu (AZ)

(54) NAFTALAN NEFTİNDƏN DEAROMATLAŞDIRILMIŞ RƏNGSİZ YAĞIN ALINMASI ÜSULU.

(57) Naftalan neftindən dearomatlaşdırılmış rəngsiz yağın alınması üsulu, onun silikagel üzərində adsorbsiyası, sonradan atraf mühit temperaturunda yüngül həllədici ilə porsiyalarla desorbsiyası yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, sonradan qətransizləşdirilmiş ilk məhsulu təşkil edən komponentlərə mütənasib miqdarda götürülmüş təmiz həllədinin porsiyalı desorbsiyasını aparmaqla, kolonun aşağıdən 0.5 saat⁻¹ sürətlə adsorbentin tam doymasına qədər, 1:1,5-2,5 nisbətdə götürülmüş qətransizləşdirilmiş naftalan neftinin həllədici ilə qarışğını verirlər.

(11) i2008 0135 **(21) a2006 0146**

(51) C07C 39/06 (2006.01) **(22) 17.07.2006**

C07C 39/17 (2006.01)

B01J 35/10 (2006.01)

B01J 37/02 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Y.H.Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) Rəsulov Çingiz Qinyaz oğlu, Əzizov Akif Həmid oğlu, Zeynalova Lətifə Bəhlul qızı, Əzimova Rəna Kamil qızı, Abasov Səfa İslam oğlu, Rəşidova Aytaç Əliyar qızı (AZ)

(54) PARA-(1-METİLTŞİKLOALKİL) FENOLLARIN ALINMA ÜSULU.

(57) Para-(1-metiltşikloalkil)fenolların alınma üsulu, seo-littərkibli katalizatorun iştirakında qızdırmaqla, fenolun 1-metiltşiklopenten və 1-metiltşikloheksenlə alkilləşdirilməsi ilə olub, onunla fərqlənir ki, alkilləşdirilməni reagentlərin 1:1 mol nisbətdə və 80-105°C temperaturda 10 kütłə %-i ortofosfor turşusu ilə hopdurulmuş Y tipli seolitin iştirakında aparırlar.

(11) i2008 0136 **(21) a2006 0127**

(51) C07C 67/03 (2006.01) **(22) 28.06.2006**

C07C 69/66 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Y.H.Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutu (AZ)

(72) İsgəndərova Sevil Əlişan qızı, Zeynalov Eldar Bahadır oğlu, Qasım-zadə Elmira Əliağa qızı, Sədiyyəva Nazılı Feyruz qızı (AZ)

(54) ALKİL EFİRLƏRİNİN ALINMA ÜSULU.

(57) 1. Alkil efirlərinin alınma üsulu yüksək temperaturda katalitik sistemin iştirakı ilə ikiatomlu spirtlərin üzvi turşularla qarşılıqlı təsirində ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ikiatomlu spirtlər kimi C₂-C₄ sırasından, üzvi turşular kimi C₄-C₁₂ sırası sintetik yağı turşularından, katalitik sistem kimi isə TiO₂ nanohissəciklərdən spirt : turşu : katalizator 1,3-1,5 : 1-2 : 0,004-0,007 mol nisbətdə istifadə edirlər və prosesi 80-90°C temperalurda 1-2,5 saat müddətinə aparırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, C₂-C₄ sırası ikiatomlu spirtlər kimi, 1,3-butandioldan, dietilenqlikoldan, etilenqlikoldan istifadə edirlər.

3. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, C₄-C₁₂ sırası sintetik yağı turşuları kimi yağ, valerian, kapron, enant, kapril, pelarqon, kaprin, undekan və laurin turşusundan istiladə edirlər.

4. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, xüsusi səthi m²/q 329,1 olan anataz modifikasiyası şəklində TiO₂ nanohissəciklərindən istifadə edirlər.

5. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, xüsusi səthi m²/q 52,1 olan anataz modifikasiyası şəklində TiO₂ nanohissəciklərindən istifadə edirlər.

6. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, xüsusi səthi m²/q 10,1 olan anataz modifikasiyası şəklində TiO₂ nanohissəciklərindən istifadə edirlər.

(11) i2008 0104

(51) C07C 229/00 (2006.01)
A61K 31/195 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Babayev Elxan Fikrət oğlu (AZ)

(72) Babayev Elxan Fikrət oğlu, Həsənov İsmayıll Mürşid oğlu, Əsədov Kliment Cəlal oğlu (AZ)

(54) BAKTERİSİD TƏSİR GÖSTƏRƏN N-(γ-XLOR-PROPİL)-AMİNSİRKƏ TURŞUSU.

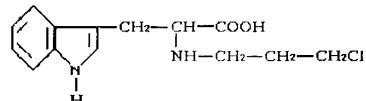
(21) a2007 0133

(22) 06.06.2007

(72) Babayev Elxan Fikrət oğlu, Həsənov İsmayıll Mürşid oğlu, Ağayeva Emma Müzəffər qızı (AZ)

(54) BAKTERİSİD TƏSİR GÖSTƏRƏN N-(γ-XLOR-PROPİL)-α-AMİNO-β-İNDOLİLPROPİON TURŞUSU.

(57) Bakterisid təsir göstərən, formulü

olan N-(γ-xlorpropil)-α-amino-β-indolilpropion turşusu.

(11) i2008 0133

(51) C07C 233/00 (2006.01)
C07C 233/24 (2006.01)
C07C 237/40 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyası Kimya Problemləri İnstitutu (AZ)

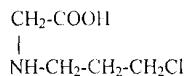
(72) Bağır-zadə Sona xanım Mirzə qızı, Zeynalov Sədar Bahadur oğlu, Qasimova Nazilə Əbdül qızı, Hüseynov İsa Şahruddin oğlu (AZ)

(54) AMİNTURŞULARIN AMİDLƏRİNİN ALINMA ÜSULU.

(21) a2007 0110

(22) 10.05.2007

(57) Bakterisid təsir göstərən, formulü

olan N-(γ-xlorpropil)-aminsirkə turşusu.

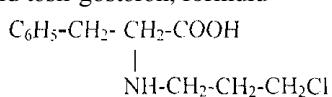
(57) 1. Aminturşuların amidlərinin alınma üsulu, aminturşunun reaksiya mühitinin pH -nın qiymətinin aminturşunun nukleofil vəziyyətinə müvafiq olmasına nail olana qədər sodium hidroksid məhlulu ilə neytrallaşmasından, sonradan, alınan aminturşunun sodium duzunun, əvvəlcədən qatı xlorid turşusu ilə emal edilmiş və elektrofil reagent olan, birlə aminlə qarşılıqlı təsirindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, prosesi bir mərhələdə, elektrofil aminin reaksiya mühitinin 4-4,5-ə bərabər pH-ında, aminturşunun aminə 1:2 mol nisbətində, 110-120°C temperaturda, 1,5-3 saat müddətində aparırlar.

2. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, paraaminobenzoy turşusu üçün pH=5.

3. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, paraaminosalisil turşusu üçün pH=3,5. 4. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, paraaminobenzolsulfoturuşu üçün pH=3,5-4.

5. 1-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, aminosirkə turşusu üçün pH=10.

(57) Bakterisid təsir göstərən, formulü

olan N-(γ-xlorpropil)-α-amino-β-fenilpropion turşusu.

(11) i2008 0106

(51) C07C 229/00 (2006.01)
A61K 31/195 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Babayev Elxan Fikrət oğlu (AZ)

(21) a2007 0145

(22) 20.06.2007

(11) i2008 0140

(51) C07F 17/02 (2006.01)
C07B 37/02 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Rüstəmov Musa İsmayıll oğlu, Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu, Babayev Əbülfəz İsmayıll oğlu, Kazımov Sabir Məmmədəli oğlu, Muradxanov Rövşən Mərdan oğlu, Süleymanov Gülməmməd Ziyəddin oğlu (AZ)

(21) a2005 0220

(22) 23.09.2005

- (72) Rüstəmov Musa İsmayılov oğlu, Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu, Babayev Əbülfəz İsmayılov oğlu, Kazımov Sabir Məmmədəli oğlu, Muradxanov Rövşən Mərdan oğlu, Süleymanov Gülməmməd Ziyəddin oğlu, Qurbanov Zaur Həmzə oğlu (AZ)
(54) FERROSENİN ALKILLƏŞDİRİLMƏSİ ÜSULU.

(57) Ferrosenin alkilləşdirilməsi üsulu, katalitik kompleksin və həllədicinin iştirakı ilə ferroson komponentinin alkilləşdirici agentlə qarşılıqlı təsiri ilə olub, onunla fərqlənir ki, qarşılıqlı təsirə kütłə hissəsi ilə 12,2-84 ferroson, 2-5 ikivalentli dəmir xlorid, 10-15 dietilamin, 10-12 ditsiklopentadiyen saxlayan qarışığının benzinin pirolizinin pirokondensatı ilə 30-80°C temperaturda, 1-5 saat müddətin də, sonradan alkilləşmə məhsulunu CaO tərkibli təbii susuz seolitlə təmizləməkla məruz edirlər, katalitik kompleks kimi isə, reaksiya qarışığına 0,5-1,5 kütłə %-i miqdarında götürülmüş 10-20 kütłə hissəsi diizopropil efiri ilə emal olunmuş və aktivləşdirilmiş KTK-1 alümoxlorüzvi kompleksindən istifadə edirlər.

C 08

(11) i2008 0153
 (51) C08L 67/02 (2006.01)

(44) 28.09.2007
 (31) 10/350,462
 (32) 24.01.2003

(33) US
 (86) PCT/US2004/001951 22.01.2004

(87) WO 2004/067594 12.08.2004

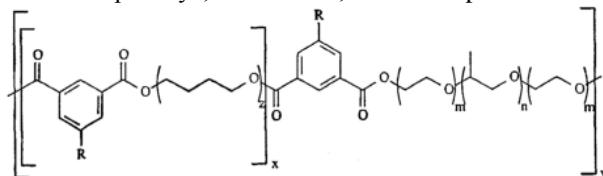
(71)(73) NALCO ENERGY SERVICES, L.P. (US)

(72) Hahn, Carl, W. (US)

(74) Xəlilov B.A. (AZ)

(54) ANİON FUNŞİONALLIĞINA MALİK HƏM MÜRƏKKƏB EFİR, HƏM DƏ SADƏ EFİR QRUPLARINI SAXLAYAN MÜRƏKKƏB POLİEFİR ƏSASINDA KOMPOZİSİYA, ONUN ALINMASI VƏ NEFT EMALI ZAMANI İSTİFADƏ EDİLMƏSİ ÜSULU.

(57) 1. Sadə poliefir və iki turşu qrup olan anion monomeri saxlayan anion funşionallığına mürəkkəb poliefirdən ibarət kompozisiya, hansında ki, mürəkkəb poliefir

formuluna malikdir, burada, R anion funksional qrupu əks etdirir; m 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir; n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir; x və y müstəqil şəkildə 0-dan təxminən 250-yə qədər interval daxilindədir, bu şərtlə ki, x və y-in hər ikisi 0-a bərabər deyildirlər; və z 1-dən təxminən 100-ə qədər interval daxilindədir.

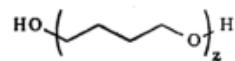
2. 1-ci bənd üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, iki turşu qrup olan anion monomeri və ya onun mürəkkəb diefir monomeri dimetil-5-sulfoizoftalatdan, sulfulfokə-

raba turşusundan, 4-sulfoftal turşusundan, sulfonaftalin turşusundan, onların duzlarından, onların anhidridlərindən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmişdir.

3. 1-ci bənd üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, dikarbon turşusunun monomeri və ya onun mürəkkəb diefir monomeri dimetil-5-sulfoizoftalatin natrium duzunu özünə daxil edir.

4. 1-ci bənd üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, sadə poliefir politetrahid-rofurandan, polietilenqlikoldan, polipropilenqlikoldan, polibutilenqlikoldan, onların sopolimerlərindən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmişdir.

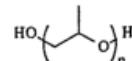
5. 1-ci bənd üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, sadə poliefir

ibarət olan, harada ki, z 1-dən təxminən 100-ə qədər interval daxilindədir;

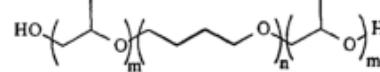
harada ki, n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

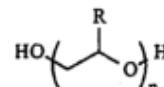
harada ki, n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

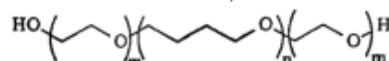
harada ki, m və n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

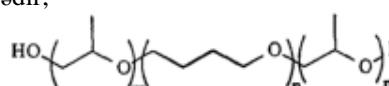
harada ki, m və n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

harada ki, R alki qrupundan, -H və -CH₃-dən ibarət olan qrupdan seçilmişdir, və harada ki, n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

harada ki, m və n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

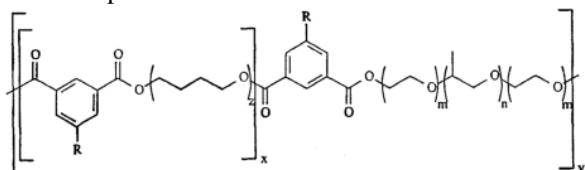
harada ki, m və n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

onların sopolimerlərindən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmiş formula malikdir.

6. 1-ci bənd üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, m 2-dən təxminən 50-yə qədər interval daxilindədir; n 2-dən təxminən 50-yə qədər interval daxilindədir; və z 2-dən təxminən 40-a qədər interval daxilindədir.

7. 1-ci bənd üzrə kompozisiya, onunla fərqlənir ki, mürəkkəb poliefir 500-dən təxminən 20000-ə qədər interval daxilində olan orta saylı molekul kütləsinə malikdir.

8. Sadə poliefirdən və iki turşu qrupu olan anion monomerindən ibarət olan mürəkkəb poliefir əsaslı birləşmə saxlayan neftin emal edilməsi üçün vasitə, hansında ki, mürəkkəb poliefir

formuluna malikdir, burada, R anion funksional qrupu əks etdirir; m 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir; n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir; x və y müstəqil şəkildə 0-dan təxminən 250-yə qədər interval daxilindədir, bu şərtlə ki, x və y-in hər ikisi 0-a bərabər deyildirlər; və z 1-dən təxminən 100-ə qədər interval daxilindədir.

9. 8-ci bənd üzrə vasitə, onunla fərqlənir ki, iki turşu qrupu olan anion monomeri və ya onun mürəkkəb diefir monomeri dimetil-5-sulfo-izoftalatdan, sulfokəhraba turşusundan, 4-sulfoftal turşusundan, sulfonaftal turşusundan, onların duzlarından, onların anhidridlərdən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmişdir.

10. 8-ci bənd üzrə vasitə, onunla fərqlənir ki, sadə poliefir politetrahidrofurandan, polietilenqlikoldan, poli-propilenqlikoldan, polibutilenqlikoldan, onların sopolimerlərdən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmişdir.

11. 8-ci bənd üzrə vasitə, onunla fərqlənir ki, m 2-dən təxminən 50-yə qədər interval daxilindədir; n 2-dən təxminən 50-yə qədər interval daxilindədir; və z 2-dən təxminən 40-a qədər interval daxilindədir.

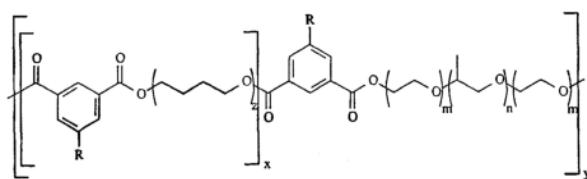
12. 8-ci bənd üzrə vasitə, onunla fərqlənir ki, göstəri-lən mürəkkəb poliefir əsaslı birləşmə 500-dən təxminən 20000-ə qədər interval daxilində olan orta saylı molekul kütləsinə malikdir.

13. 8-ci bənd üzrə vasitə, onunla fərqlənir ki, göstəri-lən vasitə özünə xam neftin alınması və ya emal edilməsi prosesində istifadə olunan maye formada deemulqator daxil edir.

14. 8-ci bənd üzrə vasitə, onunla fərqlənir ki, göstəri-lən vasitə özünə xam neftin alınması və ya emal edilməsi prosesində istifadə olunan özlülüyü azaldan agent daxil edir.

15. 8-ci bənd üzrə vasitə, onunla fərqlənir ki, göstəri-lən vasitə özünə xam neftin alınması və ya emal edilməsi prosesində istifadə olunan emulsiya modifikatoru daxil edir.

16. Mürəkkəb poliefir əsasında birləşmə saxlayan kompozisiyanın alınması üsulu ondan ibarətdir ki, nefti emal etmək qabiliyyətinə malik olan, sadə poliefir və iki turşu qrupu olan anion monomeri daxil olmaqla, çoxlu in-qridiyentlərin emal edilməsini həyata keçirirlər, burada mürəkkəb poliefir

formuluna malikdir, burada, R anion funksional qrupu əks etdirir; m 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir; n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir; x və y müstəqil şəkildə 0-dan təxminən 250-yə qədər interval daxilindədir, bu şərtlə ki, x və y-in hər ikisi 0-a bərabər deyildirlər; və z 1-dən təxminən 100-ə qədər interval daxilindədir.

17. 16-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki göstəri-lən iki turşu qrupu olan anion monomeri və ya onun mürəkkəb diefir monomeri dimetil-5-sulfoizoftalatdan, sulfokəhraba turşusundan, 4-sulfoftal turşusundan, sulfonaftal turşusundan, onların duzlarından, onların anhidridlərdən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmişdir.

18. 16-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki göstəri-lən iki turşu qrupu olan anion monomeri və ya onun mürəkkəb diefir monomeri dimetil-5-sulfoizoftalatın natrium duzunu özünə daxil edir.

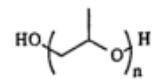
19. 16-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, sadə poliefir

ibarət olan, harada ki, z 1-dən təxminən 100-ə qədər interval daxilindədir;

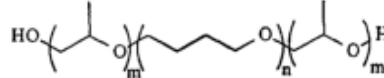
harada ki, n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

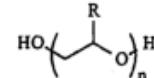
harada ki, n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

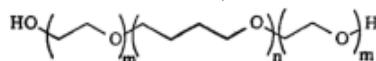
harada ki, m və n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

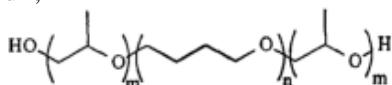
harada ki, m və n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

harada ki, R alki qrupundan, -H və -CH3-dən ibarət olan qrupdan seçilmişdir, və harada ki, n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

harada ki, m və n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

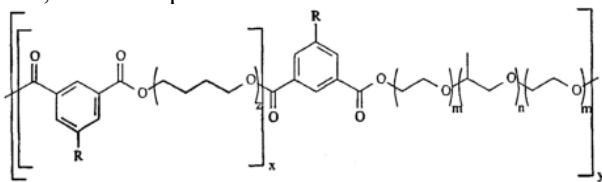
harada ki, m və n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir;

onların sopolimerlərindən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmiş formula malikdir.

20. 16-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki m 2-dən təxminən 50-yə qədər interval daxilindədir; n 2-dən təxminən 50-yə qədər interval daxilindədir; və z 2-dən təxminən 40-a qədər interval daxilindədir.

21. 16-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, mürəkkəb poliefir birləşməsi 500-dən təxminən 20000-a qədər interval daxilində olan orta saylı molekul kütləsinə malikdir.

22. Neftin emal edilməsi üsulu neftə emaledici vasitənin effektiv miqdarının daxil edilməsi yolu ilə olub, onunla fərqlənir ki, sadə poliefir və iki turşu qrupu olan anion monomerini özünə daxil edən mürəkkəb poliefir əsaslı birləşmə saxlayan emaledici vasitə daxil edirlər, burada, mürəkkəb poliefir

formuluna malikdir, burada, R anion funksional qrupu əks etdirir; m 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir; n 1-dən təxminən 150-yə qədər interval daxilindədir; x və y müstəqil şəkildə 0-dan təxminən 250-yə qədər interval daxilindədir; bu şərtlə ki, x və y-in hər ikisi 0-a bərabər deyildirlər; və z 1-dən təxminən 100-a qədər interval daxilindədir.

23. 22-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, m 2-dən təxminən 50-yə qədər interval daxilindədir; n 2-dən təxminən 50-yə qədər interval daxilindədir; və z 2-dən təxminən 40-a qədər interval daxilindədir.

24. 22-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, mürəkkəb poliefir 500-dən təxminən 20000-a qədər interval daxilində olan orta saylı molekul kütləsinə malikdir.

25. 22-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, iki turşu qrup olan anion monomeri və ya onun mürəkkəb diefir monomeri dimetil-5-sulfoizoftalatdan, sulfokəhraba turşusundan, 4-sulfoftal turşusundan, sulfonaftal turşusundan, onların duzlarından, onların anhidridlərindən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmişdir; və hansında ki, sadə poliefir politetrahidrofurandan, polietilenqlikoldan, polipropilenqlikoldan, polibutilenqlikoldan, onların sopolimerlərindən və onların kombinasiyalarından ibarət olan qrupdan seçilmişdir.

26. 22-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, nefti emal etmək üçün göstərilən vasitə xam neftin alınması və ya emal edilməsi prosesində deemulsasiya etmək qabiliyyətinə malikdir.

27. 22-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, nefti emal etmək üçün göstərilən vasitə xam neftin alınması və

ya emal edilməsi prosesində özlülüyü azaltmaq qabiliyyətinə malikdir.

28. 22-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, nefti emal etmək üçün göstərilən vasitə xam neftin alınması və ya emal edilməsi prosesində emulsiyanı modifikasiya etmək qabiliyyətinə malikdir.

29. 22-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, nefti emal etmək üçün göstərilən vasitəni neftə maye formada daxil edirlər.

30. 29-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, maye formada olan mürəkkəb efiri daşıyıcının sulu mühitində həll etməklə ahrlar.

31. 30-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, maye formada olan mürəkkəb poliefirin qatılığı təxminən 1 çək.%-dən təxminən 60 çək.%-ə qədər interval daxilindədir.

32. 31-ci bənd üzrə üsul, onunla fərqlənir ki, nefti emal etmək üçün göstərilən vasitəni neftə daxil etməzdən qabaq durulaşdırırlar.

C 10

(11) i2008 0152	(21) a2005 0233
(51) C10G 33/04 (2006.01)	(22) 13.10.2005
C08G 65/42 (2006.01)	
(44) 28.09.2007	
(31) 10/389,447	
(32) 14.03.2003	
(33) US	
(86) PCT/US2004/007281 10.03.2004	
(87) WO 2004/082604 30.09.2004	
(71)(73) NALCO ENERGY SERVICES, L.P. (US)	
(72) LANG, Frank. T. (US)	
(74) Xəlilov B.A. (AZ)	
(54) FOSFORLU EFİRLƏR ƏSASINDA OLAN SU-NEFT EMULSIYALARINI DAĞITMAQ ÜÇÜN DEEMULSASIYA EDİCİ TƏRKİB, ONUN ALINMASI VƏ İSTİFADƏ EDİLMƏSİ ÜSULU.	

(57) 1. Fosforlu efirlər əsasında olan su-neft emulsiyalarını dağıtmak üçün deemulsasiya edici tərkib onunla fərqlənir ki, o, alkilfenolformaldehid qatranlarının bir və ya bir neçə alkoksilatinin və ya bir və ya bir neçə polialkilenqlikolun və ya onların qarışıklarının, miqdarı təxminən 0,001-dən təxminən 1 molar ekvivalentə qədər olan, fosfor oksixlorid, fostor pentoksid turşusu daxil olan qrupdan seçilmiş fosfor saxlayan birləşmə ilə qarşılıqlı təsirini saxlayır, belə ki, göstərilən polialkilenqlikol ilə alkilfenolformaldehid qatranının alkoksilati öz aralarında, hidroksil qrupları ilə qarılıqlı təsir qabiliyyəti olan, ən azı, iki funksional qrupa malik calayıcı agentlə qarşılıqlı təsir zamanı calamırlar.

2. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, göstərilən alkilfenolformaldehid qatranının alkoksilatını nonilfenol-formaldehid qatranının alkoksilatının, butilfenolformaldehid qatranının alkoksilatının və amilfenol-formaldehid qatranının alkoksilatının və ya onların qarışıklarının daxil olduğu qrupdan seçilirlər.

3. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, göstərilən polialkilenqlikolu C₄-C₁₂ qlikollar əsasında olan polieti-

lenqlikolun, C_4 - C_{12} qlikollar əsasında olan polietilen/ polipropilenin blok sopolimerlərinin, C_4 - C_{12} qlikollar əsasında olan polietilen/polipropilenin qarışq sopolimerlərinin, eləcə də C_4 - C_{12} qlikollar əsasında olan calanmış polialkil-enqlikolların daxil olduğu qrupdan seçilirlər.

4. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, göstərilən calayıcı agent epiklorhidrin bisfenol A-dır.

5. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, göstərilən fosfor saxlayan birləşmə fosfor oksixloriddir.

6. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, alkilfenoformaldehid qatranlarının bir və ya bir neçə alkoksilatinin, miqdarı təxminən 0,01-dən təxminən 0,5 molar ekvivalentinə qədər olan fosfor oksixloridlə qarşılıqlı təsir məhsuludur.

7. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, göstərilən alkilfenoformaldehid qatranının alkoksilati nonilfenoformaldehid qatranının alkoksilatıdır.

8. 1-ci bənd üzrə tərkib onunla fərqlənir ki, bir və ya bir neçə polialkil-enqlikolun, miqdarı təxminən 0,01-dən təxminən 0,5 molar ekvivalentə qədər olan fosfor oksixloridlə qarşılıqlı təsir məhsuludur.

9. Su-neft emulsiyalarını dağıtmak üçün deemulsasiya edici tərkibin alınması üsulu ondan ibarətdir ki, alkilfenoformaldehid qatranlarının bir və ya bir neçə alkoksilatinin və ya bir və ya bir neçə polialkil-enqlikolun və ya onların qarışıqlarının, miqdarı təxminən 0,001-dən təxminən 1 molar ekvivalentə qədər olan, fosfor oksixlorid, fosfor pentoksid və fosfor turşusu daxil olan qrupdan seçilmiş fosfor saxlayan birləşmə ilə qarşılıqlı təsirinin həyata keçirirlər, bu zaman göstərilən polialkil-enqlikol ilə alkilfenoformaldehid qatranının alkoksilati öz aralarında, hidroksil qrupları ilə qarılıqlı təsir qabiliyyəti olan, ən azı, iki funksional qrupa malik calayıcı agentlə qarşılıqlı təsir zamanı calanırlar.

10. Su-neft emulsiyalarını dağıtmak üçün deemulsasiya edici tərkibin alınması üsulu onunla fərqlənir ki, göstərilən emulsiyaya 1-ci bənd üzrə tərkibin effektiv miqdərini əlavə edirlər.

11. 10-cu bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, göstərilən su-neft emulsiyası özündə xam neft emulsiyasını əks etdirir.

(11) i2008 0139
(51) C10L 1/18 (2006.01)
C10L 1/22 (2006.01)

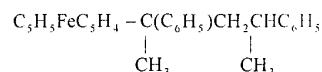
(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Rüstəmov Musa İsmayılov oğlu, Süleymanov Gülməmməd Ziyəddin oğlu, Babayev Əbülfəz İsmayılov oğlu, Hacıyev Orucəli Məmməd oğlu, Abdullayev Rövnəq İbrahim oğlu, Məmmədov Davud Niyazi oğlu, Kazımov Sabir Məmmədəli oğlu, Məmmədov Engibar Şiraslan oğlu, Qurbanov Zaur Həmzə oğlu (AZ)

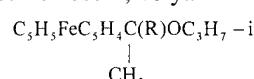
(54) MOTOR YANACAQQLARI ÜÇÜN ANTİDETANASIYA KOMPOZİSİYASI.

(57) Motor yanacaqları üçün antidelanasiya kompozisiyası ferrosenin alkiltörəmələri və alkil-aromatik birləşmələrin qarışıığı əsasında olub, onunla fərqlənir ki, o, 0,01-

0,005 mol miqdarda, hər hansı alkilaromatik karbohidrogen, hər hansı alkilhalogenid dezaktivatorunun, diizopropil efiri, hər hansı ikili əvəz olunmuş alkiamin antioksidəşdirici və hər hansı izoquruşlu durulaşdırıcı qarışqda həll olunmuş ferrosenin alkiltörəmələri kimi tam əvəz olunmuş $C_5H_5FeC_5R_5$ (harada R = C_2 - C_5) va ya monoəvəz olunmuş

-2,4-difenil-4-metilferrosemi, və ya

(harada R= C_6H_5 , i- C_4H_9) ferrosenin oksialkil törəmələrinin komponentlərin aşağıdakı nisbətində saxlayır, kütlə %:

Alkilaromatik karbohidrogen	10-20
Diizopropil efiri	0,5-1,5
Alkilhalogenid dezaktivatoru	0,1-0,3
İkili əvəz olunmuş alkiamin antioksidəşdirici	0,1-0,3
İzoquruşlu durulaşdırıcı	73,9-88,43

C 12

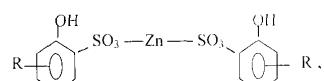
- (11) i2008 0157 (21) a2007 0034
 (51) C12H 1/06 (2006.01) (22) 22.02.2007
 A23L 2/70 (2006.01)
 (44) 29.06.2007
 (71)(73) Azərbaycan Kooperasiya Universiteti (AZ)
 (72) Mikayılov Vüqar Şaxbaba oğlu, Fətəliyev Hasil Kəmaləddin oğlu, Xəlilov Ramiz Tahib oğlu (AZ)
 (54) ŞİRƏ VƏ ŞƏRAB MATERİALLARININ DURULDULMASI ÜÇÜN QURĞU.

(57) Şirə və şərab materiallarının durul dulması üçün qurğu, içərisində eyni ox üzrə üfüqə nəzərən $10-12^\circ$ bucaq altında yerləşdirilmiş perforasiya olunmuş firlanan baraban yerləşən silindrik tutumdan, şirə verən ştuserdən, durul dulmuş şirə üçün çəndən, çöküntü üçün çəndən, çıxış borucuğundan, intiqaldan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, silindrik tutumun daxili səthi ilə perforasiya olunmuş baraban arasında, eləcə də ştuserin xarici səthində elektromaqnit şüalandırıcısının elementləri təsbit olunmuşdur.

C 23

- (11) i2008 0141 (21) a2007 0120
 (51) C23F 11/10 (2006.01) (22) 21.05.2007
 (44) 29.12.2007
 (71)(72)(73) Əliyev Tofiq Abbasəli oğlu (AZ)
 (54) POLAD AVADANLIQLARIN KORROZİYASINI İNGİBİTORU.

(57) Formulu

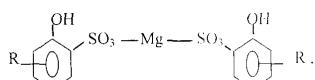

harada ki, R=C₈H₁₇-C₁₂-H₂₅ olan alkilfenolsulfoturşunun sink duzunun polad avadanlıqların korroziyasının ingibitoru kimi tədbiqi.

- (11) i2008 0142 (21) a2007 0121
(51) C23F 11/10 (2006.01) (22) 21.05.2007
(44) 29.12.2007

(71)(73) Əliyev Tofiq Abbasəli oğlu (AZ)
(54) POLAD AVADANLIQLARIN KORROZİYASI-NIN İNGİBİTORU.

(57) Formulu

harada ki, R=C₈H₁₇-C₁₂H₂₅ olan alkilfenolsulfoturşunun maqnezium duzunun polad avadanlıqların korroziyasının ingibitoru kimi tədbiqi.

BÖLMƏ E

TİKİNTİ, MƏDƏN İŞLƏRİ

E 01

- (11) i2008 0121 (21) a2007 0165
(51) E01C 1/00 (2006.01) (22) 04.07.2007
(44) 29.12.2007

(71)(73) Səfərov Mais Abbas oğlu (AZ)
(54) A73VTOMAGİSTRALLARDA ŞƏHƏR VƏ ŞƏHƏRKƏNARI NƏQLİYYAT AXINININ TƏNZİMLƏNMƏSİ ÜSULU.

(57) Avtomagistrallarda şəhər və şəhərkənarı nəqliyyat axınının tənzimlənməsi üsulu, qarşılıqlı istiqamətə malik olan çox zolaqlı avtomobil yollarının tədbiqi edilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, hər bir zolaq üçün nəqliyyatın müəyyən hərəkət sürəti rejimini tətbiq edirlər, bu da yolun bunun üçün nəzərdə tutulmuş hissəsində sürücünün müvafiq zolağa çıxmasına qədər seçilir, zolaqlar arasında işə hündürlüyü 2 metrdən çox olan yaşıllı əkmələrlə ayrııcı sahələr yerinə yetirirlər.

E 21

- (11) i2008 0138 (21) a2006 0097
(51) E21B 33/138 (2006.01) (22) 01.06.2006
(44) 29.12.2007

(71)(73) «Abşeronneft» Neft və Qazçixarma İdarəsi (AZ)
(72) Seyidov MirCəfər Mirəli oğlu, Səfiyev İman Qəmbər oğlu, Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu, Şirinov Əhməd Murtuza oğlu, Süleymanova Sevda Abas qızı, Zeynalova Niyar Alihüseyin qızı (AZ)
(54) QUM TƏZAHÜRLÜ QUYULARIN QUYUDİBİ ZONASININ BƏRKİDİLMƏSİ ÜÇÜN TƏRKİB.

(57) Qum təzahürlü quyuların quyudibi zonasının bərkidilməsi üçün tərkib, sement, ağac kəpəyi və sudan ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, komponentlərin aşağıdakı nisbətində, neftlə 60%-ə qədər doymuş ağac kəpəyi və əlavə olaraq, natrium xlorid saxlayır, kütłə %:

Sement	48,2-50,2
Neftlə doymuş ağac kəpəyi	6,0-7,2
Natrium xlorid	6,0-7,2
Su	37,4-37,8

- (11) i2008 0146 (21) a2005 0187
(51) E21B 43/00 (2006.01) (22) 20.07.2005
(44) 29.12.2007

(71)(73) Ağayev Məhəmməd Hüseyn oğlu, Poladov Əlisahib Rza oğlu, İsmayılova Almaz Tələt qızı (AZ)
(54) QAZLİFT QUYUSUNU İŞƏ BURAXMAQ ÜÇÜN QURĞU.

(57) Qazlift quyusunu işə buraxmaq üçün qurğu ötürüdüdən, aşağı məhdudlaşdırıcı həlqədən, dairəvi qanovu və yuxarı hissəsində kiçildilmiş kecid kəsiyi ilə hazırlanmış sürüşkən oymaqla təmasda olmaq imkanı ilə quraşdırılmış kürə şəkilli klapanlar yerləşdirilmiş radial kanalları olan muftadan, mufta ilə sürüşkən oymaq arasında yerləşən kipləndiricidən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, sürüşkən oymağın yuxarı hissəsinə sərt bərkidilmiş, xarici səthində yerləşdirilən yay, şayba və tənzimləyici qayka ilə təchiz edilmiş kiçik diametrlı əlavə oymaşa malikdir, muftanın yuxarı hissəsində yuxarı məhdudlaşdırıcı həlqə qoyulmuşdur, bu zaman sürüşkən oymaq aşağı hissədə kiçildilmiş xarici diametrə və radial kanallar yerinə yetirilmişdir.

- (11) i2008 0149 (21) a2002 0221
(51) E21B 43/16 (2006.01) (22) 28.11.2002
E21B 43/22 (2006.01)

(44) 20.06.2004
(71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AzNSETLİ) (AZ)
(72) Əliyev Yolçu Misir oğlu, Kazimov Şükürəli Paşa oğlu, Rəhimov Cavid Əbdüllətif oğlu, Mehdiyeva Lalə Vasif qızı, Allahverdiyev Qədir Müzəffər oğlu (AZ)
(54) LAYIN QUYUDİBİ SAHƏSİNƏ TƏSİR ÜSULU.

(57) Layin quyudibi sahəsinə təsir üsulu laya yağ-qələvi tullantısı vurmaqdan ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, yağ-qələvi tullantısı ilə birləşdə əlavə olaraq, quyuya yağ-qələvi tullantısı həcmının 0,8-1,2% miqdardında izoamil spirti vururlar.

- (11) i2008 0112 (21) a2007 0147
(51) E21B 47/00 (2006.01) (22) 20.06.2007
E21B 43/00 (2006.01)

(44) 29.12.2007

**(71)(72)(73) Kuznetsov Vyaçeslav Alekseyeviç (AZ)
(54) NEFT QUYULARININ DEBİTİNİN PROQNAZ-
LAŞDIRILMASI ÜSULU.**

(57) Neft quyularının debitinin proqnozlaşdırılması üsulu, lay və hidrostatik təzyiqlərin, layda təsir zonasının radiusunun, quyunun radiusunun və mayenin özlülüyünün ölçülməsi ilə olub, onunla fərqlənir ki, qazmanın mexaniki sürətini və dağ süxurunun bərkliyini nəzərə alırlar və quyunun debitini aşağıdakı asılılıqla təyin edirlər:

$$Q = 10^{-4} C^{-1} p_r^{n-N} \frac{2\pi\hbar v}{\mu} \frac{P_2 - P_1}{\ln(R/r)}$$

burada: Q - quyunun debiti, min.m³/sutka;
A,C,N, n-yatağı xarakterizə edən empirik əmsallar;
P_T - dağ süxurunun bərkliyi, KN/m²;
h - layın qalınlığı, m;
P₂-P₁ = Δp - lay və hidrostatik təzyiqlərin arasında olan fərq, MPa;
μ - mayenin özlülüyü, MPa s;
v - qazmanın mexaniki sürəti, m/saat;
R - layın həyəcanlı zonasının radiusu, m;
r - quyunun radiusudur, m.

BÖLMƏ F

MEXANİKA, İŞİQLAMA, İSİTMƏ, MÜHƏRRİK VƏ NASOSLAR, SİLAH VƏ SÜRSAT, PARTLAMA İŞLƏRİ

F 02

- (11) i2008 0129 (21) a2004 0004
(51) F02N 11/04 (2006.01) (22) 15.01.2004
(44) 30.12.2005**
**(71)(72)(73) Musayev Zəbul Nüsreddin oğlu (AZ)
(54) STARTER-GENERATOR ÜÇÜN INTİQAL
QURĞUSU.**

(57) Starter - generator üçün intiqal qurğusu, sabit cərəyan mühərrikinin aparıcı valından, aparılan valdan, tormoz diskindən, qapaqdan, qasnaqdan və yastiqlardan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, qipoid ötürməsi yaranan kiçik və iki böyük dişli çarxlarda, dişli ötürmə yaranan dişli vint və vintli çarxlarda təchiz olunub, belə ki, vintli çarx üzərində aparılan valla əlaqələnmış qol bərkidilib, tormoz diskı isə aparıcı valla əlaqələnmış özülə bərkidilib.

- (11) i2008 0130 (21) a2004 0011
(51) F02N 11/04 (2006.01) (22) 21.01.2004
(44) 31.03.2006**
**(71)(72)(73) Musayev Zəbul Nüsreddin oğlu (AZ)
(54) STARTER-GENERATOR ÜÇÜN INTİQAL
QURĞUSU.**

(57) Starter - generator üçün intiqal qurğusu, sabit cərəyan mühərrikinin aparıcı valından, aparılan valdan, tormoz diskindən, aparılan valla əlaqələnmış ötürmə muftasından, aparıcı və aparılan vallarla əlaqələnmış dişli çarx blokun-

dan, qapaqdan, qasnaqdan və yastiqlardan ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ötürmə muftası aparıcı və aparılan vallar arasında yerləşdirilib, dişli çarx bloku isə dişli ötürmə vasitəsilə aparılan valla əlaqələnib.

F 03

(11) i2008 0160 (21) a2006 0136 (51) F03D 9/02 (2006.01) (22) 07.07.2006 (44) 31.03.2008	(71)(73) Salamov Oktay Mustafa oğlu, Məmmədov Fuad Faiq oğlu (AZ)
(72) Salamov Oktay Mustafa oğlu, Məmmədov Fuad Faiq oğlu, Məmmədov Faiq Abdulxalıq oğlu (AZ)	(54) ŞAQULİ FIRLANMA OXLU KÜLƏK MÜHƏRRİKİ.

(57) Şaquli firlanma oxlu külək mühərriki dairəvi şəkilli üst və alt müstəvilərin arasında yerləşən şaquli firlanma oxlu külək çarxından, həmçinin, quyrug hissəsinə və qapayıcı örtüyə malik çevirici mexanizmdən ibarət olmaqla, onunla fərqlənir ki, üst tərəfdən qapaqla təmin olunmuş külək çarxının qanadları firlanma oxuna paraleldirlər və aralıqlar buraxılmaqla biri digərindən 15-20 sm məsafədə yerləşən, 3-5 sm uzunluqlu metal künclüklər şəklində bərkidici elementləri olan flanslar vasitəsilə ona bərkidilmişdir, üst və alt müstəvilər kənarları üzrə relslərlə təmin olunmuşdurlar, həm də üst müstəvi şarnır mexanizmi ilə təchiz olunmuş metal borucuq, alt müstəvi isə dayaqlar vasitəsilə çərçivəyə birləşdirilmişdir, bu zaman metal borucuq metal zolaqlar vasitəsilə nazik divarlı yarımsilindrik səth şəklində icra olunmuş və diyircəklərin köməkliyi ilə relslərin üzərində qurulmuş qapayıcı örtüyə malik çevirici mexanizmin firlana bilən çərçivəsinə birləşdirilmişdir, külək çarxının oxu isə konus şəkilli ötürmə vasitəsilə, ardıcıl olaraq, reduktor, külək çarxının firlanma sürətini stabiləşdirən nazik çarx tipli qurğu və elektrik enerjisi generatoru ilə əlaqəlidir.

F 16

(11) i2008 0143 (21) a2006 0147 (51) F16C 3/02 (2006.01) (22) 18.07.2006 F16J 15/34 (2006.01)	(44) 29.12.2007
(71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)	(72) Əlibəyli Anar Nadir oğlu (AZ)
(54) QÜVVƏYƏ DAYANIQLI İÇİBOŞ FIRLANMA VALI.	

(57) Qüvvəyə dayaniqli içiбоş firlanma valı, mərkəzi ox üzrə yerləşən aparan və aparılan ucları olmaqla, onunla fərqlənir ki, içiбоş val baş tərəflərinə bərk oturdulmuş, aparan və aparılan uclarla birləşmiş qapaqlarla və hava klapanları ilə təchiz olunmuş üç hermetik boşluq əmələ gətirən iki radial arakəsmə ilə hazırlanmışdır, bu halda qapaqların və radial arakəsmələrin qalınlığı valın yan divarının qalınlığına bərabərdir, iki kənar boşluğun uzunluğu isə

bir-birinə bərabərdir və hər biri valın ümumi uzunluğunun $\frac{1}{4}$ təşkil edir.

F 28

- (11) i2008 0158
 (51) F28F 1/42 (2006.01)
 (44) 29.12.2007
 (71)(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)
 (72) Kəlbəliyev Faiq İsfəndiyar oğlu, Kəlbəliyev Rüfət Faiq oğlu (AZ)
(54) İSTİLKİMÜBADİLƏ BORUSU.

(57) İstilikmübadilə borusu, həlqəvari qanovları və en kəsik üzrə daxili cixıntıları olan gövdədən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, en kəsik üzrə daxili cixıntıının – turbulizatorun hündürlüyünü maye axınının sürət və temperatur profillərinin şiddəti dəyişməsi şərtində görə aşağıdakı düturlərlər təyin edirlər:

$$\frac{dU^+}{dy_d^+} = \frac{1}{\mu_m + \kappa \frac{\rho_m}{\rho_d} y_d^+} + \frac{1}{2} \kappa V_d^+ \exp(-\kappa^2 y_d^+).$$

$$\frac{dT^+}{dy_d^+} = \frac{v_d}{v_m} \frac{1}{\Pr_m^n + \frac{v_d}{v_m} \kappa V_d^+} + \frac{1}{2} \kappa V_d^+ \Pr_m^n \exp(-\kappa^2 \Pr_m^{0.5} y_d^+).$$

harada ki,

Pr - Prandtl ədədi;

T⁺ - ölçüsüz temperatur;

U⁺ - ölçüsüz sürət;

Y_c⁺ - borunun divarından olan ölçüsüz koordinat;

μ_d və μ_m - uyğun olaraq, boru divarının və mayenin temperaturuna görə təyin olunan dinamiki özlülük;

v_d və v_m - uyğun olaraq, boru divarının və mayenin temperaturuna görə təyin olunan kinematik özlülük;

ρ_d və ρ_m - uyğun olaraq, boru divarının və mayenin temperaturuna görə təyin olunan sıxlıq;

K- əmsaldır.

BÖLMƏ G

FİZİKA

G 01

- (11) i2008 0150
 (51) G01C 19/38 (2006.01)
 G01C 25/00 (2006.01)
 (44) 31.03.2006
 (71)(73) Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası (AZ)
 (72) Subanov Erkin Ergeşeviç (AZ)
(54) DƏNİZ NAVİQASIYA GIROKOMPASINDA SAXLAYICI MAYENİN SOYUTMA QURGUŞU.

(57) Dəniz naviqasiya girokompasında saxlayıcı mayenin soyutma qurğusu, içi saxlayıcı maye ilə tam doldurulmuş və həssas elementli izləyici sistemlə təmin edilmiş, xarici tərəfi qabırğalı çəndən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, çə-

nin xaricində qabırğaları arasına bir-birilə paralel birləşdirilmiş və girokompasın siqnal lampalarının qida mənbəyinə qoşulmuş yarımkərinci termobatareyalar bərkidilmişdir.

- (11) i2008 0109
 (51) G01V 1/00 (2006.01)
 G01V 1/28 (2006.01)
 (44) 29.12.2007
 (86) PCT/AZ2005/000006 19.12.2005
 (87) WO 2006/130933 14.12.2006
 (71)(73) Əliyev Telman Abbas oğlu, Abbasov Əli Məmməd oğlu, Əlizadə Tahir Əli oğlu (AZ)
(54) ANOMAL SEYSMİK PROSESLƏRİN BƏLANMASININ MONİTORinq ÜSULU.

(57) Anomal seysmik proseslərin başlanması monitorinq üsulu ölçü informasiyasının toplanması, işlənməsi və cari informativ əlamətlərin etalon informativ əlamətlər coxluğu ilə müqayisə edilməsi üçün hazırlanması və qərarın verilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, ölçü informasiyası bir-birindən əhəmiyyətli məsafədə yerləşən çoxlu sayıda monitorinq obyektlərdən eyni vaxtda daxil olur və cari informativ əlamətlərin etalon informativ əlamətlərdən eyni vaxtda kənara çıxmazı zamanı anomal seysmik proseslərin başlanması haqqında nəticə çıxarırlar, anomal seysmik prosesin əmələ gəlməsinin başlangıcını yazib təsbit etməyə imkan verən informativ əlamətlər kimi isə əngəl histoqrammdan, əngəlin riyazi gözləməsini, əngəlin dispersiyasının qiymətindən, faydalı siqnalın və əngəlinin qarşılıqlı korrelyasiya funksiyasından, faydalı siqnalın riyazi gözləməsi və faydalı siqnalın dispersiyasından ibarət olan statistik qiymətlərdən və funksiyalardan istifadə edirlər, bunları da müvafiq olaraq aşağıdakı alqoritmərlər hesablayırlar:

$$e''(i\Delta t) = \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t),$$

$$e'(i\Delta t) = \overset{\circ}{g}^2(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t),$$

$$m_e \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \operatorname{sgn}[e'(i\Delta t) - e''(i\Delta t)] \times \left[\left| \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right| - \left| \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right| \right]^\frac{1}{2},$$

$$D_e \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right],$$

$$R_{\frac{m}{e}}(\mu) \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) - \operatorname{sgn}[e'(i\Delta t) - e''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^\frac{1}{2} \times \operatorname{sgn}[e'(i\Delta t) - e''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^\frac{1}{2},$$

$$R_{\frac{m}{D_e}} \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) - \operatorname{sgn}[e'(i\Delta t) - e''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^\frac{1}{2} \times \operatorname{sgn}[e'(i\Delta t) - e''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^\frac{1}{2},$$

$$D_e \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) - \operatorname{sgn}[e'(i\Delta t) - e''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2 \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^\frac{1}{2},$$

burada $\varepsilon'(i\Delta t)$ və $\varepsilon''(i\Delta t)$ - histoqramın alınması üçün ayrılmış əngəllər;

$m_\varepsilon - \varepsilon(i\Delta t)$ əngelinin riyazi gözləməsi;

$g(i\Delta t)$ - monitorinq obyektindən alınan küülü siqnal;

$i - g(i\Delta t)$ siqnalının qiymətlərinin seçilməsi zamanı hesablanmanın sira nömrəsi;

$\Delta t - g(i\Delta t)$ siqnalının diskretləşmə addımı;

$N - g(i\Delta t)$ siqnalının hesablanmalarının miqdarı;

$sgn(x) - x$ kəmiyyətinin işarəsini təyin edən funksiya;

$D_\varepsilon - \varepsilon(i\Delta t)$ əngelinin dispersiyası;

$R_{\frac{00}{x\varepsilon}} - x(i\Delta t)$ faydalı siqnalın və $\varepsilon(i\Delta t)$ əngelinin qarşılıqlı korrelyasiya funksiyası;

$m_x - x(i\Delta t)$ faydalı siqnalının riyazi gözləməsi;

$D_x - x(i\Delta t)$ faydalı siqnalının dispersiyası.

(11) i2008 0151

(51) G01V 1/28 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(31) 60/299 527

(32) 20.06.2001

(33) US

(86) PCT/US2002/019411 19.06.2002

(87) WO 2003/003053 09.01.2003

(71)(73) EXXONMOBIL UPSTREAM RESEARCH COMPANY (US)

(72) Çernušenko, Marek, K., Mey, Stiven, R., Çenq, Yao, K., Dann, Pol, A. (US)

(74) Məmmədova B.A (AZ)

(54) SEYSMİK OBYEKTİN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ ÜSULU.

(57) 1. Seysmik obyektin müəyyən edilməsi üsulu göstərlən yeraltı layın bölmələrə ayrılması və yuxarıda qeyd edilən seysmik məlumatlara görə hər bir bölmədə əvvəlcədən seçilmiş seysmik əlamətin qiymətinin müəyyən edilməsindən, yuxarıda qeyd edilən seysmik əlamətin qiyməti üçün sərhəd meyarının seçilməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, göstərilən yeraltı regionda hər bir bölmə üçün yuxarıda deyilən sərhəd meyarına görə yuxarıda göstərlən seysmik əlamətin qiymətinin tələbini ödəyib-ödəməmə şəraitini müəyyən edirlər, əvvəlcədən seçilmiş yaxın təyin edilmədən istifadə edərək, əlamətin meyarının tələbini ödəyən, yalnız əlaqəli bölmələrdən ibarət seysmik obyektləri eyniləşdirirlər, sərhəd meyarının təkrar seçiləsini və əlamətin sərhəd qiymətindən fərqlənən, ən azı, bir qiymət üçün seysmik obyektlərin eyniləşdirilməsini həyata keçirirlər, hər bir eyniləşdirilən seysmik obyekt üçün, onun kəmiyyətinin, fəza vəziyyətinin və digər seysmik obyektlərlə əlaqəsinin dəyişikliklərini sərhəd qiymətinin əlamətinin funkiyası kimi izləyirlər.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, hər bir eyniləşdirilən seysmik obyektin izləməsinin nəticələrindən yuxarıda göstərilən yeraltı regionda geoloji xüsusiyətlərin əlaqəsinin proqnozlaşdırılması üçün istifadə edirlər.

3. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, əvvəlcədən seçilmiş minimal ölçündən kiçik ölçüyü, eyniləşdirilmiş bütün seysmik obyektlərin baxılmasının sonraya saxlayırlar.

4. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlətir ki, əvvəlcədən seçilmiş maksimal ölçüdən böyük ölçüyü, eyniləşdirilmiş

bütün seysmik obyektlərin baxılmasının sonraya saxlayırlar.

5. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, seysmik obyektlərin eyniləşdirilməsi zamanı nəticələrin təqdim olunması üçün üç ölçülü vizual displaydən istifadə edirlər.

6. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, hər bir eyniləşdirilən seysmik obyektin izlənməsinin nəticələrinin qrafik təsviri üçün iki ölçülü iyerarxik ağacından istifadə edirlər.

G 06

(11) i2008 0107

(51) G06F 17/22 (2006.01)

G06F 17/28 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Abbasov Əli Məmməd oğlu, Fətullayev Əbülfət Balay oğlu (AZ)

(54) İLKİN MƏTNİN XARİCİ DİLƏ KOMPÜTER TƏRCÜMƏSİ ÜSULU.

(57) İlkin mətnin xarici dilə kompüter tərcüməsi üsulu, ilk in mətnin emali və mətn redaktoruna daxil edilməsindən, interaktiv rejimdə kompüterin leksik və qrammatik informasiyasının qorunması bazası ilə qarşılıqlı əlaqədə olan dil redaktorunda çıxış mətnin sintezindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, kompüter bazasının qrammatik informasiyasını, ənənəvi qramatikanın formallaşmış qaydaları çoxluğundan rəqəmli kodlar - təbii dilin struktur tərkibini təşkil edən dil vahidlərinin formal əlamətləri şəklində yaradırlar, bu zaman əvvəlcə nitq hissələrini və şəkilçiləri kodlaşdırırlar, sonra isə linqvistik çevrilmə vasitəsilə söz formalarını və ya söz birləşmələrini kod-sözlərə çevirirlər, burada hər bir struktur vahidinə, habelə mürəkkəb şəkilçilərə, dil vahidinin öz quruluşunu nəzərə almaqla və əvvəlcə dilin strukturunda verilmiş vahidin mənaca yükünə uyğun olaraq, verilmiş kod uzaqlasmasından yaradılmış rəqəmli kod verirlər, sonra isə giriş mətninin cümlələrini təşkil edən söz-formaları morfoloji təhlil edirlər, söz-formaların qrammatik əlamətlərini təyin edirlər, linqvistik çevrilmə vasitəsilə kod-sözlərə çevirərək, onlardan kod-cümlələr tərtib edirlər, formal morfoloji, semantik və sintaksis təhlil edirlər, sonra kod-sözlərin və onların formal əlamətlərinin ardıcıl seçiləsini və kompüter bazasının leksik və qrammatik informasiyası ilə müqayisəsi yolu ilə kod-sözlərin ekvivalent əvəz edilməsini yerinə yetirirlər və çıxış cümləsini sintez edirlər.

(11) i2008 0108

(51) G06K 9/00 (2006.01)

G06K 9/87 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Azərbaycan Respublikası Milli Elmlər Akademiyasının Kibernetika İnstitutu (AZ)

(72) Nüsrətov Oktay Qüdrət oğlu, Heydərov Polad Şahmali oğlu (AZ)

(54) ÇAP ƏLYAZMA SİMVOLLARININ VƏ MƏTN-LƏRİNİN TANINMASI ÜSULU.

(57) Çıxış siqnalının eyniləşdirilməsi üsulunun çap əlyazma simvollarının və mətnlərinin tanınması üsulu kimi tətbiqi.

G 08

(11) i2008 0122 (21) a2007 0164
 (51) G08G 1/00 (2006.01) (22) 04.07.2007
 (44) 29.12.2007
 (71)(73) Səfərov Mais Abbas oğlu (AZ)
(54) SƏRNİŞİN NƏQLİYYATI HƏRƏKƏTİNİN OPTİMAL PAYLANMASI ÜSULU.

(57) 1. Sərnişin nəqliyyatı hərəkətinin optimal paylanması üsulu ondan ibarətdir ki, istehsalat müəssisələrində və tədris müəssisələrində iş gününün başlanmasını müəyyən edirlər və müəssisənin, istehsal həcmindən və tədris müəssisəsinin kateqoriyasından asılı olaraq, yuxarıda göstərilən obyektlər üçün iş gününün başlanması arasında zaman intervalları qruplarının korrektə edilməsinin həyata keçirirlər.

2. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, tədris müəssisələrində işə 30 dəqiqə intervalla başlayırlar.
 3. 1-ci bənd üzrə üsul onunla fərqlənir ki, ibtidai tədris müəssisələrində dərslər orta tədris müəssisələrindən 1 saat əvvəl başlayır.

BÖLMƏ H**ELEKTRİK****H 01**

(11) i2008 0144 (21) a2006 0158
 (51) H01L 35/16 (2006.01) (22) 28.07.2006
 (44) 29.12.2007
 (71)(73) Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)
 (72) Qocayev Eldar Mehrəli oğlu, Əhmədov Abdullah
 Əmrullah oğlu, Məmmədov Elçin Misir oğlu, Xəlilova Xatirə Səyyab qızı (AZ)
(54) TERMOELEKTRİK MATERIAL.

(57) Termoelektrik material telluridlər əsasında olub, onunla fərqlənir ki, o, tellurid əsası kimi $TlInTe_2$ və əlavə olaraq, seriumu komponentlərin aşağıda göstərilən nisbətində saxlayır, mol %:

TlInTe ₂	91,0-99,0
Ce	1,0-9,0

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ FAYDALI MODEL PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

---

(11) F2008 0005

(51) G06F 3/02 (2006.01)

(44) 30.06.2008

(21) U2007 0005

(22) 09.04.2007

(71)(72)(73) Hacıyev Asəf Hacı oğlu, Əfəndiyev Qorxmaz Cavanşir oğlu (AZ)

(54) AZƏRBAYCAN ƏLİFBASI ÜÇÜN KOMPÜTER KLAVİATURASI.

(57) Azərbaycan əlifbası üçün kompüter klaviaturası, kompüter bloku ilə əlaqələnmiş, aşağıdan-yuxarıya pilləvari düzülmüş, hərf və durğu işarələrinin daxil edilməsi üçün üç sıra düyməldən, birinci, ikinci və üçüncü sıralarda müvafiq olaraq on, on bir və on iki ədəd düymələr yerləşməklə, həmçinin, birinci sıranın altında yerləşən “Space” düyməsindən ibarət olub, onunla fərqlənir ki, birinci sıradə G, F, V, T, K, E, Q, Z, Ö hərflerinin, ikinci sıradə G, İ, S, A, R, N, Ə, L, İ, P, C həriflərinin, üçüncü sıradə Ç, Ü, Ş, U, D, B, M, Y, O, H, X, J hərfərinin düymələri yerləşdirilmiş, “Space” düyməsinin sağ və sol tərəflərində isə “lar”, “lər” cəm şəkilçilərinin daxil edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş əlavə düymələr yerləşdirilmişdir.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ SƏNAYE NÜMUNƏSİ PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

(11) S2008 0007

(51) 09-01

(44) 29.09.2007

(31) 308

(32) 17.05.2006

(33) LI

(71)(73) Bacardi & Company Limited (LI)

(72) Maurizio di Robilant; Giuliano Dell'Orto (IT)

(74) Xəlilov B.A. (AZ)

(54) BUTULKA.

(21) S2006 0030

(22) 16.11.2006

(11) S2008 0008

(51) 09-01

(44) 29.12.2007

(71)(73) Kərimov Yusif Balakərim oğlu (AZ)

(72) Kərimov Yusif Balakərim oğlu, Süleymanov Tahir Abbaslı oğlu, İsayev Cavanşir İsa oğlu, Kərimov Emin Yusif oğlu (AZ)

(54) BALZAM ÜÇÜN DEKORATİV QAB.

(21) S2007 0007

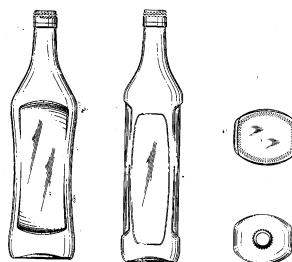
(22) 13.04.2007

(57) Butulka aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: boğazlıq, tac, çıyinlər, gövdə və əsas ilə;
- boğazlığın silindrik forması ilə;
- tacın halqasəkilli yerinə yetirilməsi ilə;
- əsasın relyef şəklində qabağa çıxan yerinə yetirilməsi ilə;
- əsasın, yanlarda düzənləmiş sahələrə səlis keçidi olmaqla, öndən və arxadan qövssəkülü qabarıq yerinə yetirilməsi ilə;

fərqlənir:

- tacın qapaq üçün yiv ilə yerinə yetirilməsi ilə;
- boğazlığın radius üzrə çıyinlərə səlis keçidi ilə;
- çıyinlərin girdə en kəsiklə, təqribən 60° mailliklə yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin ön və arxa divarlarının qabarıq şəkildə əyilmiş yerinə yetirilməsi ilə;
- ön və arxa divarlar üzərində formaca gövdənin şəklini təkrar edən dərinləşmələrin yerinə yetirilməsi ilə;
- ön və arxa divarlar üzərindəki dərinləşmələrin aşağıdan və yuxarıdan girdə yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin yan divarlarının yastı yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin yan divarlarında mərkəzə doğru genələn, yuxarıdan və aşağıdan kəsik oval şəklində, formaca qabarıq olan dərinləşmələrin yerinə yetirilməsi ilə;
- ön və arxa divarlar üzərindəki dərinləşmələrin gövdənin çıyinlərinin səviyyəsində yerinə yetirilməsi ilə;

- yan divarların dərinləşmələrin gövdənin çıyinlərinin səviyyəsindən aşağıda yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin səthində qabarıq-batiq haşıyə şəklində qabarıq şəklin əmələ gəlməsi ilə;
- əsas üzərində perimetr üzrə relyefli şəklin yerinə yetirilməsi ilə;
- əsasın qövssəkilli törədən üzrə çökük yerinə yetirilməsi ilə.

(57) Balzam üçün dekorativ qab aşağıdakı mühüm əlamətlər məcmusu ilə xarakterizə olunur:

- kompozisiya elementlərinin tərkibi: boğaz, gövdə, çıyinlər və əsas ilə;
- boğazın azca uzunsov, ortada azaciq enliləşmiş hissəsi olan silindrik formada yerinə yetirilməsi ilə;
- çıyinlərin gövdəyə səlis birləşməklə yerinə yetirilməsi ilə;
- gövdənin dəyirmi küncləri olan düzbucaqlı paralelepiped formalı mehtərə şəklində yerinə yetirilməsi ilə;
- ön və arxa tərəflərin səthində təsviri və söz elementləri ilə girdə medalyonlarm olması ilə;

- çevrəyə salılmış, aralarında iddiaçının loqotipi "K" olan, medalyonun yuxarı qövsü (üzrə yerləşən "QOBUSTAN" sözünün, onum altında isə düz xət üzrə "BALZAMI" sözünün və medalyonun aşağı qövsü üzrə yerləşən "AZƏRBAYCAN" sözünün daxil olduğu medalyonların kompozisiya həlli ilə, belə ki, bir tərəfin medalyonunda "BALZAMI" sözünün altında biri digərinin üstündə stilləşdirilmiş günəş və qalera şəkli, digər tərəfin medalyonunda isə "rəqs edən insanlar" qayaüstü şəkli vardır;
- medalyonların fonunun xırda qabarıq dekorla işlənməsi ilə;
- gövdənin və çıyinlərin qalan bütün səthinin bitki motivi daşıyan qabarıq dekorla tərtib olunması ilə;
- boğazın səthinin hamar yerinə yetirilməsi ilə;
- hamar səthdən bəzədilmiş səthə keçid yerində aydın görünən konturun olması ilə;
- əsasın dəyirmi küncləri olan düzbucaqlı şəkilində yerinə yetirilməsi ilə;
- qabın bütün səthinin minali yerinə yetirilməsi ilə;
- qabın sıx keramika sinfindən olan keramikadan yerinə yetirilməsi ilə.

GÖSTƏRİCİLƏR

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	BPT	İddia sənədinin nömrəsi	BPT	İddia sənədinin nömrəsi	BPT
a2001 0019	E2IB 34/16 (2006.01)	a2007 0052	G0IN 22/04 (2006.01)	a2007 0207	A0IN 33/04 (2006.01)
	E2IB 43/12 (2006.01)	a2007 0053	C09D 5/18 (2006.01)		A0IN 33/08 (2006.01)
a2002 0045	E2IB 43/12 (2006.01)		C09K 21/14 (2006.01)	a2007 0208	A0IN 5/00 (2006.01)
a2002 0186	G0IL 19/00 (2006.01)	a2007 0055	C08J 5/20 (2006.01)		A0IN 33/04 (2006.01)
a2003 0108	C08F 8/40 (2006.01)	a2007 0056	G0IN 33/18 (2006.01)		A0IN 33/08 (2006.01)
	B01J 20/26 (2006.01)	a2007 0069	G09B 21/00-21/02 (2006.01)		A0IN 11/00 (2006.01)
a2004 0003	B01F 17/00 (2006.01)		H03M 11/00-11/06 (2006.01)	a2007 0209	A0IN 5/00 (2006.01)
a2004 0089	A23N 15/00 (2006.01)	a2007 0076	C07C 33/04 (2006.01)		A0IN 33/04 (2006.01)
a2005 0024	C08L 27/06 (2006.01)		C07C 43/14 (2006.01)		A0IN 33/08 (2006.01)
	C08K 13/02 (2006.01)		C07C 43/17 (2006.01)		A0IN 11/00 (2006.01)
a2006 0112	G10D 1/02 (2006.01)	a2007 0091	C08L 9/06 (2006.01)	a2007 0210	A0IN 5/00 (2006.01)
	G10D 3/02 (2006.01)	a2007 0092	C08L 9/06 (2006.01)		A0IN 33/04 (2006.01)
a2006 0135	F01B 1/06 (2008.01)		C08L 25/04 (2006.01)		A0IN 33/08 (2006.01)
	F02B 57/10 (2008.01)	a2007 0093	C08L 9/06 (2006.01)		A0IN 11/00 (2006.01)
	F02B 75/22 (2008.01)		C08L 25/04 (2006.01)	a2007 0221	E04B 1/32 (2006.01)
a2006 0175	B63B 35/44 (2006.01)	a2007 0095	H01L 31/04 (2006.01)	a2007 0234	A61M 1/02 (2006.01)
	B63B 9/06 (2006.01)		G01T 1/24 (2006.01)		A61M 1/34 (2006.01)
a2006 0181	C07C 47/052 (2006.01)	a2007 0099	E2IB 31/00 (2006.01)		A61J 1/05 (2006.01)
	C07C 47/055 (2006.01)	a2007 0101	B01J 20/02 (2006.01)	a2007 0244	A61M 1/34 (2006.01)
a2006 0197	H02N 11/00 (2006.01)		B01J 20/22 (2006.01)		A61M 1/38 (2006.01)
	H01L 41/08 (2006.01)	a2007 0103	C08L 9/02 (2006.01)	a2007 0245	A01D 46/28 (2008.01)
	G11B 15/40 (2006.01)		C08K 5/03 (2006.01)		B65D 81/02 (2008.01)
a2006 0201	C01G 1/12 (2006.01)	a2007 0107	C07H 1/00 (2006.01)	a2007 0246	B01D 11/02 (2006.01)
	C01G 28/00 (2006.01)	a2007 0108	G06K 9/00 (2006.01)		A61K 36/00 (2006.01)
a2006 0202	C10G 3/00 (2006.01)	a2007 0111	C02F 1/46 (2006.01)	a2007 0279	C05B 11/10 (2006.01)
	C10G 15/00 (2006.01)		B01D 15/00 (2006.01)		C05D 9/02 (2006.01)
a2006 0242	F04B 25/04 (2006.01)	a2007 0102	C08F 240/00 (2006.01)	a2007 0282	G06K 9/48 (2006.01)
a2006 0235	C07C 33/042 (2006.01)	a2007 0139	C08F 240/00 (2006.01)	a2007 0283	G01N 22/00 (2006.01)
	C07C 29/124 (2006.01)		C08F 18/08 (2006.01)	a2008 0063	C09D 175/04 (2006.01)
a2007 0020	C08F 2/10 (2006.01)		C08F 4/06 (2006.01)	a2008 0102	C07D 207/327 (2006.01)
	C08F 4/32 (2006.01)	a2007 0146	A61K 9/06 (2006.01)		A61K 31/40 (2006.01)
	C08F 20/06 (2006.01)	a2007 0163	A23L 2/70 (2008.01)		A61K 31/485 (2006.01)
	C08F 22/16 (2006.01)	a2007 0184	A6IK 36/489 (2006.01)	a2008 0110	B22F 1/00 (2006.01)
	C08B 1/02 (2006.01)		C07B 31/32 (2006.01)		B22F 9/20 (2006.01)
a2007 0023	B05B 1/26 (2006.01)	a2007 0196	E2IB 15/00 (2006.01)	a2008 0170	E02B 3/02 (2006.01)
	B05B 3/04 (2006.01)	a2007 0205	A0IN 33/04 (2006.01)		E02B 3/14 (2006.01)
a2007 0051	H01L 31/00 (2006.01)	a2007 0206	A0IN 33/04 (2006.01)		
	H01L 31/04 (2006.01)		A0IN 33/08 (2006.01)		

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT	İddia sənədinin nömrəsi	BPT	İddia sənədinin nömrəsi	BPT	İddia sənədinin nömrəsi
A01D 46/28 (2008.01)	a2007 0245	B22F 1/00 (2006.01)	a2008 0110	C08L 25/04 (2006.01)	a2007 0093
A0IN 5/00 (2006.01)	a2007 0208	B22F 9/20 (2006.01)	a2008 0110	C08L 27/06 (2006.01)	a2005 0024
A0IN 5/00 (2006.01)	a2007 0209	B63B 9/06 (2006.01)	a2006 0175	C09D 5/18 (2006.01)	a2007 0053
A0IN 5/00 (2006.01)	a2007 0210	B63B 35/44 (2006.01)	a2006 0175	C09D 175/04 (2006.01)	a2008 0063
A0IN 11/00 (2006.01)	a2007 0208	B65D 81/02 (2008.01)	a2007 0245	C09K 21/14 (2006.01)	a2007 0053
A0IN 11/00 (2006.01)	a2007 0209	C01G 1/12 (2006.01)	a2006 0201	E02B 3/02 (2006.01)	a2008 0170
A0IN 11/00 (2006.01)	a2007 0210	C01G 28/00 (2006.01)	a2006 0201	E02B 3/14 (2006.01)	a2008 0170

A01N 33/04	(2006.01)	a2007 0205	C02F 1/46	(2006.01)	a2007 0111	E04B 1/32	(2006.01)	a2007 0221
A01N 33/04	(2006.01)	a2007 0206	C05B 11/10	(2006.01)	a2007 0279	E21B 15/00	(2006.01)	a2007 0196
A01N 33/04	(2006.01)	a2007 0207	C05D 9/02	(2006.01)	a2007 0279	E21B 31/00	(2006.01)	a2007 0099
A01N 33/04	(2006.01)	a2007 0208	C07B 31/32	(2006.01)	a2007 0184	E21B 34/16	(2006.01)	a2001 0019
A01N 33/04	(2006.01)	a2007 0210	C07C 29/124	(2006.01)	a2006 0235	E21B 43/12	(2006.01)	a2001 0019
A01N 33/04	(2006.01)	a2007 0209	C07C 33/04	(2006.01)	a2007 0076	E21B 43/12	(2006.01)	a2002 0045
A01N 33/08	(2006.01)	a2007 0206	C07C 33/042	(2006.01)	a2006 0235	F01B 1/06	(2008.01)	a2006 0135
A01N 33/08	(2006.01)	a2007 0207	C07C 43/14	(2006.01)	a2007 0076	F02B 57/10	(2008.01)	a2006 0135
A01N 33/08	(2006.01)	a2007 0208	C07C 43/17	(2006.01)	a2007 0076	F02B 75/22	(2008.01)	a2006 0135
A01N 33/08	(2006.01)	a2007 0209	C07C 47/052	(2006.01)	a2006 0181	F04B 25/04	(2006.01)	a2006 0242
A01N 33/08	(2006.01)	a2007 0210	C07C 47/055	(2006.01)	a2006 0181	G01L 19/00	(2006.01)	a2002 0186
A23L 2/70	(2008.01)	a2007 0163	C07D 207/327	(2006.01)	a2008 0102	G01N 22/00	(2006.01)	a2007 0283
A23N 15/00	(2006.01)	a2004 0089	C07H 1/00	(2006.01)	a2007 0107	G01N 22/04	(2006.01)	a2007 0052
A61J 1/05	(2006.01)	a2007 0234	C08B 1/02	(2006.01)	a2007 0020	G01N 33/18	(2006.01)	a2007 0056
A61K 9/06	(2006.01)	a2007 0146	C08F 2/10	(2006.01)	a2007 0020	G01T 1/24	(2006.01)	a2007 0095
A61K 31/40	(2006.01)	a2008 0102	C08F 4/06	(2006.01)	a2007 0139	G06K 9/00	(2006.01)	a2007 0108
A61K 31/485	(2006.01)	a2008 0102	C08F 4/32	(2006.01)	a2007 0020	G06K 9/48	(2006.01)	a2007 0282
A61K 36/00	(2006.01)	a2007 0246	C08F 8/40	(2006.01)	a2003 0108	G09B 21/00-21/02	(2006.01)	a2007 0069
A61K 36/489	(2006.01)	a2007 0184	C08F 18/08	(2006.01)	a2007 0139	G10D 1/02	(2006.01)	a2006 0112
A61M 1/02	(2006.01)	a2007 0234	C08F 20/06	(2006.01)	a2007 0020	G10D 3/02	(2006.01)	a2006 0112
A61M 1/34	(2006.01)	a2007 0234	C08F 22/16	(2006.01)	a2007 0020	C10G 3/00	(2006.01)	a2006 0202
A61M 1/34	(2006.01)	a2007 0244	C08F 240/00	(2006.01)	a2007 0102	C10G 15/00	(2006.01)	a2006 0202
A61M 1/38	(2006.01)	a2007 0244	C08F 240/00	(2006.01)	a2007 0139	GIIB 15/40	(2006.01)	a2006 0197
B01D 11/02	(2006.01)	a2007 0246	C08J 5/20	(2006.01)	a2007 0055	H01L 31/00	(2006.01)	a2007 0051
B01D 15/00	(2006.01)	a2007 0111	C08K 13/02	(2006.01)	a2005 0024	H01L 31/04	(2006.01)	a2007 0051
B01F 17/00	(2006.01)	a2004 0003	C08K 5/03	(2006.01)	a2007 0103	H01L 31/04	(2006.01)	a2007 0095
B01J 20/02	(2006.01)	a2007 0101	C08L 9/02	(2006.01)	a2007 0103	H01L 41/08	(2006.01)	a2006 0197
B01J 20/22	(2006.01)	a2007 0101	C08L 9/06	(2006.01)	a2007 0091	H02N 11/00	(2006.01)	a2006 0197
B01J 20/26	(2006.01)	a2003 0108	C08L 9/06	(2006.01)	a2007 0092	H03M 11/00-11/06	(2006.01)	a2007 0069
B05B 1/26	(2006.01)	a2007 0023	C08L 9/06	(2006.01)	a2007 0093			
B05B 3/04	(2006.01)	a2007 0023	C08L 25/04	(2006.01)	a2007 0092			

FAYDALI MODELLƏR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	BPT
U2007 0009	B65D 1/02 (2006.01)
U2007 0011	A62C 5/02 (2006.01)
	B05B 7/00 (2006.01)
U2008 0004	E02B 13/00 (2006.01)

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT	İddia sənədinin nömrəsi
A62C 5/02 (2006.01)	U2007 0011
B05B 7/00 (2006.01)	U2007 0011
B65D 1/02 (2006.01)	U2007 0009
E02B 13/00 (2006.01)	U2008 0004

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	SNBT	İddia sənədinin nömrəsi	SNBT
S2007 0003	25-03	S2007 0042	23-01
S2007 0009	11-02	S2008 0004	09-03
	07-01	S2008 0009	09-03
S2007 0011	31-00	S2008 0010	09-03
S2007 0012	11-05	S2008 0015	09-03
S2007 0013	09-02		09-01
S2007 0014	09-02	S2008 0016	06-11
S2007 0015	09-02	S2008 0017	09-01
S2007 0016	09-02	S2008 0019	09-02
S2007 0020	09-03	S2008 0020	23-04
S2007 0022	09-03	S2008 0021	23-04
S2007 0037	09-01	S2008 0025	09-01
S2007 0041	09-03	S2008 0026	09-01

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

SNBT	İddia sənədinin nömrəsi	SNBT	İddia sənədinin nömrəsi
06-11	S2008 0016	09-03	S2007 0022
07-01	S2007 0009	09-03	S2007 0041
09-01	S2007 0037	09-03	S2008 0004
09-01	S2008 0015	09-03	S2008 0009
09-01	S2008 0017	09-03	S2008 0010
09-01	S2008 0025	09-03	S2008 0015
09-01	S2008 0026	11-02	S2007 0009
09-02	S2007 0013	11-05	S2007 0012
09-02	S2007 0014	23-01	S2007 0042
09-02	S2007 0015	23-04	S2008 0020
09-02	S2007 0016	23-04	S2008 0021
09-02	S2008 0019	25-03	S2007 0003
09-03	S2007 0020	31-00	S2007 0011

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	BPT	Patentin nömrəsi	BPT	Patentin nömrəsi	BPT
i2008 0104	C07C 229/00 (2006.01)	i2008 0123	C05F 11/08 (2006.01)	i2008 0141	C23F 11/10 (2006.01)
	A61K 31/195 (2006.01)	i2008 0124	C05F 11/02 (2006.01)	i2008 0142	C23F 11/10 (2006.01)
i2008 0105	C07C 229/00 (2006.01)		C05F 11/08 (2006.01)	i2008 0143	F16C 3/02 (2006.01)
	A61K 31/195 (2006.01)	i2008 0125	A01N 63/00 (2006.01)		F16J 15/34 (2006.01)
i2008 0106	C07C 229/00 (2006.01)	i2008 0126	C05F 11/08 (2006.01)	i2008 0144	H01L 35/16 (2006.01)
	A61K 31/195 (2006.01)	i2008 0127	C05F 11/08 (2006.01)	i2008 0145	B09C 1/02 (2006.01)
i2008 0107	G06F 17/22 (2006.01)	i2008 0128	C05F 3/00 (2006.01)	i2008 0146	E21B 43/00 (2006.01)
	G06F 17/28 (2006.01)	i2008 0129	F02N 11/04 (2006.01)	i2008 0147	A61N 5/067 (2006.01)
i2008 0108	G06K 9/00 (2006.01)	i2008 0130	F02N 11/04 (2006.01)		A61N 2/10 (2006.01)
	G06K 9/87 (2006.01)	i2008 0131	B01J 2/10 (2006.01)	i2008 0148	A01C 15/06 (2006.01)
i2008 0109	G01V 1/00 (2006.01)		C22B 1/14 (2006.01)	i2008 0149	E21B 43/16 (2006.01)

	<i>G01V 1/28</i>	(2006.01)		<i>B01F 7/16</i>	(2006.01)		<i>E21B 43/22</i>	(2006.01)
i2008 0110	<i>C07C 7/12</i>	(2006.01)	i2008 0132	<i>C02F 1/64</i>	(2006.01)	i2008 0150	<i>G01C 19/38</i>	(2006.01)
	<i>C07C 13/28</i>	(2006.01)		<i>C02F 1/48</i>	(2006.01)		<i>G01C 25/00</i>	(2006.01)
i2008 0111	<i>A61F 5/02</i>	(2006.01)	i2008 0133	<i>C07C 233/00</i>	(2006.01)	i2008 0151	<i>G01V 1/28</i>	(2006.01)
i2008 0112	<i>E21B 47/00</i>	(2006.01)		<i>C07C 233/24</i>	(2006.01)	i2008 0152	<i>C10G 33/04</i>	(2006.01)
	<i>E21B 43/00</i>	(2006.01)		<i>C07C 237/40</i>	(2006.01)		<i>C08G 65/42</i>	(2006.01)
i2008 0113	<i>C03C 1/02</i>	(2006.01)	i2008 0134	<i>C07C 5/327</i>	(2006.01)	i2008 0153	<i>C08L 67/02</i>	(2006.01)
	<i>C03C 3/087</i>	(2006.01)		<i>C07C 5/333</i>	(2006.01)	i2008 0154	<i>B01J 37/02</i>	(2006.01)
i2008 0114	<i>C02F 1/28</i>	(2006.01)	i2008 0135	<i>C07C 39/06</i>	(2006.01)		<i>B01J 23/10</i>	(2006.01)
	<i>B01J 20/12</i>	(2006.01)		<i>C07C 39/17</i>	(2006.01)		<i>B01J 23/16</i>	(2006.01)
	<i>B01J 20/06</i>	(2006.01)		<i>B01J 35/10</i>	(2006.01)	i2008 0155	<i>A01B 79/00</i>	(2006.01)
i2008 0115	<i>C03C 3/087</i>	(2006.01)		<i>B01J 37/02</i>	(2006.01)		<i>A01B 49/02</i>	(2006.01)
i2008 0116	<i>A61K 31/35</i>	(2006.01)	i2008 0136	<i>C07C 67/03</i>	(2006.01)	i2008 0156	<i>C02F 1/30</i>	(2006.01)
	<i>C07D 311/00</i>	(2006.01)		<i>C07C 69/66</i>	(2006.01)	i2008 0157	<i>C12H 1/06</i>	(2006.01)
i2008 0117	<i>C02F 1/48</i>	(2006.01)	i2008 0137	<i>B01J 19/24</i>	(2006.01)		<i>A23L 2/70</i>	(2006.01)
i2008 0118	<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0138	<i>E21B 33/138</i>	(2006.01)	i2008 0158	<i>F28F 1/42</i>	(2006.01)
i2008 0119	<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0139	<i>C10L 1/18</i>	(2006.01)	i2008 0159	<i>B65D 6/24</i>	(2007.01)
i2008 0120	<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)		<i>C10L 1/22</i>	(2006.01)	i2008 0160	<i>F03D 9/02</i>	(2006.01)
i2008 0121	<i>E01C 1/00</i>	(2006.01)	i2008 0140	<i>C07F 17/02</i>	(2006.01)			
i2008 0122	<i>G08G 1/00</i>	(2006.01)		<i>C07B 37/02</i>	(2006.01)			

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT	Patentin nömrəsi	BPT	Patentin nömrəsi	BPT	Patentin nömrəsi
<i>A01B 49/02</i>	(2006.01)	i2008 0155	<i>C02F 1/64</i>	(2006.01)	i2008 0132
<i>A01B 79/00</i>	(2006.01)	i2008 0155	<i>C03C 1/02</i>	(2006.01)	i2008 0113
<i>A01C 15/06</i>	(2006.01)	i2008 0148	<i>C03C 3/087</i>	(2006.01)	i2008 0113
<i>A01N 63/00</i>	(2006.01)	i2008 0125	<i>C03C 3/087</i>	(2006.01)	i2008 0115
<i>A23L 2/70</i>	(2006.01)	i2008 0157	<i>C05F 3/00</i>	(2006.01)	i2008 0128
<i>A61F 5/02</i>	(2006.01)	i2008 0111	<i>C05F 11/02</i>	(2006.01)	i2008 0124
<i>A61K 31/35</i>	(2006.01)	i2008 0116	<i>C05F 11/08</i>	(2006.01)	i2008 0123
<i>A61K 31/195</i>	(2006.01)	i2008 0104	<i>C05F 11/08</i>	(2006.01)	i2008 0124
<i>A61K 31/195</i>	(2006.01)	i2008 0105	<i>C05F 11/08</i>	(2006.01)	i2008 0126
<i>A61K 31/195</i>	(2006.01)	i2008 0106	<i>C05F 11/08</i>	(2006.01)	i2008 0127
<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0118	<i>C07B 37/02</i>	(2006.01)	i2008 0140
<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0119	<i>C07C 5/327</i>	(2006.01)	i2008 0134
<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0120	<i>C07C 5/333</i>	(2006.01)	i2008 0134
<i>A61N 2/10</i>	(2006.01)	i2008 0147	<i>C07C 7/12</i>	(2006.01)	i2008 0110
<i>A61N 5/067</i>	(2006.01)	i2008 0147	<i>C07C 13/28</i>	(2006.01)	i2008 0110
<i>B01F 7/16</i>	(2006.01)	i2008 0131	<i>C07C 39/06</i>	(2006.01)	i2008 0135
<i>B01J 2/10</i>	(2006.01)	i2008 0131	<i>C07C 39/17</i>	(2006.01)	i2008 0135
<i>B01J 19/24</i>	(2006.01)	i2008 0137	<i>C07C 67/03</i>	(2006.01)	i2008 0136
<i>B01J 20/06</i>	(2006.01)	i2008 0114	<i>C07C 69/66</i>	(2006.01)	i2008 0136
<i>B01J 20/12</i>	(2006.01)	i2008 0114	<i>C07C 229/00</i>	(2006.01)	i2008 0104
<i>B01J 23/10</i>	(2006.01)	i2008 0154	<i>C07C 229/00</i>	(2006.01)	i2008 0105
<i>B01J 23/16</i>	(2006.01)	i2008 0154	<i>C07C 229/00</i>	(2006.01)	i2008 0106
<i>B01J 35/10</i>	(2006.01)	i2008 0135	<i>C07C 233/00</i>	(2006.01)	i2008 0133
<i>B01J 37/02</i>	(2006.01)	i2008 0135	<i>C07C 233/24</i>	(2006.01)	i2008 0133
<i>B01J 37/02</i>	(2006.01)	i2008 0154	<i>C07C 237/40</i>	(2006.01)	i2008 0133
<i>B09C 1/02</i>	(2006.01)	i2008 0145	<i>C07D 311/00</i>	(2006.01)	i2008 0116
<i>B65D 6/24</i>	(2007.01)	i2008 0159	<i>C07F 17/02</i>	(2006.01)	i2008 0140
<i>C02F 1/28</i>	(2006.01)	i2008 0114	<i>C08G 65/42</i>	(2006.01)	i2008 0152
<i>C02F 1/30</i>	(2006.01)	i2008 0156	<i>C08L 67/02</i>	(2006.01)	i2008 0153
<i>C02F 1/48</i>	(2006.01)	i2008 0117	<i>C10G 33/04</i>	(2006.01)	i2008 0152
<i>C02F 1/48</i>	(2006.01)	i2008 0132	<i>C10L 1/18</i>	(2006.01)	i2008 0139

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
a2002 0221	i2008 0149	a2006 0039	i2008 0110	a2006 0182	i2008 0108	a2007 0133	i2008 0104
a2003 0247	i2008 0151	a2006 0078	i2008 0148	a2006 0185	i2008 0154	a2007 0138	i2008 0117
a2004 0004	i2008 0129	a2006 0097	i2008 0138	a2006 0188	i2008 0147	a2007 0144	i2008 0105
a2004 0011	i2008 0130	a2006 0125	i2008 0131	a2006 0192	i2008 0158	a2007 0145	i2008 0106
a2004 0216	i2008 0150	a2006 0127	i2008 0136	a2006 0198	i2008 0113	a2007 0147	i2008 0112
a2005 0106	i2008 0159	a2006 0136	i2008 0160	a2006 0199	i2008 0115	a2007 0164	i2008 0122

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
GÖSTƏRİCİLƏR

Bülleten №4 30.12.2008

a2005 0143	i2008 0109	a2006 0138	i2008 0111	a2006 0218	i2008 0118	a2007 0165	i2008 0121
a2005 0175	i2008 0156	a2006 0140	i2008 0114	a2006 0219	i2008 0119	a2007 0222	i2008 0123
a2005 0181	i2008 0153	a2006 0146	i2008 0135	a2006 0220	i2008 0120	a2007 0223	i2008 0124
a2005 0187	i2008 0146	a2006 0147	i2008 0143	a2006 0224	i2008 0107	a2007 0224	i2008 0125
a2005 0220	i2008 0140	a2006 0155	i2008 0134	a2007 0034	i2008 0157	a2007 0225	i2008 0126
a2005 0233	i2008 0152	a2006 0158	i2008 0144	a2007 0110	i2008 0133	a2007 0226	i2008 0127
a2005 0275	i2008 0132	a2006 0160	i2008 0116	a2007 0120	i2008 0141	a2007 0257	i2008 0128
a2005 0288	i2008 0139	a2006 0167	i2008 0137	a2007 0121	i2008 0142	a2007 0289	i2008 0145

FAYDALI MODELLƏR PATENTLƏRİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	BPT
F2008 0005	G06F 3/02 (2006.01)

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

BPT	Patentin nömrəsi
G06F 3/02 (2006.01)	F2008 0005

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

Iddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
U2007 0005	F2008 0005

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ PATENTLƏRİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	SNBT	Patentin nömrəsi	SNBT
S2008 0007	9-01	S2008 0008	9-01

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

SNBT	Patentin nömrəsi	SNBT	Patentin nömrəsi
9-01	S2008 0007	9-01	S2008 0008

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

Iddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi	Iddia sənədin nömrəsi	Patentin nömrəsi
S2006 0030	S2008 0007	S2007 0007	S2008 0008

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНIE ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА

A 01

(21) a2007 0245

(22) 31.10.2007

(51) A01D 46/28 (2006.01)
B65D 81/02 (2006.01)

(71) Научно-Исследовательский Институт «Агромеханика» (AZ)

(72) Фаталиев Камил Гатам оглы, Оруджев Нурадин Мамед оглы, Кулиев Гасан Юсиф оглы, Пашаев Эльбурус Аббас оглы, Агабейли Тахир Агахан оглы (AZ)

(54) ТОРГОВО-ТРАНСПОРТНЫЙ ПРИЦЕП.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному производству, а именно к техническому средству для транспортирования продуктов фермеров и их реализации в месте потребления. Задачей настоящего изобретения является повышение эксплуатационных показателей устройства и обеспечение долговременного сохранения товарного качества продукта. Для решения поставленной задачи в торГОВО-транспортном прицепе, выполненнем в виде расположенной на опорно-транспортных колесах тележки с поярусно закрепленными на ней ячейками для емкостей, согласно изобретению, тележка, являющаяся основной секцией, заключена в корпус, к боковым граням которой подвижно закреплены снабженные ярусами дополнительные секции с откидными стойками по краям, при этом ширина секций в сумме равна ширине основной секции, на верхней грани которой закреплена складывающаяся крыша с распорками, а на нижней грани установлен опорно-выдвижной прилавок.

(21) a2007 0205

(22) 26.09.2007

(51) A01N 33/04 (2006.01)

(71) Институт Почвоведения и Агрохимии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Исаева Фарида Гаджи-ага кызы, Джадарова Севда Фамиль кызы (AZ)

(54) СТИМУЛЯТОР УРОЖАЙНОСТИ ХЛОПЧАТНИКА.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности, к химическим средствам стимулирования урожайности хлопчатника. Задача изобретения состоит в расширении ассортимента более эффективных стимуляторов роста с неограниченной сырьевой базой. Поставленная задача решается применением ксилидина или толуидина в качестве стимулятора урожайности хлопчатника.

(21) a2007 0206

(22) 26.09.2007

(51) A01N 33/04 (2006.01)
A01N 33/08 (2006.01)

(71) Институт Почвоведения и Агрохимии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Исаева Фарида Гаджи-ага кызы, Джадарова Севда Фамиль кызы (AZ)

(54) СТИМУЛЯТОР УРОЖАЙНОСТИ ХЛОПЧАТНИКА.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности, к химическим средствам стимулирования урожайности хлопчатника. Задача изобретения состоит в расширении ассортимента более эффективных стимуляторов роста с неограниченной сырьевой базой. Поставленная задача решается применением ксиленола или дикрезола или трикрезола качестве стимулятора урожайности хлопчатника.

(21) a2007 0207

(22) 26.09.2007

(51) A01N 33/04 (2006.01)
A01N 33/08 (2006.01)

(71) Институт Почвоведения и Агрохимии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Исаева Фарида Гаджи-ага кызы, Джадарова Севда Фамиль кызы, Бабаев Магеррам Пирверди оглы (AZ)

(54) СТИМУЛЯТОР УРОЖАЙНОСТИ ХЛОПЧАТНИКА.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, в частности, к химическим средствам стимулирования урожайности хлопчатника и роста растений. Задача изобретения состоит в расширении ассортимента более эффективных стимуляторов роста с неограниченной сырьевой базой. Поставленная задача решается применением диметилфенилкарбинола в качестве стимулятора урожайности хлопчатника.

(21) a2007 0208

(22) 26.09.2007

(51) A01N 5/00 (2006.01)
A01N 33/04 (2006.01)
A01N 33/08 (2006.01)
A01N 11/00 (2006.01)

(71) Институт Почвоведения и Агрохимии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Исаева Фарида Гаджи-ага кызы, Джадарова Севда Фамиль кызы, Бабаев Магеррам Пирверди оглы (AZ)

(54) ДЕФОЛИАНТ ХЛОПЧАТНИКА.

(57) Изобретение относится к области сельского хозяйства, в частности, к химическим средствам, оказывающим дефолирующее действие на растения хлопчатника. Задачей настоящего изобретения является расширение ряда эффективных и доступных дефолиантов. Поставленная задача решается применением некали в качестве дефолианта хлопчатника.

---

(21) a2007 0209

(22) 26.09.2007

(51) A01N 5/00 (2006.01)

A01N 33/04 (2006.01)

A01N 33/08 (2006.01)

A01N 11/00 (2006.01)

(71) Институт Почвоведения и Агрохимии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Исаева Фарида Гаджи-ага кызы, Джрафарова Севда Фамиль кызы (AZ)

(54) ДЕФОЛИАНТ ХЛОПЧАТНИКА.

(57) Изобретение относится к области сельского хозяйства, в частности, к химическим средствам, оказывающим дефолирующее действие на растения хлопчатника. Задачей настоящего изобретения является расширение ряда эффективных и доступных дефолиантов. Поставленная задача решается применением каптакса в качестве дефолианта хлопчатника.

---

(21) a2007 0210

(22) 26.09.2007

(51) A01N 5/00 (2006.01)

A01N 33/04 (2006.01)

A01N 33/08 (2006.01)

A01N 11/00 (2006.01)

(71) Институт Почвоведения и Агрохимии Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Исаева Фарида Гаджи-ага кызы, Джрафарова Севда Фамиль кызы (AZ)

(54) ДЕФОЛИАНТ ХЛОПЧАТНИКА.

(57) Изобретение относится к области сельского хозяйства, в частности, к химическим средствам, оказывающим дефолирующее действие на растения хлопчатника. Задачей настоящего изобретения является расширение ряда эффективных и доступных дефолиантов. Поставленная задача решается применением триэтоксибутана (ТЭБ) в качестве дефолианта хлопчатника.

A 23

(21) a2007 0163

(22) 03.07.2007

(51) A23L 2/70 (2008.01)

(71)(72) Гасанов Кямал Ханлар оглы, Гасанов Кямал Рауф оглы (AZ)

(54) ЛИНИЯ ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА СОКА.

(57) Изобретение относится к оборудованию пищевой промышленности, используемому при производстве сока из зернистых плодов, в частности, из гранатов. Задачей изобретения является создание средства, позволяющего при невысокой стоимости оборудования и небольшой площади его размещения, предпочтительно в небольших населенных пунктах в сельской местности, получить продукт высокого качества. Для решения поставленной задачи в линии для производства сока, содержащей устройство для отделения сока, фильтрующее устройство и технологическую систему связей оборудования, включая трубопроводы, один из которых снабжен вентилем, согласно изобретению дополнительно введен приемный бункер для сырья, снабженный дозатором, технологически связанным со входом устройства для отделения сока, снабженного зерноприемником, и примыкающего к предварительной приемной емкости для сока, расположенной над приемником для осаждающихся частиц и соединенной посредством снабженного вентилями трубопровода с последовательно расположенным фильтрующим устройством и приемной емкостью для очищенного сока, имеющей как прямое соединение с линией розлива, так и через вакуум-выпарную установку.

---

(21) a2004 0089

(22) 03.05.2004

(51) A23N 15/00 (2006.01)

(71)(72) Вердиев Бахрам Зульфи оглы, Агабейли Таир Агахан оглы, Халилов Джабраил Ибрагим оглы, Мамедов Исраил Орудж оглы, Мамедов Джамаладдин Алекпер оглы, Мамедов Ариф Али оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ПЕРВИЧНОЙ ОБРАБОТКИ ПЛОДОВ ГРАНАТА.

(57) Изобретение относится к сельскохозяйственному производству, а именно к машинам и технологическим линиям очистки плодов от кожуры. Задачей изобретения является повышение качества очистки и разделения зерен плодов граната от кожуры. Для решения поставленной задачи в устройстве для первичной обработки плодов граната, включающем бункер, цилиндрический барабан с выходным отверстием, ротор и лопасти, согласно изобретению, лопасти выполнены в виде нарезных и скальпирующих ножей, установленных по длине вала ротора, при этом нарезные ножи установлены под углом « α » относительно оси вала ротора и диаметрально противоположно друг к другу, образуя трапецидальные пары, между которыми в шахматном порядке установлены скальпирующие ножи, причем угол наклона вала ротора « α » равен углу расположения нарезных ножей « γ ». Нижняя часть цилиндрического барабана выполнена сетчатой, размер отверстий которой больше размеров зерен граната и

закреплена к поддону, имеющему передний и задний выходные жёлобы. Размер промежутка между нижней перфорированной частью цилиндрического барабана и нарезными и скальпирующими ножами равен диаметру внутреннего ядра зерен граната.

A 61

(21) a2007 0146

(22) 20.06.2007

(51) A61K 9/06 (2006.01)

(71) Тагиев Сархан Абульфаз оглы, Гумматов Азер Фарахим оглы (AZ)

(72) Тагиев Сархан Абульфаз оглы, Гумматов Азер Фарахим оглы, Султанов Гасан Аббас оглы, Алиев Эльдар Аллахверди оглы (AZ)

(54) ГИДРОФИЛЬНАЯ МАЗЕВАЯ ОСНОВА И СПОСОБ ЕЕ ПОЛУЧЕНИЯ.

(57) Изобретение относится к области медицины, а именно фармакологии и касается получения новой гидрофильтрной мазевой основы, предназначеннной для изготовления мазей. Сущность изобретения заключается в создании новой гидрофильтрной мазевой основы, содержащей трагакант, воду, этиловый спирт и пропиленгликоль при следующем соотношении компонентов (% вес): трагакант 3,0; этиловый спирт 20,0-24,0; пропиленгликоль 20,0-30,0 и вода 47,0-57,0 и в способе её получения, включающем измельчение трагаканта, обработку трагаканта этиловым спиртом, с последующим смешиванием полученной массы с пропиленгликолем и растворением смеси в воде до получения геля. Заявляемая гидрофильтрная мазевая основа, полученная по указанному способу, обладает высокой терапевтической, биофармацевтической и осмотической активностью. Она может найти широкое применение в проктологии, хирургии, дерматологии, косметологии, при лечении трудно заживляемых мокнущих и гнойных ран, пролежней и т.п.

(21) a2007 0184

(22) 27.07.2007

(51) A61K 36/489 (2006.01)

C07B 311/32 (2006.01)

(71) Саилова Джамиля Джамиль кызы (AZ)

(72) Саилова Джамиля Джамиль кызы (AZ), Литвиненко Василий Иванович (UA), Попова Татьяна Павловна (UA), Амосов Алексей Сергеевич (UA)

(54) СПОСОБ ПЕРЕРАБОТКИ БУТОНОВ СОФОРЫ ЯПОНСКОЙ.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно к химико-фармацевтической промышленности и касается способов безотходной переработки лекарственного растительного сырья, в частности бутонов софоры японской. Сущность изобретения состоит в том, что способ переработки бутонов софоры японской, включает обезжикивание мелкоизмельченного сырья 100% ацетоном и экстракцию рутина 60-70% водным ацетоном, отделение водно-ацетонового экстракта от шрота вакуумным фильтрованием, отгонку ацетона, и охлаждение экстракта до выпадения кристаллов рутина. Оставшийся шрот увлажняют 60% водным ацетоном, и в течение 4-х часов проводят аутферментолиз, продукты аутферментолиза промывают 100% ацетоном. Процесс повторяют до полного извлечения кверцетина. Ацетоновые фильтраты объединяют, упаривают до водного остатка, и экстрагируют этилацетатом. Этилацетатные извлечения упаривают досуха и добавляют при нагревании 95% этиловый спирт, разбавляют горячей дистиллированной водой и охлаждают до комнатной температуры до выпадения в осадок кристаллов кверцетина. Шрот после выделения кверцетина экстрагируют горячей водой, экстракт отделяют для получения полисахаридов по одному из известных способов, а шрот используют в виде кормовой добавки.

(21) a2007 0234

(22) 22.10.2007

(51) A61M 1/02 (2006.01)

A61M 1/34 (2006.01)

A61J 1/05 (2006.01)

(71)(72) Сарыев Эльдар Бахрам оглы (AZ)

(54) СПОСОБ РАЗДЕЛЕНИЯ ДОНОРСКОЙ КРОВИ НА КОМПОНЕНТЫ.

(57) Изобретение относится к медицине, а именно к заготовке донорской крови, в частности, к разделению донорской крови на компоненты и получению чистой лейкоцитарной и эритроцитарной массы, плазмы и тромбоцитарной массы. Сущность изобретения заключается в том, что в способе разделения донорской крови на компоненты, включающем центрифугирование гемакона с взятой у донора цельной кровью и фильтрование полученных таким путем компонентов крови через предназначенные для каждого отдельного компонента фильтры, отделяют массу, состоящую из эритроцитов и лейкоцитов от плазмы с содержащейся в ней невидимой тромбоцитарной массой путем подвешивания или центрифугирования гемакона с цельной кровью, с последующей фильтрацией плазмы во второй гемакон, затем центрифугированием второго гемакона плазму отделяют от имеющейся в ней тромбоцитарной массы и полученную чистую плазму отфильтровывают в третий гемакон, при этом процесс фильтрования полученных компонентов ведут одновременно с переливанием их в другие гемаконы, а в качестве фильтра используют трековую мембранны с пористым входом и беспористым выходом, установленную в средней части соединяющих гемаконы гибких труб.

(21) a2007 0244

(22) 29.10.2007

(51) A61M 1/34 (2006.01)

A61M 1/38 (2006.01)

(71)(72) Сарыев Эльдар Бахрам оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ РАЗДЕЛЕНИЯ КРОВИ НА КОМПОНЕНТЫ.

(57) Изобретение относится к медицинской технике, в частности к устройствам предназначенным для разделения массы крови на отдельные компоненты, удаления определенных компонентов и возвращения оставшейся части в организм человека и может быть использовано в процедуре тромбофереза для выделения тромбоцита вместе с небольшим количеством плазмы и в процессе возвращения пациенту эритроцитарной и лейкоцитарной масс. Задачей изобретения является создание упрощенного устройства, обеспечивающего полное и эффективное разделение крови на компоненты. Для решения задачи в устройстве для разделения крови на компоненты, содержащем плазмофильтр, снабженный трековой мембраной, линии подвода и отвода, емкость для плазмы, согласно изобретению, между плазмофильтром и емкостью для плазмы размещена емкость для сбора тромбомассы, снабженная трековой мембраной, причем размер пор трековой мембранны в плазмофильтре составляет 2,5-2,6 мкм, а в емкости для сбора тромбомассы 0,4-0,5 мкм.

РАЗДЕЛ В**РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ****B 01**

(21) a2007 0246

(22) 02.11.2007

(51) B01D 11/02 (2006.01)

A61K 36/00 (2006.01)

(71) Мехралиева Севиль Джабраил кызы, Тагиев Сархан Абульфаз оглы (AZ)

(72) Велиева Махбуба Наби кызы, Мехралиева Севиль Джабраил кызы, Тагиев Сархан Абульфаз оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ЭКСТРАКТИВНЫХ ВЕЩЕСТВ ИЗ РАСТИТЕЛЬНОГО СЫРЬЯ.

(57) Изобретение относится к химико-фармацевтической промышленности и косметологии, и касается способа получения экстрактивных веществ из лекарственного растительного сырья. Сущность изобретения заключается в способе получения экстрактивных веществ из растительного сырья, включающем измельчение и замачивание сырья, экстракцию экстрагентом с ультразвуком, очистку от балластных веществ и сушку экстракта в вакууме до получения целевого продукта в виде сухого порошка. Сырье, в качестве которого используют лекарственный сбор, содержа-

щий корень солодки, плоды софоры и цветы календулы, замачивают в 0,05%-ом растворе аммиака в соотношении 1:1, экстракцию ультразвуком осуществляют в течение 2,5-3 мин. с определяемой интенсивностью и частотой ультразвука, в качестве экстрагента используют 0,05%-ый раствор аммиака, а для очистки экстрактивных веществ от балластных, полученный продукт подвергают экстракции н-бутанолом.

(21) a2004 0003

(22) 08.01.2004

(51) B01F 17/00 (2006.01)

(31) MI2001 A 001496

(32) 13.07.2001

(33) ИТ

(86) РСТ/EP2002/07637 09.07.2002

(87) WO 03/006147 A3 23.01.2003

(71) ЭНИ С.П.А. (ИТ); ЭНИТЕКНОЛОДЖЕ С.П.А. (ИТ)

(72) КРЕЩЕНЦИ, Франческо (ИТ); ПОРЧЕЛЛИ, Филиппо (ИТ)

(74) Мамедова Х.Н. (AZ)

(54) ДВУХФАЗНАЯ ДИСПЕРГИРУЮЩАЯ КОМПОЗИЦИЯ ДЛЯ НЕФТЕПРОДУКТОВ.

(57) Дано описание двухфазной диспергирующей композиции, включающей нерастворимый в нефти гидрофильный сурфактант и органический носитель, смешиваемый с нефтью. Указанная двухфазная диспергирующая композиция применима при обработке случайных разливов нефти на поверхности моря.

(21) a2007 0101

(22) 30.04.2007

(51) B01J 20/02 (2006.01)

B01J 20/22 (2006.01)

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Буният-заде Ирада Айдын кызы, Мамедов Гусейн Гудрат оглы, Азизов Абдулсаид Абдулгамид оглы, Магеррамов Абель Мамедали оглы (AZ)

(54) ПОРИСТЫЙ МАГНИТНЫЙ СОРБЕНТ.

(57) Изобретение относится к магнитным сорбентам, содержащим природные высокомолекулярные соединения, и может быть использовано для удаления нефти и нефтепродуктов с поверхности воды. Задачей изобретения является создание более эффективного сорбента на базе доступного и регенерируемого в природе сырья и простого технологического процесса. Поставленная задача достигается тем, что пористый магнитный сорбент, включающий полимерную пористую матрицу и магнитный наполнитель, согласно изобретению, в качестве полимерной матрицы содержит древесные опилки, модифицированные ионногенными фосфатнокислотными группами -OP(O)(OH)₂, а

в качестве магнитного наполнителя содержит наночастицы Fe_3O_4 . Сорбент обладает способностью сорбировать тонкие нефтяные пленки с водной поверхности, легко удаляется при помощи магнита и может быть использован неоднократно.

B 05

(21) a2007 0023

(22) 09.02.2007

(51) B05B 1/26 (2006.01)
B05B 3/04 (2006.01)

(71)(72) Алиев Закир Гусейн оглы, Алиев Бахрам Гусейн оглы (AZ)

(54) РАСПЫЛИТЕЛЬ ЖИДКОСТИ.

(57) Изобретение относится к области сельскохозяйственной техники, конкретнее, к технике полива дождеванием и может, быть использовано в дождевальных установках. Задачей изобретения является расширение возможностей регулирования диаметра распыла жидкости. В распылителе жидкости, содержащем полый корпус, средство регулирования диаметра факела распыла в виде мембранны с прижимной гайкой и выпусками отверстиями, дефлекторные лопасти, установленные на выходе из выпускных отверстий, и жестко соединенный с лопастями узел для вращения их под действием потока распыливаемой жидкости, выполненный в виде усеченного конуса с винтовыми нарезами и размещененный на выходе из выпускных отверстий мембранны вне корпуса, согласно изобретению, мембрана выполнена гофрированной из упруго-эластичного материала с выпускными отверстиями на гофрах.

B 22

(21) a2008 0110

(22) 30.05.2008

(51) B22F 1/00 (2006.01)
B22F 9/20 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Мустафаев Санан Мамедалин оглы, Гулиев Агали Ахмед оглы, Гусейнов Саями Санани оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПРИГОТОВЛЕНИЯ ПОРОШКОВОГО МАТЕРИАЛА НА ОСНОВЕ ЖЕЛЕЗА.

(57) Изобретение относится к области порошковой металлургии, в частности, к способу приготовления порошкового материала на основе железа. Способ включает смешение порошка железа со спиртовым раствором борной кислоты, последующее выпаривание растворителя, прессование и спекание при температуре 1173-1273 К. Изобретение позволяет получить порошковый материал с однородной структурой, обеспечивающей высокую плотность и твердость.

B 63

(21) a2006 0175

(22) 19.09.2006

(51) B63B 35/44 (2006.01)

B63B 9/06 (2006.01)

(31) 11/332,707

(32) 13.01.2006

(33) US

(71) Дж.Рей МакДермотт, С.А., э корпорейши организд анде дзе лоуз оф Панама (РА)

(72) Юн Динг; Уильям Лоренс Соестер (US)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) ПЛАВУЧАЯ ФЕРМЕННАЯ ПОЛУПОГРУЖНАЯ МОРСКАЯ КОНСТРУКЦИЯ И СПОСОБ ЕЕ МОНТАЖА.

(57) Настоящее изобретение относится к плавучим морским конструкциям, а более конкретно, к полупогруженным плавучим морским конструкциям. Плавучая ферменная полупогружная морская конструкция, характеризующаяся тем, что содержит висячую стропильную ферму, жестко соединенную с плавучим корпусом, состоящим из множества колонн, поддерживаемых на их нижних концах, по меньшей мере, двумя понтонами и надстроекной конструктивной обвязки, соединяющей колонны вместе на их нижних концах. Элементы корпуса и висячую стропильную ферму получают отдельно и собирают вместе на морской строительной площадке, где конструкцию используют для бурения и/или добычи.

РАЗДЕЛ С**ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ****C 01**

(21) a2006 0201

(22) 06.11.2006

(51) C01G 1/12 (2006.01)

C01G 28/00 (2006.01)

(71) Нахичеванское отделение Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Рзаев Байрам Зульфигар оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ СУЛЬФИДА МЫШЬЯКА.

(57) Изобретение относится к области неорганической химии, а именно к способу получения сульфида мышьяка (Ш) из мышьяковой руды Дарыдагского месторождения Азербайджанской Республики. Сущность изобретения в том, что в способе получения сульфида мышьяка (Ш), включающем взаимодействие мышьяка содержащего соединения с сернистым соединением, с последующей фильтрацией, промывкой и сушкой образовавшегося сульфида, согласно изобретению, в качестве мышьяка содержащего соединения

используют мышьяковую руду Дарыдагского месторождения Азербайджанской Республики, в качестве сернистого соединения используют сульфид натрия и дополнительно проводят возгонку полученного сульфида при температуре 450°C.

C 02

(21) a2007 0111

(22) 11.05.2007

(51) C02F 1/46 (2006.01)
B01D 15/00 (2006.01)

(71)(72) Пашаев Ариф МирДжалал оглы, Мехтиев Ариф Шафаят оглы, Магомедов Магомед Аскер оглы, Низамов Тельман Инайт оглы, Исаев Энвер Иса оглы, Низамов Анар Тельман оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ДЕИОНИЗОВАННОЙ ВОДЫ.

(57) Изобретение относится к устройствам получения деионизированной воды с высоким электрическим сопротивлением и может быть использовано в энергетической, радиотехнической, химической промышленности и в медицине для приготовления растворов, охлаждения мощных полупроводниковых приборов и др. Задачей изобретения является удешевление процесса обработки воды и повышение надежности и удобства в эксплуатации устройства. Поставленная задача достигается тем, что в устройстве для получения деионизированной воды, состоящем из герметичного бака, микрокомпрессора, сменной кассеты с фильтрующими элементами, заполненными смолами и сорбентами, панели управления и индикации, выходного штуцера, датчиков измерения электропроводности и уровня воды в баке, согласно изобретению герметичный бак выполнен в виде цилиндра, установленного на входе устройства после микрокомпрессора и снабженного фильтром выполненным из полупроницаемой композитной мембранны. Изобретение позволяет отказаться от использования дистиллированной воды в устройстве, увеличивает время эксплуатации сменной кассеты, упрощает процесс эксплуатации и повышает надежность.

C 05

(21) a2007 0279

(22) 07.12.2007

(51) C05B 11/10 (2006.01)
C05D 9/02 (2006.01)(71) Гумбатов Магомед Орудж оглы (AZ)
(72) Гумбатов Магомед Орудж оглы, Шабанов Алимамед Лятиф оглы, Ширинова Дурдана Бакир кызы, Салимова Нигяр Азиз кызы, Абдуллаева Майя Ядигяр кызы, Атаев Матлаб Шыхы оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ФОСФОРНЫХ УДОБРЕНИЙ, СОДЕРЖАЩИХ БОР.

(57) Изобретение относится к способу получения фосфорных удобрений, содержащих бор. В способе, включающем кислотное разложение фосфатного сырья, введение борного сырья в продукт разложения с последующей нейтрализацией продукта, грануляцией и сушкой, в качестве борного сырья используют смесь тинкалового концентрата и серпентинита при их массовом соотношении 1:(0,02-0,08) соответственно.

C 07

(21) a2007 0076

(22) 10.04.2007

(51) C07C 33/04 (2006.01)
C07C 43/14 (2006.01)
C07C 43/17 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Караев Сиявуш Фархад оглы, Мехтиева Венера Заман кызы (AZ)

(54) РЕАГЕНТ-КАТАЛИЗАТОР ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ПРОПАРГИЛОВЫХ β -ИОДЭФИРОВ.

(57) Изобретение относится к области органического синтеза, в частности, получению пропаргиловых β -иодэфиров, проявляющих биологическую активность. Заявлено применение хлорида цинка в качестве реагента-катализатора для получения пропаргиловых β -иодэфиров.

(21) a2006 0235

(22) 07.12.2006

(51) C07C 33/042 (2006.01)
C07C 29/124 (2006.01)

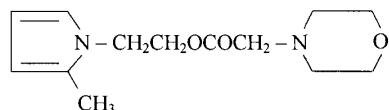
(71) Институт Полимерных Материалов Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Велиев Мамед Гусейнали оглы, Джамилов Рамиз Сафар оглы, Алыев Надир Али оглы, Шатирова Махруза Исмаил кызы, Насирова Малейка Музаффар кызы, Аскеров Октай Валех оглы, Рзаев Акрам Халил оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ПРОПАРГИЛОВОГО СПИРТА.

(57) Изобретение относится к получению ненасыщенных спиртов, в частности, к способу получения пропаргилового спирта, применяемого в тонком органическом синтезе для получения новых реакционно-способных соединений, в том числе, биологически и физиологически активных веществ и их аналогов и как исходный мономер в синтезе термостойких полимеров. Способ получения пропаргилового спирта, включает дегидрохлорирование исходного сырья – 1,2,3-трихлорпропана в присутствии гидроксида щелочного металла, гидролиз полученного 2,3-дихлор-1-пропена в избытке гидроксида щелочного металла и дегидро-

хлорирование 2-хлор-2-ен-1-пропенола в присутствии триэтилбензиламмонийхлорида промотированного гидроксидом щелочного металла.

проявляющий антимикробную активность.

(21) a2006 0181

(22) 12.10.2006

(51) C07C 47/052 (2006.01)

C07C 47/055 (2006.01)

(71) Институт Химических Проблем, Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Шахтахтинский Тогрул Немат оглы, Алиев Агададаш Махмуд оглы, Кулиев Адиль Расул оглы, Гусейнов Камиль Адиль оглы, Меджидова Солмаз Мамед Таги кызы, Ализаде Гюльмира Ахмед кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ФОРМАЛЬДЕГИДА.

(57) Изобретение относится к способу получения формальдегида и может быть использовано для синтеза поликонденсационных полимеров и в фармацевтической промышленности. Способ получения формальдегида осуществляют окислением метанола кис-лородсодержащим газом на синтетическом цеолите NaY, модифицированном ионами Cu²⁺ и Pd²⁺ в количестве 2% и 0,5% от массы цеолита, соответственно, при температуре 150-190°C, молярном соотношении реагентов CH₃OH:O₂:N₂ равном 1:0,33-1:1,15-2,67 и времени контакта реакционной смеси 1,24-2,99 секунд.

(21) a2008 0102

(22) 19.05.2008

(51) C07D 207/327 (2006.01)

A61K 31/40 (2006.01)

A61K 31/485 (2006.01)

(71) Сумгaitский Государственный Университет (AZ), Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)

(72) Гахраманов Рашид Фаррух оглы, Гаджилы Райик Али оглы, Караев Закир Омар оглы, Зейналова Саида Гараж кызы, Мамедова Айнур Алим кызы, Ибрагимов Рашад Ибрагим оглы (AZ)

(54) 1-(2'-МОРФОЛИНОМЕТИЛКАРБОНИЛЭТОКСИ)-2-МЕТИЛПИРРОЛ, ПРОЯВЛЯЮЩИЙ АНТИМИКРОБНУЮ АКТИВНОСТЬ.

(57) Изобретение относится к биологически активным химическим соединениям и может найти применение в химико-фармацевтической промышленности и медицине как антисептическое средство местного назначения. Заявлен 1-(2'-морфолинометилкарбонилэтокси)-2-метилпиррол структурной формулы

(21) a2007 0107

(22) 08.05.2007

(51) C07H 1/00 (2006.01)

(31) 10/982 873

(32) 08.11.2004

(33) US

(86) PCT/US2005/040346 08.11.2005

(87) WO /2006/052915 18.05.2006

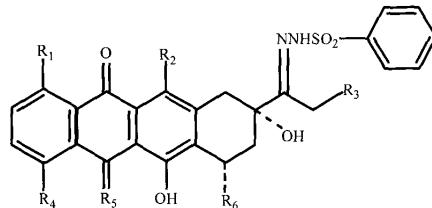
(71) ДЖЕМ ФАРМАСЬЮТИКАЛЗ, Эл Эл Си (US)

(72) Уолш, Джеральд М. (US)

(74) Мамедова Б.А. (AZ)

(54) КОМПОЗИЦИЯ И СПОСОБЫ ПОЛУЧЕНИЯ 13-ДЕЗОКСИАНТРАЦИКЛИНОВ.

(57) Изобретение относится к области синтеза лекарственных средств противораковой направленности. Задача заключается в создании лекарственного средства противораковой направленности с минимальным побочным эффектом. Задача решена тем, что предложены лекарственные средства, содержащие в качестве активного компонента соединение формулы

где, R₁, R₂, R₃ - H или OH; R₄ - H, OH, алкил или 0-алкил; R₅ - O или NH; и R₆ - H, OH или сахарный компонент. Задача решена также тем, что предложен способ получения 13-бензолсульфонилгидразонового антрациклина и его производных. Предлагаемый способ заключается в том, что образуют реакционную смесь 13-бензолсульфонилгидразонового антрациклина с восстановителем и сильной кислотой в спирте, которую нагревают, после чего нейтрализуют водным раствором основания, до образования 13-дезоксиантрациклинового продукта. В реакционной смеси осаждают соли, которые затем удаляют из смеси фильтрованием. Продукт экстрагируют из осажденных солей и фильтрата органическим растворителем. Способ обуславливает полное восстановление 13-бензолсульфонилгидразонового антрациклина в соответствующий 13-дезоксиантрациклин с высоким выходом.

C 08

(21) a2007 0020

(22) 05.02.2007

(51) C08F 2/10 (2006.01)

C08F 4/32 (2006.01)**C08F 20/06 (2006.01)****C08F 22/16 (2006.01)****C08B 1/02 (2006.01)**

- (71) Сумгaitский Государственный Университет (AZ)
 (72) Мамедов Джамал Вейс оглы, Гахраманов Надир Фаррух оглы, Гусейнов Ядигар Юсиф оглы, Гулиев Тельман Дадаш оглы, Мустафаев Муса Муса оглы, Аскеров Агаиса Байрамали оглы, Ахмедов Эльнур Нофел оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ВОДОРАСТВОРИМЫХ СОПОЛИМЕРОВ ЦЕЛЛЮЛОЗЫ.

(57) Изобретение относится к области органической химии, в частности, к получению водорастворимых сополимеров целлюлозы и может быть использовано в качестве добавки к водорастворимым краскам и полимерным композициям. Способ получения водорастворимых сополимеров целлюлозы включает радикальную сополимеризацию измельченной целлюлозы до размеров частиц 80-200 меш с ненасыщенными мономерами в присутствии инициатора радикальной сополимеризации и эмульгатора при температуре 88-90°C в течение 60-75 минут.

как сорбент для урана (VI).

Сущность изобретения заключается в том, что фосфохлорированный синтетический полибутидан модифицируют 4-аминоантипирином. В полученном модификате в фосфодихлоридных группах одни атомы хлора замещаются фрагментом 4-аминоантипирина, увеличивающим сорбционную емкость полимера, а другие гидролизуются до гидроксильных групп. Заявленный сорбент обладает пространственной структурой и чувствительными к урану (VI) группами, за счет чего достигаются высокая сорбционная емкость 704.7мг/г и степень сорбции - 87% по отношению к урану (VI) из водных растворов и его концентрирования.

(21) a2007 0102**(22) 04.05.2007****(51) C08F 240/00 (2008.01)**

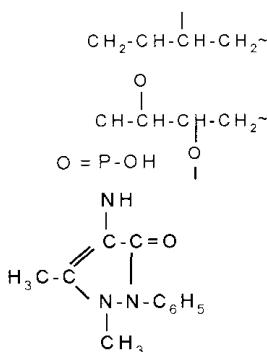
- (71) Мамедов Джамал Вейс оглы (AZ)
 (72) Мамедов Джамал Вейс оглы, Гахраманов Надир Фаррух оглы, Гусейнов Ядигар Юсиф оглы, Мамедов Эльдар Эйнулла оглы, Гулиев Тельман Дадаш оглы, Аббасов Гудрат Салман оглы, Гулиева Гюльзар Низам кызы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ НЕФТЕПОЛИМЕРНОЙ СМОЛЫ.

(57) Изобретение относится к области получения нефтеполимерных смол и может быть использовано в нефтяной и лакокрасочной промышленности. Способ получения нефтеполимерной смолы осуществляют полимеризацией непредельных соединений фракции жидких продуктов пиролиза бензина, выкипающей при температуре 48-160°C, в присутствии инициатора полимеризации - комплексона, образованного взаимодействием фторида бора с метакриловой кислотой, взятого в количестве 4-12% мас. от массы сырья при температуре 65-70°C в течение 6 часов.

(21) a2003 0108**(22) 26.05.2003****(51) C08F 8/40 (2006.01)****B01J 20/26 (2006.01)**

- (71) Бакинский Государственный Университет (AZ)
 (72) Азизов Абдулсаид Абдулгамид оглы, Алиева Рафиqa Алирза кызы, Гамидов Сахил Заид оглы, Алоcманов Расим Мирапи оглы, Чырагов Фамиль Муса оглы, Магеррамов Абель Медали оглы (AZ)
 (54) СОРБЕНТ ДЛЯ УРАНА.

(57) Изобретение относится к химии полимеров, в частности к производным полибутиданфосфоновой кислоты и может быть использовано в аналитической химии и гидрометаллургии для извлечения урана (VI) и его концентрирования. Предлагается [2,3-диметил-1-фенил-5-пиразолон] моноимид полибутиданфосфоновая кислота формулы:

(21) a2007 0139**(22) 14.06.2007****(51) C08F 240/00 (2006.01)****C08F 18/08 (2006.01)****C08F 4/06 (2006.01)**

- (71) Сумгaitский Государственный Университет (AZ)
 (72) Мамедов Джамал Вейс оглы, Гахраманов Надир Фаррух оглы, Гусейнов Ядигар Юсиф оглы, Балакишиев Ихтияр Атакиши оглы, Бахышев Таваккюл Сулейман оглы, Назаров Фатулла Бойлы оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ НЕФТЕПОЛИМЕРНОЙ СМОЛЫ.

(57) Изобретение относится к области получения нефтеполимерных смол и может быть использовано в нефтяной и лакокрасочной промышленности. Способ

получения нефтеполимерной смолы осуществляют полимеризацией непредельных соединений фракции жидких продуктов пиролиза бензина, выкипающей при температуре 48-160°C с винилацетатом, в присутствии инициатора полимеризации - комплексона, образованного взаимодействием фторида бора с акриловой кислотой, взятого в количестве 2-9 % мас. от массы сырья при температуре 65-70°C в течение 4 часов.

(21) a2007 0055

(22) 15.03.2007

(51) C08J 5/20 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Билалов Яшар Махмуд оглы, Алиева Гульнара Ариф кызы, Ибрагимова Синдуз Мамед кызы, Дадашева Гюлара Исмаил кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ИОНООБМЕННОЙ СМОЛЫ.

(57) Изобретение относится к способам получения синтетических ионообменных смол, используемых в качестве сорбентов, поглотителей и комплексообразователей. Способ получения ионообменной смолы, осуществляют получением полимерного каркаса механохимической модификацией полистирола сульфохлорированным атактическим полипропиленом при температуре 140-150°C и введением в него путем сульфирования ионогенных групп.

(21) a2007 0103

(22) 07.05.2007

(51) C08L 9/02 (2006.01)

C08K 5/03 (2006.01)

(71) Институт Радиационных проблем, Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мамедли Шираз Меджнун оглы, Гасанов Вагиф Ягуб оглы, Гарибов Адиль Абдулхалыг оглы, Мамедов Эльдар Муса оглы, Салехов Акиф Халид оглы, Манафов Манаф Ризван оглы, Велибекова Гюлара Захид кызы, Фараджев Гусейн Мамед оглы, Алекскеров Азизбала Мирзабала оглы (AZ)

(54) РАДИАЦИОННО-ВУЛКАНИЗУЕМАЯ РЕЗИНОВАЯ СМЕСЬ.

(57) Изобретение относится к области получения резин с использованием технологии радиационно-химической вулканизации, а именно к производству вулканизуемой резиновой смеси на основе бутадиен-нитрильного и этиленпропиленового каучуков. Задачей изобретения является улучшение физико-механических показателей при тепловом старении, повышение реологических и технических свойств радиационных вулканизаторов. Поставленная задача достигается тем, что радиационно-вулканизуемая резиновая смесь на

основе бутадиен-нитрильного и этиленпропиленового каучука, включающая вулканизующий агент, сенсибилизатор, технический углерод и оксид цинка, согласно изобретению содержит бутадиен-нитрильный каучук, модифицированный поливинил-хлоридом, в качестве вулканизующего агента содержит 1,4-бис-4-трихлорметилфенил-дихлорметил-бензол, а в качестве сенсибилизатора 2,4-дихлор-6-диэтиламинотриазин при следующем соотношении компонентов, мас.ч.:

Бутадиен-нитрильный каучук, модифицированный поливинилхлоридом	70-90
Этилен-пропиленовый каучук	10-30
Вулканизующий агент	3-5
Сенсибилизатор	2-4
Оксид цинка	3-5
Технический углерод П-324	40-60

(21) a2007 0091

(22) 20.04.2007

(51) C08L 9/06 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Билалов Яшар Махмуд оглы, Мовлаев Ибрагим Гумбат оглы, Ибрагимова Синдуз Мамед кызы, Амирзов Фариз Али оглы, Исаев Осман Ильяс оглы (AZ)

(54) ВУЛКАНИЗУЕМАЯ РЕЗИНОВАЯ СМЕСЬ.

(57) Изобретение относится к резиновой промышленности, в частности к разработке вулканизуемой резиновой смеси на основе комбинации изопренового и бутадиенстирольного каучуков. Задачей изобретения является повышение показателей усталостной выносимости при многократных деформациях и прочности связи резины с кордом при сохранении основных физико-механических показателей резиновой смеси. Поставленная задача достигается тем, что вулканизуемая резиновая смесь на основе комбинации изопренового и бутадиенстирольного каучуков, включающая серу, регенерат РШТ, сульфенамид-Ц, альтакс, оксид цинка, стеариновую кислоту, канифоль, рубракс, неазон «Д», стирольно-инденоющую смолу, М-нитрозодифениламин, микровоск, диафен ФП, масло ПН-6Ш, технический углерод П-514 и модификатор, согласно изобретению в качестве модификатора содержит хлорированный атактический полипропилен в количестве 2-3 мас. ч. на 100 мас.ч. смеси каучуков.

(21) a2007 0092

(22) 20.04.2007

(51) C08L 9/06 (2006.01)

C08L 25/04 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Наибова Тамила Мухтар кызы, Шыхалиев Карам Сейфи оглы, Абдуллаева Ирада Курбан

кызы, Мовлаев Ибрагим Гумбат оглы, Ибрагимова Синдуз Мамед кызы (AZ)

(54) ВУЛКАНИЗУЕМАЯ РЕЗИНОВАЯ СМЕСЬ.

(57) Изобретение относится к резиновой промышленности, в частности к разработке вулканизуемой резиновой смеси на основе комбинации изопренового и бутадиенстирольного каучуков. Задачей изобретения является повышение показателей усталостной выносливости при многократных деформациях и прочности связи резины с кордом при сохранении основных физико-механических показателей резиновой смеси. Поставленная задача достигается тем, что вулканизуемая резиновая смесь на основе комбинации изопренового и бутадиенстирольного каучуков, включающая серу, регенерат РШТ, сульфенамид-Ц, альтакс, оксид цинка, стеариновую кислоту, канифоль, рубракс, неазон «Д», стирольно-инденовую смолу, М-нитрозодифениламин, микровоск, диафен ФП, масло ПН-6Ш, технический углерод П-514 и модifikатор, согласно изобретению в качестве модификатора содержит аминофенилмономалеинамидфеноло-формальдегидный олигомер в количестве 2-3 мас. ч. на 100 мас. ч. смеси каучуков.

(21) a2007 0093

(22) 20.04.2007

(51) C08L 9/06 (2006.01)
C08L 25/04 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Агакишиева Масма Алигейдар кызы, Билалов Яшар Махмуд оглы, Мовлаев Ибрагим Гумбат оглы, Ибрагимова Синдуз Мамед кызы, Амирров Фариз Али оглы (AZ)

(54) ВУЛКАНИЗУЕМАЯ РЕЗИНОВАЯ СМЕСЬ.

(57) Изобретение относится к резиновой промышленности, в частности к разработке вулканизуемой резиновой смеси на основе комбинации изопренового и бутадиенстирольного каучуков. Задачей изобретения является повышение показателей усталостной выносливости при многократных деформациях и прочности связи резины с кордом при сохранении основных физико-механических показателей резиновой смеси. Поставленная задача достигается тем, что вулканизуемая резиновая смесь на основе комбинации изопренового и бутадиенстирольного каучуков, включающая серу, регенерат РШТ, сульфенамид-Ц, альтакс, оксид цинка, стеариновую кислоту, канифоль, рубракс, неазон «Д», стирольно-инденовую смолу, К-нитрозодифениламин, микровоск, диафен ФП, масло ПН-6Ш, технический углерод П-514 и модifikатор, согласно изобретению в качестве модификатора содержит фенолоформальдегидный олигомер, модифицированный тиомочевинной в количестве 2-3 мас. ч. на 100 мас. ч. смеси каучуков.

(21) a2005 0024

(22) 04.02.2005

(51) C08L 27/06 (2006.01)

C08K 13/02 (2006.01)

(71) Шукюров Тейяр Ханыш оглы, Алиев Интигам Зейни оглы (AZ)

(72) Шукюров Тейяр Ханыш оглы, Алиев Интигам Зейни оглы, Шукюров Руфат Тейяр оглы (AZ)

(54) ПОЛИМЕРНАЯ КОМПОЗИЦИЯ.

(57) Изобретение относится к области переработки пластических масс, в частности, к наполненным композиционным материалам из поливинилхлорида и может быть использовано для изготовления изделий в строительстве и быту. Полимерная композиция включает супензионный поливинилхлорид, диоктилфталат, пигмент - оксид титана (IV), стеарат кальция, наполнитель - бентонит Даш-Салахлинского месторождения, смягчитель - эпоксидированное соевое масло и стабилизатор при следующем соотношении компонентов, мас. ч.:

Супензионный поливинилхлорид	100
Диоктилфталат	25-30
Стабилизатор	2-3
Стеарат кальция	1-3
Бентонит Даш-Салахлинского месторождения	5-15
Эпоксидированное соевое масло	1-2
Оксид титана (IV)	1-3

C 09

(21) a2007 0053

(22) 15.03.2007

(51) C09D 5/18 (2006.01)

C09K 21/14 (2006.01)

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт Охраны Труда и Техники Безопасности (AZ)

(72) Сафаров Рюшти Сафар оглы, Гулиев Тофик Мустафа оглы (AZ)

(54) ОГНЕЗАЩИТНЫЙ СОСТАВ.

(57) Изобретение относится к огнезащитным составам, и может быть использовано для защиты деревянных сооружений от воздействия высоких температур. Огнезащитный состав содержит щелочные отходы, полученные от очистки светлых нефтепродуктов завода «Азернефтьяг», и водорастворимый полимер – иономер серии «Л» при следующем соотношении компонентов, % мас.:

Щелочные отходы, полученные от очистки светлых нефтепродуктов завода Азернефтьяг»	60-70
Иономер серии «Л»	30-40

(21) a2008 0063

(22) 10.04.2008

(51) C09D 175/04 (2006.01)

(71) Гулиев Ильгар Аллахверди оглы, Джавадов Нариман Фарман оглы, Гурбанов Мухтар Абусят оглы, Алиев Рафаэль Сурхай оглы (AZ)

(72) Гулиев Ильгар Аллахверди оглы, Джавадов Нариман Фарман оглы, Гурбанов Мухтар Абусят оглы, Алиев Рафаэль Сурхай оглы, Ахмедов Сабухи Фатулла оглы, Ширинзаде Алчин Али оглы, Багиров Октай Тахмасиб оглы, Шафиев Халыг Шамиль оглы, Нуриев Нуру Бунят оглы, Бабаев Мусеиб Баба оглы, Рафиев Намиг Салим оглы, Гаивов Аббас Бабаали оглы, Касумов Дуниямалы Магомед оглы, Самедов Атамалы Маджид оглы, Алиев Ильгар Рафаэль оглы, Гурбанов Фамиль Мирза оглы (AZ)

(54) КОМПОЗИЦИЯ ДЛЯ ЗАЩИТНОГО ПОКРЫТИЯ И СПОСОБ ЕГО ПОЛУЧЕНИЯ.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, а именно к способам получения защитных полиуретановых покрытий и может быть использовано для предотвращения образования асфальто- смолопарафиновых отложений, солеотложений и коррозии в нефтепромысловом оборудовании. Задачей изобретения является получение композиции, обладающей высокой адгезией, для предотвращения образования асфальтосмолопарафиновых отложений, солеотложений и коррозии на внутренней поверхности насосно-компрессорных труб и транспортных коммуникаций. Поставленная задача достигается тем, что композиция для защитного покрытия, содержащая простой полизифир, отвердитель и органический растворитель, согласно изобретению содержит простой полизифир двухатомного фенола с концевыми гидроксильными группами молекулярной массы 800-1000, в качестве отвердителя содержит кубовый остаток от производства дифенилметандиизоционата, а в качестве растворителя - толуол при следующем соотношении компонентов, мас.ч.: простой полизифир - 50-60; отвердитель - 20-25; растворитель - 20-30. Поставленная задача достигается также тем, что способ получения защитного покрытия на основе предлагаемой композиции включает смешение простого полизифира с отвердителем в присутствии органического растворителя, причем приготовленную смесь наносят в виде 2-3 слоев на субстрат при комнатной температуре в течение 3-4 часов до полного отверждения состава в целом.

C 10

(21) a2006 0202

(22) 06.11.2006

(51) C10G 3/00 (2006.01)

C10G 15/00 (2006.01)

(71) Нахчivanское отделение Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Рзаев Байрам Зульфигар оглы, Гусейналиев Мамед Гусейнали оглы, Рзаева Алия Байрам кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ТИОИНДАТА МЕДИ (I).

(57) Изобретение относится к области синтеза тиоиндатов меди и может быть использовано в электронной технике и при создании элементов для преобразования солнечной энергии, обладающих низкими оптическими потерями и высокими КПД. В способе получения тиоинданта меди (I), включающем взаимодействие сульфида металла с раствором галогенида металла в кислой среде, взаимодействию подвергают сульфид индия (III) с аммиачным раствором хлорида меди (I) при pH реакционной среды в интервале 0,5-4,0. Предложенный способ простой, дешевый и позволяет получить порошкообразный CuInS₂.

РАЗДЕЛ Е**СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО****E 02**

(21) a2008 0170

(22) 12.09.2008

(51) E02B 3/02 (2006.01)

E02B 3/14 (2006.01)

(71)(72) Таги-заде Валех Ага Бузур оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ЗАЩИТЫ ОТ ПАВОДКОВЫХ ВОД И СЕЛЕВЫХ ПОТОКОВ И ГИДРОТЕХНИЧЕСКОЕ УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) Изобретение относится к области гидротехнического строительства, а именно к гидротехническим устройствам для защиты от паводковых вод и селевых потоков. Изобретение может быть использовано для защиты населения, населенных пунктов и объектов сельского хозяйства. Задачей изобретения является повышение эффективности защиты от селевых потоков, повышение долговечности и надежности устройства в период эксплуатации. Для решения поставленной задачи в способе защиты от паводковых вод и селевых потоков, заключающийся в строительстве попереек селеносного русла гидротехнического устройства из железобетонных элементов согласно изобретению, железобетонные элементы, выполненные «П»-образной формы, укладываются ярусами по высоте, причем для образования ловушек в теле сооружения элементы устанавливают так, чтобы выступы элементов каждого яруса были расположены в шахматном порядке по отношению к выступам элементов другого яруса. В гидротехническом устройстве для осуществления способа, содержащем стенку, выполненную ярусами по

высоте, согласно изобретению, стенка выполнена из однотипных железобетонных элементов «П»-образной формы, прямоугольные выступы которых расположены в шахматном порядке относительно выступов элементов выше и ниже расположенных ярусов, с образованием ловушек в теле сооружения, а также ширина выступов равна расстоянию между ними.

E 04

(21) a2007 0221

(22) 08.10.2007

(51) E04B 1/32 (2006.01)

(71) Байрамалиев Эльдар Али оглы (AZ)

(72) Байрамалиев Эльдар Али оглы, Агаев Алексей Гаджи оглы (AZ)

(54) СПЛОШНОСТЕНЧАТАЯ ЯРКА.

(57) Сущность изобретения заключается в том, что сплошностенчатая арка, содержащая соединенные между собой по продольной кривизне металлические фасонные элементы, состоящие из стенки и двух полок и крепежные элементы, согласно изобретения, выполнена из, как минимум, трех рядов фасонных трапецидальных элементов, в полках которых выполнены отверстия, причем, полки первого фасонного элемента выполнены однонаправленными, а полки второго фасонного элемента разнонаправленными относительно стенки, при этом первые фасонные элементы, размещенные в крайних рядах и вторые фасонные элементы, размещенные в промежуточном ряду арки, соединены между собой посредством пластинчатых крепежных элементов.

E 21

(21) a2007 0196

(22) 24.08.2007

(51) E21B 15/00 (2006.01)

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт по Охране Труда и Технике Безопасности (AZ)

(72) Сафаров Рушти Сафар оглы, Мамедов Рагим Курбан оглы, Мамедов Улдуз Курбанали оглы, Курбанов Хикмет Мохташам оглы, Каграманов Самеддин Зинхар оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ИСПЫТАНИЯ БУРОВЫХ ВЫШЕК В ПРОМЫСЛОВЫХ УСЛОВИЯХ.

(57) Сущность изобретения состоит в том, что в устройство для испытания буровых вышек в промышловых условиях, содержащее два сейсмодатчика, выходами подключенные ко входам соответствующих линий связи, согласно изобретения, введены усилители, фильтры нижних частот, коммутатор, аналого-цифровой преобразователь, контроллер, печатающее устройство и запоминающий блок, причем, выходы линий связи соответственно соединены через последователь-

но подключенные усилители и фильтры нижних частот со входами коммутатора, выход которого через аналого-цифровой преобразователь подключен к первому входу контроллера, первый выход контроллера соединен с печатающим устройством, второй выход контроллера соединен с соответствующим входом коммутатора и аналого-цифрового преобразователя, а второй выход подключен к запоминающему блоку.

(21) a2007 0099

(22) 26.04.2007

(51) E21B 31/00 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Мамедов Аладдин Ашот оглы, Мустафаев Амир Гочу оглы, Гафаров Фариз Музаффар оглы, Аббасов Сакит Гасан оглы, Гюльгезли Алескер Самед оглы, Гасанов Фуад Нариман оглы (AZ)

(54) ЛОВИЛЬНОЕ УСТРОЙСТВО ВНУТРЕННЕЙ ОРИЕНТАЦИИ ДЛЯ ИЗВЛЕЧЕНИЯ МЕТАЛЛИЧЕСКИХ ПРЕДМЕТОВ ИЗ СКВАЖИНЫ.

(57) Изобретение относится к бурению, эксплуатации и производству капитального ремонта геологоразведочных и промысловых скважин и предназначено для ликвидации аварий, связанных с прихватом и поломкой с оставлением в скважине колонны труб, ее элементов, а также различных металлических предметов цилиндрической формы. Задачей изобретения является создание устройства, обеспечивающего расширение диапазона извлекаемых металлических предметов. Ловильное устройство внутренней ориентации для извлечения металлических предметов из скважины, содержит полый корпус с конической воронкой на нижнем конце, захватную фрикционную втулку, установленную с возможностью ограниченного осевого перемещения, зафиксированную в крайнем верхнем положении, имеющую коническую поверхность под коническую поверхность нижнего конца корпуса с углом конусности меньшим угла трения, и технологические выемки на своем нижнем торце, переводник-коронку, концентрично установленную относительно корпуса с возможностью взаимодействия ее нижнего торца с верхним торцом захватной фрикционной втулки, согласно изобретения, верхний торец захватной фрикционной втулки выполнен с радиальными гнездами, в которых расположены остроконечные пальцы, выступающая часть которых входит в пазы, выполненные на нижнем торце переводника - коронки, а правый острый конец расположен в канавке, выполненной на корпусе устройства.

(21) a2001 0019

(22) 25.01.2001

(51) E21B 34/16 (2006.01)

E21B 43/12 (2006.01)

- (31) 19982973
 (32) 26.06.1998
 (33) НО
 (86) РСТ/НО1999/000217 25.06.1999
 (87) WO/ 2000/000715 06.01.2000
 (71) АББ РИСЕРЧ ЛТД. (НО)
 (72) Мортен Далсмо, Ларс Ноклеберг, Веслемой Кристиансен, Кийетил Хавре, Бард Йансен (NO)
 (74) Эфендиев В.Ф. (AZ)
(54) СПОСОБ РЕГУЛИРОВАНИЯ ДЕБИТА НЕФТЯНЫХ СКВАЖИН И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.
 (57) Предлагается способ и стабилизирующий газлифтный контроллер для регулирования производительности нефтяной скважины. Скважина содержит, по меньшей мере, один газонагнетательный штуцер и/или, по меньшей мере, одну эксплуатационную заслонку. Указанные заслонка (заслонки) и/или штуцер (штуцеры) управляются как функция снятия показаний рабочего режима таких как, давление, температура и расход жидкости. При этом значения указанных параметров посредством активного регулирования обратной связью и непрерывного манипулирования указанным штуцером и заслонкой или штуцерами и заслонками стабилизируют как динамическую функцию снятых показаний рабочего режима.

-
- (21) a2002 0045
 (22) 02.04.2002
 (51) E21B 43/12 (2006.01)
 (71) Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности Азербайджана (AZ)
 (72) Багиров Микаил Кязим оглы, Абдуллаев Вагиф Ибрагим оглы, Кязимов Шукурали Паша оглы, Алиев Ёлчы Мисир оглы, Рагимов Джавид Абдуллятиф оглы, Мехтиева Лала Васиф кызы (AZ)
(54) СПОСОБ ТЕРМОХИМИЧЕСКОЙ ОБРАБОТКИ ПРИЗАБОЙНОЙ ЗОНЫ ПЛАСТА.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности в частности, к способу термохимической обработки призабойной зоны пласта. Сущность изобретения заключается в последовательной закачке в пласт ортофосфорной кислоты и раствора гидроксида натрия мольном соотношении 3:1. В результате экзотермической реакции между взаимодействующими агентами температура в призабойной зоне скважины достигает 140°C. Высокая температура и кислая среда в пластовой воде создают условия для растворения смолистых веществ с поверхности пористой среды и предотвращения образования солевых зародышей. Способ увеличивает производительность скважины.

РАЗДЕЛ F**МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ****F 01**

- (21) a2006 0135
 (22) 07.07.2006
 (51) F01B 1/06 (2008.01)
F02B 57/10 (2008.01)
F02B 75/22 (2008.01)
 (86) РСТ/AZ2006/000003 07.07.2006
 (87) WO /2007/090248 16.08.2007
 (71)(72) Гойтемиров Рамзан Усманович (RU)
(54) ДВИГАТЕЛЬ ВНУТРЕННЕГО СГОРАНИЯ (ВАРИАНТЫ).

(57) Изобретения относятся к двигателестроению и направлены на повышение КПД и плавности работы. Варианты двигателя внутреннего сгорания содержат обод с орбитальными беговыми дорожками овальной или другой центрально симметричной конфигурации, охватываемый этими беговыми дорожками блок радиально сходящихся к друг другу камер сгорания цилиндров с установленными в них поршнями и шарнирно связанные с ними и с установленными на блоке цилиндров одноплечими рычагами шатуны с нажимными роликами на других концах, находящихся в контакте с упомянутыми беговыми дорожками. Блок цилиндров установлен с возможностью управляемого смещения от оси вращения обода, а двигатель снабжен средством для осуществления данного смещения. Обод установлен с возможностью синхронного, с частотой вращения блока цилиндров, плоскопараллельного переноса по окружности диаметром меньше хода поршней, а двигатель снабжен средством для осуществления данного переноса. При выполнении двигателя с четырехтактным циклом работы, гребни у орбитальных беговых дорожек выполнены четного количества и/или число цилиндров нечетно и больше, чем количество гребней.

F 04

- (21) a2006 0242
 (22) 13.12.2006
 (51) F04B 25/04 (2006.01)
 (71) Гахраманов Хафиз Меджид оглы (AZ)
 (72) Гахраманов Хафиз Меджид оглы, Гурбанов Рамиз Сейфулла оглы, Багиров Эльдар Гасан оглы, Рамазанова Эльмира Мамедамин кызы, Исмайлова Шаиг Зирааддин оглы, Фаттаева Гюляр Санан кызы, Мамедов Ханлар Ахмед оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПУСКА ГАЗОМОТОРНОГО ПОРШНЕВОГО КОМПРЕССОРА ТИПА 10ГКН.

(57) Изобретение относится к машиностроительной промышленности, в частности к области компрессоростроения и может быть использовано в пусковой системе компрессора. Поставленной в изобретении задачей является снижение себестоимости добычи путем повышения эффективности пусковой системы компрессора. В способе пуска газомоторного поршневого компрессора типа 10 ГКН, включающем подачу пускового газа в надпоршневую полость цилиндра, подачу искры на свечи зажигания, согласно изобретения в качестве пускового газа используют природный газ с которым работают двигатели, для чего к торцевой части коленчатого вала посредством зубчатых колес подсоединяют генератор для подачи искры на свечи зажигания четных силовых цилиндров двигателя и газораспределитель, при этом подачу пускового газа в надпоршневую полость осуществляют после перехода поршнем верхней мертвой точки на 5-6°, а подачу искры на свечи зажигания -на 10-12°.

tronno-вычислительной машины подсоединен к управляющему входу аналого-цифрового преобразователя. Использование изобретения позволяет за счет добавления новых связей управления и сокращения числа датчиков, повысить точность, быстродействие и надежность устройства путем автоматической коррекции температурной и относительной погрешностей измеряемого давления.

(21) a2007 0283

(22) 18.12.2007

(51) G01N 22/00 (2006.01)

(71) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Каджар Чингиз Овейсович, Мусаев Сахиб Аслан оглы, Мензелеев Марат Равелович, Мовсумов Ильхам Зейналабдин оглы, Алиев Мафтун Эйнулла оглы (AZ)

(54) РАДИОСПЕКТРОМЕТР.

(57) Сущность изобретения состоит в том, что в радиоспектрометре, содержащем СВЧ-генератор с блоком управления частотой, волноводную камеру, подключенную к выходам генератора модулирующих импульсов, детектор СВЧ-излучения, усилитель, синхронный детектор, подключенный к третьему выходу генератора модулирующих импульсов и регистратору, согласно изобретения, в волноводной камере размещен желобковый волновод, образованный расположенным друг против друга пластинами, изолированными между собой и относительно поверхности стен камеры.

РАЗДЕЛ G

ФИЗИКА

G 01

(21) a2002 0186

(22) 11.10.2002

(51) G01L 19/00 (2006.01)

(71)(72) Исаев Мазахир Магомед оглы, Нифтиев Яшар Музаффар оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ИЗМЕРЕНИЯ ДАВЛЕНИЯ.

(57) Изобретение относится к измерительной технике и в частности может быть использовано в нефтегазодобывающей промышленности в качестве измерителя давления. Задачей изобретения является повышение точности, быстродействия и надежности устройства для измерения давления. Устройство для измерения давления, содержащее дифференциальные датчики давления и температуры, источник измеряемых давлений, источник опорных давлений, электропневмокоммутатор и электронное вычислительное управляющее устройство, состоящее из многоканальных аналогов – цифрового преобразователя и электронно-вычислительной машины, причем полости «+» и «-» входов дифференциального датчика давления соединены соответственно с первым и вторым выходами электропневмокоммутатора, входы которого подсоединенены с источниками опорных и измеряемых давлений, а управляющий вход соединен к управляющему выходу электронно-вычислительного управляющего устройства, к входу которого подключены выходы дифференциальных датчиков давления и температуры, второй выход электронного вычислительного управляющего устройства подсоединен со входом источника измеряемых давлений. В электронно-вычислительном управляющем устройстве управляющий выход элект-

(21) a2007 0052

(22) 15.03.2007

(51) G01N 22/04 (2006.01)

(71) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Мехтиева Салима Ибрагим кызы, Джалилов Насрулла Зейнал оглы, Абдуллаев Надир Мамед оглы, Мамедов Назим Рза оглы, Велиев Мухтар Исмаил оглы, Зейналов Васиф Зейнал оглы, Агамалиев Зохраб Адалят оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ДИСТАНЦИОННОГО ОПРЕДЕЛЕНИЯ ВЛАЖНОСТИ РАСТИТЕЛЬНОСТИ.

(57) Изобретение относится к способам определения влажности с помощью оптических средств, а именно к способам измерения содержания влаги в биомассе растений, и может быть использовано в агрометеорологии и сельском хозяйстве для определения стрессового состояния, а также урожая сухой биомассы, которая используется в прогнозах урожайности. Задачей изобретения является повышение точности измерения влажности растительности в интервале 42-80%. Поставленная задача достигается тем, что в способе дистанционного определения влажности растительности,

заключающееся в том, что направляют на исследуемые посевы естественное излучение, измеряют интенсивность отраженного от посевов излучения в ИК-диапазоне, согласно изобретению с помощью датчика на основе твердого раствора теллурида висмута с примесью тербия измеряют максимум интенсивности отраженного от посевов излучения в близком ИК-диапазоне, соответствующем полосе спектра 0,7-0,8 мкм, и по полученной величине определяют влажность от 42 до 80% биомассы посевов и растительности.

(21) a2007 0056

(22) 15.03.2007

(51) G01N 33/18 (2006.01)

(71) Бакинский Государственный Университет (AZ)

(72) Масимов Эльдар Али оглы, Аббасов Хаким Фикрет оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ ВОДНЫХ РАСТВОРОВ.

(57) Изобретение относится к области физической химии растворов и может быть использовано для определения структуры водных растворов с различным числом и концентрацией компонентов. Задачей изобретения является создание способа, позволяющего количественно оценить размеры водных ассоциатов в зависимости от концентрации добавок, введенных в эти растворы. Поставленная задача достигается тем, что в способе определения структурных изменений водных растворов путем добавления модельного детектора изменений структуры воды, согласно изобретению в качестве модельного детектора используют 0,1 моль/л гидроксида калия.

G 06

(21) a2007 0108

(22) 08.05.2007

(51) G06K 9/00 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Мамедов Рагим Курбан оглы, Алиев Тимур Чингиз оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ИЗМЕРЕНИЯ ГЕОМЕТРИЧЕСКИХ ПАРАМЕТРОВ ПЛОСКИХ ФИГУР.

(57) Изобретение относится к автоматике и вычислительной технике и может быть использовано при распознавании образов, а именно для определения площади и периметра изображения. Задачей изобретения является создание устройства, позволяющего обеспечить более высокую точность измерения площади плоских фигур. Для решения задачи в устройство для измерения геометрических параметров плоских фигур, содержащее матрицу фотоприемников, к вертикальным шинам которой подключены выходы перво-

го коммутатора, а к горизонтальным шинам – информационные входы второго коммутатора, управляющие входы коммутаторов соединены с выходом генератора тактовых импульсов и управляющими входами трех сдвиговых регистров, информационные входы которых подключены к соответствующим выходам второго коммутатора, выходы первого и третьего разрядов второго сдвигового регистра и выходы первого и третьего сдвиговых регистров соединены с входами элемента И-НЕ, выход которого соединен с первым входом первого элемента И, второй вход которого подключен к первому входу второго элемента И, выходы первого и второго элементов И соединены со счетными входами первого и второго счетчиков соответственно, выходы счетчиков являются выходами устройства, тактовые входы счетчиков подключены к выходу генератора тактовых импульсов, входы первого элемента ИЛИ соединены с входами элемента И-НЕ, а выход - с вторым входом второго элемента И и первым входом третьего элемента И, второй вход которого подключен к выходу первого элемента И, а выход - к управляющему входу первого счетчика, согласно изобретению, дополнительно введены инвертор НЕ, вход которого соединен с выходом элемента И-НЕ и второй элемент ИЛИ, первый вход которого подключен к выходу элемента НЕ, второй вход - к выходу второго разряда второго сдвигового регистра, а выход - к второму входу первого элемента И и первому входу второго элемента И.

(21) a2007 0282

(22) 13.12.2007

(51) G06K 9/48 (2006.01)

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Муратов Ильдар Хадживаletович, Мамедов Рагим Курбан оглы, Алиев Тимур Чингиз оглы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ИЗМЕРЕНИЯ ГЕОМЕТРИЧЕСКИХ ПАРАМЕТРОВ ПЛОСКИХ ФИГУР.

(57) Изобретение относится к автоматике и вычислительной технике и может быть использовано при распознавании образов, а именно для определения площади и периметра изображения. Задачей изобретения является создание устройства, позволяющего обеспечить более высокую точность измерения периметра и площади плоских фигур. Для решения поставленной задачи устройство, включающее матрицу фотоприемников, одноканальный коммутатор, генератор тактовых импульсов, элемент И-НЕ, первый элемент ИЛИ, первый, второй и третий элементы И, счетчик периметра и счетчик площади, согласно изобретению, содержит пятиканальный коммутатор, пять сдвиговых регистров, второй элемент ИЛИ, четвертый и пятый элементы И, при этом горизонтальные шины матрицы фотоприемников соединены с информационными входами второго пяти канального коммутатора, управ-

ляющий вход которого соединен с выходом генератора тактовых импульсов, информационные входы пяти сдвиговых регистров подключены к соответствующим выходам второго пяти канального коммутатора, а управляющие входы — к выходу генератора тактовых импульсов, выход третьего разряда третьего сдвигового регистра подключен к первому входу второго элемента И, выходы второго, третьего и четвертого разрядов второго и четвертого сдвиговых регистров и выходы второго и четвертого разряда третьего сдвигового регистра соединены со входами элемента И-НЕ, выходы первого и пятого разрядов второго, третьего и четвертого сдвиговых регистров и выходы первого и пятого сдвиговых регистров соединены со входами второго элемента ИЛИ, выход которого соединен со вторым входом четвертого элемента И, первый вход которого подключен к выходу второго элемента И, а выход — к счетному входу счетчика площади, первый вход пятого элемента И подключен к выходу третьего элемента И, второй вход - к входу четвертого элемента И, а выход -к управляющему входу счетчика периметра.

G 09

- (21) a2007 0069
- (22) 30.03.2007
- (51) G09B 21/00-21/02 (2006.01)
H03M 11/00-11/06 (2006.01)
- (71)(72) Абдуллаев Адиль Гылындж оглы, Мамедов Фирдоси Адиль оглы (AZ)
- (54) МОБИЛЬНЫЙ ТЕЛЕФОН ДЛЯ СЛЕПЫХ.

(57) Изобретение относится к средствам связи и используется в мобильных телефонах для людей лишенных зрения. Сущность изобретения заключается в том, что в мобильный телефон для слепых введены дополнительная и внешняя клавиатуры, причем дополнительная и внешняя клавиатуры содержат наборное поле как минимум с одной ячейкой набора шрифта Брайля, рельефные функциональные клавиши, маску наборного поля, блок усилителей, шифратор и дешифратор. Внешняя клавиатура имеет откидную крышку с замком и дополнительно содержит блок оперативной памяти, устройство последовательно-параллельного приемо-передачи данных, устройство оптической связи, устройство радиосвязи, блок синхронизации. Наборное поле содержит, но меньшей мере, одну ячейку набора шрифта Брайля, состоящая из шести тактильных датчиков, расположенных в порядке, соответствующее набору шрифта Брайля и рельефных функциональных клавиш. Согласно изобретению, внешняя клавиатура. Мобильный телефон содержит специальную ручку для набора шрифта Брайля.

G 10

- (21) a2006 0112
- (22) 19.06.2006
- (51) G10D 1/02 (2006.01)
G10D 3/02 (2006.01)
- (71) Азербайджанская Национальная Консерватория (AZ)
- (72) Керими Сиявуш Ашраф оглы (AZ)
- (54) АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ СТРУННЫЙ СМЫЧКОВЫЙ МУЗЫКАЛЬНЫЙ ИНСТРУМЕНТ «БЯМ КЯМАН».

(57) Изобретение относится к струнным музыкальным инструментам, в частности к азербайджанской кяманнче. Азербайджанский струнный смычковый музыкальный инструмент «Бям кяман», содержит, гриф с колковым механизмом для струн с определенным строем и малым порожком, соединенный с шарообразным корпусом, имеющим отверстие, затянутое мемброй из рыбьей кожи, на которой установлен большой порожек, под ней на корпусе прикреплен подгрифок с регуляторами подстройки струн и шпиль, проходящий сквозь внутреннюю часть корпуса наружу. По изобретению, соотношение наружного диаметра шарообразного корпуса к диаметру отверстия составляет 1,5:(1-1,1), угол наклона большого порожка равен 32°, шпиль выполнен из дерева и с возможностью установки инструмента на полу, первая – четвертая струны имеют октавы, «ля» большой октавы, а диапазон звучания охватывает на одну октаву ниже от «ля» большой октавы до «ми» второй октавы. «Бям кяман» позволяет расширить общий диапазон звучания оркестра и исполнение современных музыкальных произведений.

РАЗДЕЛ Н**ЭЛЕКТРИЧЕСТВО****H 01**

- (21) a2007 0051
- (22) 14.03.2007
- (51) H01L 31/00 (2006.01)
H01L 31/04 (2006.01)
- (71)(72) Ахмедов Гурбан Музамидин оглы (AZ)
- (54) ТЕРМОФОТОФОЛЬТАИЧЕСКОЕ УСТРОЙСТВО.

(57) Изобретение относится к области физики, а именно к устройствам преобразования в электрический ток концентрированных солнечных излучений с помощью фотовольтаических систем созданных на основе гетероструктур Bi₂Te₃-Bi₂Se₃/Si. Задачей изобретения является уменьшение себестоимости вырабатываемой мощности электроэнергии путем изготовления более дешевых термофотовольтаических элементов с технологически удобным монослоистым зеркалом. Постав-

ленная задача достигается тем, что термофотовольтаическое устройство, состоящее из термофотовольтаического элемента на основе кремниевой подложки с гетероструктурами и зеркального диэлектрического слоя на тыльной стороне элемента, согласно изобретению, содержит термофотовольтаический элемент на основе гетероструктур $\text{Bi}_2\text{Te}_3\text{-}\text{Bi}_2\text{Se}_3/\text{Si}$, тыльная сторона которого содержит отражающий слой, выполненный из сульфида цинка в виде плоского оптического просветляющего слоя толщиной.

вибратор, подключенный к источнику напряжения, согласно изобретению, постоянные магниты установлены на диамагнитном основании и выполнены в форме подковы и тороиды, состоящей из стационарно установленного сектора и подвижного сектора, сопряженного с пластинчатой пружиной, жестко закрепленной на основании, а пьезоэлектрический вибратор выполнен биморфным, с возможностью возбуждения деформации изгиба, с электродами подключенными к аккумуляторной батарее посредством синхронизирующего преобразователя.

(21) a2007 0095

(22) 24.04.2007

(51) H01L 31/04 (2006.01)

H01T 1/24 (2006.01)

(71) Институт Физики Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Ибрагим Гасымоглы, Керимова Таира Ази кызы, Мамедова Ирада Эйюб кызы (AZ)

(54) ДЕТЕКТОР ГАММА-ИЗЛУЧЕНИЯ.

(57) Изобретение относится к дозиметрии гамма-излучения и может быть использовано для определения дозы излучения вблизи объектов, создающих сильное электромагнитное излучение (водоемы, реки, море, озера, а также промышленные и стратегические объекты). Задачей изобретения является повышение чувствительности детектора, его эффективности, стабильности. Поставленная задача достигается тем, что в детекторе гамма-излучения, содержащем чувствительный элемент и электроды, согласно изобретению чувствительный элемент выполнен из монокристалла CuGaSe_2 , облученного изотопом Co^{60} .

H 02

(21) a2006 0197

(22) 30.10.2006

(51) H02N 11/00 (2006.01)

H01L 41/08 (2006.01)

G11B 15/40 (2006.01)

(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)

(72) Гурбанов Тейгубат Байрам оглы (AZ)

(54) МАГНИТОЭЛЕКТРИЧЕСКИЙ ДВИГАТЕЛЬ.

(57) Изобретение относится к области электротехники к электрическим двигателям и в частности может быть использовано в качестве вибродвигателя в устройствах автоматики. Задачей изобретения является повышение коэффициента полезного действия магнитоэлектрического двигателя. Для решения поставленной задачи в магнитоэлектрическом двигателе, содержащем средство взаимодействия, выполненное в виде постоянных магнитов установленных с пространственным зазором и с возможностью соприкосновения по всей площади разноименными полюсами, элементы из диамагнитного материала, пьезоэлектрический

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ

---

(21) U2007 0011

(22) 18.05.2007

(51) A62C 5/02 (2006.01)
B05B 7/00 (2006.01)

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт по Охране Труда и Технике Безопасности (AZ)

(72) Сафаров Рушти Сафар оглы, Кулиев Тофиг Мустафа оглы, Бабаев Юлдуз Али-Саттар оглы, Агамирзоев Руслан Агамирза оглы, Бадалов Расул Рамазан оглы (AZ)

(54) МОБИЛЬНЫЙ ПЕНООБРАЗУЮЩИЙ АГРЕГАТ.

(57) Полезная модель относится к пенообразующим агрегатам и может быть использована для тушения очагов возгорания легковоспламеняющихся и горючих жидкостей, а также для очистки от нефти и нефтепродуктов технологического оборудования и его деталей. Предлагаемый пенообразующий, мобильный агрегат состоит из емкости, приемной головки, переходящей трубы, пористого пеносоздающего элемента и выходного узла. Пенообразующий элемент подсоединен к переходной трубе резьбовым соединением. Для передвижения емкость снаружи снабжена двумя колесами. Предлагаемый мобильный пенообразующий агрегат легко управляем, обладает способностью эффективно очищать грязь и тушить пожар.

(21) U2008 0004

(22) 10.10.2006

(51) E02B 13/00 (2006.01)

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Гидротехники и Мелиорации (AZ), Научно-Производственное объединение (AZ)

(72) Ахмедов Фирудин Алиф оглы, Ахмедов Байрам Али Мамедали оглы, Баширов Насреддин Бахыши оглы, Муслимов Агамир Муслим оглы (AZ)

(54) ВОДОСЛИВНАЯ ПЕРЕГОРОДКА.

(57) Полезная модель относится к гидротехнике, а именно к сооружениям оросительных систем, которые можно использовать при регулировании уровня расхода воды, а также для замера расхода воды в каналах. Задачей изобретения является повышение эффективности работы водосливной перегородки. Для решения поставленной задачи в водосливной перегородке, выполненной в виде трапецидального щита, снабженного ручками, согласно полезной модели, в верхней части щита выполнено прямоугольное отверстие шириной равной 0,4-0,6 ширины верхней части, при этом щит выполнен из полимерного материала.

---

(21) U2007 0009

(22) 14.08.2007

(51) B65D 1/02 (2006.01)

(31) 2007126073

(32) 10.07.2007

(33) RU

(71) Закрытое Акционерное Общество «Пивоваренная Москва-Эфес» (RU)

(72) Агырбаш Ахмет Тугрул оглы (RU)

(74) Якубова Т.А. (AZ)

(54) БУТЫЛКА.

(57) Полезная модель относится к бутылкам, а именно к стеклянным бутылкам для безалкогольных и слабо-алкогольных напитков. Полезная модель направлена на снижение усилия по открыванию бутылки, закрытой нарезной пробкой, с использованием донного открывателя, встроенного в корпус другой такой же бутылки. Указанный технический результат достигается тем, что на корпусе бутылки размещены четыре вытянутые выемки овальной формы, приблизительно соответствующей форме пальцев руки. Выемки расположены горизонтально с возможностью надежного удержания бутылки в руке в момент открывания, а также при переносе бутылки в руке или при употреблении напитка из горлышка бутылки.

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЫ

(21) S2008 0016

(22) 18.03.2008

(51) 06-11

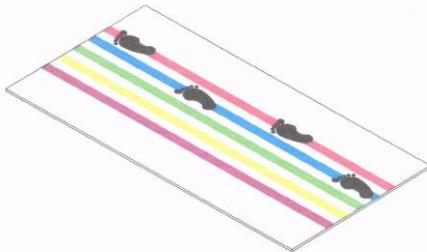
(71)(72) Нарико Охара, Куниаки Такамацу (JP)

(74) Мамедова Х.Н. (AZ)

(54) КОВЕР.

(57) Ковер характеризующийся:

- прямоугольной формой;
- контрастным решением, построенным на сочетании фона и стилизованного изображения босых стоп;

- выполнением горловины цилиндрической формы с плавным переходом в плечики;

- оформлением плечиков восемью гранями, шесть из которых имеют трапециевидную форму, а две грани с боковых сторон - форму прямоугольников;

- оформлением поверхности корпуса двенадцатью гранями: основными - передней, задней, двумя боковыми гранями и промежуточными гранями, расположенными с четырех сторон под углом к основным граням;

- выполнением передней и задней граней корпуса в виде прямоугольников со срезанными углами при переходе в грани плечиков;

- выполнением боковых граней корпуса трапециевидной формы, слегка расширенной книзу;

- выполнением промежуточных граней корпуса в виде двух спаренных треугольников, соединенных через наклонное ребро.

отличающийся:

- ориентацией стилизованного изображения босых стоп вдоль большей стороны в одном направлении;
- наличием цветных полос выполненных в яркой цветовой гамме;
- ориентацией цветных полос в том же направлении, что и стилизованное изображение босых стоп.

(21) S2007 0037

(22) 13.11.2007

(51) 09-01

(71) Закрытое акционерное общество «Регион-ЭМ» (RU)

(72) Безуглов Александр Юрьевич (RU)

(74) Оруджев Р.К. (AZ)

(54) БУТЫЛКА.

(57) Перечень существенных признаков:

характеризующаяся:

- составом композиционных элементов: горловина с венчиком и корпус с плечиками; выполнением корпуса суженным книзу; выполнением плечиков наклонными;
- оформлением боковой поверхности корпуса и плечиков гранями;

(21) S2008 0017

(22) 11.04.2008

(51) 09-01

(31) 200730320275.4

(32) 26.10.2007

(33) CN

(71) ДЗЕ КОКА-КОЛА КОМПАНИ (US)

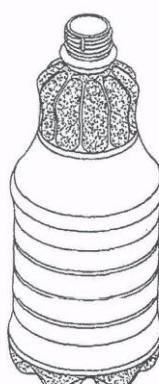
(72) Ао-Юн Вин (GB), Чень Чже Юй (CN), Сю Цзюнь Хуа (CN)

(74) Якубова Т.А. (AZ)

(54) БУТЫЛКА.

(57) Бутылка, характеризующаяся совокупностью существенных признаков:

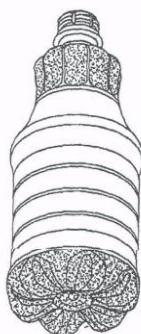
- составом композиционных элементов: горловина, плечики, корпус и дноышко;
- выполнением корпуса в форме вертикально ориентированного тела вращения;
- наличием рельефного декора на плечиках и корпусе;
- наличием кольцевых перехватов на корпусе;

отличающаяся:

- выполнением плечиков в форме близкой к колоколу;
- декоративным оформлением верхней части плечиков поперечно расположенным рельефным орнаментом;
- проработкой рельефного орнамента на плечиках в виде цепочек из продольно ориентированных, рядом расположенных овальных фигур;

отличающаяся:

- наличием на донной поверхности декоративных элементов в виде лепестков и радиальных углублений, выходящих концами на придонную часть;
- проработкой рельефного рисунка на плечиках и донышке мелкозернистым рисунком.

(21) S2008 0025

(22) 11.07.2008

(51) 09-01

(31) 2008501963

(32) 09.06.2008

(33) RU

(71) Общество с ограниченной ответственностью
«ПИТЕЙНЫЙ ДОМ» (RU)

(72) Хашир Аскер Азметович (RU)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) БУТЫЛКА.

(57) «Бутылка», характеризующаяся:

- составом композиционных элементов: горловина, венчик, корпус с плечиками, основание и донышко;

- корпусом цилиндрической формы с наклонными по-катыми плечиками;
- оформлением поверхности корпуса рельефным рас-тительным орнаментом;
- расположением орнамента в верхней и нижней части лицевой стороны корпуса;
- выполнением орнамента в верхней части, обрамляю-щим с трех сторон площадку прямоугольной конфи-гурации.

(21) S2008 0026

(22) 11.07.2008

(51) 09-01

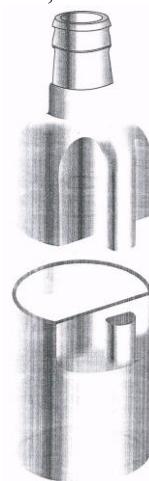
(71) Акционерное общество “Бакы Шампан Шараб-лары” (AZ)

(72) Кенгерли Эльшад Камил оглы, Сафаров Самед Абылы оглы, Халилов Рамиз Ибрагимхалил оглы (AZ)

(54) БУТЫЛКА-ГРАФИН.

(57) Бутылка-графин характеризуется следующей со-вокупностью признаков:

- составом композиционных элементов: корпус с пле-чиками;
- решением бутылки с удлиненным цилиндрическим корпусом;
- выполнением горловины из двух частей различных диаметров и с узким кольцом на переходе;
- наличием кольцеобразного венчика горловины;
- пластической проработкой плечиков бутылки сфе-рической формы;
- выполнением из стекла;

отличается:

- выполнением бутылки двух размеров объемами 0,5 и 0,75 литра;
- выполнением нижней, примыкающей к плечикам части горловины цилиндрической, а верхней части, с относительно меньшим диаметром, трапециевидной;
- выполнением корпуса со смещенной к одной стороне корпуса продольной выемкой, образующей рукоятку, повторяющую в верхней части форму плечика и сли-вающуюся с корпусом в нижней части корпуса.

(21) S2007 0013

(22) 15.05.2007

(31) 4001109

(32) 12.01.2007

(33) UK

(51) 09-02

(71) Шелл Брэндс Интернешннал (CH)

(72) Гай Антонии Вильямс; Тимоти Питер Джеймс (GB)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) КОНТЕЙНЕР ДЛЯ ТРАНСПОРТИРОВКИ СМАЗОЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ «VIGOR» (ОДНОЛИТРОВЫЙ).

(57) Контейнер для транспортировки смазочных материалов характеризующийся:

- составом композиционных элементов: корпус и цилиндрическая горловина;
- асимметричным решением формы корпуса;
- пластической проработкой сторон корпуса;

Fig.1

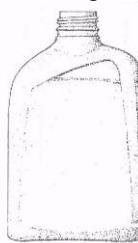

Fig.2

Fig.3

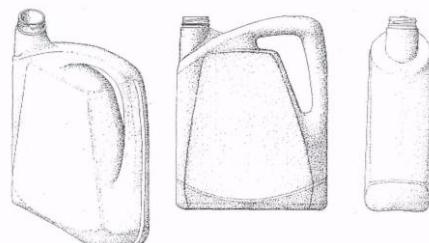

Fig.1

Fig.2

Fig.3

отличающийся:

- выполнением корпуса с плечиками с более пологим углом наклона со стороны передней стенки;
- выполнением горловины по центру корпуса;
- выполнением на боковых сторонах, примыкающих к задней стенке и на задней стенке плавных углублений, имитирующих ручку;
- декорированием боковой поверхности плечика, примыкающего к задней стенке корпуса наклонной ребристой полосой;
- декорированием нижней части передней стенки корпуса ребристой полосой, выгнутой кверху;
- выполнением донышка вогнутым прямоугольной формы с плавно скругленными углами.

(21) S2007 0014

(22) 15.05.2007

(31) 4000842

(32) 13.12.2006

(33) UK

(51) 09-02

(71) Шелл Брендс Интернешннал (СН)

(72) Гай Антонии Вильямс; Тимоти Питер Джеймс (GB)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) КОНТЕЙНЕР ДЛЯ ТРАНСПОРТИРОВКИ СМАЗОЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ «VIGOR» (ЧЕТЫРЕХЛИТРОВЫЙ).

(57) Контейнер для транспортировки смазочных материалов характеризующийся:

- составом композиционных элементов: корпус, горловина, ручка;
- асимметричным решением формы корпуса;
- расположением горловины на верхней части корпуса со смещением к его передней стенке;

(21) S2007 0015

(22) 15.05.2007

(31) 4001108

(32) 12.01.2007

(33) UK

(51) 09-02

(71) Шелл Брендс Интернешннал (СН)

(72) Гай Антонии Вильямс; Тимоти Питер Джеймс (GB)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) КОНТЕЙНЕР ДЛЯ ТРАНСПОРТИРОВКИ СМАЗОЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ «WISHBONE» (ОДНОЛИТРОВЫЙ).

(57) Контейнер для транспортировки смазочных материалов характеризующийся:

- составом композиционных элементов: корпус и цилиндрическая горловина;
- асимметричным решением формы корпуса;
- пластической проработкой сторон корпуса;

Fig.1

Fig.2

Fig.3

отличающийся:

- выполнением корпуса с плечиками с более пологим углом наклона со стороны передней стенки;
- выполнением горловины по центру корпуса;
- наличием на боковых сторонах корпуса мест для размещения этикетки трапециевидной формы с плавно приподнятыми углами основания;
- выполнением над верхней стороной трапеций плавных углублений, имитирующих ручку, приподнятую в сторону плечика, примыкающего к задней стенке корпуса;
- выполнением донышка вогнутым прямоугольной формы с плавно скругленными углами.

- декорированием нижней части передней стенки корпуса ребристой полосой;
- выполнением донышка вогнутым прямоугольной формы с плавно скругленными углами.

(21) S2008 0019

(22) 07.05.2008

(51) 09-02

**(71) "BAKI-KASTEL" Там Хариджи Инвестисиялы
Мехдуд Месулийятли Муассиса (AZ)**

(72) Дахнович Инна Юрьевна (AZ)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) БАНКА ДЛЯ ПИВА.

(21) S2007 0016

(22) 15.05.2007

(31) 4000841

(32) 13.12.2006

(33) УК

(51) 09-02

(71) Шелл Брэндс Интернешннал (CH)

**(72) Гай Антонии Вильямс; Тимоти Питер Джеймс
(GB)**

(74) Халилов Б.А. (AZ)

**(54) КОНТЕЙНЕР ДЛЯ ТРАНСПОРТИРОВКИ
СМАЗОЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ «WISHBONE»
(ЧЕТЫРЕХЛИТРОВЫЙ).**

(57) Контейнер для транспортировки смазочных материалов характеризующийся:

- составом композиционных элементов: корпус, горловина, ручка;
- асимметричным решением формы корпуса;
- расположением горловины на верхней части корпуса со смещением к его передней стенке;
- выполнением ручки, ориентированной вдоль задней стенки корпуса;

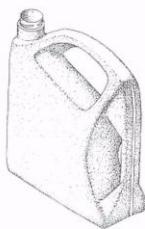

Fig.1

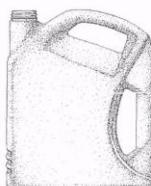

Fig.2

Fig.3

отличающийся:

- выполнением задней стенки корпуса плавно вогнутой, соединенной в верхней и нижней частях ручкой, ориентированной вдоль задней стенки;
- выполнением верхней части передней стенки корпуса скошенной назад;
- наличием ручки в верхней части корпуса, образуемой продолжением задней стенки корпуса и продолжением скошенной части передней стенки корпуса;
- расположением горловины на скошенной части передней стенки корпуса;

(57) Банка для пива характеризуется совокупностью следующих признаков:

- составом композиционных элементов: корпус с плечиками и донышком и крышка с ключом;
- рельефно выступающим бортиком по краю крышки;
- оформлением крышки рельефными окружностями;
- выполнением банки с удлиненным цилиндрическим корпусом, низкими коническими плечиками и зауженным к донышку основанием;
- наличием меньшей верхней части, включающей плечики, и большой нижней части;
- цветовым решением банки: темно-синий, серебристый, голубой, белый, красный, золотистый, черный.
- наличием на цветном фоне верхней части банки в зоне плечиков шрифтовой графики, выполненной в одну строку;

- наличием на цветном фоне нижней части банки шрифтовой графики и изобразительного мотива;
- выполнением шрифтовой графики на латинице;
- наличием шрифтовой графики на плечиках, выполненной белым цветом на латинице крупными буквами одного размера;
- наличием овальной плашки с цветным фоном и фигурно изогнутой по бокам в верхней части и шрифтовой графикой на нем, выполненной печатными буквами одного размера;
- расположением шрифтовой графики «XIRDALAN», выполненной буквами голубого цвета на белом фоне, посередине плашки;
- наличием в верхней части овальной плашки композиции из вписанного в круг изображения короны и сти-

лизованных надписей «Baku», а под ним «Castel» и отходящих от него виноградных лоз и красной стилизованной плашки под кругом с белой шрифтовой надписью «THE AZERBAIJAN BEER»;

- расположением в нижней части овальной плашки шрифтовой графики «Lager Beer» золотистого цвета, а под ней информационных надписей красного цвета.
- обрамлением овальной плашки стилизованной лентой золотистого цвета с размещенной на ней шрифтовой графики информационного характера, ограниченной в верхней части колосьями и композиционным изображением короны и виноградной лозы по бокам, а под ним шрифтовой графикой «QUALITY & TRADITION»;

- выполнением передней и задней сторон банки идеентичными;
- наличием на одной боковой стороне штрих-кода на темно-синем фоне и информационно-сопроводительной надписи белого цвета на серебристом фоне, а на другой боковой стороне информационной надписи белого цвета на темно-синем фоне.

(21) S2007 0020

(22) 23.07.2007

(51) 09-03

**(71) Общество с Ограниченной Ответственностью
“САНАН ЧАЙ” (AZ)**

(72) Алиев Нурулан Интигам оглы (AZ)

**(54) КОРОБКА УПАКОВОЧНАЯ ДЛЯ ЧАЯ
“ЭЛИНСЭ”.**

(57) Коробка упаковочная для чая «ЭЛИНСЭ» характеризуется совокупностью существенных признаков:

- выполнением коробки в форме прямоугольного параллелепипеда из картона;
- графическим оформлением коробки;
- оформлением боковых сторон коробки информационными надписями на английском языке;
- наличием на нижней центральной части передней и задней сторон коробки надписи «EARL GREY»;

отличается:

- наличием изображения ветки с пятью стилизованными лепестками чая на фоне серой прямоугольной плашки со словами «САНАН» красного цвета и «ЧАЯ» зеленого цвета, горизонтально расположенной в верхней части широкой стороны коробки;

- наличием в центральной части широкой стороны коробки цветного изображения крепости Алинджа, окантованного эллипсом темно-серого цвета, над которым расположено слово «ЭЛИНСЭ», выполненное печатными заглавными буквами желтого цвета;
- выполнением надписи «EARL GREY» курсивно стилизованным шрифтом;
- выполнением информационных надписей на азербайджанском, английском и русском языках и штрих-кода белым цветом на серой плашке с белой рамкой;
- идентичным оформлением передней и задней сторон коробки.

(21) S2007 0022

(22) 23.07.2007

(51) 09-03

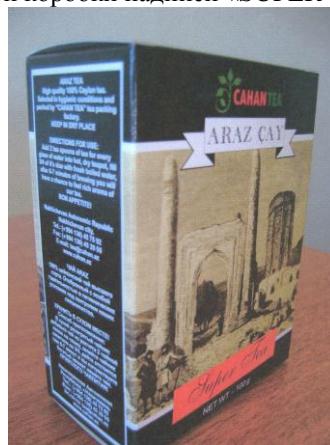
**(71) Общество с Ограниченнной Ответственностью
“САНАН ЧАЙ” (AZ)**

(72) Алиев Нурулан Интигам оглы (AZ)

**(54) КОРОБКА УПАКОВОЧНАЯ ДЛЯ ЧАЯ
“ARAZ”.**

(57) Коробка упаковочная для чая «ЭЛИНСЭ» характеризуется совокупностью существенных признаков:

- выполнением коробки в форме прямоугольного параллелепипеда из картона;
- графическим оформлением коробки;
- оформлением боковых сторон коробки информационными надписями на азербайджанском языке;
- наличием на нижней центральной части передней и задней сторон коробки надписи «SUPER TEA»;

отличается:

- наличием на верхней части широкой стороны коробки изображения ветки с пятью стилизованными лепестками чая, сопровождающегося словами «САНАН» красного цвета и «ЧАЯ» зеленого цвета;
- наличием в центральной части коробки цветного изображения древнего мавзолея Моминахатун, окантованного прямоугольником белого цвета, на фоне которого расположены в верхней части стилизованная белая лента со словом «ARAZ», выполненным печатными заглавными буквами черно-белого цвета, а в нижней части красная плашка с надписью «SUPER TEA»;

- выполнением надписи «SUPER TEA» стилизованным курсивным шрифтом;
- выполнением информационных надписей на азербайджанском, английском и русском языках и штрих-кода белым цветом на черной плашке с белой рамкой;
- идентичным оформлением передней и задней сторон коробки;
- окраской коробки черным цветом.

(21) S2007 0041

(22) 07.12.2007

(51) 09-03

- (71) Общество с Ограниченной Ответственностью
“САНАН ЧАЙ” (AZ)**
- (72) Алиев Нурулан Интигам оглы (AZ)**
- (54) КОРОБКА УПАКОВОЧНАЯ ДЛЯ ЧАЯ
“КЭКЛИКОТУ”.**

(57) Коробка упаковочная для чая “Keklikotu” характеризуется совокупностью существенных признаков:

- выполнением коробки в форме прямоугольного параллелепипеда из картона;
- графическим оформлением коробки;
- оформлением боковых сторон коробки информационными надписями на азербайджанском и английском языках;

отличается:

- окраской коробки желтым цветом с охватывающей центральную часть передней, задней, верхней и нижней сторон коробки широкой полосой зеленого цвета, окантованной по бокам оранжевой полосой;
- наличием в верхней части передней и задней сторон, на верхней и нижней сторонах коробки изображения ветки с пятью стилизованными лепестками чая, сопровождающегося словами «САНАН» красного цвета и «ЧАЯ» темно-зеленого цвета;
- наличием в центральной части передней и задней сторон коробки цветного изображения цветущего чабреца на фоне вертикально ориентированного прямоугольника;
- наличием выполненной печатными прописными буквами белого цвета надписи «keklikotu» под изображением чабреца и под словосочетанием «САНАН ЧАЯ» на верхней и нижней сторонах;
- размещением на верхних углах передней и задней сторон коробки красных треугольников с надписью «bitki çayı», выполненной мелким шрифтом белого цвета.

(21) S2008 0004

(22) 30.01.2008

(51) 09-03

(71) ЛОТТЕ КОНФЕКШИНЕРИ КО., ЛТД. (KR)

(72) Рью Санг Хун (KR)

(74) Эфендиев В.Ф. (AZ)

(54) УПАКОВКА-КОРОБКА ДЛЯ КОНДИТЕРСКИХ ИЗДЕЛИЙ (ChocoPie).

(57) Заявляемое художественно-конструкторское решение характеризуется:

- составом композиционных элементов: коробки и нанесенных на ее стороны цветографической композиции;
- выполнением коробки в виде прямоугольного параллелепипеда, развитого по горизонтали;
- выполнением боковых и задней сторон коробки тонированными красным фоном, а верхней, нижней и передней сторон - и красным, и светло-желтым сегментами;
- наличием стилизованных надписей белого цвета: мелким шрифтом «LOTTE», и, крупным шрифтом «ChocoPie» с черным оттенением - на верхней, нижней, левой, правой, и передней сторонах коробки;

- наличием на верхней и нижней сторонах коробки реалистического изображения двух глазированных шоколадом пирожных, изображенных в перспективе (3/4) одно за другим, и, лежащих горизонтально, причем пирожное на переднем плане показано в разрезе с видимой начинкой между двумя слоями верхним и нижним;

- наличием реалистического изображения одного глазированного шоколадом пирожного в разрезе, горизонтально расположенного, на передней и боковых сторонах коробки;

- наличием диагонально расположенного реалистического изображения золотистой ленты с декоративным бантом на верхней, нижней и передней сторонах коробки;

- наличием на верхней и нижней сторонах коробки справа и вверху изображения пакета-упаковки для пирожного, на котором помещена графическая композиция, состоящая из стилизованных надписей «LOTTE», «ChocoPie», декоративных золотистых полосок и реалистического изображения пирожного в разрезе;

- наличием двух декоративных переплетающихся золотистых полосок с загнутыми концами на верхней и боковых сторонах;

- наличием информационных шрифтовых блоков на верхней, нижней и задней сторонах;

наличием выделенного золотистой прямоугольной окантовкой рекламного блока на нижней стороне ко-

робки, снизу и справа, со стилизованной надписью «Lotte Family» фиолетового цвета на фоне с аморфным очертанием зеленого цвета, и, расположенным под надписью изображением образцов готовой продукции фирмы-изготовителя.

(21) S2008 0009

(22) 21.02.2008

(51) 09-03

(71) БЕТА ГИДА САНАЙИ ВЕ ТИДЖАРЕТ А.Ш.
(TR)

(72) М.С.Хабтулабхой (LK)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) КОРОБКА УПАКОВОЧНАЯ ДЛЯ ЧАЯ
“CHAMPION”.

(57) Заявленная коробка упаковочная для чая «CHAMPION» характеризуется совокупностью существенных признаков:

- выполнением коробки в форме прямоугольного параллелепипеда;
- графическим оформлением коробки;
- наличием на левой и правой сторонах, спереди и сзади рамки, выполненной по всему периметру поверхности;
- наличием слова “РЕКОЕ” выполненного в нижней части рамки;
- цветовым решением коробки в красном, золотистом, сером и бледно желтом тонах;
- наличием изображения медальона с короной и надписями и двух оленей по бокам, под которым следует надпись «CHAMPION», ниже которого размещено изображение чашки чая с чайником белого цвета на красном фоне в двойной окантовке
- наличием информационных надписей на сторонах коробки,

отличается

- выполнением коробки из жести трех размеров на 100, 250 и 500 грамм;
- наличием съемной крышки;
- выполнением углов коробки скругленными;
- выполнением графического оформления выпуклым;
- окраской основного фона коробки светло-серого цвета;
- выполнением рамки золотистого цвета;
- наличием композиции из надписи «CHAMPION» между двумя двойными полосами из линий различной толщины с размещением медальона с короной и оленями на верхней полосе посередине;

- размещением данной композиции на крышке, выполненной в серых и темно-серых тонах;
- наличием на левой стороне, спереди и сзади в правом верхнем углу изображения герба с буквой В по центру;
- размещением информационных надписей на светлом фоне на правой стороне коробки и снизу коробки;
- наличием на крышке коробки композиции в виде слова «CHAMPION», ограниченного сверху и снизу двойной полосой из линий разной толщины с размещением изображения герба на верхней полосе посередине.

(21) S2008 0010

(22) 21.02.2008

(51) 09-03

(71) БЕТА ГИДА САНАЙИ ВЕ ТИДЖАРЕТ А.Ш.
(TR)

(72) М.С.Хабтулабхой (LK)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) КОРОБКА УПАКОВОЧНАЯ ДЛЯ ЧАЯ “БЕТА TEA EARL GREY”.

(57) Заявленная коробка упаковочная для чая «БЕТА TEA EARL GREY» характеризуется совокупностью существенных признаков:

- выполнением коробки в форме прямоугольного параллелепипеда;
- графическим оформлением коробки;
- окраской коробки черным цветом, графического оформления серебристым цветом;
- наличием на левой стороне, спереди и сзади двойной рамки, выполненной по всему периметру поверхности;
- наличием слов "EARL GREY" выполненной в нижней части двойной рамки;
- наличием изображения герба в виде щита с короной и с надписью буквы "B" и со стилизованным изображением двух львов по бокам;
- наличием цветного изображения парусника, окантованного окружностью;
- наличием на левой стороне коробки, спереди, сзади, снизу и сверху композиции в виде слов «БЕТА TEA», ограниченных сверху и снизу двойной полосой из линий разной толщины с размещением изображения герба на верхней полосе посередине;
- наличием информационных надписей на сторонах коробки,

отличается

- выполнением коробки из жести трех размеров на 100, 250 и 500 грамм;
- наличием съемной крышки;
- выполнением углов коробки скругленными;

- выполнением графического оформления выпуклым;
 - наличием 3 листа чая, вписанных в окружность;
 - размещением изображения парусника в правом нижнем углу, 3-х листов чая в левом нижнем углу передней и задней стороны коробки;
 - размещением изображения парусника по центру в нижней части на левой стороне коробки;
 - размещением информационных надписей на серебристом фоне на правой стороне коробки и снизу коробки.

---

(21) S2008 0015**(22) 14.03.2008****(51) 09-03, 09-01****(31) 000838594****(32) 05.12.2007****(33) ЕМ****(71) Deutsche Extrakt Kaffee GmbH (DE)****(72) Bernd Steeger (DE)****(74) Эфендиев В.Ф. (AZ)****(54) УПАКОВКА ДЛЯ ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ.**

- выполнением плечиков корпуса скругленными, двухступенчатыми, с возвышающимся буртиком меньшего диаметра относительно наружного и обеспечивающим посадочное место для крышки;
 - выполнением горловины в виде усеченного полого конуса с резьбой в верхней его части;
 - выполнением крышки в виде непрозрачного цилиндрического полого объема с закрытой верхней стороной, имеющей снаружи выступающий ободок по наружному периметру;
 - выполнением корпуса и крышки с одинаковыми наружными диаметрами и выполнением соотношения высоты крышки к высоте корпуса до плечиков равным 1:4.

---

(21) S2007 0009**(22) 19.04.2007****(51) 11-02, 07-01****(71)(72) Намазов Меджид Алиф оглы (AZ)****(54) ДЕКОРАТИВНОЕ ИЗДЕЛИЕ «ЗМЕЯ НАД ЧАШЕЙ».**

(57) Декоративное изделие «Змея над чашей» характеризующийся:

- составом набора, включающим чашу, обвитую змееобразным телом;
- составом композиционных элементов чаши: туло-во, высокая ножка, основание круглой формы;

отличающийся:

- выполнением чаши и змееобразного тела каркасного типа;
- выполнением чаши в виде перевернутого усеченного конуса;
- выполнением ножки с плавным радиусным переходом к тулову и основанию круглой формы;
- наличием элементов крепления змееобразного тела к тулову, ножке и основанию чаши;
- оформлением змееобразного тела перевитыми стилизованными зелеными ветками декоративных вьющихся растений с разноцветными цветами;
- оформлением туловища и основания чаши стилизованными зелеными ветками декоративных вьющихся растений.

---

(21) S2007 0012**(22) 01.05.2007****(51) 11-05****(71)(72) Намазов Меджид Алиф оглы (AZ)****(54) ЭМБЛЕМА «СИМВОЛИЧЕСКИЕ ВЕСЫ-МЕРИЛО».**

(57) Эмблема «Символические весы-мерило», характеризующаяся:

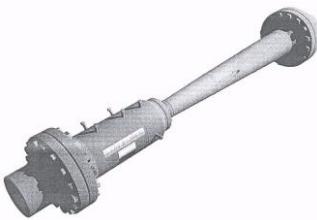
- выполнением плоской композиции круглой формы;
- композиционным построением, сочетающим изобразительный мотив и шрифтовые надписи;
- выполнением надписей по правой и левой дуге круга, а изобразительного мотива по центру;

- выполнением заглавными буквами латинской графики по левой дуге круга слова «MİZAN», а по правой слова «TƏRƏZİ»;
- выполнением изобразительного мотива в виде графического рисунка в виде ручных весов, образованных стилизованным изображением музыкальных инструментов азербайджанского фольклора, таких как саз, кяманча, тар, зурна, балабан, свирель, бубен и нагара;
- колористическим решением, построенным на многоцветной гамме красного, синего, желтого, коричневого, белого, зеленого, голубого, серого, каштанового цветов.

(21) S2007 0042
 (22) 25.12.2007
 (51) 23-01
 (31) 2007502138
 (32) 26.06.2007
 (33) RU
 (71) ОГ СИСТЕМЗ ЛИМИТЕД (SC)
 (72) Старикин Владислав Петрович (RU)
 (74) Эфендиев В.Ф. (AZ)
 (54) РАСХОДОМЕР-ФОРМИРОВАТЕЛЬ.

- (57) Расходомер-формирователь, характеризующийся:**
- составом композиционных элементов: корпус и диффузор;
  - выполнением корпуса на основе горизонтально ориентированного цилиндра с расширяющимся вперед передним участком и сужающимся назад задним участком;

- выполнением диффузора на основе горизонтально ориентированного расширяющегося назад усеченного конуса, примыкающего к задней стороне корпуса;
- наличием двух фланцев, один из которых сформирован вдоль передней кромки корпуса, а другой вдоль задней кромки диффузора;
- наличием концевых трубчатых элементов с фланцем, один из которых примыкает к фланцу вдоль передней

кромки корпуса, а другой примыкает к фланцу вдоль задней кромки диффузора;

- наличием отвода для слива промывочной жидкости на нижней части боковой поверхности концевых трубчатых элементов;
- наличием выступающих отводов для отбора пробы, расположенных на боковой поверхности корпуса;
- наличием отводов для промывочной жидкости и отводов для датчиков давления на боковой поверхности корпуса.

(21) S2008 0020

(22) 27.05.2008

(51) 23-04

(31) 000868336-0001

(32) 29.01.2008

(33) ЕМ

(71) САРА ЛИ ХАУСХОЛД ЭНД БОДИ КЭАР НЕДЕРЛАНД Б.В. (NL)

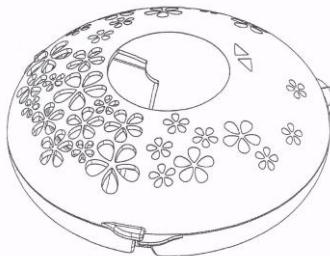
(72) Бъерн Веггелар (NL)

(74) Эфендиев В.Ф. (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ДЕЗОДОРАЦИИ ВОЗДУХА.

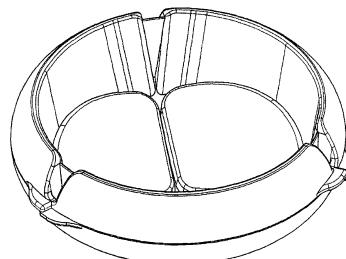
(57) Устройство для дезодорации воздуха, характеризующееся:

- наличием корпуса в виде горизонтально ориентированного полого тела вращения, состоящего из верхней и нижней частей;

- выполнением нижней части корпуса расширяющейся в верхнем направлении, а верхней части корпуса сужающейся в верхнем направлении к выпуклой вершине;

- наличием на верхней части корпуса центральной круглой области, часть которой имеет отверстие;

- наличием на верхней части корпуса групп каплевидных отверстий в виде стилизованных цветов в области, расположенной со стороны отверстия между центральной круглой областью и наружным краем верхней части корпуса;

- наличием на верхней части корпуса групп декоративных каплевидных элементов в виде стилизованных цветов в областях, примыкающих к области с группами каплевидных отверстий.

(21) S2008 0021

(22) 27.05.2008

(51) 23-04

(31) 000896758-0001

(32) 12.03.2008

(33) ЕМ

(71) САРА ЛИ ХАУСХОЛД ЭНД БОДИ КЭАР НЕДЕРЛАНД Б.В. (NL)

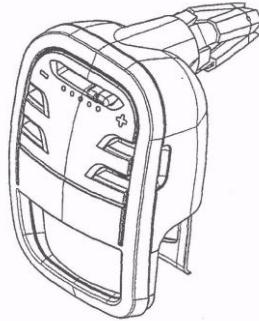
(72) Бъёрг Веггелар (NL)

(74) Эфендиев В.Ф. (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ДЕЗОДОРАЦИИ ВОЗДУХА.

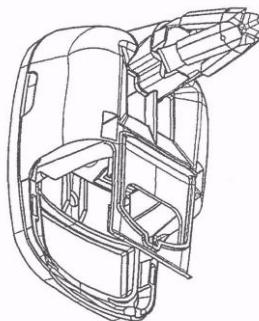
(57) Устройство для дезодорации воздуха, характеризующееся:

- составом композиционных элементов: корпус и держатель;

- выполнением корпуса вертикально ориентированым, полым, открытым снизу, с четырехугольным передним контуром, со скругленными горизонтальными ребрами и с выпуклой передней стороной;

- наличием четырехугольного отверстия в нижней части передней стенки корпуса;

- наличием выреза в нижней части боковых стенок корпуса;

- расположением держателя в верхней области задней стороны корпуса;

- выполнением держателя, включающим продолговатые элементы, ориентированные в заднем направлении.

(21) S2007 0003

(22) 21.02.2007

(51) 25-03

(71) ГЮНАЛ АЛЮМИНИЮМ САНАЙИ ВЕ ТИДЖАРЕТ ЛИМИТЕД ШИРКЕТИ (TR)

(72) Окайя Гюнай (TR)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) НАВЕС НАД ОСТАНОВКОЙ ОБЩЕСТВЕННОГО ТРАНСПОРТА (5 ВАРИАНТОВ).

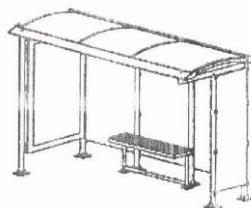
(57) Навес над остановкой общественного транспорта (вариант 1) характеризуется совокупностью следующих существенных признаков:

- выполнением навеса из боковых стенок, задней стенки и крыши, выполненной выпуклой с уклоном к продольным сторонам;

- выполнением боковых стенок прямоугольной формы разной ширины, причем одна из боковых стенок имеет ширину, равную ширине крыши, а вторая – примерно 1/2 части ширины;

- выполнением задней стенки из трех, расположенных на вертикальных стойках секций прямоугольной формы;

- выполнением скамейки, примыкающей к средней секции задней стенки.

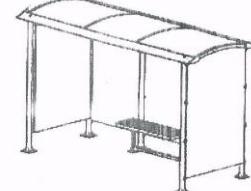
Навес над остановкой общественного транспорта (вариант 2) характеризуется совокупностью следующих существенных признаков:

- выполнением навеса из боковых стенок, задней стенки и крыши, выполненной выпуклой с уклоном к продольным сторонам;

- выполнением боковых стенок прямоугольной формы равной ширины;

- выполнением задней стенки из трех, расположенных на вертикальных стойках секций прямоугольной формы;

- выполнением скамейки, примыкающей к средней секции задней стенки.

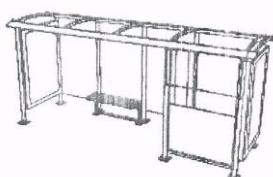

Навес над остановкой общественного транспорта (вариант 3) характеризуется совокупностью следующих существенных признаков:

- выполнением навеса из боковых стенок, задней стенки и крыши, выполненной выпуклой с уклоном к продольным сторонам;

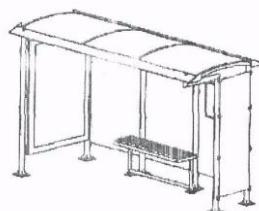
- выполнением боковых стенок прямоугольной формы равной ширины;

- выполнением задней стенки прямоугольной формы из трех, расположенных на вертикальных стойках секций равной ширины и одной более широкой с размещением в ней киоска;
- выполнением скамейки, примыкающей к средней от киоска секции;
- выполнением крыши навеса из прозрачного материала.

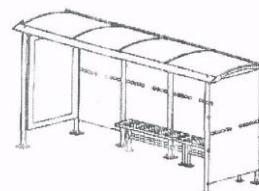
Навес над остановкой общественного транспорта (вариант 4) характеризуется совокупностью следующих существенных признаков:

- выполнением навеса из боковых стенок, задней стенки и крыши, выполненной выпуклой с уклоном к продольным сторонам;
- выполнением боковых стенок прямоугольной формы разной ширины, причем одна из боковых стенок имеет ширину, равную ширине крыши, а вторая - примерно 1/2 части ширины;
- выполнением задней стенки из трех, расположенных на вертикальных стойках секций прямоугольной формы;
- выполнением скамейки, примыкающей к средней секции задней стенки;
- выполнением информационного щита на крайней секции, примыкающей к узкой боковой стенке.

Навес над остановкой общественного транспорта (вариант 5) характеризуется совокупностью следующих существенных признаков:

- выполнением навеса из боковых стенок, задней стенки и крыши, выполненной выпуклой с уклоном к продольным сторонам;
- выполнением боковых стенок прямоугольной формы равной ширины;
- выполнением задней стенки из четырех, расположенных на вертикальных стойках секций прямоугольной формы;
- размещением двух скамеек, примыкающих ко 2, 3 и 4 секциям задней стенки;
- размещением информационного щита на крайней секции над скамейкой;

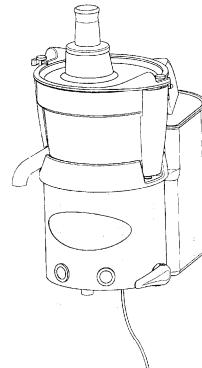

- наличием декоративной горизонтально расположенной полосы в средней части секций задней и правой боковой стенок.

- (21) S2007 0011
 (22) 27.04.2007
 (51) 31-00
 (31) 000612064-0001
 (32) 27.10.2006
 (33) ЕМ
 (71) SANTOS, A French Societe par Actions Simplifiee (FR)
 (72) Николя Фуке (FR)
 (74) Мамедова Б.А. (AZ)
 (54) СОКОВЫЖИМАЛКА ЭЛЕКТРИЧЕСКАЯ.

(57) Соковыжималка электрическая, характеризующаяся:

- составом композиционных элементов: цилиндрический корпус двигателя, чаша с крышкой и контейнер для отходов;

- расположением чаши па цилиндрическом корпусе двигателя;
- выполнением чаши в виде тела вращения с нижней частью, сужающейся книзу;
- наличием вертикально ориентированных выступов с выступающим вверх зажимным стержнем на боковой поверхности чаши;
- выполнением крышки круглой и содержащей загрузочный выступ с толкателем;
- наличием изогнутых выступающих периферийных частей крышки, увеличивающихся по ширине и высоте по направлению к зажимным стержням и имеющих уплощенные концы с вырезом для зажимных стержней;
- наличием сокосливного элемента в нижней части чаши;
- расположением контейнера для отходов с тыльной стороны корпуса двигателя;
- выполнением контейнера для отходов с выпуклой в плане задней стороной;
- наличием выпускного патрубка в верхней части чаши над контейнером для отходов.

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ИЗОБРЕТЕНИЙ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

РАЗДЕЛ А

УДОВЛЕТВОРЕНIE ЖИЗНЕННЫХ ПОТРЕБНОСТЕЙ ЧЕЛОВЕКА

A 01

- (11) i2008 0155 (21) a2006 0064
(51) A01B 79/00 (2006.01) (22) 21.04.2006
A01B 49/02 (2006.01)
(44) 29.12.2007
(71)(73) Азербайджанская Сельскохозяйственная Академия (AZ)
(72) Мамедов Фируз Аслан оглы, Агабейли Таир Агахан оглы, Гусейнов Фаик Гурбан-Али оглы, Мирзоев Азер Эльдар оглы, Баширов Угур Фируз оглы, Джазаров Мамед Гасан оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПРОТИВОЭРОЗИОННОЙ ЗАЩИТЫ ПОЧВЫ НА СКЛОНАХ.

(57) 1. Способ противоэрозионной защиты почвы на склонах, заключающийся в обработке почвы в две фазы, включающие глубокое рыхление и фрезерование поверхностного слоя почвы, отличающийся тем, что в первой фазе обработки почвы, последовательно производят глубокое щелевание по середине каждой посадочной ленты на глубину 18-24 см и рыхление на глубину 12-18 см по ширине посадочной ленты, а во второй фазе обработки фрезерование посадочных лент выполняют одновременно с их деблокированием, причем деблокирование осуществляют нулевой фрезерной обработкой границ защитно-стерневых полос с образованием деблокирующее - нулевой полосы.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что суммарная ширина деблокирующие-нулевой полосы и защитно-стерневой полосы равна ширине посадочной ленты.

- (11) i2008 0148 (21) a2006 0078
(51) A01C 15/06 (2006.01) (22) 04.05.2006
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Бабаев Шахлар Махмуд оглы, Фаталиев Камиль Хатам оглы, Меликов Ахмед Кули оглы, Ахмедова Матанат Исаиль кызы, Алиев Интигам Гусейн оглы, Тагиев Асиф Дилан оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ РАСПРЕДЕЛЕНИЯ УДОБРЕНИЙ.

(57) Устройство для распределения удобрения, содержащее бункер барабанного типа с выходным окном в нижней части и связанный с ним приводной механизм, отличающееся тем, что бункер, жестко закрепленный к П-образной опоре, выполнен со штырями во внутренней полости и установлен с возможностью передвижения по дугообразной прорези, выполненной на рукаве, жестко связанном с бороздорезом, а перед выходным окном снабжен клапанным механизмом в ви-

де сегмента, установленным с возможностью поворота вокруг неподвижной оси и имеющим плоский прямоугольный рычаг и резиновый пальчик.

- (11) i2008 0125 (21) a2007 0224
(51) A01N 63/00 (2006.01) (22) 08.10.2007
(44) 29.12.2007
(71)(73) Общество с ограниченной ответственностью «AGRİ BİO EKO TEХ» (AZ)
(72) Али-заде Али Мамедсадиг оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ БИОПРЕПАРАТА ДЛЯ ЗАЩИТЫ РАСТЕНИЙ ОТ БОЛЕЗНЕЙ.

(57) Способ получения биопрепарата для защиты растений от болезней, включающий культивирование микроорганизмов на жидкой питательной среде в условиях аэрации и перемешивания, отличающийся тем, что культивированию подвергают молочнокислые бактерии типа *Lactic Acid Bacteria* и *Filamentos Fungi*, а в качестве питательной среды используют патоку.

A 61

- (11) i2008 0111 (21) a2006 0138
(51) A61F 5/02 (2006.01) (22) 10.07.2006
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Рзаев Тельман Багатур оглы (AZ)
(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ТЕРАПЕВТИЧЕСКОГО ЛЕЧЕНИЯ ПОЗВОНОЧНОЙ СИСТЕМЫ.

(57) Устройство для терапевтического лечения позвоночной системы содержащее последовательно соединенные между собой сегменты, размещенные в чехле, отличающийся тем, что в два сегмента, один из которых размещается в цепи на шейной части, а другой на крестцовой части позвоночника, дополнительно введены два источника поляризованного света, каждый из которых состоит из галогеновой лампочки, многослойного зеркала отражения для выделения спектра поляризованного света, блока питания и реле времени, причем один выход блока питания через реле времени, а другой выход напрямую соединены с галогеновой лампочкой, галогеновая лампочка и многослойное зеркало размещено во втором, а блок питания и реле времени в третьем элементах сегмента с конца.

- (11) i2008 0116 (21) a2006 0160
(51) A61K 31/35 (2006.01) (22) 01.08.2006
C07D 311/00 (2006.01)
(44) 29.12.2007
(71)(73) Азербайджанский Медицинский Университет (AZ); Мовсумов Исафил Солтан оглы, Гараев Эльдар Абдулла оглы (AZ)
(72) Мовсумов Исафил Солтан оглы, Гараев Эльдар Абдулла оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ФЛАВОНОИДОВ.

(57) Способ получения флавоноидов, включающий экстракцию растительного сырья органическим растворителем, упаривание и осаждение в воде целевого продукта, отличающийся тем, что в качестве сырья используют нитки семян Растропши, которые экстрагируют этанолом, после чего водный раствор полученного остатка трижды промывают хлороформом, а конечный целевой продукт экстрагируют п-бутанолом.

(11) i2008 0118
(51) A61K 36/00 (2006.01)
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Тавакули Магомед Исмаил оглы (AZ)
(54) ЛЕЧЕБНАЯ КОМПОЗИЦИЯ.

(57) Лечебная композиция на основе растительного сырья, содержащая настой растительного сырья и раствор водно-спиртовый, отличающаяся тем, что содержит настой плодов ежевики, этиловый спирт и дополнительно биологически активные вещества - масло мяты перечной, масло цветков Məhəmmədi (семейства Quercus robur L.), масло эстрагона и масло тмина при следующем соотношении компонентов, мас.%:

Настой плодов ежевики	74-76
Масло мяты перечной	0,035-0,045
Масло цветков Məhəmmədi	0,035-0,045
Масло эстрагона	0,035-0,045
Масло тмина	0,035-0,045
Этиловый спирт	24-28

(11) i2008 0119
(51) A61K 36/00 (2006.01)
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Тавакули Магомед Исмаил оглы (AZ)
(54) ЛЕЧЕБНАЯ КОМПОЗИЦИЯ.

(57) Лечебная композиция на основе растительного сырья, содержащая настой растительного сырья и раствор водно-спиртовый, отличающаяся тем, что содержит настой плодов винограда, этиловый спирт и дополнительно биологически активные вещества – масло мяты перечной, масло цветков Məhəmmədi (семейства Quercus robur L.), масло эстрагона и масло тмина при следующем соотношении компонентов, мас.%:

Настой плодов винограда	75-78
Масло мяты перечной	0,035-0,045
Масло цветков Məhəmmədi	0,035-0,045
Масло эстрагона	0,035-0,045
Масло тмина	0,035-0,045
Этиловый спирт	22-25

(11) i2008 0120
(51) A61K 36/00 (2006.01)
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Тавакули Магомед Исмаил оглы (AZ)
(54) ЛЕЧЕБНАЯ КОМПОЗИЦИЯ.

(57) Лечебная композиция на основе растительного сырья, содержащая настой растительного сырья и раствор водно-спиртовый, отличающаяся тем, что содержит настой плодов вишни этиловый спирт и дополнительно биологически активные вещества - масло мяты перечной, масло цветков Məhəmmədi (семейства Quercus robur L.), масло эстрагона и масло тмина при следующем соотношении компонентов, мас.%:

Настой плодов вишни	75-78
Масло мяты перечной	0,035-0,045
Масло цветков Məhəmmədi	0,035-0,045
Масло эстрагона	0,035-0,045
Масло тмина	0,035-0,045
Этиловый спирт	22-25

(11) i2008 0147
(51) A61N 5/067 (2006.01)
A61N 2/10 (2006.01)
(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Агаев Беюккиши Ага оглы, Рагимов Рагим Магомед оглы, Асланов Ази Миразиз оглы (AZ)
(54) ИНДУКТОР ДЛЯ ЭЛЕКТРОМАГНИТНО-ЛАЗЕРНОЙ ТЕРАПИИ.

(57) Индуктор для электромагнитно-лазерной терапии, включающий размещенный в дренаже ферромагнитный сердечник с обмоткой и световод, отличающийся тем, что вдоль дренажа размещена разделяющая его на две части резиновая прокладка, при этом верхняя часть дренажа выполнена с отверстиями, а ферромагнитный сердечник и световод размещены в нижней части и через коннектор и разъем соединены с аппаратом для электромагнитно-лазерной терапии.

РАЗДЕЛ В

РАЗЛИЧНЫЕ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ

B 01

(11) i2008 0131
(51) B01J 2/10 (2006.01)
C22B 1/14 (2006.01)
B01F 7/16 (2006.01)
(44) 29.12.2007

(71)(73) Институт Химических проблем Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

- (72) Адыгезалов Хасай Машади оглы, Самед-заде Касум Муса оглы, Адыгезалова Мехрибан Хасай кызы, Микаилова Афарида Мазахир кызы, Шарифова Ульвия Новруз кызы (AZ)
(54) ГРАНУЛЯТОР ПОРОШКООБРАЗНЫХ МАТЕРИАЛОВ.

(57) Гранулятор порошкообразных материалов, содержащий чашу с загрузочным устройством, радиальные кронштейны, на свободных концах которых смонтированы ножи, смесительные элементы в виде вертикально расположенных стержней круглого сечения, укрепленные на валу посредством радиальных кронштейнов и распылители в виде радиальных труб с отверстиями, отличающийся тем, что радиальные кронштейны установлены на дне чаши и под ними, по спирали, закреплены победитовые пластины с интервалом равным их длине, а распылители установлены по краям чаши с возможностью перемещения вдоль радиуса чаши.

- (11) i2008 0137 (21) a2006 0167
(51) B01J 19/24 (2006.01) (22) 18.08.2006
(44) 30.09.2008
(71)(72)(73) Керимов Фикрет Мамашах оглы (AZ)
(54) РЕАКТОР ДЛЯ ПОЛИМЕРИЗАЦИИ.

(57) 1. Реактор для полимеризации, содержащий корпус, совмещенный узел подачи, загрузочные патрубки для разнофазных реагентов и теплоносителя, выгрузочный патрубок для теплоносителя отличающийся тем, что внутри корпуса установлена камера полимеризации с переменно объемной конфигурацией, состоящая из цилиндрической приемной части и основной части, выполненная с верхними и нижними коническими концами, при этом внутри основной части установлена малообъемная цилиндрическая емкость с конусообразной верхней частью, связанная посредством установленных внутри камеры труб с полостью корпуса, а совмещенный узел подачи, нижняя часть которого размещена внутри приемной части камеры выполнен в виде «сопло в сопле», причем нижние концы сопел выполнены под углом 45° к вертикальной оси реактора.

2. Реактор для полимеризации по п.1. отличающийся тем, что малообъемная цилиндрическая емкость снабжена ребрами жесткости, установленными перпендикулярно трубам и закрепленными с основной частью камеры полимеризации, причем образующая конусообразной верхней части малообъемной цилиндрической емкости конгруэнтна образующей верхнего конического конца основной части камеры и выполнена под углом 45 к горизонтальной оси реактора.

- (11) i2008 0154 (21) a2006 0185
(51) B01J 37/02 (2006.01) (22) 06.10.2006
B01J 23/10 (2006.01)
B01J 23/16 (2006.01)

- (44) 30.06.2008
(71)(73) Нахчivanский Государственный Университет (AZ), Национальная Академия Наук Азербайджанской Республики Институт Химических Проблем (AZ)
(72) Махмудов Шамиль Махмуд оглы, Джавадова Иджран Абульгасан кызы, Курбанов Заур Гамза оглы, Абдулазимова Егана Айюб кызы, Сулейманов Гюльмамед Зияддин оглы, Кадырова Эльмина Мусрат кызы (AZ)
(54) СПОСОБ НАНЕСЕНИЯ ЛАНТАНИДСОДЕРЖАЩЕГО МЕТАЛЛКОМПЛЕКСНОГО СОЕДИНЕНИЯ НА ПОВЕРХНОСТЬ НОСИТЕЛЯ.

(57) 1. Способ нанесения лантанидсодержащего металлокомплексного соединения на поверхность носителя, включающий приготовление раствора лантанидсодержащего комплексного соединения переходных металлов в органическом растворителе, обработку поверхности носителя, нанесение лантанидсодержащего металлокомплексного соединения на носитель путем адсорбции его из раствора, десольватацию и декарбонилирование полученного цеолит-сольвата, отличающийся тем, что в качестве носителя используют природный цеолит, который перед осаждением лантанидсодержащего металлокомплексного соединения общей формулы $[(OC)_5M]_3La$, где M - переходный металл Mn, Re La - лантанидный атом Gd, Lu дегидратируют ступенчато при температуре 20-180°C, 180-450°C и 450-550°C, затем при температуре 80-100°C из полученного цеолит-сольвата десорбируют органический растворитель, и подвергают десольватации и декарбонилированию при температуре 200-350°C.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что в качестве природного цеолита используют бентонит Ханларского месторождения формулы $NaX \odot SiO_2 \odot Al_2O_3 \odot Fe_2O_3 \odot CdO \odot MgO$.

B 09

- (11) i2008 0145 (21) a2007 0289
(51) B09C 1/02 (2006.01) (22) 26.12.2007
(44) 31.03.2008
(71)(72)(73) Алиев Солтан Тарлан оглы, Мустафаев Алымустафа Мустафа оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ОЧИСТКИ НЕФТЕЗАГРЯЗНЕННЫХ ЗЕМЕЛЬ И УСТРОЙСТВО ДЛЯ ЕГО ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ.

(57) 1. Устройство для очистки нефтезагрязненных почв, состоящее из приемного бункера, системы подачи пара, по меньшей мере, одного гидроциклона, камеры для смеси вода-нефть, системы повторной обработки, связанных конвейерной линией, отличающееся тем, что дополнительно содержит связанные с системой подачи пара ступенчато установленные трехэжек-

торные блоки и блоки гидроциклонов, чаны для воды и нефти, приемный бункер представляет собой двухступенчатый вибратор, снабженный верхним и нижним ситами с мешами разных размеров, под выходным отверстием которого размещен винтовой конвейер, снабженный на обоих концах системой подачи технической воды, система повторной обработки представляет собой двухступенчатый отстойник, состоящий из системы удаления нефти, технической воды и смеси вода-нефть-песок, и системы приема смесей вода-нефть и вода-нефть-песок, при этом отдельно расположенный гидроциклон с вибробункером под ним, связан с ленточным конвейером для удаления выделенного чистого песка.

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что система подачи пара состоит из паровой установки, системы подачи пара в приемный бункер и системы подачи пара блоками эжекторов в гидроциклоны.

3. Устройство по пп.1 и 2, отличающееся тем, что каждый блок гидроциклонов состоит из трех гидроциклонов, а отдельно расположенный гидроциклон состоит из двух гидроциклонов.

4. Устройство по пп.1-3, отличающееся тем, что двухступенчатый отстойник снабжен насосом для подачи смеси вода-нефть-песок на повторную очистку.

5. Устройство по пп.1-4, отличающееся тем, что чан для технической воды снабжен насосом.

6. Способ очистки нефтезагрязненных почв,ключающий обработку загрязненной почвы паром, разделение на фазы, отличающийся тем, что разделение очищаемой почвы на крупные и мелкие фракции в приемном бункере осуществляют одновременно с обработкой ее паром, после чего проводят ее промывку на винтовом конвейере, а затем в гидроциклических блоках проводят двухступенчатую очистку обработанной паром почвы в трехэжекторных блоках, выделенный чистый песок удаляют посредством ленточного конвейера, смесь вода-нефть-песок и смесь вода-нефть, выходящие из гидроциклических блоков подают в двухступенчатый отстойник и до полной очистки направляют или на двухступенчатую очистку для повторной обработки, или же в отдельно расположенный виброприемник для очистки взвешенных частиц, под которым установлен вибробункер, а нефть, выделенную в отстойнике собирают в емкость для хранения нефти.

B 65

- (11) i2008 0159
 (21) a2005 0106
 (51) B65D 6/24 (2007.01)
 (22) 22.04.2005
 (44) 28.09.2007
 (86) PCT/AZ2005/000002
 (87) WO 2006/116824 09.11.2006
 (71)(72)(73) Махмудов Кямран Махмуд оглы (AZ)
 (54) ПОЛИМЕРНЫЙ ЯЩИК.

(57) 1. Полимерный ящик, состоящий из основания и закрепленных на нем двух пар боковых и торцевых стенок, соединенных попарно угловыми стойками, отличающийся тем, что угловые стойки выполнены за-

одно с боковыми стенками ящика и снабжены армированными защелками, а торцевые стенки выполнены с гнездами для защелок, боковые и торцевые стенки для крепления к основанию снабжены сегментными крючками, а основание выполнено с гнездами для крючков.

2. Полимерный ящик по п.1, отличающийся тем, что для многоярусного крепления ящиков угловые стойки в верхней части имеют ступенчатые выступы, а нижняя опорная часть выполнена в виде угольника.

3. Полимерный ящик по пп.1-2, отличающийся тем, что торцевые и боковые стенки изготовлены способом литья под давлением, по принципу зеркального отображения, так что в одной пресс-форме возможно изготовление и правой и левой стенок.

4. Полимерный ящик по пп.1-3, отличающийся тем, что имеет размеры: 75мм x 400мм x 600мм; 150мм x 400мм x 600мм; 300мм x 400мм x 600мм.

РАЗДЕЛ С

ХИМИЯ И МЕТАЛЛУРГИЯ

C 02

- (11) i2008 0114
 (21) a2006 0140
 (51) C02F 1/28 (2006.01)
B01J 20/12 (2006.01)
B01J 20/06 (2006.01)
 (44) 29.12.2007
 (71)(73) Гумбатов Магомед Орудж оглы (AZ)
 (72) Ширинова Дурдана Бакир кызы, Гумбатова Рена Магомед кызы, Сеидова Гюлай Үириш кызы, Солтанова Нателла Гасанхан кызы, Пашаева Хураман Рашид кызы, Гусейнова Айбениз Эльбрус кызы, Гумбатов Магомед Орудж оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ОТ КРЕМНЕФТОРИСТОВОДОРОДНОЙ КИСЛОТЫ.
 (57) Способ очистки сточных вод от кремнефтористоводородной кислоты путем фильтрования через цементсодержащий сорбент, отличающийся тем, что в качестве сорбента используют смесь клиноптилолита и отработанной ванадиевой контактной массы с цементом, взятых в массовом соотношении (5-7):(1,2-3,4):(1,6-1,8) соответственно.

- (11) i2008 0156
 (21) a2005 0175
 (51) C02F 1/30 (2006.01)
 (22) 07.07.2005
 (44) 29.06.2007
 (71)(73) Национальная Академия Наук Азербайджана, Институт Радиационных Проблем (AZ)
 (72) Мустафаев Ислам Исрафил оглы, Гулиева Нигяр Качай кызы, Рзаев Рауф Сабир оглы, Алиев Салимхан Меграли оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ОЧИСТКИ ВОДЫ ОТ НЕФТЕПРОДУКТОВ.

(57) Способ очистки воды от нефтепродуктов, включающий радиационно-химическое воздействие на нефте содержащую воду, отличающийся тем, что процесс проводят при одновременном воздействии гамма-облучения и тепла при атмосферном давлении, поглощенной дозе 2-3 кГр и температуре 400-450°C.

C 03

(11) i2008 0113 (21) a2006 0198

(51) C03C 1/02 (2006.01) (22) 31.10.2006
C03C 3/087 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Исмаилов Намик Эльвиз оглы, Гасанов Ибрагим Юсиф оглы, Ахмедов Илал Мансур оглы (AZ)

(54) СЫРЬЕВОЙ КОМПОНЕНТ ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА СТЕКЛА.

(11) i2008 0117 (21) a2007 0138
(51) C02F 1/48 (2006.01) (22) 12.06.2007

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Гасанов Афлатун Мурсал оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ МОНОМОЛЕКУЛЯРНО СТРУКТУРИРОВАННОЙ ВОДЫ В ЖИДКОКРИСТАЛЛИЧЕСКОМ СОСТОЯНИИ.

(57) Способ получения мономолекулярное структурированной воды в жидкокристаллическом состоянии путем воздействия на жидкость внешним магнитным полем, отличающийся тем, что предварительно очищенную воду под давлением 16 атм пропускают через фильтр с размером пор 10^{-6} мм, близким к толщине мономолекулярного слоя, а затем воздействуют вращающимся направленным правым потоком торсионного магнитного поля с индукцией магнитного поля 50 ± 10 мТл.

(57) Применение известняковых отходов каменных карьеров Дашибалахлинского месторождения, имеющих химический состав, мас.%:

SiO ₂	1,30-1,70
Al ₂ O ₃	0,82-1,00
CaO	54,00-56,00
MgO	0,20-0,30
SO ₃	0,44-0,50
Na ₂ +K ₂ O	0,23-0,40
H ₂ O	5,00-7,00
Потери при прокаливании	остальное

в качестве сырьевого компонента для производства стекла.

(11) i2008 0132 (21) a2005 0275
(51) C02F 1/64 (2006.01) (22) 12.12.2005

C02F 1/48 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Институт Химических Проблем, Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Асадов Салим Мирыалим оглы, Алиев Агадаш Махмуд оглы, Шабанов Алимамед Лятиф оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ОЧИСТКИ СТОЧНЫХ ВОД ОТ ИОНОВ ТЯЖЕЛЫХ МЕТАЛЛОВ.

(57) Способ очистки сточных вод от ионов тяжелых металлов путем обработки сточных вод реагентом и внешним магнитным полем, с последующим отстаиванием и отделением осадка с ионами тяжелых металлов, отличающийся тем, что в качестве реагента используют 2-5%-ную водную суспензию смеси силиката натрия и гидроксида натрия при соотношении Na₂SiO₃ : NaOH равном 1:1, а обработанную реагентом сточную воду до стадии отстаивания дополнитель но подвергают магнитной обработке вводом внешнего магнитного поля напряженностью от 1 до 5 кЭ.

(11) i2008 0115 (21) a2006 0199

(51) C03C 3/087 (2006.01) (22) 31.10.2006

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Исмаилов Намик Эльвиз оглы, Гасанов Ибрагим Юсиф оглы, Ахмедов Илал Мансур оглы (AZ)

(54) СЫРЬЕВОЙ КОМПОНЕНТ ДЛЯ ОСВЕТЛЕНИЯ СТЕКЛОМАССЫ.

(57) Применение природного гипса Геранбойского месторождения, имеющего химический состав, мас.%:

SiO ₂	7,0-7,72
CaO	27,0-28,9
SO ₃	33,6-35,85
MgO	0,66-0,72
Fe ₂ O ₃	0,45-0,6
Al ₂ O ₃	2,9-3,1

Потери при прокаливании остальное

в качестве сырьевого компонента для осветления стекломассы.

C 05

(11) i2008 0128 (21) a2007 0257

(51) C05F 3/00 (2006.01) (22) 13.11.2007

(44) 29.12.2007

(71)(73) Общество с ограниченной ответственностью «AGRİ BİO EKO TEХ» (AZ)

(72) Али-заде Али Мамедсадиг оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПРИГОТОВЛЕНИЯ БИООРГАНИЧЕСКОГО УДОБРЕНИЯ.

(57) 1. Способ приготовления биоорганического удобрения, включающий послойную укладку компоста и влагопоглощающего органического материала, ионокуляцию, перемешивание и аэрацию, отличающийся тем, что аэрацию осуществляют посредством нагнетания воздуха через перфорированные полиэтиленовые трубы, уложенные в два ряда по вертикали и в шахматном порядке по горизонтали так, что аэрации подвергается весь уложенный субстрат.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что секции укладываются по горизонтали на расстоянии 1 метр.

3. Способ по пп.1-2, отличающийся тем, что секции укладываются по вертикали в высоту на расстоянии 0,50-0,70 метра.

4. Способ по пп.1-3, отличающийся тем, что первый ряд труб по вертикали укладываются на поверхность площадки.

5. Способ по пп.1-4, отличающийся тем, что первый ряд труб по вертикали укладываются в углубления, выполненные на поверхности площадки.

6. Способ по пп.1-5, отличающийся тем, что в качестве влагопоглощающего органического материала используют древесные опилки или солому.

(11) i2008 0124
(51) C05F 11/02 (2006.01)
C05F 11/08 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Общество с ограниченной ответственностью «AGRİ BİO EKO TEX» (AZ)

(72) Али-заде Али Мамедсадиг оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПРИГОТОВЛЕНИЯ ПОЧВЕННОЙ СМЕСИ.

(57) 1. Способ приготовления почвенной смеси, включающей гуминосодержащую основу из биогумуса и торфа, бактериальную добавку, отличающийся тем, что биогумус получают путем вермикомпостирования смеси навоза крупного рогатого скота, лошадей, птичьего помета и сельскохозяйственных отходов, полученных с посевых площадей в пропорции 2:1:1:1, с использованием красных калифорнийских червей с местной популяцией дождевых червей с последующим их отделением от биогумуса, при этом вермикомпостирование осуществляют в течение 40-45 дней, в качестве углевода добавляют методом распыления сахарозу, приготовленную из сахара в соотношении с водой 1:1 в количестве 1,0-1,5% от массы биогумуса, и дополнительно содержит древесные опилки и обеззараженный грунт при следующем соотношении компонентов, масс.-%:

Биогумус	30
Торф	10
Древесные опилки	10
Обеззараженный грунт	50,

полученную смесь стерилизуют, а затем в качестве бактериальной добавки вносят молочнокислые бактерии типа *Lactic Acid Bacteria*, *Aspergillus* и *Penicillium*

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что дополнительно в смесь органических отходов добавляют дробленую солому и опавшие листья деревьев.

3. Способ по пп.1-2, отличающийся тем, что вермикомпостирование осуществляют при температуре 20-26°C.

4. Способ по пп.1-3, отличающийся тем, что отделение червей осуществляют виброситом с размером пор 0,4-0,7 см.

5. Способ по пп.1-4, отличающийся тем, что полученный биогумус просушивают до влажности 45-55%.

6. Способ по пп.1-5, отличающийся тем, что автоклавирование осуществляют в течение 55-60 мин. при 0,85-0,9 атм.

(11) i2008 0123
(51) C05F 11/08 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Общество с ограниченной ответственностью «AGRİ BİO EKO TEX» (AZ)

(72) Али-заде Али Мамедсадиг оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ БИОЛОГИЧЕСКОГО УДОБРЕНИЯ НА ОСНОВЕ БИОГУМУСА.

(57) 1. Способ получения биологического удобрения на основе биогумуса, включающий его получение путем вермикомпостирования органических отходов с использованием красных калифорнийских червей с местной популяцией дождевых червей с последующим их отделением от биогумуса просеиванием через сито, просушку, введение в него микроорганизмов и последующее перемешивание, отличающийся тем, что в качестве органических отходов используют смесь навоза крупного рогатого скота, лошадей, птичьего помета и сельскохозяйственных отходов, полученных с посевых площадей в пропорции 2:1:1:1, предварительно нейтрализованную до РН 6,5-7, при этом вермикомпостирование осуществляют в течение 40-45 дней, проводят засев полученной смеси молочно-кислыми бактериями типа *Lactic Acid Bacteria* с концентрацией клеток 3×10^6 , добавляют в смесь раствор сахараозы в количестве 1,0:1,5% от массы копролита и осуществляют автоклавирование, добавляют макро- и микроэлементы, выдерживают в течение четырех суток при медленном помешивании при температуре 26-30°C, готовый препарат разливают в полиэтиленовые бутылки.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что дополнительно в смесь органических отходов добавляют дробленую солому, опилки и опавшие листья деревьев.

3. Способ по пп.1-2, отличающийся тем, что вермикомпостирование осуществляют при температуре 20-26°C.

4. Способ по пп.1-3, отличающийся тем, что отделение червей осуществляют виброситом с размером пор 0,4-0,7 см.

5. Способ по пп.1-4, отличающийся тем, что полученный биогумус просушивают до влажности 45-55%.

6. Способ по пп.1-5, отличающийся тем, что автоклавирование осуществляют в течение 55-60 мин. при 0,85-0,9 атм.

---

(11) i2008 0126
(51) C05F 11/08 (2006.01)
(44) 29.12.2007

(21) a2007 0225
(22) 08.10.2007

(71)(73) Общество с ограниченной ответственностью «AGRİ BİO EKO TEX» (AZ)
(72) Али-заде Али Мамедсадиг оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ БИОЛОГИЧЕСКОГО УДОБРЕНИЯ.

(57) 1. Способ получения биологического удобрения, включающий получение биогумуса путем вермикомпостирования органических отходов с использованием красных калифорнийских червей с местной популяцией дождевых червей с последующим их отделением от биогумуса просеиванием через вибросито, просушку, и фасовку биогумуса в пакеты из полипропилена, добавление углевода и автоклавирование. ввод микроорганизмов, отличающийся тем, что количество червей составляет 15000 на 1м, а в качестве органических отходов используют смесь навоза крупного рогатого скота, лошадей и птичьего помета в пропорции 2:1:1. предварительно нейтрализованную до РН 6,5-7, при этом вермикомпостирование осуществляют в течение 40-45 дней в закрытом помещении, в качестве углевода добавляют методом распыления сахарозу, приготовленную из сахара в соотношении с водой 1:1 в количестве 1,0-1,5% от массы биогумуса, в качестве микроорганизмов вносят молочнокислые бактерии с концентрацией клеток 3×10^9 и выдерживают до достижения титра 2×10^8 .

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что дополнительно в смесь органических отходов добавляют дробленую солому, опилки и опавшие листья деревьев.

3. Способ по пп.1-2, отличающийся тем, что вермикомпостирование осуществляют при температуре 20-26°C.

4. Способ по пп.1-3, отличающийся тем, что отделение червей осуществляют виброситом с размером пор 0,4-0,7 см.

5. Способ по пп.1-4, отличающийся тем, что полученный биогумус просушивают до влажности 45-50%.

6. Способ по пп.1-5, отличающийся тем, что автоклавирование осуществляют в течение 55-60 мин. при 0,85-0,9 атм.

---

(11) i2008 0127
(51) C05F 11/08 (2006.01)
(44) 29.12.2007

(21) a2007 0226
(22) 08.10.2007

(71)(73) Общество с ограниченной ответственностью «AGRİ BİO EKO TEX» (AZ)
(72) Али-заде Али Мамедсадиг оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ КОМПОСТА.

(57) Способ получения компоста, предусматривающий смешивание отходов птицеводческих или животноводческих хозяйств с материалами, обеспечивающими твердофазную ферментацию полученной смеси на основе микроорганизмов, отличающейся тем, что в качестве стимулятора компостирования используют грибы типа *Aspergillus*.

C 07

(11) i2008 0134
(51) C07C 5/327 (2006.01)
(44) 29.12.2007

(21) a2006 0155
(22) 27.07.2006

(71)(73) Институт Нефтехимических Процессов им. Ю.Г.Мамедалиева Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Гасымов Азер Алибала оглы, Джамалова Самида Али кызы, Алиев Намик Аббасали оглы, Зейналова Садагят Хафиз кызы, Гаджизаде Севиндж Мамед кызы, Исмаилова Зульфия Рустамзал кызы, Аллахъярова Тунзала Фахреддин кызы, Нуриев Шовги Али оглы, Гарабаглы Хатира Али кызы, Джафаров Расим Паша оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ПРОПИЛЕНА.

(57) 1. Способ получения пропилена окислительным каталитическим дегидрированием пропана при повышенной температуре в присутствии кислорода и газа-разбавителя азота, при атмосферном давлении, отличающейся тем, что окислительное дегидрирование проводят контактированием пропана на катализаторе состава, мас.%:

Ni	4-6
Cr	10-15
Bi	3-5
Co	3-5
K	1-2
$\gamma\text{-Al}_2\text{O}_3$	остальное

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что дегидрирование проводят при температуре 580-620°C.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что дегидрирование проводят при соотношении кислорода к сырью 0,3 - 0,5 моль на моль сырья-пропана.

4. Способ по п.1, отличающийся тем, что дегидрирование проводят при соотношении кислорода к азоту 1:7.

---

(11) i2008 0110
(51) C07C 7/12 (2006.01)
(44) 29.12.2007

(21) a2006 0039
(22) 17.03.2006

(86) РСТ/AZ2006/000001 17.05.2006

(87) WO 2007/106954 27.09.2007

(71)(73) Мирзоев Мушфиг Гасан оглы, Агаев Адыль Мустафа оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ДЕАРОМАТИЗИРОВАННОГО БЕСЦВЕТНОГО МАСЛА ИЗ НАФТАЛАНСКОЙ НЕФТИ.

(57) Способ получения деароматизированного бесцветного масла из нафтalanской нефти путем адсорбции ее над силикагелем с последующей порционной десорбцией легким растворителем при температуре окружающей среды, отличающийся тем, что снизу колонны с объемной скоростью 0,5 час⁻¹ подают смесь обессмоленной нафтalanской нефти с растворителем, взятою в соотношении 1:1,5÷2,5 до полного насыщения адсорбента с последующей порционной десорбцией чистым растворителем, взятым в количестве пропорционально составляющим компонентам обессмоленного исходного продукта.

(11) i2008 0135

(51) C07C 39/06 (2006.01)
C07C 39/17 (2006.01)
B01J 35/10 (2006.01)
B01J 37/02 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Институт Нефтехимических процессов им. Ю.Г.Мамедалиева, Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Расулов Чингиз Князь оглы, Азизов Акиф Гамид оглы, Зейналова Лятифа Бахлул кызы, Азимова Рена Камил кызы, Абасов Сафа Ислам оглы, Рашидова Айтан Алияр кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ ПАРА-(1-МЕТИЛЦИКЛОАЛКИЛ)ФЕНОЛОВ.

(57) Способ получения пара-(1-метилциклоалкил)фенолов алкилированием фенола 1-метилцикlopентеном и 1-метилциклогексеном в присутствии цеолитсодержащего катализатора при нагревании, отличающийся тем, что алкилирование проводят в присутствии пропитанного 10 % мас. ортофосфорной кислотой цеолита типа Y при мольном соотношении реагентов 1:1 и температуре 80-105°C.

(11) i2008 0136

(51) C07C 67/03 (2006.01)
C07C 69/66 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Институт Нефтехимических процессов им. Ю.Г.Мамедалиева, Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Искендерова Севиль Алишан кызы, Зейналов Эльдар Багадур оглы, Касум-заде Эльмира Алиага кызы, Садиева Назиля Фейруз кызы (AZ)

(54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ АЛКИЛОВЫХ ЭФИРОВ.

(57) 1. Способ получения алкиловых эфиров взаимодействием органических кислот с двухатомными спиртами в присутствии каталитической системы при повышенной температуре, отличающийся тем, что в качестве двухатомных спиртов используют ряд C₂-C₄, в качестве органических кислот ряд C₄-C₁₂ синтетических жирных кислот, а в качестве каталитической системы наночастицы TiO₂ при мольном соотношении спирт : кислота : катализатор, равном 1,3-1,5 : 1-2 : 0,004-0,007 и процесс ведут при температуре 80-90°C в течение 1-2,5 часа.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что в качестве двухатомных спиртов ряда C₂-C₄ используют 1,3-бутандиол, диэтиленгликоль, этиленгликоль.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что в качестве синтетических жирных кислот ряда C₄-C₁₂ используют масляную, валериановую, капроновую, энантовую, каприловую, пеларгоновую, каприновую, ундекановую и лауриновую.

4. Способ по п.1, отличающийся тем, что используют наночастицы TiO₂ в виде анатазовой модификации с удельной поверхностью 329,1 м²/г.

5. Способ по п.1, отличающийся тем, что используют наночастицы TiO₂ в виде анатазовой модификации с удельной поверхностью 52,1 м²/г.

6. Способ по п.1, отличающийся тем, что используют наночастицы TiO₂ в виде анатазовой модификации с удельной поверхностью 10,1 м²/г.

(11) i2008 0104

(51) C07C 229/00 (2006.01)
A61K 31/195 (2006.01)

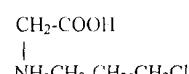
(44) 29.12.2007

(71)(73) Бабаев Эльхан Фикрет оглы (AZ)

(72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы, Гасанов Исмаил Муршуд оглы, Асадов Климент Джалал оглы (AZ)

(54) N-(γ -ХЛОРПРОПИЛ)-АМИНОУКСУСНАЯ КИСЛОТА, ПРОЯВЛЯЮЩАЯ БАКТЕРИЦИДНУЮ АКТИВНОСТЬ.

(57) N-(γ -хлорпропил)-аминоуксусная кислота, формулы

проявляющая бактерицидную активность.

(11) i2008 0105

(51) C07C 229/00 (2006.01)
A61K 31/195 (2006.01)

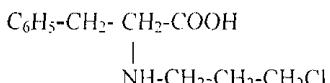
(44) 29.12.2007

(71)(73) Бабаев Эльхан Фикрет оглы (AZ)

(21) a2007 0144
(22) 20.06.2007

- (72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы, Гасанов Исмаил Муршуд оглы, Асланов Эльман Чингиз оглы (AZ)
 (54) N-(γ -ХЛОРПРОПИЛ)- α -АМИНО- β -ФЕНИЛПРОПИНОВАЯ КИСЛОТА, ПРОЯВЛЯЮЩАЯ БАКТЕРИЦИДНУЮ АКТИВНОСТЬ.

- (57) N-(γ -хлорпропил)- α -амино- β -фенилпропионовая кислота, формулы

проявляющая бактерицидную активность.

обработанным концентрированной соляной кислотой, и являющимся электрофильным реагентом, отличающийся тем, что процесс проводят в одну стадию при pH реакционной среды электрофильного амина равном 4-4,5, мольном соотношении аминокислоты к амину, равном 1:2, температуре 110-120°C, в течение 1,5-3 часов.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что для параамиnobензойной кислоты pH=5.

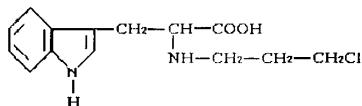
3. Способ по п.1, отличающийся тем, что для парааминосалициловой кислоты pH=3,5.

4. Способ по п.1, отличающийся тем, что для параамиnobензол-сульфокислоты pH-3,5-4.

5. Способ по п.1, отличающийся тем, что для аминоуксусной кислоты pH-10.

- (11) i2008 0106 (21) a2007 0145
 (51) C07C 229/00 (2006.01) (22) 20.06.2007
 A61K 31/195 (2006.01)
 (44) 29.12.2007
 (71)(73) Бабаев Эльхан Фикрет оглы (AZ)
 (72) Бабаев Эльхан Фикрет оглы, Гасанов Исмаил Муршуд оглы, Агаева Эмма Музаффар кызы (AZ)
 (54) N-(γ -ХЛОРПРОПИЛ)- α -АМИНО- β -ИНДОЛИЛПРОПИНОВАЯ КИСЛОТА, ПРОЯВЛЯЮЩАЯ БАКТЕРИЦИДНУЮ АКТИВНОСТЬ.

- (57) N-(γ -хлорпропил)- α -амино- β -индолилпропионовая кислота, формулы

проявляющая бактерицидную активность.

- (11) i2008 0140 (21) a2005 0220
 (51) C07F 17/02 (2006.01) (22) 23.09.2005
 C07B 37/02 (2006.01)

- (44) 29.12.2007
 (71)(73) Рустамов Муса Исмаил оглы, Садыхов Фикрет Мамед оглы, Бабаев Абулфаз Исмаил оглы, Кязимов Сабир Мамедали оглы, Мурадханов Ровшан Мардан оглы, Сулейманов Гюльмамед Зияддин оглы (AZ)
 (72) Рустамов Муса Исмаил оглы, Садыхов Фикрет Мамед оглы, Бабаев Абулфаз Исмаил оглы, Кязимов Сабир Мамедали оглы, Мурадханов Ровшан Мардан оглы, Сулейманов Гюльмамед Зияддин оглы, Гурбанов Заур Гамза оглы (AZ)

(54) СПОСОБ АЛКИЛИРОВАНИЯ ФЕРРОЦЕНА.

(57) Способ алкилирования ферроцена взаимодействием ферроценового компонента с алкилирующим агентом в присутствии каталитического комплекса и растворителя, отличающийся тем, что взаимодействию подвергают смесь, содержащую, мас.ч. 12,2-84 ферроцена, 2-5 хлорида двухвалентного железа, 10-15 диэтиламина, 10-12 дициклопентадиена, с пироконденсатом пиролиза бензина при температуре 30-80°C, в течение 1-5 часов с последующей очисткой продукта алкилирования CaO содержащим безводным природным цеолитом, а в качестве каталитического комплекса используют обработанный 10-20 мас.ч. дизопропилового эфира и активированный Алюмохлорорганический комплекс КТК-1, взятый в количестве 0,5-1,5% мас. на ракционную смесь.

С 08

- (11) i2008 0153 (21) a2005 0181
 (51) C08L 67/02 (2006.01) (22) 15.07.2005
 (44) 28.09.2007
 (31) 10/350,462
 (32) 24.01.2003
 (33) US
 (86) PCT/US2004/001951 22.01.2004

- (54) СПОСОБ ПОЛУЧЕНИЯ АМИДОВ АМИНО-

КИСЛОТ.

(57) 1. Способ получения амидов аминокислот, включающий нейтрализацию аминокислоты раствором гидроксида натрия до достижения значения pH реакционной среды, соответствующего нуклеофильному состоянию аминокислоты, последующее взаимодействие образовавшейся натриевой соли аминокислоты при нагревании с первичным амином, предварительно

(87) WO 2004/067594 12.08.2004

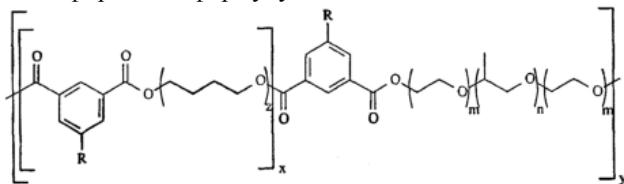
(71)(73) НАЛКО ЭНЕРДЖИ СЕРВИСИЗ, Л.П. (US)

(72) ХАН Карл, В. (US)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) КОМПОЗИЦИЯ НА ОСНОВЕ СЛОЖНОГО ПОЛИЭФИРА, СОДЕРЖАЩЕГО КАК СЛОЖНОЭФИРНЫЕ, ТАК И ПРОСТЫЕ ЭФИРНЫЕ ГРУППЫ, ИМЕЮЩИЕ АНИОННУЮ ФУНКЦИОНАЛЬНОСТЬ, СПОСОБ ЕЕ ПОЛУЧЕНИЯ И ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРИ ОБРАБОТКЕ НЕФТИ.

(57) 1. Композиция, содержащая сложный полиэфир, включающий простой полиэфир и анионный мономер с двумя кислотными группами, в которой сложный полиэфир имеет формулу

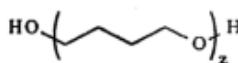
где R представляет собой анионную функциональную группу; m находится в интервале от 1 до примерно 150; n находится в интервале от 1 до приблизительно 150; x и у независимо находятся в интервале от 0 до приблизительно 250, при условии, что x и у оба не равны 0; и z находится в интервале от 1 до приблизительно 100.

2. Композиция по п.1, отличающаяся тем, что анионный мономер с двумя кислотными группами или его сложный диэфирный мономер выбирают из группы, включающей диметил-5-сульфоизофталат, сульфоянтарную кислоту, 4-сульфофтальевую кислоту, сульфонафтилиновую кислоту, их соли, их ангидриды, а также их комбинации.

3. Композиция по пп.1-2, отличающаяся тем, что что анионный мономер с двумя кислотными группами или его сложный диэфирный мономер включает натриевую соль диметил-5-сульфоизофталата.

4. Композиция по п.1, отличающаяся тем, что простой полиэфир выбирают из группы, включающей политетрагидрофуран, полиэтиленгликоль, полипропиленгликоль, полибутиленгликоль, их сополимеры, а также их комбинации.

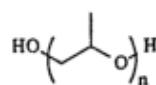
5. Композиция по п.1, отличающаяся тем, что простой полиэфир имеет формулу, выбранную из группы, включающей:

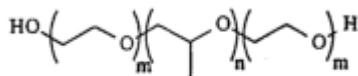
в которой z находится в интервале от 1 до приблизительно 100;

в которой n находится в интервале от 1 до приблизительно 150;

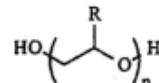
в которой p находится в интервале от 1 до приблизительно 150;

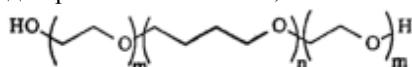
в которой m и n находятся в интервале от 1 до приблизительно 150;

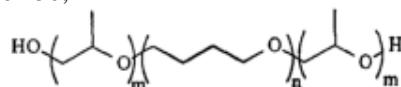
в которой m и n находятся в интервале от 1 до приблизительно 150;

где R выбирают из группы, включающей алкильную группу, -H, а также -CH3, и где n находится в интервале от 1 до приблизительно 150;

в которой m и n находятся в интервале от 1 до приблизительно 150;

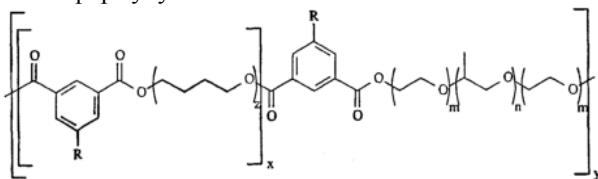

в которой m и n находятся в интервале от 1 до приблизительно 150; их сополимеры, а также их комбинации.

6. Композиция по п.1, отличающаяся тем, что m находится в интервале от 2 до приблизительно 50; n находится в интервале от 2 до приблизительно 50; и z находится в интервале от 2 до приблизительно 40.

7. Композиция по п.1, отличающаяся тем, что сложный полиэфир имеет среднечисленную молекулярную массу, которая находится в интервале от приблизительно 500 до приблизительно 20000.

8. Средство для обработки нефти, содержащее соединение на основе сложного полиэфира, состоящее из простого полиэфира и анионного мономера с двумя кислотными группами, в котором сложный полиэфир имеет формулу

где R представляет собой анионную функциональную группу; m находится в интервале от 1 до приблизительно 150; n находится в интервале от 1 до приблизительно 150; x и у независимо находятся в интервале от 0 до приблизительно 250, при условии, что x и у оба не равны 0; и z находится в интервале от 1 до приблизительно 100.

9. Средство по п.8, отличающееся тем, что анионный мономер с двумя кислотными группами или его сложный диэфирный мономер выбирают из группы, включающей диметил-5-сульфоизофталат, сульфоян-

тарную кислоту, 4-сульфофтальевую кислоту, сульфонафталиновую кислоту, их соли, ангидриды, а также их комбинации.

10. Средство по п.8, отличающееся тем, что простой полиэфир выбирают из группы, включающей политетрагидрофуран, полиэтиленгликоль, полипропиленгликоль, полибутиленгликоль, их сополимеры, а также их комбинации.

11. Средство по п.8, отличающееся тем, что m находится в интервале от 2 до приблизительно 50; n находится в интервале от 2 до приблизительно 50; и z находится в интервале от 2 до приблизительно 40.

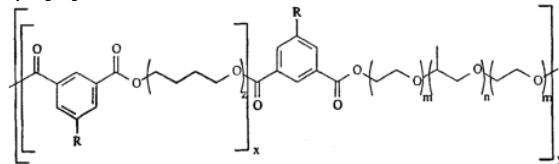
12. Средство по п.8, отличающееся тем, что указанное соединение на основе сложного полиэфира имеет среднечисленную молекулярную массу, которая находится в пределах от приблизительно 500 до приблизительно 20000.

13. Средство по п.8, отличающееся тем, что указанное средство содержит деэмульгатор в жидкой форме, используемый при добыче или переработке сырой нефти.

14. Средство по п.8, отличающееся тем, что указанное средство содержит агент, снижающий вязкость, используемый при добыче или переработке сырой нефти.

15. Средство по п.8, отличающееся тем, что указанное средство содержит модификатор эмульсии, используемый при добыче или переработке сырой нефти.

16. Способ получения композиции, содержащей соединение на основе сложного полиэфира, заключающийся в том, что осуществляют переработку множества ингредиентов, включая простой полиэфир и анионный мономер с двумя кислотными группами до образования сложного полиэфира, способного обрабатывать нефть, в котором сложный полиэфир имеет формулу

где R представляет собой анионную функциональную группу; m находится в интервале от 1 до приблизительно 150; n находится в интервале от 1 до приблизительно 150; x и y независимо находятся в интервале от 0 до приблизительно 250, при условии, что x и y оба не равны 0; и z находится в интервале от 1 до приблизительно 100.

17. Способ по п.16, отличающийся тем, что указанный анионный мономер с двумя кислотными группами или его сложный дизэфирный мономер выбирают из группы, включающей диметил-5-сульфоизофталат, сульфояртарную кислоту, 4-сульфофтальевую кислоту, сульфонафталиновую кислоту, их соли, ангидриды, а также их комбинации.

18. Способ по п.16, отличающийся тем, что анионный мономер с двумя кислотными группами или его сложный дизэфирный мономер включает натриевую соль диметил-5-сульфоизофталата.

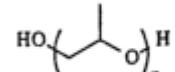
19. Способ по п.16, отличающийся тем, что простой полиэфир имеет формулу, выбранную из группы, включающей:

в которой z находится в интервале от 1 до приблизительно 100;

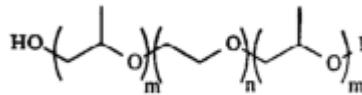
в которой n находится в интервале от 1 до приблизительно 150;

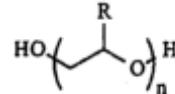
в которой n находится в интервале от 1 до приблизительно 150;

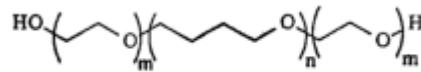
в которой m и n находятся в интервале от 1 до приблизительно 150;

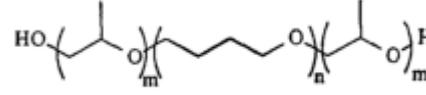
в которой m и n находятся в интервале от 1 до приблизительно 150;

где R выбирают из группы, включающей алкильную группу, $-H$, а также $-CH_3$, и где n находится в интервале от 1 до приблизительно 150;

в которой m и n находятся в интервале от 1 до приблизительно 150;

в которой m и n находятся в интервале от 1 до приблизительно 150;

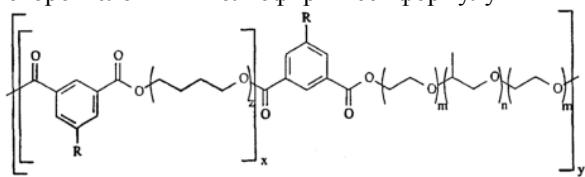
их сополимеры, а также их комбинации.

20. Способ по п.16, отличающийся тем, что m находится в интервале от 2 до приблизительно 50; n находится в интервале от 2 до приблизительно 50; и z находится в интервале от 2 до приблизительно 40.

21. Способ по п.16, отличающийся тем, что сложный полиэфир имеет среднечисленную молекулярную массу, которая находится в интервале от примерно 500 до примерно 20000.

22. Способ обработки нефти, путем введения эффективного количества обрабатывающего средства в нефть, отличающийся тем, что вводят обраба-тывающее средство, содержащее соединение на основе сложного полиэфира, включающее простой полиэфир

и анионный мономер с двумя кислотными группами, в котором сложный полиэфир имеет формулу

где R представляет собой анионную функциональную группу; m находится в интервале от 1 до приблизительно 150; n находится в интервале от 1 до приблизительно 150; x и у независимо находятся в интервале от 0 до приблизительно 250, при условии, что x и у оба не равны 0; и z находится в интервале от 1 до приблизительно 100.

23. Способ по п.22, отличающийся тем, что в m находится в интервале от 2 до приблизительно 50; n находится в интервале от 2 до приблизительно 50; и z находится в интервале от 2 до приблизительно 40.

24. Способ по п.22, отличающийся тем, что сложный полиэфир имеет среднечисленную молекулярную массу, которая находится в интервале от приблизительно 500 до приблизительно 20000.

25. Способ по п.22, отличающийся тем, что анионный мономер с двумя кислотными группами или его сложный диэфирный мономер выбирают из группы, включающей диметил-5-сульфоизофталат, сульфоянтарную кислоту, 4-сульфофтальевую кислоту, сульфонафталиновую кислоту, их соли, ангидриды, а также их комбинации; и в котором простой полиэфир выбирают из группы, включающей политетрагидрофуран, полиэтиленгликоль, полипропиленгликоль, полибутиленгликоль, их сополимеры, а также их комбинации.

26. Способ по п.22, отличающийся тем, что указанное средство для обработки нефти способно деэмульгировать сырью нефть в процессе ее добычи или переработки.

27. Способ по п.22, отличающийся тем, что указанное средство для обработки нефти способно снизить вязкость нефти в процессе ее добычи или переработки.

28. Способ по п.22, отличающийся тем, что указанное средство для обработки нефти способно модифицировать эмульсии сырой нефти в процессе ее добычи или переработки.

29. Способ по п.22, отличающийся тем, что указанное средство для обработки добавляют в жидкой форме в нефть.

30. Способ по п.29, отличающийся тем, что указанную жидкую форму получают растворением сложного полиэфира в среде водного носителя.

31. Способ по п.30, отличающийся тем, что концентрация сложного полиэфира в жидкой форме находится в интервале от приблизительно 1 вес.% до приблизительно 60 вес.%.

32. Способ по п.31, отличающийся тем, что указанное средство для обработки нефти перед его добавлением в нефть разбавляют.

C 10

(11) i2008 0152
(51) C10G 33/04 (2006.01)
C08G 65/42 (2006.01)

(21) a2005 0233
(22) 13.10.2005

(44) 28.09.2007

(31) 10/389,447

(32) 14.03.2003

(33) US

(86) PCT/US2004/007281 10.03.2004

(87) WO 2004/082604 30.09.2004

(71)(73) НАЛКО ЭНЕРДЖИ СЕРВИСИЗ, Л.П. (US)

(72) ЛАНГ, Франк, Т. (US)

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) ДЕЭМУЛЬГИРУЮЩИЙ СОСТАВ ДЛЯ РАЗРУШЕНИЯ ВОДОНЕФТИНЫХ ЭМУЛЬСИЙ НА ОСНОВЕ ФОСФОРИСТЫХ ЭФИРОВ, СПОСОБ ЕГО ПОЛУЧЕНИЯ И ИСПОЛЬЗОВАНИЯ.

(57) 1. Деэмульгирующий состав для разрушения водонефтяных эмульсий на основе продукта взаимодействия алcoxилатов алкилфенолформальдегидных смол или полиалкиленгликолов с фосфорсодержащим соединением, отличающийся тем, что он содержит продукт взаимодействия одного или более алcoxилатов алкилформальдегидных смол или одного или более полиалкиленгликоля, или их смеси, с фосфорсодержащим соединением, выбранным из группы, включающей оксихлорид фосфора, пентоксид фосфора и фосфорную кислоту, количество которого составляет от приблизительно 0,001 до приблизительно 1 молярного эквивалента, причем указанные полиалкиленгликоль и алcoxилат алкилфенолформальдегидной смолы сшиваются между собой при взаимодействии со сшивающим агентом, имеющим по меньшей мере, две функциональные группы, способные взаимодействовать с гидроксильными группами.

2. Состав по п.1, отличающийся тем, что указанный алcoxилат алкилфенолформальдегидной смолы выбирают из группы, включающей алcoxилат нонилфенолформальдегидной смолы, алcoxилат бутилфенолформальдегидной смолы и алcoxилат амилфенолформальдегидной смолы, или их смеси.

3. Состав по п.1, отличающийся тем, что указанный полиалкиленгликоль выбирают из группы, включающей полиэтиленгликоли на основе C₄-C₁₂ гликолов, полипропиленгликоли на основе C₄-C₁₂ гликолов, блочные сополимеры полиэтилена/полипропилена на основе C₄-C₁₂ гликолов, смешанные сополимеры полиэтилена/полипропилена на основе C₄-C₁₂ гликолов, а также сшитые полиалкиленгликоли на основе C₄-C₁₂ гликолов.

4. Состав по п.1, отличающийся тем, что указанным сшивающим агентом является эпихлоргидрин бисфенола А.

5. Состав по п.1. отличающийся тем, что указанным фосфо-содержащим соединением является оксихлорид фосфора.

6. Состав по п.1, отличающийся тем, что является продуктом взаимодействия одного или более алcoxи-

лата фенолформальдегидных смол с оксихлоридом фосфора, количество которого составляет от приблизительно 0,01 до приблизительно 0,5 молярных эквивалентов.

7. Состав по п.1, отличающийся тем, что указанный алcoxилат алкилформальдегидной смолы представляет собой алcoxилат нонилформальдегидной смолы.

8. Состав по п.1, отличающийся тем, что является продуктом взаимодействия одного или более полиалкиленгликоля с оксихлоридом фосфора, количество которого составляет от приблизительно 0,01 до приблизительно 0,5 молярных эквивалентов.

9. Способ получения деэмульгирующего состава для разрушения водонефтяных эмульсий, заключающийся в том, что осуществляют взаимодействие одного или более алcoxилатов алкилформальдегидных смол или одного или более полиалкиленгликоля, или их смеси с фосфорсодержащим соединением, выбранным из группы, включающей оксихлорид фосфора, пентоксид фосфора и фосфорную кислоту, количество которого составляет от приблизительно 0,001 до приблизительно 1 молярного эквивалента, причем указанные полиалкиленгликоль и алcoxилат алкилформальдегидной смолы сшиваются между собой при взаимодействии со сшивающим агентом, имеющим по меньшей мере, две функциональные группы, способные взаимодействовать с гидроксильными группами.

10. Способ разрушения водонефтяной эмульсии, отличающийся тем, что в указанную эмульсию добавляют эффективное количество состава по п.1.

11. Способ по п.10, отличающийся тем, что указанная водонефтяная эмульсия представляет собой эмульсию сырой нефти.

(11) i2008 0139 (21) a2005 0288
 (51) C10L 1/18 (2006.01) (22) 30.12.2005
 C10L 1/22 (2006.01)

(44) 29.12.2007

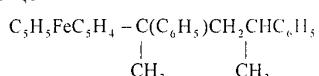
(71)(72)(73) Рустамов Муса Исмаил оглы, Сулейманов Гюльмамед Зиаддин оглы, Бабаев Абуль-фаз Исмаил оглы, Гаджиев Оруджали Мамед оглы, Абдуллаев Ровнаг Ибрагим оглы, Мамедов Давуд Ниязи оглы, Кязимов Сабир Мамедали оглы, Мамедов Энгибар Шираслан оглы, Гурбанов Заур Гамза оглы (AZ)

(54) АНТИДЕТАНАЦИОННАЯ КОМПОЗИЦИЯ ДЛЯ МОТОРНЫХ ТОПЛИВ.

(57) Антидетонационная композиция для моторных топлив на основе алкилпроизводных ферроцена и смеси алкил ароматических соединений, отличающаяся тем, что в качестве алкилпроизводных ферроцена она содержит:

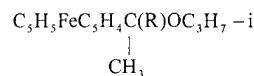
полнозамещенный $C_5H_5FeC_5R_5$ (где R = C₂-C₅)

или монозамещенный

-2.4 дифенил 4-метилпентилферроцен,

или оксиалкилпроизводные ферроцена

(где R = C₆H₅, i-C₄H₉) в количестве 0,01-0,005 моль, растворенный в смеси любого алкилароматического углеводорода, диизопропилового эфира, любого алкилгалогенидного дечактиатора, любого дизамещенного алкиламинного антиокислителя и любого неструктурного разбавителя при следующем соотношении компонентов, мас.%:

Алкилароматический углеводород	10-20
Диизопропиловый эфир	0,5-1,5
Алкилгалогенидный дезактиватор	0,1-0,3
Дизамещенный алкиламинный антиокислитель	0,1-0,3
Изоструктурный разбавитель	73,9-88,43

С 12

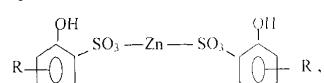
- (11) i2008 0157 (21) a2007 0034
 (51) C12H 1/06 (2006.01) (22) 22.02.2007
 A23L 2/70 (2006.01)
 (44) 29.06.2007
 (71)(73) Азербайджанский Университет Кооперации (AZ)
 (72) Микаилов Вугар Шахбаба оглы, Фаталиев Хасиль Кымаледдин оглы, Халилов Рамиз Талыб оглы (AZ)
 (54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ОСВЕТЛЕНИЯ СОКОВ И ВИНОМАТЕРИАЛОВ.

(57) Установка для осветления соков и виноматериалов, включающая цилиндрическую емкость с соосно размещенным в ней перфорированным вращающимся барабаном, расположенным под углом 10-12° к горизонту, сокоподающий штуцер, сборник для осветленного сока, сборник для осадка, выходной патрубок, привод, отличающаяся тем, что между внутренней поверхностью цилиндрической емкости и перфорированным барабаном, а также на внешней поверхности штуцера зафиксированы элементы электромагнитного излучателя.

С 23

- (11) i2008 0141 (21) a2007 0120
 (51) C23F 11/10 (2006.01) (22) 21.05.2007
 (44) 29.12.2007
 (71)(72)(73) Алиев Тофик Аббасали оглы (AZ)
 (54) ИНГИБИТОР КОРРОЗИИ СТАЛЬНОГО ОБОРУДОВАНИЯ.

(57) Применение цинковой соли алкилфенолсульфокислоты формулы:

где R=C₈H₁₇-C₁₂-H₂₅

в качестве ингибитора коррозии стального оборудования.

(11) i2008 0142

(51) C23F 11/10 (2006.01)

(44) 29.12.2007

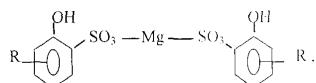
(71)(72)(73) Алиев Тофик Аббасали оглы (AZ)

(54) ИНГИБИТОР КОРРОЗИИ СТАЛЬНОГО ОБОРУДОВАНИЯ.

(21) a2007 0121

(22) 21.05.2007

(57) Применение магниевой соли алкилфенолсульфокислоты формулы:

где R=C₈H₁₇-C₁₂H₂₅ в качестве ингибитора коррозии стального оборудования.

РАЗДЕЛ Е

СТРОИТЕЛЬСТВО, ГОРНОЕ ДЕЛО

Е 01

(11) i2008 0121

(51) E01C 1/00 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Сафаров Маис Аббас оглы (AZ)

(54) СПОСОБ РЕГУЛИРОВАНИЯ ПОТОКА ГОРОДСКОГО И ПРИГОРОДНОГО ТРАНСПОРТА НА АВТОМАГИСТРАЛИ.

(21) a2007 0165

(22) 04.07.2007

(57) Способ регулирования потока городского и пригородного транспорта на автомагистрали, включающий введение многополосовой автодороги, имеющей встречное направление, отличающийся тем, что для каждой полосы вводят определенный режим скорости движения транспорта, выбираемый водителем до выхода на соответствующую полосу на предназначенному для этого участке дороги, а между полосами выполняют разделяющие участки с зелеными насаждениями высотой более 2-х метров.

Е 21

(11) i2008 0138

(51) E21B 33/138 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(73) Нефтегазодобывающее управление «Абшероннефть» (AZ)

(72) Сейдов Мир Джадар Мир Али оглы, Сафиев Иман Камбар оглы, Мамедов Камиль Кудрат оглы, Ширинов Ахмед Муртуза оглы, Сулейманова Севда Абас кызы, Зейналова Нияр Алыгусейн кызы (AZ)

(21) a2006 0097

(22) 01.06.2006

(54) СОСТАВ ДЛЯ КРЕПЛЕНИЯ ПРИЗАБОЙНОЙ ЗОНЫ ПЕСКОПРОЯВЛЯЮЩИХ СКВАЖИН.

(57) Состав для крепления призабойной зоны пескоопроявляющих скважин, включающий цемент, древесные опилки и воду, отличающийся тем, что содержит древесные опилки до 60% насыщенные нефтью и дополнительно, хлористый натрий при следующем соотношении компонентов, мас.%:

Цемент	48,2-50,2
Древесные опилки, насыщенные нефтью	6,0-7,2
Хлористый натрий	6,0-7,2
Вода	37,4-37,8

(11) i2008 0146

(51) E21B 43/00 (2006.01)

(44) 29.12.2007

(71)(72)(73) Агаев Магамед Гусейн оглы, Поладов Алисахиб Рза оглы, Исмаилова Алмаз Талат кызы (AZ)

(54) УСТРОЙСТВО ДЛЯ ПУСКА ГАЗЛИФТНОЙ СКВАЖИНЫ.

(57) Устройство для пуска газлифтной скважины, включающее переходник, нижнее ограничительное кольцо, муфту с радиальными каналами, в которых размещены шариковые клапаны, установленные с возможностью взаимодействия со скользящей втулкой, выполненной с уменьшенным проходным сечением в верхней части и кольцевой канавкой, уплотнение между муфтой и скользящей втулкой, отличающееся тем, что содержит дополнительную втулку меньшего диаметра, жестко установленную в верхней части скользящей втулки, и снабженную размещенными на ее наружной поверхности пружиной, шайбой и регулировочной гайкой, в верхней части муфты установлено верхнее ограничительное кольцо, причем скользящая втулка выполнена с уменьшенным наружным диаметром в нижней части и радиальными каналами.

(11) i2008 0149

(51) E21B 43/16 (2006.01)

E21B 43/22 (2006.01)

(44) 20.06.2004

(71)(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (АзНИПИНефть) (AZ)

(72) Алиев Елчы Мисир оглы, Кязимов Шукурали Паша оглы, Рагимов Джавид Абдуллятиф оглы, Мехтиева Лала Васиф кызы, Аллахвердиев Гадир Музаффар оглы (AZ)

(54) СПОСОБ ВОЗДЕЙСТВИЯ НА ПРИЗАБОЙНУЮ ЗОНУ ПЛАСТА.

(57) Способ воздействия на призабойную зону пласта, включающий закачку масляно-вделочного отхода, отличающийся тем, что дополнительно с масляно-щелочным отходом в скважину закачивают изоамиловый спирт в количестве 0,8-1,2% от объема масляно-щелочного отхода.

(11) i2008 0112
(51) E21B 47/00 (2006.01)
E21B 43/00 (2006.01)
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Кузнецов Вячеслав Алексеевич (AZ)
(54) СПОСОБ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ДЕБИТА НЕФТЯНЫХ СКВАЖИН.

(57) Способ прогнозирования дебита нефтяных скважин путем измерения пластовых и гидростатических давлений, радиуса возмущенной зоны в пласте, радиуса скважины и вязкости жидкости, отличающийся тем, что учитывают механическую скорость бурения и твердость горной породы и определяют дебит скважины по зависимости:

$$Q = 10^{-A} C^{-1} p_r^{n-N} \frac{2\pi h\nu}{\mu} \frac{P_2 - P_1}{\ln(R/r)}$$

где: Q - дебит скважины, тыс.м³/сут;

A,C,N, n - эмпирические коэффициенты, характеризующие месторождение;

P_r - твердость горной породы, KN/m²;

H - мощность пласта, м;

p₂ - p₁ = Δp - разность между пластовым и гидростатическим давлениями, МПа;

μ - вязкость жидкости, МПа;

V - механическая скорость бурения, м/час;

R - радиус возмущенной зоны в пласте, м;

r - радиус скважины, м.

РАЗДЕЛ F

МЕХАНИКА, ОСВЕЩЕНИЕ, ОТОПЛЕНИЕ, ДВИГАТЕЛИ И НАСОСЫ, ОРУЖИЕ И БОЕПРИПАСЫ, ВЗРЫВНЫЕ РАБОТЫ

F 02

(11) i2008 0129
(51) F02N 11/04 (2006.01)
(44) 30.12.2005
(71)(72)(73) Мусаев Забулла Нуреддин оглы (AZ)
(54) ПРИВОДНОЕ УСТРОЙСТВО ДЛЯ СТАРТЕРА-ГЕНЕРАТОРА.

(57) Приводное устройство для стартера - генератора, включающее ведущий вал двигателя постоянного тока, ведомый вал, тормозной диск, крышку, шкив, подушки, отличающееся тем, что снабжено малым и двумя большими зубчатыми колесами, образующими гипоидную передачу, червячными винтом и колесом,

образующими червячную передачу, причем на червячном колесе закреплен рычаг, связанный с ведомым валом, а тормозной диск закреплен на основании, связанном с ведущим валом.

(11) i2008 0130
(51) F02N 11/04 (2006.01)
(44) 31.03.2006
(71)(72)(73) Мусаев Забулла Нуреддин оглы (AZ)
(54) ПРИВОДНОЕ УСТРОЙСТВО ДЛЯ СТАРТЕРА- ГЕНЕРАТОРА.

(57) Приводное устройство для стартера - генератора, включающее ведущий вал двигателя постоянного тока, ведомый вал, связанный с ним передаточную муфту, тормозной диск, блок зубчатых колес, связанный с ведущим и ведомым валами, крышку, шкив и подушки, отличающееся тем, что передаточная муфта размещена между ведущим и ведомым валами, а блок зубчатых колес через зубчатую передачу связан с ведомым валом.

F 03

(11) i2008 0160
(51) F03D 9/02 (2006.01)
(44) 31.03.2008
(71)(73) Саламов Октай Мустафа оглы, Мамедов Фуад Фаик оглы (AZ)
(72) Саламов Октай Мустафа оглы, Мамедов Фуад Фаик оглы, Мамедов Фаик Абдулхалык оглы (AZ)
(54) ВЕТРОДВИГАТЕЛЬ С ВЕРТИКАЛЬНОЙ ОСЬЮ ВРАЩЕНИЯ.

(57) Ветродвигатель с вертикальной осью вращения, содержащий ветроколесо с вертикальной осью вращения, расположенное между верхней и нижней плоскостями круглой формы, а также поворотный механизм с хвостовой частью и шторкой отличающейся тем, что лопасти ветроколеса, снабженного с верхней стороны крышкой, параллельно и с зазором прикреплены к оси вращения посредством находящихся на расстоянии 15-20 см друг от друга фланцев с крепежными элементами в виде металлических уголников длиной 3-5см, верхняя и нижняя плоскости снабжены по краям рельсами, причем верхняя плоскость, посредством снабженного шарнирным механизмом металлического патрубка, а нижняя-посредством стойки, соединены с шасси, при этом металлический патрубок соединен посредством металлических полос с вращающейся рамкой поворотного механизма со шторкой, установленной с помощью роликов на рельсах и выполненной в виде тонкостенной полуцилиндрической поверхности, а ось вращения ветроколеса посредством конической передачи последовательно связана с редуктором, устройством стабилизации скорости

ти вращения ветроколеса типа маховик и генератором электрической энергии.

F 16

- (11) i2008 0143 (21) a2006 0147
 (51) F16C 3/02 (2006.01) (22) 18.07.2006
F16J 15/34 (2006.01)
 (44) 29.12.2007
 (71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
 (72) Ализаде Анар Надир оглы (AZ)
 (54) СИЛОУСТОЙЧИВЫЙ ПОЛЫЙ ВРАЩАТЕЛЬНЫЙ ВАЛ.

(57) Силоустойчивый полый вращательный вал с ведущим и ведомым концами, размещенными по центральной оси, отличающийся тем, что полый вал выполнен с жестко посаженными на торцах крышками, соединенными с ведущим и ведомым концами, и двумя радиальными перегородками, образующими три герметичные полости, снабженные воздушными клапанами, при этом толщина крышечек и радиальных перегородок равна толщине боковой стенки вала, а длины двух крайних полостей равны между собой и каждая составляет $\frac{1}{4}$ общей длины вала.

F 28

- (11) i2008 0158 (21) a2006 0192
 (51) F28F 1/42 (2006.01) (22) 25.10.2006
 (44) 29.12.2007
 (71)(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
 (72) Калбалиев Фаиг Исфандияр оглы, Келбалиев Рафат Фаиг оглы (AZ)
 (54) ТЕПЛООБМЕННАЯ ТРУБА.

(57) Теплообменная труба, состоящая из корпуса с кольцевыми канавками и внутренними поперечными выступами отличающаяся тем, что высоту внутренне-го поперечного выступа - турбулизатора определяют по условию сильных изменений профилей температуры и скорости потока жидкости, вычисляемых по формулям:

$$\frac{dU^+}{dy_d^+} = \frac{1}{\mu_m + \kappa \frac{\rho_m}{\rho_d} y_d^+} + \frac{1}{2} \kappa Y_d^+ \exp(-\kappa^2 Y_d^+),$$

$$\frac{dT^+}{dy_d^+} = \frac{v_d}{v_m} \frac{1}{\frac{1}{Pr_m} + \frac{v_d}{v_m} \kappa Y_d^+} + \frac{1}{2} \kappa Y_d^+ Pr_m^n \exp(-\kappa^2 Pr_m^{0.5} Y_d^+).$$

где Pr - число Прандтля;

T^+ - безразмерная температура;

U^+ - безразмерная скорость;

Y_c^+ - безразмерная координата от стенки трубы;

μ_c v_a μ_{jk} - соответственно динамическая вязкость определенная по температуре стенки трубы и жидкости;

v_c v_a v_{jk} - соответственно кинематическая вязкость определенная по температуре стенки трубы и жидкости;

ρ_c ρ_a ρ_{jk} - соответственно плотность определенная по температуре стенки трубы и жидкости;

κ - коэффициент.

РАЗДЕЛ G**ФИЗИКА****G 01**

- (11) i2008 0150 (21) a2004 0216
 (51) G01C 19/38 (2006.01) (22) 21.10.2004
G01C 25/00 (2006.01)
 (44) 31.03.2006
 (71)(73) Азербайджанская Государственная Морская Академия (AZ)
 (72) Субанов Эркин Эргешевич (AZ)
 (54) УСТРОЙСТВО ОХЛАЖДЕНИЯ ПОДДЕРЖИВАЮЩЕЙ ЖИДКОСТИ МОРСКОГО НАВИГАЦИОННОГО ГИРОКОМПАСА.

(57) Устройство охлаждения поддерживающей жидкости морского навигационного гирокомпаса, содержащее ребристый с внешней стороны резервуар, полностью заполненный поддерживающей жидкостью и снабженный следящей системой с чувствительным элементом, отличающееся тем, что в межреберном пространстве внешней стороны резервуара закреплены полупроводниковые термобатареи, соединенные параллельно между собой и подключенные к источнику питания сигнальных ламп гирокомпаса.

- (11) i2008 0109 (21) a2005 0143
 (51) G01V 1/00 (2006.01) (22) 09.06.2005
G01V 1/28 (2006.01)
 (44) 29.12.2007
 (86) PCT/AZ2005/000006 19.12.2005
 (87) WO 2006/130933 14.12.2006
 (71)(72)(73) Алиев Тельман Аббас оглы, Аббасов Али Мамед оглы, Ализаде Тахир Али оглы (AZ)
 (54) СПОСОБ МОНИТОРИНГА НАЧАЛА АНОМАЛЬНЫХ СЕЙСМИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ.

(57) Способ мониторинга начала аномальных сейсмических процессов, включающий сбор, обработку измерительной информации и выработку текущих информативных признаков для сравнения их с множеством эталонных информативных признаков и выдачу решения, отличающийся тем, что измерительная информация одновременно поступает от множества, расположенных на значительных расстояниях друг от друга объектов мониторинга и при одновременном отклоне-

ния текущих информативных признаков от эталонных, делают вывод о начале аномального сейсмического процесса, а в качестве информативных признаков, позволяющих фиксировать начало зарождения, аномального сейсмического процесса, используют гистограмму помехи; статистические оценки и функции, включающие математическое ожидание помехи, оценку дисперсии помехи, взаимно корреляционную функцию полезного сигнала и помехи, математическое ожидание полезного сигнала и оценку дисперсии полезного сигнала, которых вычисляют следующими алгоритмами, соответственно:

$$\varepsilon''(i\Delta t) = \overset{\circ}{g}(i\Delta t)\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}(i\Delta t)\overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}(i\Delta t)\overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t).$$

$$\varepsilon'(i\Delta t) = \overset{\circ}{g}^2(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}(i\Delta t)\overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}(i\Delta t)\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t),$$

$$m_e \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \operatorname{sgn}[\varepsilon'(i\Delta t) - \varepsilon''(i\Delta t)] \times \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^{\frac{1}{2}},$$

$$D_e \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right],$$

$$R_{xx}(\mu) \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) - \operatorname{sgn}[\varepsilon'(i\Delta t) - \varepsilon''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^{\frac{1}{2}} \times \operatorname{sgn}[\varepsilon'(i\Delta t) - \varepsilon''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^{\frac{1}{2}}, \right]$$

$$m_x \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) - \operatorname{sgn}[\varepsilon'(i\Delta t) - \varepsilon''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^{\frac{1}{2}}, \right]$$

$$D_x \approx \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) - \operatorname{sgn}[\varepsilon'(i\Delta t) - \varepsilon''(i\Delta t)] \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}(i\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) \right] - \overset{\circ}{g}(i\Delta t) \left[\overset{\circ}{g}((i+1)\Delta t) + \overset{\circ}{g}((i+3)\Delta t) - 2\overset{\circ}{g}((i+2)\Delta t) \right] \right]^{\frac{1}{2}}, \right]$$

$\varepsilon'(i\Delta t)$ и $\varepsilon''(i\Delta t)$ - выделенные помехи для получения гистограммы;

m_e - математическое ожидание помехи $\varepsilon(i\Delta t)$;

$g(i\Delta t)$ - зашумленный сигнал, снятый с объекта мониторинга:

i - порядковый номер отсчета в выборке значений сигнала $g(i\Delta t)$;

Δt - шаг дискретизации сигнала $g(i\Delta t)$;

N - количество отсчетов сигнала $g(i\Delta t)$;

$\operatorname{sgn}(x)$ - функция, возвращающая знак величины x ;

D_e - дисперсия помехи $\varepsilon(i\Delta t)$;

R_{xx} - взаимно корреляционная функция полезного сигнала $x(i\Delta t)$ и $\varepsilon(i\Delta t)$ помехи;

m_x - математическое ожидание полезного сигнала $x(i\Delta t)$;

D_x - дисперсия полезного сигнала $x(i\Delta t)$;

(11) i2008 0151

(21) a2003 0247

(51) G01V 1/28 (2006.01)

(22) 08.12.2003

(44) 29.12.2007

(31) 60/299 527

(32) 20.06.2001

(33) US

(86) PCT/US2002/019411 19.06.2002

(87) WO 2003/003053 09.01.2003

(71)(73) EXXONMOBIL UPSTREAM RESEARCH COMPANY (US)

(72) Чернушенко, Марел, К., Мэй Стивен Р., Чэнг Йао, К., Данин Пол, А. (US)

(74) Мамедова Б.А (AZ)

(54) СПОСОБ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СЕЙСМИЧЕСКОГО ОБЪЕКТА.

(57) 1. Способ определения сейсмического объекта, включающий разделение указанного подземного пласта на ячейки и определение по вышеуказанным сейсмическим данным значения предварительно отобранного сейсмического признака в каждой ячейке, выбор порогового критерия для значения вышеуказанного сейсмического признака, отличающийся тем, что для каждой ячейки в указанном подземном регионе определяют условие удовлетворения значения вышеуказанного сейсмического признака вышеуказанному пороговому критерию, идентифицируют сейсмические объекты, содержащие только связанные ячейки, удовлетворяющие критерию признака, используя предварительно отобранное родственное определение, производят повторный выбор порогового критерия для идентификацию сейсмических объектов, по меньшей мере для одного значения, отличного от порогового значения признака, прослеживают для каждого идентифицируемого сейсмического объекта как функции признака порогового значения изменения его величины, пространственного положения и связи с другими сейсмическими объектами.

2. Способ по 1, отличающийся тем, что результаты прослеживания каждого идентифицируемого сейсмического объекта используют для прогнозирования связи геологических особенностей в вышеуказанном подземном регионе.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что отклоняют рассмотрение всех идентифицированных сейсмических объектов с размером меньше предварительно отобранного минимального размера.

4. Способ по п.1, отличающийся тем, что отклоняют рассмотрение всех сейсмических объектов, размеры которых превышают предварительно отобранный максимальный размер.

5. Способ по п.1, отличающийся тем, используют трехмерный визуальный дисплей для представления результатов при идентификации сейсмических объектов.

6. Способ по п.1, отличающийся тем, что используют двухмерное иерархическое древо дисплея для графического отображения результатов прослеживания каждого идентифицируемого сейсмического объекта.

G 06

- (11) i2008 0107 (21) a2006 0224
(51) G06F 17/22 (2006.01) (22) 30.11.2006
G06F 17/28 (2006.01)
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Аббасов Али Мамед оглы, Фатуллаев
Абулфат Балай оглы (AZ)
(54) СПОСОБ КОМПЬЮТЕРНОГО ПЕРЕВОДА
ИСХОДНОГО ТЕКСТА НА ИНОСТРАННЫЙ
ЯЗЫК.

(57) Способ компьютерного перевода исходного текста на иностранный язык, включающий обработку и введение исходного текста в текстовой редактор, синтез выходного текста в языковом редакторе, взаимодействующем в интерактивном режиме с компьютерной базой хранения лексической и грамматической информации, отличающийся тем, что грамматическую информацию компьютерной базы формируют из множества формализованных правил традиционной грамматики в виде цифровых кодов - формальных признаков языковых единиц, составляющих структурную организацию естественного языка, при этом, первоначально кодируют части речи и окончания, а затем словоформы или словосочетания переводят в код-слова через лингвистическое преобразование, в котором каждой структурной единице, а также сложным окончаниям присваивают цифровой код, образованный из сочетания кодов, присвоенных первоначально в соответствии со смысловой нагрузкой данной единицы в структуре языка и учетом строения самой языковой единицы, затем проводят морфологический анализ словоформ, составляющих предложения входного текста, определяют грамматические признаки словоформ, через лингвистическое преобразование переводят их в код-слова, из которых составляют код-предложения, проводят формальный морфологический, семантический и синтаксический анализ, далее путем последовательного перебора и сравнения код-слов и их формальных признаков с лексической и грамматической информацией компьютерной базы осуществляют эквивалентную замену код-слов и синтезируют выходное предложение.

G 08

- (11) i2008 0122 (21) a2007 0164
(51) G08G 1/00 (2006.01) (22) 04.07.2007
(44) 29.12.2007
(71)(72)(73) Сафаров Маис Аббас оглы (AZ)
(54) СПОСОБ ОПТИМАЛЬНОГО РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ДВИЖЕНИЯ ПАССАЖИРСКОГО ТРАНСПОРТА.

(57) 1. Способ оптимального распределения движения городского транспорта заключающийся в том, что определяют начало рабочего дня на производственных предприятиях и учебных учреждениях и осуществляют корректировку групп временных интервалов между началом рабочего дня для вышеуказанных объектов в зависимости от объема производства предприятия и категории учебного заведения.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что производственные предприятия начинают работу с интервалом в 30 мин.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что занятия в начальных учебных заведениях начинают на начинают на час раньше, чем в средних.

РАЗДЕЛ Н

ЭЛЕКТРИЧЕСТВО

H 01

- (11) i2008 0144 (21) a2006 0158
(51) *H01L 35/16* (2006.01) (22) 28.07.2006
(44) 29.12.2007
(71)(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(72) Годжаев Эльдар Мехралы оглы, Ахмедов Абдуллах Амруллах оглы, Мамедов Эльчин Ми-
сир оглы, Халилова Хатира Сейяб кызы (AZ)
(54) ТЕРМОЭЛЕКТРИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ.

(57) Термоэлектрический материал на основе теллуридов, отличающийся тем, что в качестве основы содержит $TlInTe_2$ и дополнительно церий при следующем соотношении компонентов, моль %:

TlInTe₂ 91,0-99,0
Ce 1,0-9,0

- (11) i2008 0108 (21) a2006 0182
(51) G06K 9/00 (2006.01) (22) 02.10.2006
G06K 9/87 (2006.01)
(44) 29.12.2007
(71)(73) Национальной Академии Наук Азербайджанской Республики, Институт Кибернетики (AZ)
(72) Нусратов Октай Гудрат оглы, Гейдаров Полад Шахмалы оглы (AZ)
(54) СПОСОБ РАСПОЗНАВАНИЯ РУКОПЕЧАТНЫХ СИМВОЛОВ И ТЕКСТОВ.

(57) Применение способа идентификации исходного сигнала в качестве способа распознавания рукопечатных символов и текстов.

**ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
РЕЕСТР ПОЛЕЗНЫХ МОДЕЛЕЙ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

---

(11) F2008 0005

(51) G06F 3/02 (2006.01)

(44) 30.06.2008

(21) U2007 0005

(22) 09.04.2007

**(71)(72)(73) Гаджиев Асаф Гаджи оглы, Эфендиев
Горхмаз Джаваншир оглы (AZ)**
**(54) КОМПЬЮТЕРНАЯ КЛАВИАТУРА ДЛЯ
АЗЕРБАЙДЖАНСКОГО АЛФАВИТА.**

(57) Компьютерная клавиатура для азербайджанского алфавита, содержащая связанные с блоком компьютера ступенчато размещенные снизу вверх три ряда клавиш для ввода букв и знаков пунктуации, с размещенными в первом, втором и третьем рядах, соответственно по десять, одиннадцать и двенадцать клавиш, а также установленную под первым рядом клавишу “Space”, отличающаяся тем, что в первом ряду размещены клавиши с буквами G, F, V, T, K, E, Q, Z, Ö, во втором ряду буквы G, İ, S, A, R, N, Θ, L, Ī, P, C, в третьем ряду буквы Ç, Ü, Ş, U, D, B, M, Y, O, H, X, J, а справа и слева от клавиши “Space” установлены дополнительные клавиши “lar”, “ləg”, предназначенные для ввода окончаний слов во множественном числе.

**ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
РЕЕСТР ПРОМЫШЛЕННЫХ ОБРАЗЦОВ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

(11) S2008 0007

(51) 09-01

(44) 29.09.2007

(31) 308

(32) 17.05.2006

(33) LI

(71)(73) Бакарди энд Компани Лимитед (LI)

**(72) Мауризио ди Робилант; Гиулиано Дель'орт
(IT)**

(74) Халилов Б.А. (AZ)

(54) БУТЫЛКА.

(21) S2006 0030

(22) 16.11.2006

(11) S2008 0008

(51) 09-01

(44) 29.12.2007

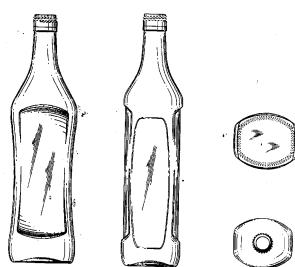
(71) Керимов Юсиф Балакерим оглы (AZ)

**(72) Керимов Юсиф Балакерим оглы, Сулайманов
Таир Абасали оглы, Исаев Джаваншир Иса ог-
лы, Керимов Эмин Юсиф оглы (AZ)**

(54) ДЕКОРАТИВНЫЙ СОСУД ДЛЯ БАЛЬЗАМА.

(57) Бутылка, характеризующаяся:
- составом композиционных элементов: горловина, венчик, плечики, корпус, основание;

- цилиндрической формой горловины;
  - выполнением венчика кольцевым;
  - выполнением основания рельефно выступающим;
  - выполнением основания дугообразно выгнутым спереди и сзади с плавным переходом в спрямленные участки по бокам;
- отличающаяся:
- выполнением венчика с резьбой под крышку;
  - плавным переходом горловины в плечики по радиусу;
  - выполнением плечиков с наклоном приблизительно 60° с круглым поперечным сечением;
  - выполнением передней и задней стенок корпуса выпукло-выгнутыми;
  - выполнением на передней и задней стенках углублений по форме повторяющихся рисунков корпуса;
  - выполнением углубления на передней и задней стенках закругленными снизу и сверху;
  - выполнением боковых стенок корпуса плоскими;
  - выполнением на боковых стенках корпуса выгнутых по форме углублений, расширяющихся к центру, в виде овала срезанного сверху и снизу;
  - выполнением углублений на передней и задней стенах на уровне плеч корпуса;
  - выполнением углублений боковых стенок ниже уровня плеч корпуса;

- образованием на поверхности корпуса выпуклого рисунка в виде выпукло-вогнутого обрамления;
- выполнением на основании по периметру рельефного рисунка;
- выполнением основания вогнутым по дугообразной образующей.

- композиционным решением медальонов, включающим заключенные в окружность слово «QOBUSTAN», расположенное вдоль верхней дуги медальона, а под мимо прямой линии слово «BALZAMI», между которыми находится логотип заявителя «K» и слово «AZERBAYCAN», расположенное вдоль нижней дуги медальона, причем в медальоне одной грани под словом «BALZAMI» находятся стилизованные изображения один над другим солнца и галеры, а в медальоне другой грани наскальное изображение «танцующих человечков»;
- проработкой фона медальонов мелким рельефным декором;
- оформлением всей оставшейся поверхности тулова и плечиков носящим растительный мотив рельефным декором;
- выполнением поверхности горловины гладкой;
- наличием выраженного контура на месте перехода с гладкой поверхности на декорированную;
- выполнением основания в виде прямоугольника с закругленными углами;
- выполнением всей поверхности сосуда глазированной;
- выполнением сосуда из керамики класса плотной.

УКАЗАТЕЛИ

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	МПК	Номер заявки	МПК	Номер заявки	МПК
a2001 0019	E21B 34/16 (2006.01)	a2007 0052	G01N 22/04 (2006.01)	a2007 0207	A01N 33/04 (2006.01)
	E21B 43/12 (2006.01)	a2007 0053	C09D 5/18 (2006.01)		A01N 33/08 (2006.01)
a2002 0045	E21B 43/12 (2006.01)		C09K 21/14 (2006.01)	a2007 0208	A01N 5/00 (2006.01)
a2002 0186	G01L 19/00 (2006.01)	a2007 0055	C08J 5/20 (2006.01)		A01N 33/04 (2006.01)
a2003 0108	C08F 8/40 (2006.01)	a2007 0056	G01N 33/18 (2006.01)		A01N 33/08 (2006.01)
	B01J 20/26 (2006.01)	a2007 0069	G09B 21/00-21/02 (2006.01)		A01N 11/00 (2006.01)
a2004 0003	B01F 17/00 (2006.01)		H03M 11/00-11/06 (2006.01)	a2007 0209	A01N 5/00 (2006.01)
a2004 0089	A23N 15/00 (2006.01)	a2007 0076	C07C 33/04 (2006.01)		A01N 33/04 (2006.01)
a2005 0024	C08L 27/06 (2006.01)		C07C 43/14 (2006.01)		A01N 33/08 (2006.01)
	C08K 13/02 (2006.01)		C07C 43/17 (2006.01)		A01N 11/00 (2006.01)
a2006 0112	G10D 1/02 (2006.01)	a2007 0091	C08L 9/06 (2006.01)	a2007 0210	A01N 5/00 (2006.01)
	G10D 3/02 (2006.01)	a2007 0092	C08L 9/06 (2006.01)		A01N 33/04 (2006.01)
a2006 0135	F01B 1/06 (2008.01)	a2007 0093	C08L 25/04 (2006.01)		A01N 33/08 (2006.01)
	F02B 57/10 (2008.01)		C08L 9/06 (2006.01)		A01N 11/00 (2006.01)
	F02B 75/22 (2008.01)		C08L 25/04 (2006.01)	a2007 0221	E04B 1/32 (2006.01)
a2006 0175	B63B 35/44 (2006.01)	a2007 0095	H01L 31/04 (2006.01)	a2007 0234	A61M 1/02 (2006.01)
	B63B 9/06 (2006.01)		G01T 1/24 (2006.01)		A61M 1/34 (2006.01)
a2006 0181	C07C 47/052 (2006.01)	a2007 0099	E21B 31/00 (2006.01)		A61J 1/05 (2006.01)
	C07C 47/055 (2006.01)	a2007 0101	B01J 20/02 (2006.01)	a2007 0244	A61M 1/34 (2006.01)
a2006 0197	H02N 11/00 (2006.01)		B01J 20/22 (2006.01)		A61M 1/38 (2006.01)
	H01L 41/08 (2006.01)	a2007 0103	C08L 9/02 (2006.01)	a2007 0245	A01D 46/28 (2008.01)
	G11B 15/40 (2006.01)		C08K 5/03 (2006.01)		B65D 81/02 (2008.01)
a2006 0201	C01G 1/12 (2006.01)	a2007 0107	C07H 1/00 (2006.01)	a2007 0246	B01D 11/02 (2006.01)
	C01G 28/00 (2006.01)	a2007 0108	G06K 9/00 (2006.01)		A61K 36/00 (2006.01)
a2006 0202	C10G 3/00 (2006.01)	a2007 0111	C02F 1/46 (2006.01)	a2007 0279	C05B 11/10 (2006.01)
	C10G 15/00 (2006.01)		B01D 15/00 (2006.01)		C05D 9/02 (2006.01)
a2006 0242	F04B 25/04 (2006.01)	a2007 0102	C08F 240/00 (2006.01)	a2007 0282	G06K 9/48 (2006.01)
a2006 0235	C07C 33/042 (2006.01)	a2007 0139	C08F 240/00 (2006.01)	a2007 0283	G01N 22/00 (2006.01)
	C07C 29/124 (2006.01)		C08F 18/08 (2006.01)	a2008 0063	C09D 175/04 (2006.01)
a2007 0020	C08F 2/10 (2006.01)		C08F 4/06 (2006.01)	a2008 0102	C07D 207/327 (2006.01)
	C08F 4/32 (2006.01)	a2007 0146	A61K 9/06 (2006.01)		A61K 31/40 (2006.01)
	C08F 20/06 (2006.01)	a2007 0163	A23L 2/70 (2008.01)		A61K 31/485 (2006.01)
	C08F 22/16 (2006.01)	a2007 0184	A61K 36/489 (2006.01)	a2008 0110	B22F 1/00 (2006.01)
	C08B 1/02 (2006.01)		C07B 311/32 (2006.01)		B22F 9/20 (2006.01)
a2007 0023	B05B 1/26 (2006.01)	a2007 0196	E21B 15/00 (2006.01)	a2008 0170	E02B 3/02 (2006.01)
	B05B 3/04 (2006.01)	a2007 0205	A01N 33/04 (2006.01)		E02B 3/14 (2006.01)
a2007 0051	H01L 31/00 (2006.01)	a2007 0206	A01N 33/04 (2006.01)		
	H01L 31/04 (2006.01)		A01N 33/08 (2006.01)		

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

МПК	Номер заявки	МПК	Номер заявки	МПК	Номер заявки
A01D 46/28 (2008.01)	a2007 0245	B22F 1/00 (2006.01)	a2008 0110	C08L 25/04 (2006.01)	a2007 0093
A01N 5/00 (2006.01)	a2007 0208	B22F 9/20 (2006.01)	a2008 0110	C08L 27/06 (2006.01)	a2005 0024
A01N 5/00 (2006.01)	a2007 0209	B63B 9/06 (2006.01)	a2006 0175	C09D 5/18 (2006.01)	a2007 0053
A01N 5/00 (2006.01)	a2007 0210	B63B 35/44 (2006.01)	a2006 0175	C09D 175/04 (2006.01)	a2008 0063
A01N 11/00 (2006.01)	a2007 0208	B65D 81/02 (2008.01)	a2007 0245	C09K 21/14 (2006.01)	a2007 0053
A01N 11/00 (2006.01)	a2007 0209	C01G 1/12 (2006.01)	a2006 0201	E02B 3/02 (2006.01)	a2008 0170
A01N 11/00 (2006.01)	a2007 0210	C01G 28/00 (2006.01)	a2006 0201	E02B 3/14 (2006.01)	a2008 0170
A01N 33/04 (2006.01)	a2007 0205	C02F 1/46 (2006.01)	a2007 0111	E04B 1/32 (2006.01)	a2007 0221
A01N 33/04 (2006.01)	a2007 0206	C05B 11/10 (2006.01)	a2007 0279	E21B 15/00 (2006.01)	a2007 0196

АЗЕРБАЙДЖАНСКАЯ РЕСПУБЛИКА

Бюллетень №4 30.12.2008

УКАЗАТЕЛИ

AZ

<i>A01N 33/04</i> (2006.01) a2007 0207	<i>C05D 9/02</i> (2006.01) a2007 0279	<i>E21B 31/00</i> (2006.01) a2007 0099
<i>A01N 33/04</i> (2006.01) a2007 0208	<i>C07B 31/32</i> (2006.01) a2007 0184	<i>E21B 34/16</i> (2006.01) a2001 0019
<i>A01N 33/04</i> (2006.01) a2007 0210	<i>C07C 29/124</i> (2006.01) a2006 0235	<i>E21B 43/12</i> (2006.01) a2001 0019
<i>A01N 33/04</i> (2006.01) a2007 0209	<i>C07C 33/04</i> (2006.01) a2007 0076	<i>E21B 43/12</i> (2006.01) a2002 0045
<i>A01N 33/08</i> (2006.01) a2007 0206	<i>C07C 33/042</i> (2006.01) a2006 0235	<i>F01B 1/06</i> (2008.01) a2006 0135
<i>A01N 33/08</i> (2006.01) a2007 0207	<i>C07C 43/14</i> (2006.01) a2007 0076	<i>F02B 57/10</i> (2008.01) a2006 0135
<i>A01N 33/08</i> (2006.01) a2007 0208	<i>C07C 43/17</i> (2006.01) a2007 0076	<i>F02B 75/22</i> (2008.01) a2006 0135
<i>A01N 33/08</i> (2006.01) a2007 0209	<i>C07C 47/052</i> (2006.01) a2006 0181	<i>F04B 25/04</i> (2006.01) a2006 0242
<i>A01N 33/08</i> (2006.01) a2007 0210	<i>C07C 47/055</i> (2006.01) a2006 0181	<i>G01L 19/00</i> (2006.01) a2002 0186
<i>A23L 2/70</i> (2008.01) a2007 0163	<i>C07D 207/327</i> (2006.01) a2008 0102	<i>G01N 22/00</i> (2006.01) a2007 0283
<i>A23N 15/00</i> (2006.01) a2004 0089	<i>C07H 1/00</i> (2006.01) a2007 0107	<i>G01N 22/04</i> (2006.01) a2007 0052
<i>A61J 1/05</i> (2006.01) a2007 0234	<i>C08B 1/02</i> (2006.01) a2007 0020	<i>G01N 33/18</i> (2006.01) a2007 0056
<i>A61K 9/06</i> (2006.01) a2007 0146	<i>C08F 2/10</i> (2006.01) a2007 0020	<i>G01T 1/24</i> (2006.01) a2007 0095
<i>A61K 31/40</i> (2006.01) a2008 0102	<i>C08F 4/06</i> (2006.01) a2007 0139	<i>G06K 9/00</i> (2006.01) a2007 0108
<i>A61K 31/485</i> (2006.01) a2008 0102	<i>C08F 4/32</i> (2006.01) a2007 0020	<i>G06K 9/48</i> (2006.01) a2007 0282
<i>A61K 36/00</i> (2006.01) a2007 0246	<i>C08F 8/40</i> (2006.01) a2003 0108	<i>G09B 21/00-21/02</i> (2006.01) a2007 0069
<i>A61K 36/489</i> (2006.01) a2007 0184	<i>C08F 18/08</i> (2006.01) a2007 0139	<i>G10D 1/02</i> (2006.01) a2006 0112
<i>A61M 1/02</i> (2006.01) a2007 0234	<i>C08F 20/06</i> (2006.01) a2007 0020	<i>G10D 3/02</i> (2006.01) a2006 0112
<i>A61M 1/34</i> (2006.01) a2007 0234	<i>C08F 22/16</i> (2006.01) a2007 0020	<i>C10G 3/00</i> (2006.01) a2006 0202
<i>A61M 1/34</i> (2006.01) a2007 0244	<i>C08F 240/00</i> (2006.01) a2007 0102	<i>C10G 15/00</i> (2006.01) a2006 0202
<i>A61M 1/38</i> (2006.01) a2007 0244	<i>C08F 240/00</i> (2006.01) a2007 0139	<i>G11B 15/40</i> (2006.01) a2006 0197
<i>B01D 11/02</i> (2006.01) a2007 0246	<i>C08J 5/20</i> (2006.01) a2007 0055	<i>H01L 31/00</i> (2006.01) a2007 0051
<i>B01D 15/00</i> (2006.01) a2007 0111	<i>C08K 13/02</i> (2006.01) a2005 0024	<i>H01L 31/04</i> (2006.01) a2007 0051
<i>B01F 17/00</i> (2006.01) a2004 0003	<i>C08K 5/03</i> (2006.01) a2007 0103	<i>H01L 31/04</i> (2006.01) a2007 0095
<i>B01J 20/02</i> (2006.01) a2007 0101	<i>C08L 9/02</i> (2006.01) a2007 0103	<i>H01L 41/08</i> (2006.01) a2006 0197
<i>B01J 20/22</i> (2006.01) a2007 0101	<i>C08L 9/06</i> (2006.01) a2007 0091	<i>H02N 11/00</i> (2006.01) a2006 0197
<i>B01J 20/26</i> (2006.01) a2003 0108	<i>C08L 9/06</i> (2006.01) a2007 0092	<i>H03M 11/00-11/06</i> (2006.01) a2007 0069
<i>B05B 1/26</i> (2006.01) a2007 0023	<i>C08L 9/06</i> (2006.01) a2007 0093	
<i>B05B 3/04</i> (2006.01) a2007 0023	<i>C08L 25/04</i> (2006.01) a2007 0092	

**УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК
НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ**

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	МПК
U2007 0009	<i>B65D 1/02</i> (2006.01)
U2007 0011	<i>A62C 5/02</i> (2006.01)
U2008 0004	<i>B05B 7/00</i> (2006.01)
	<i>E02B 13/00</i> (2006.01)

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

МПК	Номер заявки
<i>A62C 5/02</i> (2006.01)	U2007 0011
<i>B05B 7/00</i> (2006.01)	U2007 0011
<i>B65D 1/02</i> (2006.01)	U2007 0009
<i>E02B 13/00</i> (2006.01)	U2008 0004

**УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК
НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ**

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	МКПО	Номер заявки	МКПО
S2007 0003	25-03	S2007 0042	23-01
S2007 0009	11-02	S2008 0004	09-03
	07-01	S2008 0009	09-03
S2007 0011	31-00	S2008 0010	09-03
S2007 0012	11-05	S2008 0015	09-03
S2007 0013	09-02		09-01
S2007 0014	09-02	S2008 0016	06-11
S2007 0015	09-02	S2008 0017	09-01
S2007 0016	09-02	S2008 0019	09-02
S2007 0020	09-03	S2008 0020	23-04
S2007 0022	09-03	S2008 0021	23-04
S2007 0037	09-01	S2008 0025	09-01
S2007 0041	09-03	S2008 0026	09-01

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

МКПО	Номер заявки	МКПО	Номер заявки
06-11	S2008 0016	09-03	S2007 0022
07-01	S2007 0009	09-03	S2007 0041
09-01	S2007 0037	09-03	S2008 0004
09-01	S2008 0015	09-03	S2008 0009
09-01	S2008 0017	09-03	S2008 0010
09-01	S2008 0025	09-03	S2008 0015
09-01	S2008 0026	11-02	S2007 0009
09-02	S2007 0013	11-05	S2007 0012
09-02	S2007 0014	23-01	S2007 0042
09-02	S2007 0015	23-04	S2008 0020
09-02	S2007 0016	23-04	S2008 0021
09-02	S2008 0019	25-03	S2007 0003
09-03	S2007 0020	31-00	S2007 0011

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	МПК	Номер патента	МПК	Номер патента	МПК
i2008 0104	C07C 229/00 (2006.01)	i2008 0123	C05F 11/08 (2006.01)	i2008 0141	C23F 11/10 (2006.01)
	A61K 31/195 (2006.01)	i2008 0124	C05F 11/02 (2006.01)	i2008 0142	C23F 11/10 (2006.01)
i2008 0105	C07C 229/00 (2006.01)		C05F 11/08 (2006.01)	i2008 0143	F16C 3/02 (2006.01)
	A61K 31/195 (2006.01)	i2008 0125	A01N 63/00 (2006.01)		F16J 15/34 (2006.01)
i2008 0106	C07C 229/00 (2006.01)	i2008 0126	C05F 11/08 (2006.01)	i2008 0144	H01L 35/16 (2006.01)
	A61K 31/195 (2006.01)	i2008 0127	C05F 11/08 (2006.01)	i2008 0145	B09C 1/02 (2006.01)
i2008 0107	G06F 17/22 (2006.01)	i2008 0128	C05F 3/00 (2006.01)	i2008 0146	E21B 43/00 (2006.01)
	G06F 17/28 (2006.01)	i2008 0129	F02N 11/04 (2006.01)	i2008 0147	A61N 5/067 (2006.01)
i2008 0108	G06K 9/00 (2006.01)	i2008 0130	F02N 11/04 (2006.01)		A61N 2/10 (2006.01)
	G06K 9/87 (2006.01)	i2008 0131	B01J 2/10 (2006.01)	i2008 0148	A01C 15/06 (2006.01)
i2008 0109	G01V 1/00 (2006.01)		C22B 1/14 (2006.01)	i2008 0149	E21B 43/16 (2006.01)
	G01V 1/28 (2006.01)		B01F 7/16 (2006.01)		E21B 43/22 (2006.01)
i2008 0110	C07C 7/12 (2006.01)	i2008 0132	C02F 1/64 (2006.01)	i2008 0150	G01C 19/38 (2006.01)
	C07C 13/28 (2006.01)		C02F 1/48 (2006.01)		G01C 25/00 (2006.01)

АЗЕРБАЙДЖАНСКАЯ РЕСПУБЛИКА

Бюллетень №4 30.12.2008

УКАЗАТЕЛИ

AZ

i2008 0111	<i>A61F 5/02</i>	(2006.01)	i2008 0133	<i>C07C 233/00</i>	(2006.01)	i2008 0151	<i>G01V 1/28</i>	(2006.01)
i2008 0112	<i>E21B 47/00</i>	(2006.01)		<i>C07C 233/24</i>	(2006.01)	i2008 0152	<i>C10G 33/04</i>	(2006.01)
	<i>E21B 43/00</i>	(2006.01)		<i>C07C 237/40</i>	(2006.01)		<i>C08G 65/42</i>	(2006.01)
i2008 0113	<i>C03C 1/02</i>	(2006.01)	i2008 0134	<i>C07C 5/327</i>	(2006.01)	i2008 0153	<i>C08L 67/02</i>	(2006.01)
	<i>C03C 3/087</i>	(2006.01)		<i>C07C 5/333</i>	(2006.01)	i2008 0154	<i>B01J 37/02</i>	(2006.01)
i2008 0114	<i>C02F 1/28</i>	(2006.01)	i2008 0135	<i>C07C 39/06</i>	(2006.01)		<i>B01J 23/10</i>	(2006.01)
	<i>B01J 20/12</i>	(2006.01)		<i>C07C 39/17</i>	(2006.01)		<i>B01J 23/16</i>	(2006.01)
	<i>B01J 20/06</i>	(2006.01)		<i>B01J 35/10</i>	(2006.01)	i2008 0155	<i>A01B 79/00</i>	(2006.01)
i2008 0115	<i>C03C 3/087</i>	(2006.01)		<i>B01J 37/02</i>	(2006.01)		<i>A01B 49/02</i>	(2006.01)
i2008 0116	<i>A61K 31/35</i>	(2006.01)	i2008 0136	<i>C07C 67/03</i>	(2006.01)	i2008 0156	<i>C02F 1/30</i>	(2006.01)
	<i>C07D 31/00</i>	(2006.01)		<i>C07C 69/66</i>	(2006.01)	i2008 0157	<i>C12H 1/06</i>	(2006.01)
i2008 0117	<i>C02F 1/48</i>	(2006.01)	i2008 0137	<i>B01J 19/24</i>	(2006.01)		<i>A23L 2/70</i>	(2006.01)
i2008 0118	<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0138	<i>E21B 33/138</i>	(2006.01)	i2008 0158	<i>F28F 1/42</i>	(2006.01)
i2008 0119	<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0139	<i>C10L 1/18</i>	(2006.01)	i2008 0159	<i>B65D 6/24</i>	(2007.01)
i2008 0120	<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)		<i>C10L 1/22</i>	(2006.01)	i2008 0160	<i>F03D 9/02</i>	(2006.01)
i2008 0121	<i>E01C 1/00</i>	(2006.01)	i2008 0140	<i>C07F 17/02</i>	(2006.01)			
i2008 0122	<i>G08G 1/00</i>	(2006.01)		<i>C07B 37/02</i>	(2006.01)			

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

МПК	Номер патента	МПК	Номер патента	МПК	Номер патента
<i>A01B 49/02</i>	(2006.01)	i2008 0155	<i>C02F 1/64</i>	(2006.01)	i2008 0132
<i>A01B 79/00</i>	(2006.01)	i2008 0155	<i>C03C 1/02</i>	(2006.01)	i2008 0113
<i>A01C 15/06</i>	(2006.01)	i2008 0148	<i>C03C 3/087</i>	(2006.01)	i2008 0113
<i>A01N 63/00</i>	(2006.01)	i2008 0125	<i>C03C 3/087</i>	(2006.01)	i2008 0115
<i>A23L 2/70</i>	(2006.01)	i2008 0157	<i>C05F 3/00</i>	(2006.01)	i2008 0128
<i>A61F 5/02</i>	(2006.01)	i2008 0111	<i>C05F 11/02</i>	(2006.01)	i2008 0124
<i>A61K 31/35</i>	(2006.01)	i2008 0116	<i>C05F 11/08</i>	(2006.01)	i2008 0123
<i>A61K 31/195</i>	(2006.01)	i2008 0104	<i>C05F 11/08</i>	(2006.01)	i2008 0124
<i>A61K 31/195</i>	(2006.01)	i2008 0105	<i>C05F 11/08</i>	(2006.01)	i2008 0126
<i>A61K 31/195</i>	(2006.01)	i2008 0106	<i>C05F 11/08</i>	(2006.01)	i2008 0127
<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0118	<i>C07B 37/02</i>	(2006.01)	i2008 0140
<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0119	<i>C07C 5/327</i>	(2006.01)	i2008 0134
<i>A61K 36/00</i>	(2006.01)	i2008 0120	<i>C07C 5/333</i>	(2006.01)	i2008 0134
<i>A61N 2/10</i>	(2006.01)	i2008 0147	<i>C07C 7/12</i>	(2006.01)	i2008 0110
<i>A61N 5/067</i>	(2006.01)	i2008 0147	<i>C07C 13/28</i>	(2006.01)	i2008 0110
<i>B01F 7/16</i>	(2006.01)	i2008 0131	<i>C07C 39/06</i>	(2006.01)	i2008 0135
<i>B01J 2/10</i>	(2006.01)	i2008 0131	<i>C07C 39/17</i>	(2006.01)	i2008 0135
<i>B01J 19/24</i>	(2006.01)	i2008 0137	<i>C07C 67/03</i>	(2006.01)	i2008 0136
<i>B01J 20/06</i>	(2006.01)	i2008 0114	<i>C07C 69/66</i>	(2006.01)	i2008 0136
<i>B01J 20/12</i>	(2006.01)	i2008 0114	<i>C07C 229/00</i>	(2006.01)	i2008 0104
<i>B01J 23/10</i>	(2006.01)	i2008 0154	<i>C07C 229/00</i>	(2006.01)	i2008 0105
<i>B01J 23/16</i>	(2006.01)	i2008 0154	<i>C07C 229/00</i>	(2006.01)	i2008 0106
<i>B01J 35/10</i>	(2006.01)	i2008 0135	<i>C07C 233/00</i>	(2006.01)	i2008 0133
<i>B01J 37/02</i>	(2006.01)	i2008 0135	<i>C07C 233/24</i>	(2006.01)	i2008 0133
<i>B01J 37/02</i>	(2006.01)	i2008 0154	<i>C07C 237/40</i>	(2006.01)	i2008 0133
<i>B09C 1/02</i>	(2006.01)	i2008 0145	<i>C07D 31/00</i>	(2006.01)	i2008 0116
<i>B65D 6/24</i>	(2007.01)	i2008 0159	<i>C07F 17/02</i>	(2006.01)	i2008 0140
<i>C02F 1/28</i>	(2006.01)	i2008 0114	<i>C08G 65/42</i>	(2006.01)	i2008 0152
<i>C02F 1/30</i>	(2006.01)	i2008 0156	<i>C08L 67/02</i>	(2006.01)	i2008 0153
<i>C02F 1/48</i>	(2006.01)	i2008 0117	<i>C10G 33/04</i>	(2006.01)	i2008 0152
<i>C02F 1/48</i>	(2006.01)	i2008 0132	<i>C10L 1/18</i>	(2006.01)	i2008 0139

**НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК,
ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ**

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
a2002 0221	i2008 0149	a2006 0039	i2008 0110	a2006 0182	i2008 0108	a2007 0133	i2008 0104
a2003 0247	i2008 0151	a2006 0078	i2008 0148	a2006 0185	i2008 0154	a2007 0138	i2008 0117
a2004 0004	i2008 0129	a2006 0097	i2008 0138	a2006 0188	i2008 0147	a2007 0144	i2008 0105
a2004 0011	i2008 0130	a2006 0125	i2008 0131	a2006 0192	i2008 0158	a2007 0145	i2008 0106
a2004 0216	i2008 0150	a2006 0127	i2008 0136	a2006 0198	i2008 0113	a2007 0147	i2008 0112
a2005 0106	i2008 0159	a2006 0136	i2008 0160	a2006 0199	i2008 0115	a2007 0164	i2008 0122
a2005 0143	i2008 0109	a2006 0138	i2008 0111	a2006 0218	i2008 0118	a2007 0165	i2008 0121
a2005 0175	i2008 0156	a2006 0140	i2008 0114	a2006 0219	i2008 0119	a2007 0222	i2008 0123
a2005 0181	i2008 0153	a2006 0146	i2008 0135	a2006 0220	i2008 0120	a2007 0223	i2008 0124

a2005 0187	i2008 0146	a2006 0147	i2008 0143	a2006 0224	i2008 0107	a2007 0224	i2008 0125
a2005 0220	i2008 0140	a2006 0155	i2008 0134	a2007 0034	i2008 0157	a2007 0225	i2008 0126
a2005 0233	i2008 0152	a2006 0158	i2008 0144	a2007 0110	i2008 0133	a2007 0226	i2008 0127
a2005 0275	i2008 0132	a2006 0160	i2008 0116	a2007 0120	i2008 0141	a2007 0257	i2008 0128
a2005 0288	i2008 0139	a2006 0167	i2008 0137	a2007 0121	i2008 0142	a2007 0289	i2008 0145

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПОЛЕЗНЫЕ МОДЕЛИ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	МПК
F2008 0005	G06F 3/02 (2006.01)

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

МПК	Номер патента
G06F 3/02 (2006.01)	F2008 0005

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК, ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ

Номер заявки	Номер патента
U2007 0005	F2008 0005

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	МКПО	Номер патента	МКПО
S2008 0007	9-01	S2008 0008	9-01

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

МКПО	Номер патента	МКПО	Номер патента
9-01	S2008 0007	9-01	S2008 0008

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК, ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
S2006 0030	S2008 0007	S2007 0007	S2008 0008

BİLDİRİŞLƏR ИЗВЕЩЕНИЯ

İXTİRALAR ИЗОБРЕТЕНИЯ

Patentin dublikatının verilməsi Выдача дубликата патента

Qeydiyyat nömrəsi Номер регистрации	İddia sənədinin nömrəsi Номер заявки МПК	Dərc olunma tarixi, bülletenin №-si Дата публикации, номер бюллетеня	Patent sahibinin adı Наименование патентовладельца	Dublikatın verilmə tarixi Дата выдачи дубликата
İ2002 0058	a2000 0116 A61B 17/00	01.04.2003 №2	Ağayev Elçin Kamil oğlu (AZ)	09.10.2008

SƏNAYE NÜMUNƏLƏRİ ПРОМЫШЛЕННЫЕ ОБРАЗЦЫ

Sənaye nümunəsinə dair iddia sənədi üzrə hüquqların verilməsi haqqında qeydiyyat

Регистрация передачи права по заявке на промышленный образец

İddia sənədinin nömrəsi Номер заявки	BPT МПК	Dərc olunma tarixi, bülletenin №-si Дата публикации, номер бюллетеня	Patent sahibinin adı Наименование патентовладельца	Patent sahibinin yeni adı Новое наименование патентовладельца	Müqavilənin tarixi və qeydiyyat №№ Дата и № регистрации договора
S 2007 0037	09-01	30.12.2008 №4	ZAO “REQİON-EM”, Rusiya Federasiyası, 123060, Moskva şəh., Raspletina küç., ev 5, korpus 7 (RU)	Viceroy Financial Services Limited, Hipoint, Thomas Street, Taunton, Somerset TA2 6HB (UK)	№08 30.12.2008

Sənaye nümunəsinə dair hüquqların verilməsi haqqında qeydiyyat

Регистрация передачи права на промышленный образец

Qeydiyyat nömrəsi Номер регистрации	İddia sənədinin nömrəsi Номер заявки	BPT МПК	Dərc olunma tarixi, bülletenin №-si Дата публикации, номер бюллетеня	Patent sahibinin adı Наименование патентовладельца	Patent sahibinin yeni adı Новое наименование патентовладельца	Müqaviləni n tarixi və qeydiyyat № № Дата и № регистраци и договора
S 2007 0010	S2005 0020	09-01	28.09.2007 №3	OOO “Qruppa Kompaniy “RUSAQRO”, 117335, Rossiyskaya Federasiya, qor. Moskva, ul. Qaribaldi, d.23, korp.4 (RU)	ZAO “Solneçnyy ray”, Rossiyskaya Federasiya, 344037, q. Rostov-na- Donu, pl. Tolstoqo, 8 (RU)	№07 03.11.2008